

Udkast til

EU - FORFATNINGEN

- den læservenlige udgave

Her er udkastet til EU-forfatningen med de seneste ændringer, som udenrigsministrene formentlig er enige om. Det er endnu ikke den endelige udgave. Den skal først besluttes af stats- og regeringscheferne.

Vi har gjort EU-forfatningen "læservenlig" ved:

at understrege de vigtigste ord så teksten er let at skimme.

at skrive kommentarer, stikord og krydshenvisninger i siden, som gør det lettere at forstå indholdet.

at udarbejde et omfattende alfabetisk stikordsregister, så man hurtigt kan finde et afsnit

Vi stiller den gratis til rådighed (i elektronisk form) til ikke-kommerciel brug. Bogen kan frit hentes fra www.EUABC.dk. Download frit hele teksten til din computer, læg den på din hjemmeside og send den til alle, som du tror kunne være interesseret.

Den trykte udgave kan fås gratis hos EU-oplysningen: tlf. 33373337, email: euopl@folketinget.dk

Dette dokument er baseret på officielle konventionsdokumenter¹, der er blevet ændret i to omgange: først af Rådets juridiske eksperter² og derefter af udenrigsministrene³. Desuden er en rapporten, udarbejdet af et mindretal i Konvetet, inkluderet i rapporten til regeringskonferencen.

Vi har også udsendt forskellige andre udgivelser om forfatningen, bl.a. en power point præsentation til at give et hurtigt overblik, en endnu mere kortfattet brochure og en lidt større gennemgang, som vi har kaldt EU-forfatningen kort fortalt. Når forfatningen er endelig, vil vi også lave en grundig gennemgang.

Med venlige hilsner

Jens-Peter Bonde

Medlem af EU-parlamentet

Tlf.: 0045-4449 0251 / 0032 2 28 45 167

Email: jbonde@europarl.eu.int

www.bonde.dk/www.bonde.com

www.EUABC.dk/www.EUABC.com

---

¹ kan findes på: <http://european-convention.eu.int>

² Se dokument IGC 50/03 http://ue.eu.int/igc/doc_register.asp?content=DOC&lang=DA

³ IGC 60/03 på http://ue.eu.int/igc/doc_register.asp?content=PRESID&lang=DA

INDHOLDSFORTEGNELSE

PRÆAMBEL	7
DEL I	
AFSNIT I. DEFINITION AF UNIONEN OG DENS MÅL	9
AFSNIT II. GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER OG UNIONSBORGERSKAB	12
AFSNIT III. UNIONENS BEFØJELSER OG HANDLINGER	13
AFSNIT IV. UNIONENS INSTITUTIONER OG ORGANER	18
<i>KAPITEL I - INSTITUTIONEL RAMME</i>	18
<i>KAPITEL II - UNIONENS ANDRE INSTITUTIONER OG ORGANER</i>	26
AFSNIT V. UDØVELSE AF UNIONS BEFØJELSER	28
<i>KAPITEL I - FÆLLES BESTEMMELSER</i>	28
<i>KAPITEL II - SÆRLIGE BESTEMMELSER</i>	32
<i>KAPITEL III - FORSTÆRKET SAMARBEJDE</i>	37
AFSNIT VI. UNIONENS DEMOKRATISKE LIV	38
AFSNIT VII. UNIONENS FINANSER	41
AFSNIT VIII. UNIONEN OG DENS NÆROMRÅDER	43
AFSNIT IX. MEDLEMSKAB AF UNIONEN	44
DEL II: CHARTER OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER	
PRÆAMBEL	48
AFSNIT I – VÆRDIGHED	49
AFSNIT II – FRIHEDER	50
AFSNIT III – LIGESTILLING	54
AFSNIT IV – SOLIDARITET	56
AFSNIT V - BORGERRETTIGHEDER	59
AFSNIT VI - RETFÆRDIGHED I RETSSYSTEMET	61

AFSNIT VII - ALMINDELIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE FORTOLKNING OG ANVENDELSE AF CHARTRET	62
DEL III: UNIONENS POLITIKKER OG FUNKTIONSMÅDE	65
AFSNIT I - GENERELLE ANVENDELSESBESTEMMELSER	65
AFSNIT II - FORBUD MOD FORSKELSBEHANDLING OG UNIONSBORGERSKAB	67
AFSNIT III - INTERNE POLITIKKER OG FORANSTALTNINGER	69
<i>KAPITEL I - DET INDRE MARKED</i>	69
1. afdeling - Oprettelse af det indre marked og funktion	69
2. afdeling - Fri bevægelighed for personer og tjenesteydelser	70
1. underafdeling - Arbejdskraften	71
2. underafdeling - Fri etableringsret	73
3. underafdeling - Fri levering af tjenesteydelser	76
3. afdeling - Frie varebevægelser	78
1. underafdeling - Toldunionen	78
2. underafdeling - Toldsamarbejde	79
3. underafdeling - Forbud mod kvantitative restriktioner	80
4. afdeling - Kapital og betalinger	81
5. afdeling - Konkurrenceregler	83
1. underafdeling - Regler for virksomhederne	83
2. underafdeling - Støtte fra medlemsstaterne	87
6. afdeling - Fiskale bestemmelser	89
7. afdeling - Fælles bestemmelser	91
<i>KAPITEL II - DEN ØKONOMISKE OG MONETÆRE POLITIK</i>	94
1. afdeling - Den økonomiske politik	95
2. afdeling - Den monetære politik	101
3. afdeling - Institutionelle bestemmelser	105
4. afdeling - Specifikke bestemmelser for de medlemstater, der har euroen som valuta	107

5. afdeling - Overgangsbestemmelser	108
<i>KAPITEL III - POLITIKKER PÅ ANDRE SPECIFIKKE OMRÅDER</i>	114
1. afdeling - Beskæftigelse	114
2. afdeling - Social- og arbejdsmarkedspolitikken	117
3. afdeling - Økonomisk, social og territorial samhørighed	124
4. afdeling - Landbrug og fiskeri	126
5. afdeling - Miljø	131
6. afdeling - Forbrugerbeskyttelse	134
7. afdeling - Transport	134
8. afdeling - Transeuropæiske net	138
9. afdeling - Forskning, teknologisk udvikling og rummet	139
10. afdeling - Energi	144
<i>KAPITEL IV - ET OMRÅDE MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED</i>	144
1. afdeling - Almindelige bestemmelser	144
2. afdeling - Politikkerne for grænsekontrol, asyl og indvandring	147
3. afdeling - Samarbejde om civilretlige spørgsmål	150
4. afdeling - Retligt samarbejde i straffesager	151
5. afdeling - Politisamarbejde	156
<i>KAPITEL V - OMRÅDER, HVOR UNIONEN KAN BESLUTTE AT GENNEMFØRE KOORDINERENDE, SUPPLERENDE ELLER UNDERSTØTTENDE TILTAG</i>	157
1. afdeling - Folkesundhed	158
2. afdeling - Industri	159
3. afdeling - Kultur	161
4. afdeling - Uddannelse, ungdom, sport og erhvervsuddannelse	162
5. afdeling - Civilbeskyttelse	165
6. afdeling - Administrativt samarbejde	165
AFSNIT IV - DE OVERSØISKE LANDES OG TERRITORIERS ASSOCIERING	166
AFSNIT V - UNIONENS OPTRÆDEN UDADTIL	169
<i>KAPITEL I - GENERELLE ANVENDELSESBESTEMMELSER</i>	169

<i>KAPITEL II – DEN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK</i>	171
1. afdeling - Fælles bestemmelser	171
2. afdeling - Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik	178
3. afdeling - Finansielle bestemmelser	182
<i>KAPITEL III – DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK</i>	183
<i>KAPITEL IV - SAMARBEJDE MED TREDJELANDE OG HUMANITÆR BISTAND</i>	184
1. afdeling - Udviklingssamarbejde	185
2. afdeling - Økonomisk, finansielt og teknisk samarbejde med tredjelande	186
3. afdeling - Humanitær bistand	187
<i>KAPITEL V - RESTRIKTIVE FORANSTALTNINGER</i>	188
<i>KAPITEL VI - INTERNATIONALE AFTALER</i>	188
<i>KAPITEL VII - UNIONENS FORBINDELSER MED INTERNATIONALE ORGANISATIONER OG TREDJELANDE SAMT UNIONENS DELEGATIONER</i>	192
<i>KAPITEL VIII – GENNEMFØRELSE AF SOLIDARITETSBESTEMMELSEN</i>	193
AFSNIT VI - UNIONENS FUNKTIONSMÅDE	193
<i>KAPITEL I - BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE</i>	194
1. afdeling – Institutionerne	194
1. underafdeling - Europa-Parlamentet	194
2. underafdeling - Det Europæiske Råd	198
3. underafdeling - Rådet	198
4. underafdeling - Europa-Kommissionen	200
5. underafdeling - Den Europæiske Unions Domstolen	202
5a. underafdeling - Den Europæiske Centralbank	214
6. underafdeling - Revisionsretten	215
2. afdeling - Unionens rådgivende organer	218
1. underafdeling - Regionsudvalget	218
2. underafdeling - Det Økonomiske og Sociale Udvalg	219
3. afdeling - Den europæiske investeringsbank	221
4. afdeling - Fælles bestemmelser for Unionens institutioner,	222

organer, kontorer og agenturer

<i>KAPITEL II - FINANSIELLE BESTEMMELSER</i>	227
1. afdeling - Den flerårige finansielle ramme	227
2. afdeling - Unionens årlige budget	228
3. afdeling – Gennemførelse af budgettet og decharge	232
4. afdeling - Fælles bestemmelser	233
5. afdeling - Bekæmpelse af svig	235
<i>KAPITEL III - FORSTÆRKET SAMARBEJDE</i>	236
AFSNIT VII - FÆLLES BESTEMMELSER	239
DEL IV: ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER	244
PROTOKOL OM MEDLEMSSTATERNES NATIONALE PARLAMENTERES ROLLE I DEN EUROPÆISKE UNION.	252
PROTOKOL OM ANVENDELSE AF NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET	255
PROTOKOL OM OVERGANGSBESTEMMELSER VEDRØRENDE UNIONENS INSTITUTIONER OG ORGANER	259
ERKLÆRING KNYTTET TIL PROTOKOLLEN OM BORGERNES REPRÆSENTATION I EUROPA-PARLAMENTET OG STEMMEVÆGTNINGEN I DET EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET	265
PROTOKOL VEDRØRENDE EUROGRUPPEN	267
PROTOKOL OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB	268
PROTOKOL OM STRUKTURERET SAMARBEJDE	271
PROTOKOL OM DANMARKS STILLING	275
ERKLÆRINGER	282
ALTERNATIVE RAPPORT	287
INDEKS	292

Fremhævnninger og bemærkninger i margin er ikke en del af udkastet til EU grundlov, men kan lette læsningen

Demokratiets vugge stod i Grækenland. Hvad betyder denne EU-forfatning for demokratiet?

**TRAKTAT OM EN
FORFATNING
FOR
EUROPA
TEKSTUDKAST
PRÆAMBEL**

*Χρόμεθα γάρ πολιτεία ... καί ὄνομα μὲν διὰ τό μή ἐς
ολίγους ἀλλ' ἐς πλείονας οἰκεῖν δημοκρατία κέκληται ...*

Den statsform, vi har, ... kaldes demokrati, fordi styret ikke er samlet hos nogle få, men hos flertallet.

Thukydid II, 37

HANS MAJESTÆT BELGIERNES KONGE, PRÆSIDENTEN FOR DEN TJEKKISKE REPUBLIK, HENDES MAJESTÆT DANMARKS DRONNING, PRÆSIDENTEN FOR FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN ESTLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN HELLENSKE REPUBLIK, HANS MAJESTÆT KONGEN AF SPANIEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN FRANSE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR IRLAND, PRÆSIDENTEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN CYPERN, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN LETLAND, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN LITAUEN, HANS KONGELIGE HØJHED STORHERTUGEN AF LUXEMBOURG, REPUBLIKKEN UNGARNS PARLAMENT, PRÆSIDENTEN FOR MALTA, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF NEDERLANDENE, FORBUNDSPRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN ØSTRIG, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN POLEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN PORTUGISISKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN SLOVENIEN, PRÆSIDENTEN FOR DEN SLOVAKISKE REPUBLIK, PRÆSIDENTEN FOR REPUBLIKKEN FINLAND, KONGERIGET SVERIGES REGERING, HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN AF DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

som er bevidste om, at Europa er et kulturbærende kontinent, og at dets indbyggere, der er kommet i bølger siden

*Forslag om at indsætte
reference til gud ikke
inkluderet*

menneskehedens første dage, lidt efter lidt har udviklet de værdier, der er humanismens grundlag: lighed mellem mennesker, frihed og respekt for fornuften,

som har ladet sig inspirere af Europas kulturelle, religiøse og humanistiske arv, hvis værdier som en stadig nærværende del af den europæiske kulturarv har fået tanken om menneskets centrale rolle og ukrænkelige og umistelige rettigheder samt om respekten for lov og ret til at rodfæste sig i samfundslivet,

som er sikre på, at Europa, der nu er samlet, ønsker at fortsætte ad denne civilisationens, fremskridtets og velstandens vej til gavn for alle sine indbyggere, herunder de svageste og de dårligst stillede, at det fortsat vil være et kontinent, der er åbent over for kultur, viden og sociale fremskridt, og at det ønsker at uddybe det offentlige livs demokratiske og åbne karakter og virke for fred, retfærdighed og solidaritet i verden,

som er overbeviste om, at Europas folk, samtidig med at de bevarer stoltheden over deres identitet og nationale historie, er fast besluttet på at lægge tidligere tiders splittelse bag sig og i stadig tættere forening udforme deres fælles skæbne,

som er overbeviste om, at Europa "forenet i mangfoldighed" giver dem de bedste muligheder for med respekt for den enkeltes rettigheder og i bevidsthed om deres ansvar over for kommende generationer og over for verden at videreføre det store forehavende, der gør Europa til et privilegeret område for menneskenes forhåbninger,

Juridiske kontinuitet

som er fast besluttet på at fortsætte det arbejde, der er udført inden for rammerne af traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og traktaten om Den Europæiske union og samtidig sikre fællesskabsrettens kontinuitet,

som er medlemmerne af Det Europæiske Konvent taknemmelige for at have udformet udkastet til denne forfatning på vegne af Europas borgere og stater,

har som befuldmægtigede udpeget:
(liste...)

som efter at have udvekslet deres fuldmagter i forskriftsmæssig form er nået til enighed om følgende bestemmelser:

DEL I

AFSNIT I: DEFINITION AF UNIONEN OG DENS MÅL

Oprettelse af Unionen

Oprettet af Europas folk og stater

Medlemsstaterne overdrager kompetencer til EU

Åben for europæiske stater, der deler værdier

Unionens værdier

Værdighed, frihed, ligestilling, demokrati, retsstat, menneskerettigheder, mindretalsrettigheder tolerance, retfærdighed, solidaritet ikke-forskelsbehandling og ligestilling mellem mænd og kvinder - skal accepteres

Unionens mål

Fremme fred, værdier og velfærd

Område med frihed, sikkerhed og retfærdighed uden indre grænser og et indre marked med fri konkurrence

Artikel I-1: Oprettelse af Unionen

1. Ved denne forfatning, der afspejler de europæiske borgeres og staters vilje til at skabe en fælles fremtid, oprettes Den Europæiske Union, som medlemsstaterne tildeler kompetencer for at nå deres fælles mål. Unionen samordner de politikker, som medlemstaternes fører for at nå disse mål, og udøver på fællesskabsgrundlag de kompetencer, medlemsstaterne tildeler den.
2. Unionen er åben for alle europæiske stater, der respekterer dens værdier og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab.

Artikel I-2: Unionens værdier

Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, ligestilling, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder mindretalsrettigheder. Dette er medlemstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikke-forskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og princippet om ligestilling mellem mænd og kvinder.

Artikel I-3: Unionens mål

1. Unionens mål er at fremme freden, sine værdier og befolkningernes velfærd.
2. Unionen giver borgerne et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed uden indre grænser og et indre marked med fri og lige konkurrence.

*Bæredygtig udvikling,
afbalanceret økonomisk
vækst, social
retfærdighed, fuld
beskæftigelse,
miljøbeskyttelse,
videnskabelige og
teknologiske fremskridt,
bekæmpe social
udstødelse, fremme social
retfærdighed, lighed
mellem mænd og kvinder,
solidaritet mellem
generationer, beskytte
børn, respektere
forskellighed og beskytte
Europas kulturarv*

*Fremme Unionens
værdier og interesser i
resten af verden*

*Ramme for Unionens
handlinger*

Ingen diskrimination

*Fri bevægelighed for
personer, varer,
tjenesteydelser og kapital
samt etableringsfrihed*

*Ingen diskrimination på
grundlag af nationalitet*

3. Unionen arbejder for et Europa med bæredygtig udvikling baseret på en afbalanceret økonomisk vækst, en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne, hvor der tilstræbes fuld beskæftigelse og sociale fremskridt, og et højt niveau for beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten. Den fremmer videnskabelige og teknologiske fremskridt.

Den bekæmper social udstødelse og forskelsbehandling og fremmer social retfærdighed og beskyttelse, ligestilling mellem kvinder og mænd, solidaritet mellem generationerne og beskyttelse af børns rettigheder.

Den fremmer økonomisk, social og territorial samhørighed og solidaritet mellem medlemsstaterne.

Unionen respekterer medlemstaternes rige kulturelle og sproglige mangfoldighed og sikrer, at den europæiske kulturarv beskyttes og udvikles.

4. Unionen forsvarer og fremmer i forbindelserne med den øvrige verden sine værdier og interesser. Den bidrager til fred, sikkerhed, bæredygtig udvikling af jorden, solidaritet og gensidig respekt folkene imellem, fri og fair handel, udryddelse af fattigdom og beskyttelse af menneskerettighederne, især børns rettigheder, samt nøje overholdelse og udvikling af folkeretten, navnlig overholdelse af principperne i De forenede Nationers pagt.

5. Unionen tilstræber at virkeliggøre sine mål med passende midler inden for de beføjelser, der er tildelt den i denne forfatning.

Artikel I-4:

Grundlæggende friheder og ikke-forskelsbehandling

1. Unionen sikrer, at der i EU er fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital samt etableringsfrihed i overensstemmelse med denne forfatnings bestemmelser.

2. Inden for denne forfatnings anvendelsesområde og med forbehold af dens særlige bestemmelser er enhver forskelsbehandling udøvet på grundlag af nationalitet forbudt.

***Forbindelser mellem
Union og medlemsstat***

*Forpligtelse til at
respektere de nationale
identiteter
(ikke forfatninger)*

*Alle stater lige for EU-
loven*

*Medlemsstaterne skal
assistere Unionen i
implementeringen af EU-
lov*

*Forpligtelse til at
integrere EU-love i den
nationale lovgivning*

Ikke bringe målene i fare

EU-rettens forrang

*EU-love har forrang for
nationale love og
nationale forfatninger*

Juridisk person

*Unionen kan indgå
bindende aftaler med
tredjelande på alle
politikområder
(De tre søjler forsvinder)*

Artikel I-5:

Forholdet mellem Unionen og medlemsstaterne

1. Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet, som den kommer til udtryk i deres grundlæggende politiske og forfatningsmæssige strukturer, herunder regionalt og lokalt selvstyre. Den respekterer deres centrale statslige funktioner, herunder funktioner, der skal sikre deres territoriale integritet og opretholdelse af lov og orden samt beskyttelse af den nationale sikkerhed.

2. Medlemsstaterne behandles lige i forbindelse med anvendelse af EU-retten.

I medfør af princippet om loyalt samarbejde respekterer Unionen og medlemsstaterne hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af forfatningen.

Medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger, der kan sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af forfatningen eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne.

Medlemsstaterne letter Unionens gennemførelse af dens opgaver og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af Unionens mål i fare.

Artikel I-5a

EU-retten

1. Forfatningen og den ret, der er vedtaget af Unionens institutioner under udøvelsen af de beføjelser, der er tildelt denne, har forrang frem for medlemsstaternes ret.

Artikel I-6:

Juridisk person

Unionen har status som juridisk person.

Artikel IV-6a

Unionens symboler

Unionens symboler

- *flag*

Unionens flag indeholder en cirkel bestående af tolv gyldne stjerner på blå baggrund.

- *fælles hymne*

Unionens hymne er hentet fra Ode til Glæden i Ludwig van Beethovens niende symfoni.

- *motto*

Unionens devis er: Forenet i mangfoldighed.

- *mønt*

Unionens mønt er euroen.

- *Europadag*

Europa-dagen fejres den 9. maj overalt i Unionen.

**EU-
STATSBORGERSKAB**

**AFSNIT II: GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER OG
UNIONSBORGERSKAB**

**Grundlæggende
rettigheder**

Artikel I-7:

Grundlæggende rettigheder

*Charteret om
grundlæggende
rettigheder inkluderes*

1. Unionen anerkender de rettigheder, friheder og principper, der findes i chartret om grundlæggende rettigheder, som udgør denne forfatnings del II.

*Den Europæiske
Konvention om
menneskerettigheder
ændrer ikke EU-rettens
forrang*

2. Unionen tiltræder den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Tiltrædelse af denne konvention ændrer ikke Unionens beføjelser som fastsat i denne forfatning

*Grundlæggende
rettigheder indgår som
generelle principper i EU-
ret*

3. De grundlæggende rettigheder, som er garanteret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, og som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, udgør generelle principper i EU-retten.

EU-statsborgerskab

Artikel I-8

Unionsborgerskab

*Dobbelt statsborgerskab:
nationalt og EU*

1. Unionsborgerskab har enhver, der er statsborger i en medlemsstat. Unionsborgerskabet er et supplement til det nationale statsborgerskab og træder ikke i stedet for dette.

EU-borgeres rettigheder

2. Enhver unionsborger har de rettigheder og er underlagt de

og pligter:

- Fri bevægelighed og opholdsret i EU

- Stemme og opstille til alle lokal- og EU-valg

- Beskyttelse fra andre medlemsstaters ambassader

- Skrive på ethvert EU-sprog og modtage svar på samme sprog

(Rettigheder og pligter i EU forfatningen står over nationale forfatninger, hvis i konflikt, se artikel 1-5a)

EU-KOMPETENCER

Grundlæggende principper

Principper for EU's kompetence:

- Kompetencetildeling: EU-love skal have grundlag i forfatningen ellers medlemsstats-kompetence

- Nærhedsprincippet: EU handler kun, hvis mål "bedre kan nås på EU-

pligter, der er indeholdt i denne forfatning. Enhver unionsborger

a) har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område

b) har valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet og ved kommunale valg i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat

c) nyder i tredjelande, hvor den medlemsstat, som den pågældende er statsborger i, ikke er repræsenteret, beskyttelse hos enhver medlemsstats diplomatiske og konsulære myndigheder på samme vilkår som statsborgere i denne medlemsstat

d) har ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet, henvende sig til Den Europæiske Ombudsmand samt skrive til Unionens institutioner eller rådgivende organer på et af forfatningens sprog og få svar på samme sprog

3. Disse rettigheder udøves med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i forfatningen og i de foranstaltninger, der vedtages med henblik på dens gennemførelse.

AFSNIT III: UNIONENS BEFØJELSER OG HANDLINGER

Artikel I-9: Grundlæggende principper

1. Afgrænsningen af Unionens beføjelser er underlagt princippet om kompetencetildeling. Udøvelsen af Unionens beføjelser er underlagt nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

2. I medfør af princippet om kompetencetildeling handler Unionen inden for rammerne af de beføjelser, som medlemsstaterne har tillagt den i forfatningen, med henblik på at opfylde de mål, der er fastsat heri. Beføjelser, der ikke er tildelt Unionen i forfatningen, forbliver hos medlemsstaterne.

3. I medfør af nærhedsprincippet handler Unionen på de områder, der ikke hører ind under dens enekompetence, kun hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i

plan"

Nærhedsprincippet er i
vedhæftet protokol

Nationale parlamenter
skal sikre overholdelse

- Proportionalitets-
princippet:
"ikke videre end
nødvendigt"

Kompetencekategorier

Enekompetencer
Kun EU-lovgivning kan
give medlemsstaterne ret
til at lovgive

Delt kompetence
Både EU og
medlemsstater må lovgive,
men EU-love fortrænger
national kompetence til at
lovgive

**Koordinering af
økonomisk politik**

**Udenrigs- og
Sikkerhedspolitik
Forsvarspolitik**

Supplerende tiltag
Medlemsstaterne lovgiver,
EU koordinerer og kan
vedtage retsakter, der

tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på centralt, regionalt eller lokalt plan, men på grund af den påtænkte handlings omfang eller virkninger bedre kan nås på EU-plan.

Unionens institutioner anvender nærhedsprincippet i overensstemmelse med protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. De nationale parlamenter sikrer, at dette princip overholdes, i overensstemmelse med proceduren i denne protokol.

4. I medfør af proportionalitetsprincippet går indholdet og formen af Unionens handling ikke videre end nødvendigt for at nå forfatnings mål.

Institutionerne anvender proportionalitetsprincippet i overensstemmelse med den protokol, der er nævnt i stk.

Artikel I-11 Kompetencekategorier

1. Når Unionen i forfatningen tildeles enekompetence på et bestemt område, er det kun Unionen, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter, og medlemsstaterne har kun beføjelse hertil efter bemyndigelse fra Unionen eller med henblik på at gennemføre de retsakter, som Unionen vedtager.

2. Når Unionen i forfatningen på et bestemt område tildeles en kompetence, som den deler med medlemsstaterne, kan Unionen og medlemsstaterne lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter på dette område. Medlemsstaterne udøver deres kompetence, i det omfang Unionen ikke har udøvet sin eller er ophørt med at udøve den.

3. Unionen har kompetence til at fremme og sikre samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikker.

4. Unionen har kompetence til at definere og gennemføre en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik.

5. På visse områder og på de betingelser, der er fastlagt i forfatningen, har Unionen beføjelse til at gennemføre tiltag for at understøtte, koordinere eller supplere medlemsstaternes indsats, uden at denne beføjelse dog træder i stedet for medlemsstaternes

supplerer

Ingen harmonisering ved
understøttende tiltag

Specifikt retsgrundlag for
love i del III

Enekompetencer

- konkurrenceregler for
det indre marked
- monetær politik
- handelspolitik
- toldunionen
- havets biologiske
ressourcer

- internationale aftaler,
når det berører interne
kompetencer

Delt kompetence

Generel regel: hvis ikke en
enekompetence eller et
understøttende tiltag, så
en delt kompetence

Ikke-udtømmende liste
over delte kompetencer
(hvor EU-lov fortrænger
muligheden for at lovgive
nationalt)

beføjelser på disse områder.

Juridisk bindende EU-retsakter vedtaget på grundlag af
bestemmelser i del III vedrørende disse områder kan ikke
omfatte harmonisering af medlemsstaternes love og
administrative bestemmelser.

6. Omfanget af og de nærmere bestemmelser for Unionens
udøvelse af beføjelser fastlægges i de specifikke bestemmelser
for de enkelte områder i del III.

Artikel I-12:

Områder med enekompetence

1. Unionen har enekompetence på følgende områder:

- a) toldunionen
- b) fastlæggelse af de konkurrenceregler, der er nødvendige for
det indre markeds funktion
- c) den monetære politik for de medlemsstater, der har euroen
som valuta
- d) bevarelsen af havets biologiske ressourcer inden for
rammerne af den fælles fiskeripolitik.
- e) den fælles handelspolitik

2. Unionen har ligeledes enekompetence til at indgå
internationale aftaler, når indgåelsen er nævnt i en EU-retsakt,
eller når den er nødvendig for at give Unionen mulighed for at
udøve sin kompetence på internt plan, eller for så vidt den kan
berøre fælles regler eller ændre deres rækkevidde.

Artikel I-13:

Områder med delt kompetence

1. Unionen deler kompetence med medlemsstaterne, når
forfatningen tildeler den en kompetence, der ikke vedrører de i
artikel I-12 og I-16 omhandlede områder.

2. Der er delt kompetence mellem Unionen og medlemsstaterne
på følgende hovedområder:

- a) det indre marked
- b) social- og arbejdsmarkedspolitik for så vidt angår aspekterne
i del III
- c) økonomisk, social og territorial samhørighed
- d) landbrug og fiskeri, undtagen bevarelse af havets biologiske

	ressourcer e) miljø f) forbrugerbeskyttelse g) transport h) transeuropæiske net i) energi j) området med frihed, sikkerhed og retfærdighed k) fælles sikkerhedsudfordringer på folkesundhedsområdet for så vidt angår aspekterne i del III.
<i>Områder hvor Unionen ikke kan forhindre medlemsstater i at lovgive</i>	3. På områderne <u>forskning, teknologisk udvikling og rumfart</u> har Unionen kompetence til at gennemføre tiltag, navnlig til at <u>fastlægge og iværksætte programmer</u>, dog således at udøvelsen af denne kompetence <u>ikke</u> kan føre til, at <u>medlemsstaterne forhindres</u> i at udøve deres kompetence.
<i>Udviklingssamarbejde og humanitær bistand</i>	4. På områderne <u>udviklingssamarbejde og humanitær bistand</u> har Unionen kompetence til at <u>iværksætte tiltag og føre en fælles politik</u>, dog således at udøvelsen af denne kompetence <u>ikke</u> kan føre til, at <u>medlemsstaterne forhindres</u> i at udøve deres <u>kompetence</u>
Økonomisk samordning	Artikel I-14 <u>Samordning af de økonomiske politikker og beskæftigelsespolitikkerne</u>
<i>Midler til at sikre samordningen af økonomiske politikker</i>	1. Unionen træffer foranstaltninger med henblik på at <u>sikre samordning</u> af medlemsstaternes <u>økonomiske politikker</u>, navnlig ved at fastlægge de overordnede retningslinjer for disse politikker. Medlemsstaterne samordner deres økonomiske politikker i Unionen.
<i>Særlige regler for euro-lande</i>	Der gælder <u>specifikke bestemmelser</u> for de medlemsstater, der har <u>euroen</u> som fælles valuta.
<i>Midler til at sikre samordningen af beskæftigelsespolitikkerne</i>	2. Unionen træffer foranstaltninger med henblik på at <u>sikre samordning</u> af medlemsstaternes <u>beskæftigelsespolitikker</u>, navnlig ved at fastlægge retningslinjer for disse politikker.
<i>Giver EU mulighed for at samordne social- og arbejdsmarkedspolitik</i>	3. Unionen <u>kan</u> tage initiativer med henblik på at <u>sikre samordning</u> af medlemsstaternes <u>social- og arbejdsmarkedspolitik</u>.
Udenrigs- og	Artikel I-15

Sikkerhedspolitik:

*Kompetence på alle
udenrigs-, sikkerheds- og
forsvarspolitiske områder*

*Loyalitet og gensidig
solidaritet. Afstå fra
handling mod Unionens
interesser*

Understøttende tiltag

*Områder med
understøttende tiltag*

**Fleksibilitets-
bestemmelsen**

*Udvidelse af EU's magt
inden for rammerne af
forfatningens mål ved
enstemmighed i Rådet og
med EU-Parlamentets
godkendelse
Ingen ratificering fra
nationale parlamenter
eller folkeafstemning som
ved traktatændringer*

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

1. Unionens kompetence inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle udenrigspolitiske områder samt alle spørgsmål vedrørende Unionens sikkerhed, herunder gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, der kan føre til et fælles forsvar.

2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet og respekterer, Unionens indsats på dette område. De afstår fra enhver handling, der strider mod Unionens interesser eller kan skade dens effektivitet.

Artikel I-16

Områder med understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag

Unionen har kompetence til at gennemføre understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag. De områder, hvor sådanne tiltag med europæisk sigte kan gennemføres, er:

- a) beskyttelse og forbedring af menneskers sundhed
- b) industri
- c) kultur
- ca) turisme
- d) uddannelse, ungdom, sport og erhvervsuddannelse
- e) civilbeskyttelse
- f) administrativt samarbejde.

Artikel I-17

Fleksibilitetsbestemmelse

1. Såfremt en handling fra Unionens side viser sig påkrævet inden for rammerne af de politikker, der er fastlagt i del III, for at nå et af målene i forfatningen, og forfatningen ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, vedtager Rådet på forslag af Europa-Kommissionen og efter at have indhentet godkendelse fra Europa-Parlamentet med enstemmighed passende foranstaltninger hertil.

*Nationale parlamenter
skal underrettes*

2. Europa-Kommissionen gør inden for rammerne af proceduren for kontrol med overholdelsen af nærhedsprincippet i artikel I-9, stk. 3, medlemsstaternes nationale parlamenter opmærksom på forslag, der bygger på denne artikel.

*Ingen harmonisering hvis
udelukket i forfatningen*

3. Foranstaltninger, der bygger på denne artikel, kan ikke omfatte harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser i de tilfælde, hvor en sådan harmonisering ikke er mulig i henhold til forfatningen.

INSTITUTIONERNE

AFSNIT IV: UNIONENS INSTITUTIONER

Kapitel I Institutionel ramme

Artikel I-18 Unionens institutioner

*En fælles institutionel
ramme for alle
samarbejdsområder (de 3
søjler forsvinder)*

1. Unionen har en institutionel ramme, der tager sigte på
at forfølge Unionens mål
at fremme Unionens værdier
at tjene Unionens, dens borgeres og medlemsstaternes
interesser
at sikre sammenhæng, effektivitet og kontinuitet i Unionens
politikker og tiltag.

Unionens institutioner

2. Denne institutionelle ramme består af:
Europa-Parlamentet
Det Europæiske Råd
Rådet (i det følgende benævnt "Rådet")
Europa-Kommissionen (i det følgende benævnt
"Kommissionen")
Den Europæiske Unions Domstol

*...skal handle inden for
forfatningens rammer*

3. Hver institution handler inden for rammerne af de beføjelser, der er tildelt den ved forfatningen, i overensstemmelse med de procedurer og betingelser, der er fastsat i denne. Institutionerne samarbejder loyalt med hinanden.

EU-Parlamentet

Artikel I-19
Europa-Parlamentet

*- lovgiver sammen med Rådet
- udøver politisk kontrol
- godkender
Kommissionsformand
foreslået af stats- og
regeringscheferne*

*max. 736, pladser
fordeles "degressivt
proportionelt"*

*Nyfordeling inden EU-
valget i 2009 besluttet
enstemmigt af Det
Europæiske Råd*

Mandatperiode 5 år

EU-Parlamentets formand

Det Europæiske Råd

*EU-topmøder mellem
Statsministrene*

*Medlemmer af det
Europæiske Råd*

Mødes hvert kvartal

*Præsidenten kan indkalde
til ekstraordinære møder*

1. Europa-Parlamentet udøver den lovgivende funktion og budgetfunktion sammen med Rådet. Det udøver politiske kontrolfunktioner og rådgivende funktioner på de betingelser, der er fastsat i forfatningen. Det vælger Kommissionens formand.

2. Europa-Parlamentet består af repræsentanter for Unionens borgere. Antallet af medlemmer må ikke overstige 736. Borgerne repræsenteres degressivt proportionalt med en mindstetærskel på fire medlemmer for hver medlemsstat..

I god tid inden valget til Europa-parlamentet i 2009 og derefter når det er nødvendigt i forbindelse med efterfølgende valg, vedtager Det Europæiske Råd med enstemmighed på forslag fra Europa-Parlamentet og med dets godkendelse en euroæisk afgørelse om sammensætningen af Europa-Parlamentet i overensstemmelse med de principper, der er nævnt i første afsnit.

2a. Europa-Parlamentets medlemmer vælges for en mandatperiode på fem år ved direkte almindelige, frie og hemmelige valg.

3. Europa-Parlamentet vælger sin formand og sit præsidium blandt sine medlemmer.

Artikel I-20 Det Europæiske Råd

1. Det Europæiske Råd tilfører Unionen den fremdrift, der er nødvendig for dens udvikling, og fastlægger dens overordnede politiske retningslinjer og prioriteter. Det udøver ingen lovgivende funktioner.

2. Det Europæiske Råd består af medlemsstaternes stats- og regeringschefer samt af sin formand og Kommissionens formand. Unionens udenrigsminister deltager i dets arbejde.

3. Det Europæiske Råd træder sammen hver tredje måned efter indkaldelse fra sin formand. Når dagsordenen kræver det, kan Det Europæiske Råds medlemmer beslutte at lade sig bistå af en minister og for Kommissionens formands vedkommende af en Europa-kommissær. Når situationen kræver det, indkalder

Afgørelser ved konsensus

formanden til et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd.

4. Det Europæiske Råd træffer afgørelse ved konsensus, medmindre andet er fastsat i forfatningen.

EU's præsident/formand

Artikel I-21
Det Europæiske Råds formand

*Stats- og regerings-
cheferne vælger for to et
halvt år - kan genvælges
én gang*

1. Det Europæiske Råd vælger sin formand med kvalificeret flertal for en periode på to et halvt år med mulighed for genvalg en gang. Hvis formanden får alvorligt forfald, kan Det Europæiske Råd bringe hans mandat til ophør efter samme procedure.

Opgaver for præsidenten

2. Det Europæiske Råds formand:

- a) leder Det Europæiske Råds arbejde og giver impulser hertil
- b) sikrer Det Europæiske Råds forberedelse og kontinuitet i samarbejde med formanden
- c) bestræber sig på at fremme sammenhold og konsensus i Det Europæiske Råd
- d) forelægger Europa-Parlamentet en rapport efter hvert møde i Det Europæiske Råd.

*Repræsenterer EU udadtil
på FUSP områder*

Det Europæiske Råds formand varetager i denne egenskab på sit niveau Unionens repræsentation udadtil på de områder, der hører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, uden at dette berører udenrigsministerens beføjelser.

*Præsidenten må ikke have
et nationalt mandat*

3. Det Europæiske Råds præsident må ikke udøve et nationalt mandat.

Rådet

Artikel I-22
Ministerrådet

*- lovgiver med EU-
Parlamentet
- fastlægger politikker
- koordinerer*

1. Rådet udøver den lovgivende funktion og budgetfunktionen sammen med Europa-Parlamentet. Det udøver politikformulerende og koordinerende funktioner på de betingelser, der er fastsat i forfatningen.

*Embedsmænd kan få
status som minister og
forpligtede medlemsstaten*

2. Rådet består af en repræsentant for hver medlemsstat på ministerniveau, der alene er beføjet til at forpligte regeringen i den medlemsstat, han eller hun repræsenterer, og til at udøve stemmeretten.

Beslutter ved kvalificeret flertal. "Luxembourg-kompromiset" er ikke blevet brugt siden 1980'erne

Rådets sammensætning

Forskellige sammensætninger

Rådet for almindelige anliggender

*- koordinerer de forskellige Råd
- Forbereder og følger op på Det Europæiske Råds møder*

Udenrigsrådet

Fastlægger Unionens optræden udadtil

Andre Rådsformationer

- vedtages ved kvalificeret flertal

Rådets møder er offentlige når det diskuterer og vedtager love (gælder ikke for de mange arbejdsgrupper)

Formandskab for rådsformationer roterer EU-udenrigsministeren permanent formand for Udenrigsrådet

Kvalificeret flertal:

3. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, medmindre andet er fastsat i forfatningen,

Artikel I-23

Ministerrådets sammensætninger

1. Rådet samles i forskellige sammensætninger.

2. Det Generelle Råd sikrer sammenhæng i de forskellige rådssammensætningers arbejde.

Det forbereder Det Europæiske Råds møder og sørger for opfølgningen heraf sammen med formanden for Det Europæiske Råd og Kommissionen.

3. Udenrigsrådet fastlægger Unionens optræden udadtil på grundlag af strategiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd og sikrer sammenhæng i Unionens indsats.

4. Det Europæiske Råd vedtager med kvalificeret flertal en europæisk afgørelse med listen over de øvrige rådssammensætninger.

5. Rådets samlinger er offentlige, når det forhandler og stemmer om et udkast til lovgivningsmæssig retsakt. Med henblik herpå er alle samlinger i Rådet opdelt i to dele, der vedrører henholdsvis forhandlinger om Unionens lovgivningsmæssige retsakter og aktiviteter af ikke-lovgivningsmæssig karakter.

6. Formandskabet for rådssammensætningerne bortset fra Udenrigsrådet varetages af medlemsstaternes repræsentanter i Rådet på grundlag af en ordning med ligelig rotation på de betingelser, der fastsættes med enstemmighed ved en europæisk afgørelse truffet af Det Europæiske Råd.

Artikel I-24

Kvalificeret flertal

1. Flertal af medlemsstaterne
2. 60% af EU's befolkning

- Super kvalificeret flertal*
1. 2/3 af medlemsstaterne
  2. 60% af EU's befolkning

Indtil 2009: 232 af 321 stemmer, fra et flertal af medlemsstater og 62% af EU's befolkning

EU-Kommissionen

Rolle:

- fremme Unionens overordnede interesser
- overvåge gennemførelsen af EU-retten
- gennemføre budgettet
- gennemførelse
- repræsentere EU udadtil undtagen fælles udenrigs og sikkerhedspolitik

Monopol på initiativ:
Ingen andre kan foreslå nye love

Sammensætning:
15 rigtige medlemmer,

1. Kvalificeret flertal defineres som et flertal af Rådets medlemmer, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst tre femtedele af Unionens befolkning.

2. Hvis Rådet ikke træffer afgørelse på forslag af Kommissionen eller EU-udenrigsministeren, defineres det nødvendige kvalificerede flertal som et flertal på to tredjedele af Rådets medlemmer, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst tre femtedele af Unionens befolkning.

2a. Stk. 1 og 2 finder anvendelse på det Europæiske Råd, når det træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 får virkning den 1. november 2009, efter at valget til Europa Parlamentet har fundet sted, i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel I-19.

5. Det Europæiske Råds formand og Kommissionens formand deltager ikke i afstemninger i Det Europæiske Råd.

Artikel I-25 Europa-Kommissionen

1. Europa-Kommissionen fremmer Unionens almene interesser og tager passende initiativer med henblik herpå. Den overvåger anvendelsen af forfatningen og af de foranstaltninger, der vedtages af institutionerne på grundlag heraf. Den drager omsorg for gennemførelsen af EU-retten under Den Europæiske Unions Domstols kontrol. Den gennemfører budgettet og forvalter programmerne. Den udøver koordinerings-, gennemførelses- og forvaltningsfunktioner på de betingelser, der er fastsat i forfatningen. Bortset fra den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og de øvrige tilfælde, der er nævnt i forfatningen, varetager den Unionens repræsentation udadtil. Den er initiativtager til Unionens årlige og flerårige programmering med henblik på indgåelse af interinstitutionelle aftaler.

2. Medmindre andet er fastsat i forfatningen, kan lovgivningsmæssige EU-retsakter kun vedtages på forslag af Kommissionen. Andre retsakter vedtages på forslag af Kommissionen, når dette er fastsat i forfatningen.

3. Kommissionen er et kollegium, der består af formanden, EU-udenrigsministeren/næstformanden og tretten Europa-

*ikke længere en fra hvert
land (ændres formentlig)*

*Rotere ligeligt
- max én periode pr.
medlemsstat
- afspejling af Unionen
demografisk og geografisk*

*Kommissærer uden
stemmeret fra øvrige
stater*

Virkning fra 2009

Uafhængighed:
*Må ikke modtage
instruktioner fra nogen*

Mistillid
*EU-Parlamentet kan kun
vælge den samlede
Kommission, ikke de
enkelte kommissærer*

*Udenrigsministeren
nedlægger sine hverv i
Kommissionen*

Kommissionens formand

*1. Stats- og regerings-
cheferne vælger ved*

kommissærer valgt på grundlag af en ordning med ligelig rotation mellem medlemsstaterne. Denne ordning fastsættes ved en afgørelse der vedtages med enstemmighed af Det Europæiske Råd på grundlag af følgende principper:

a) Medlemsstaterne behandles fuldstændig ligeligt for så vidt angår fastlæggelsen af rækkefølgen og varigheden af deres statsborgeres medlemskab af kollegiet; følgelig kan differencen mellem det samlede antal tjenesteperioder varetaget af statsborgere fra to givne medlemsstater aldrig overstige én;

b) hvert af de på hinanden følgende kollegier sammensættes således, at den demografiske og geografiske spredning i samtlige Unionens medlemsstater afspejles på tilfredsstillende måde, jf. dog litra a).

Kommissionens formand udnævner kommissærer uden stemmeret, der vælges efter samme kriterier som kollegiets medlemmer, og som kommer fra alle de øvrige medlemsstater.

Disse ordninger får virkning fra den 1. november 2009.

4. Kommissionen udfører sine opgaver i fuldkommen uafhængighed. Europa-kommissærerne og kommissærerne må ved udøvelsen af deres funktioner hverken søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget organ, kontor eller agentur, jf. dog artikel I-27, stk. 2.

5. Kommissionen er som kollegium ansvarlig over for Europa-Parlamentet. Formanden for Kommissionen er ansvarlig over for Europa-Parlamentet for kommissærernes aktiviteter. Europa-Parlamentet kan vedtage et mistillidsvotum til Kommissionen efter procedurene i forfatningens artikel III-243. Hvis der vedtages et sådant mistillidsvotum, skal Europa-kommissærerne og kommissærerne samlet nedlægge deres hverv, og Unionens udenrigsminister skal nedlægge de hverv, denne udøver i Kommissionen. Kommissionen varetager dog de løbende forretninger, indtil der er udnævnt et nyt kollegium.

Artikel I-26

Europa-Kommissionens formand

1. Under hensyntagende til valget til Europa-Parlamentet og efter passende høringer foreslår Det Europæiske Råd med kvalificeret

kvalificeret flertal
2. EU-Parlamentet
godkender med et flertal
af medlemmerne.
3. Hvis afvist skal en ny
foreslås inden én måned

**Kommissionens
medlemmer**

- 3 kandidater fra hver
medlemsstat
- Den foreslåede
kommissionsformand
vælger 13 medlemmer.
- EU-Parlamentet
godkender kollegiet med
simpelt flertal
- Alle Kommissærer skal
have europæisk
engagement
- Mandatperiode: 5 år

*Kommissionsformanden
fastlægger retningslinjer
og den interne
organisation samt
udnævner næstformænd
og afsætter Kommissærer*

*Udenrigsministeren kan
kun afskediges med Det
Europæiske Råds
godkendelse*

EU Udenrigsministeren

*Statsministrene vælger
udenrigsminister ved
kvalificeret flertal i
enighed med
Kommissionsformanden*

Udenrigsministerens

flertal Europa-Parlamentet en kandidat til posten som formand for Kommissionen. Denne kandidat vælges af Europa-Parlamentet med et flertal af dets medlemmer. Hvis denne kandidat ikke får flertal, foreslår Det Europæiske Råd inden en måned Europa-Parlamentet en ny kandidat efter samme procedure.

2. Hver medlemsstat, der i henhold til rotationsordningen skal indstille kandidater, opstiller en liste med tre personer, - hvorpå begge køn er repræsenteret - som den anser for kvalificerede til at udøve hvervet som Europa-Kommissær. Med henblik på udnævnelse af de tretten Europa-kommissærer, der udvælges på grundlag af deres duelighed, europæiske engagement og uomtvistelige uafhængighed, udpeger den valgte formand en person fra hver liste. Formanden, de personer, der er udpeget til medlemmer af kollegiet, herunder den fremtidige EU-udenrigsminister, samt de personer, der er udpeget til kommissærer uden stemmeret, skal godkendes samlet af Europa-Parlamentet ved afstemning. Kommissionens mandatperiode er fem år.

3. Formanden for Kommissionen

- a) fastlægger retningslinjerne for Kommissionens arbejde
- b) træffer afgørelse om Kommissionens interne organisation for at sikre sammenhæng, effektivitet og kollegialitet i dens arbejde
- c) udnævner næstformænd blandt kollegiets medlemmer.

En Europa-kommissær eller kommissær træder tilbage, hvis formanden anmoder herom. Næstformanden/EU-udenrigsministeren træder tilbage, hvis formanden anmoder herom med samtykke fra Det Europæiske Råd.

Artikel I-27
Udenrigsministeren

1. Det Europæiske Råd udnævner med kvalificeret flertal og med samtykke fra Kommissionens formand Unionens udenrigsminister. Det Europæiske Råd kan bringe hans eller hendes hverv til ophør efter samme procedure.

2. EU-udenrigsministeren varetager Unionens fælles udenrigs-

opgaver

og sikkerhedspolitik. Han eller hun bidrager med sine forslag til udformningen af denne politik og gennemfører den som Rådets bemyndigede. Det samme gælder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

Formand for
Udenrigsrådet

3. EU-udenrigsministeren er formand for Udenrigsrådet.

To kasketter
Udenrigsministeren er
også næstformand for
Kommissionen og
varetager dens eksterne
forbindelser

4. EU-udenrigsministeren er en af Kommissionens næstformænd. EU-udenrigsministeren påser, at der er sammenhæng mellem Unionens optræden udadtil og den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Han eller hun varetager i Kommissionen de ansvarsområder, Kommissionen har med hensyn til de eksterne forbindelser, og er ansvarlig for koordineringen af de andre aspekter af Unionens optræden udadtil. I forbindelse med varetagelsen af disse ansvarsområder i Kommissionen og kun med hensyn til disse er EU-udenrigsministeren underlagt de procedurer, der gælder for Kommissionen, for så vidt dette er i overensstemmelse med stk. 2 og 3.

EU-domstolen

Artikel I-28
Den Europæiske Unions Domstol

EU-Domstolen og Rettens
rolle

1. Den Europæiske Unions Domstolen omfatter Domstolen, Retten og et antal specialretter. Den sikrer overholdelse af lov og ret ved fortolkningen og anvendelsen af forfatningen.

Sikre appelret indenfor
EU-rettens område

Medlemsstaterne tilvejebringer de appelmuligheder, der er nødvendige for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten.

En dommer fra hver
medlemsstat, plus
generaladvokater udpeget
ved fælles overenskomst
mellem medlemsstaternes
regeringer

2. Domstolen består af en dommer fra hver medlemsstat. Den bistås af generaladvokater.

Retten består af mindst en dommer fra hver medlemsstat;

Til dommere og generaladvokater ved Domstolen og dommere ved Retten vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som opfylder betingelserne i artikel III-260 to III-261. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer ved fælles overenskomst for et tidsrum af seks år. Afgående dommere og generaladvokater kan genudnævnes.

Domstolens kompetencer:
- træffe afgørelse i sager

3. Den Europæiske Unions Domstolen træffer afgørelse i henhold til bestemmelserne i del III:

*- præjudicielle spørgsmål
- træffe afgørelse i øvrige
tilfælde*

- a) træffer afgørelse i sager anlagt af en medlemsstat, en institution eller fysiske og juridiske personer
- b) træffer afgørelse i præjudicielle spørgsmål efter anmodning fra de nationale domstole om fortolkning af EU-retten eller om gyldigheden af retsakter vedtaget af institutionerne
- c) træffer afgørelse i de øvrige tilfælde, der er nævnt i forfatningen.

Kapitel II

Unionens andre institutioner og organer

Artikel I-29

Den Europæiske Centralbank

Den Europæiske Centralbank

*Styrer Det Europæiske
System af Centralbanker
og fører Unionens
monetære politik sammen
med euro-landenes
centralbanker*

Hovedmål: prisstabilitet

Er juridisk person

Eneste der udsteder euro

Skal være uafhængig

*Medlemsstater, som ikke
har indført Euroen, kan
bevare deres beføjelser på*

1. Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker udgør Det Europæiske System af Centralbanker. Den Europæiske Centralbanks besluttende og de nationale centralbanker i de medlemsstater, der har euroen som valuta, som tilsammen udgør eurosystemet, fører Unionens monetære politik

2. Det Europæiske System af Centralbanker styres af Den Europæiske Centralbanks besluttende organer. Hovedmålet for Det Europæiske System af Centralbanker er at fastholde prisstabilitet. Uden at det berører dette mål, støtter systemet de generelle økonomiske politikker i Unionen med henblik på at bidrage til gennemførelsen af Unionens mål. Systemet udøver alle andre centralbankfunktioner i overensstemmelse med del III og i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

3. Den Europæiske Centralbank er en institution, der har status som juridisk person. Den har eneret til at bemyndige udstedelse af euro. Den er uafhængig i udøvelsen af sine beføjelser og i forvaltningen af sine finanser. Unionens institutioner, organer samt kontorer og agenturer og medlemsstaternes regeringer respekterer denne uafhængighed.

4. Den Europæiske Centralbank vedtager de foranstaltninger, der er nødvendige for udøvelsen af dens funktioner, i henhold til artikel III-77 - III-83 og III-90 og på de betingelser, der er fastsat

monetære områder

i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank. I henhold til samme artikler bevarer de medlemsstater, der ikke har euroen som valuta, og deres centralbanker deres beføjelser på det monetære område.

Centralbanken skal konsulteres om alle forslag indenfor dens kompetenceområde

5. Den Europæiske Centralbank skal inden for sine kompetenceområder høres om ethvert udkast til EU-retsakt og om ethvert udkast til national retsforordning og kan afgive udtalelse.

*ECB = Centralbank
ESCB = Hele systemet*

6. Den Europæiske Centralbanks besluttende organer, deres sammensætning og de nærmere bestemmelser om deres funktion er fastsat i artikel III-84 - III-87 og i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

Revisionsretten

Artikel I-30
Revisionsretten

1. Revisionsretten er en institution. Den varetager revisionen af Unionens regnskaber.

Opgaver

2. Den reviderer regnskaberne for alle Unionens indtægter og udgifter og sikrer sig, at den økonomiske forvaltning har været forsvarlig.

Et medlem per medlemsstat - skal være fuldkommen uafhængig

3. Den består af en statsborger fra hver medlemsstat. Medlemmerne udøver deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Unionens almene interesse.

Rådgivende organer

Artikel I-31
Unionens rådgivende organer

*- Regionsudvalg
- Økonomisk- og Socialt udvalg*

1. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen bistås af et Regionsudvalg og et Økonomisk og Socialt Udvalg med rådgivende funktioner.

Medlemmer af Regionsudvalget

2. Regionsudvalget består af repræsentanter for regionale og lokale myndigheder, der enten skal være valgt til en regional eller lokal myndighed eller politisk ansvarlige over for en valgt forsamling.

Medlemmer af Det Økonomiske og Sociale udvalg

3. Det Økonomiske og Sociale Udvalg består af repræsentanter for arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer og organisationer for andre aktører, der er repræsentative for civilsamfundet,

*Repræsentanter i
rådgivende forsamlinger
skal være fuldkommen
uafhængige*

navnlig på det socioøkonomiske, borgerretlige, faglige og kulturelle område.

4. Regionsudvalgets og Det Økonomiske og Sociale Udvalgs medlemmer må ikke være bundet af nogen instruktion. De udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Unionens almene interesse.

5. Reglerne for disse udvalgs sammensætning, udpegelse af medlemmerne, deres opgaver og deres funktion er fastsat i artikel III-292 til III-298 i del III.

Reglerne i stk. 2 og 3 for karakteren af deres sammensætning revideres med jævne mellemrum af Rådet for at tage hensyn til den økonomiske, sociale og demografiske udvikling i Unionen. Rådet vedtager på forslag af kommissionen europæiske afgørelser herom.

UDØVELSE AF BEFØJELSER

AFSNIT V UDØVELSE AF UNIONENS BEFØJELSER

Kapitel I Fælles bestemmelser

Artikel I-32 Unionens retsakter

Retsakter

*Love, rammelove,
bekendtgørelser,
afgørelser, henstillinger
og udtalelser*

1. For at udøve Unionens beføjelser anvender institutionerne i overensstemmelse med bestemmelserne i del III følgende juridiske instrumenter: europæiske love, europæiske rammelove, europæiske bekendtgørelser, europæiske afgørelser, henstillinger og udtalelser.

Lov:
*- bindende i alle
enkeltheder og
umiddelbart gældende*

En europæisk lov er en almengyldig lovgivningsmæssig retsakt. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Rammelov:
*- bindende mht. det
tilsigtede mål,
medlemsstaterne*

En europæisk rammelov er en lovgivningsmæssig retsakt, der er bindende for enhver medlemsstat, som den er rettet til, med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

implementerer selv

Bekendtgørelse bruges nu til at implementere lovgivningen. Enten bindende i alle enkeltheder og umiddelbart gældende eller bindende med hensyn til det tilsigtede mål

Afgørelse:
- bindende i alle enkeltheder, men kun til adressat

Henstillinger og udtalelser:
- ikke bindende

Dette er en udtømmende liste over juridiske midler

Almindelig Lovgivningsprocedure
(se art. III-302)

Generel regel:

1. Kommissionen foreslår
2. EU-Parlamentet og Rådet beslutter:
  - a. dobbelt kvalificeret flertal i Rådet
  - b. simpelt flertal i EU-Parlamentet

Nogle gange er det kun EU-Parlamentet eller Rådet, der vedtager lovene - men den anden institution deltager

En europæisk bekendtgørelse er en almengyldig ikke-lovgivningsmæssig retsakt til gennemførelse af lovgivningsmæssige retsakter og visse specifikke bestemmelser i forfatningen. Den kan enten være bindende i alle enkeltheder og gælde umiddelbart i hver medlemsstat, eller den kan være bindende med hensyn til det tilsigtede mål for enhver medlemsstat, som den er rettet til, men overlade det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

En europæisk afgørelse er en ikke-lovgivningsmæssig retsakt, der er bindende i alle enkeltheder. Når den angiver, hvem den er rettet til, er den kun bindende for disse.

Henstillinger og udtalelser har ikke bindende virkning.

2. Når Europa-Parlamentet og Rådet får forelagt et udkast til lovgivningsmæssig retsakt, kan de ikke vedtage retsakter, der ikke er omhandlet i denne artikel den lovgivningsprocedure, der gælder på det pågældende område.

Artikel I-33

Lovgivningsmæssige retsakter

1. Europæiske love og europæiske rammelove vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab på forslag af Kommissionen efter den almindelige lovgivningsprocedure i artikel III-302. Hvis de to institutioner ikke når til enighed, er den pågældende retsakt ikke vedtaget.

2. I de specifikke tilfælde, der er fastsat i forfatningen, vedtages europæiske love og europæiske rammelove af Europa-Parlamentet med deltagelse af Rådet eller af Rådet med deltagelse af Europa-Parlamentet efter særlige lovgivningsprocedurer.

I særlige tilfælde kan en gruppe medlemsstater tage initiativ - men stadig er det EU-Parlamentet eller Rådet, der beslutter

Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

Bekendtgørelser og afgørelser bruges til uddelegering eller implementering

Det Europæiske Råd, Rådet, Kommissionen og ECB kan vedtage bekendtgørelser, afgørelser eller henstillinger

Delegerede bekendtgørelser

Kommissionen kan få tilladelse til selv at lovgive på ikke-essentielle områder, hvilket ikke defineres nærmere

Når Kommissionen får delegeret lovgivende magt, skal det udtrykkeligt fastlægges, hvorledes denne kan trækkes tilbage:

3. I de specifikke tilfælde, der er fastsat i forfatningen, kan love og rammelove vedtages på initiativ af en gruppe medlemsstater efter henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller efter anmodning fra Domstolen eller Den Europæiske Investeringsbank.

Artikel I-34

Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

Det Europæiske Råd vedtager europæiske afgørelser i de tilfælde, der er fastsat i forfatningen.

Rådet og Kommissionen vedtager navnlig i de tilfælde, der er fastsat i artikel I-35 og I-36, europæiske bekendtgørelser eller afgørelser, og det samme gælder Den Europæiske Centralbank i de specifikke tilfælde, der er fastsat i forfatningen.

Rådet vedtager henstillinger. Det træffer afgørelse på forslag af Kommissionen i alle de tilfælde, hvor det i henhold til forfatningen skal vedtage retsakter på forslag af Kommissionen. Det træffer afgørelse med enstemmighed på de områder, hvor der kræves enstemmighed ved vedtagelse af en EU-retsakt. Kommissionen samt Den Europæiske Centralbank i de specifikke tilfælde, der er fastsat i forfatningen, vedtager henstillinger.

Artikel I-35

Delegerede bekendtgørelser

1. Kommissionen kan i europæiske love og europæiske rammelove få delegeret beføjelse til at vedtage delegerede europæiske bekendtgørelser, der udbygger eller ændrer visse ikke-væsentlige elementer i loven eller rammeloven.

Lovene og rammelovene afgrænser udtrykkeligt delegationens formål, indhold, omfang og varighed. De væsentlige elementer på et område er forbeholdt lovene eller rammelovene og kan derfor ikke være omfattet af delegation.

2. Lovene og rammelovene fastlægger udtrykkeligt de betingelser, der gælder for delegationen. Disse betingelser kan bestå i følgende:

a) Europa-Parlamentet eller Rådet kan beslutte at tilbagekalde

- 1) EU-Parlamentet eller Rådet kan beslutte at tilbagekalde delegationen.
- 2) EU-Parlamentet eller Rådet kan blokere bekendtgørelse

Tilbagekaldelse kræver kvalificeret flertal i Rådet eller absolut flertal blandt EU-Parlamentets medlemmer

Gennemførelsesretsakter

Medlemsstaterne skal implementere loyalt

Kommissionen eller Rådet kan implementere, hvis ensartede betingelser er nødvendige

Regler for medlemsstaternes kontrol med gennemførelsesretsakterne:

Implementere bekendtgørelser og afgørelser

Institutionerne skal træffe beslutning i overensstemmelse med reglerne og proportionalitetsprincippet

delegationen.

- b) den delegerede europæisk bekendtgørelse kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for den frist, der er fastsat i loven eller rammeloven

I de tilfælde, der er nævnt i litra a) og b) træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer, og Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Artikel I-36 Gennemførelsesretsakter

1. Medlemsstaterne træffer alle de nationale foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre Unionens juridisk bindende retsakter.

2. Når ensartede betingelser for gennemførelse af Unionens juridisk bindende retsakter er nødvendige, tildeles Kommissionen eller - i specifikke behørigt begrundede tilfælde samt i de tilfælde, der er fastsat i artikel I-39 - Rådet i disse retsakter gennemførelsesbeføjelser.

3. De generelle regler og principper for den måde, hvorpå medlemsstaterne udøver kontrol med Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser, fastsættes forud ved europæisk lov.

4. Unionens gennemførelsesretsakter har form af europæiske gennemførelsesbekendtgørelser eller europæiske gennemførelsesafgørelser.

Artikel I-37 Fælles principper for Unionens retsakter

Når det ikke er fastsat i forfatningen, hvilken type retsakt der skal vedtages, tager institutionerne i hvert enkelt tilfælde stilling hertil under overholdelse af gældende procedurer og proportionalitetsprincippet som nævnt i artikel I-9.

En lov skal begrundes og henvises til de forslag mv. der kræves

2. Retsakter skal begrundes og henvises til de forslag, initiativer, henstillinger, anmodninger og udtalelser, der kræves i henhold til denne forfatning.

Lovene underskrives af formanden for de besluttende institutioner

Artikel I-38
Offentliggørelse og ikrafttrædelse

1. Europæiske love og europæiske rammelove, der vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure, undertegnes af Europa-Parlamentets eller Rådets formand.

De træder i kraft på et fastsat tidspunkt eller 20 dage efter offentliggørelsen

I de andre tilfælde undertegnes de af formanden for den institution, der har vedtaget dem.

Bekendtgørelser og afgørelser uden klar adressat træder også i kraft 20 dage efter offentliggørelsen

Europæiske love og rammelove offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og træder i kraft på det tidspunkt, der er fastsat i retsakterne, eller, hvis et sådant ikke er angivet, på tyvendedagen efter offentliggørelsen.

Andre afgørelser får virkning ved meddelelse

2. Europæiske bekendtgørelser og europæiske afgørelser, der ikke angiver, hvem de er rettet til, eller som er rettet til alle medlemsstaterne, undertegnes af formanden for den institution, der vedtager dem, offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og træder i kraft på det tidspunkt, der er fastsat i retsakterne, eller, hvis et sådant ikke er angivet, på tyvendedagen efter offentliggørelsen.

Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

*Bygger på:
- solidaritet blandt medlemsstaterne
- fastlægge fælles interesser*

3. Andre europæiske afgørelser end dem, der er nævnt i stk. 2 meddeles dem, de er rettet til, og får virkning ved denne meddelelse.

Kapitel II
Særlige bestemmelser

Artikel I-39
Særlige bestemmelser vedrørende
den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

1. Den Europæiske Union fører en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der bygger på udvikling af gensidig politisk solidaritet mellem medlemsstaterne, fastlæggelse af spørgsmål af almen interesse og opnåelse af en stadig stigende konvergens i medlemsstaternes optræden.

- konvergens i optræden

Det Europæiske Råd
definerer Unionens
interesser

Stats- og regeringschefer
og/eller udenrigsministre
træffer afgørelser

Fælles ansvar for
implementeringen af
politikker

Medlemsstaterne skal
konsultere hinanden før,
der handles på den
internationale scene

Gensidig solidaritet
mellem medlemsstaterne

EU-Parlamentet skal
høres og holdes
informeret

Afgørelser træffes her ved
enstemmighed, men i visse
tilfælde ved kvalificeret
flertal (del III)

Medlemsstater og EU-
udenrigsministeren har
initiativret

Love og rammelove kan
ikke bruges

Stats- og

2. Det Europæiske Råd definerer Unionens strategiske interesser og fastlægger målene for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Rådet udformer denne politik inden for rammerne af strategiske retningslinjer fastlagt af Det Europæiske Råd og efter bestemmelserne i forfatningens del III.

3. Det Europæiske Råd og Rådet vedtager de nødvendige afgørelser.

4. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik gennemføres af EU-udenrigsministeren og medlemsstaterne under anvendelse af nationale midler og Unionens midler.

5. Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden i Det Europæiske Råd og i Rådet om alle udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, som er af almen interesse, med henblik på at fastlægge en fælles tilgang. Før der træffes foranstaltninger på den internationale scene eller indgås forpligtelser, der kan berøre Unionens interesser, konsulterer den enkelte medlemsstat de øvrige medlemsstater i Det Europæiske Råd eller Rådet. Medlemsstaterne sikrer gennem en konvergent optræden, at Unionen kan gøre sine interesser og værdier gældende på den internationale scene. Medlemsstaterne er indbyrdes solidariske.

6. Europa-Parlamentet høres regelmæssigt om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det holdes underrettet om udviklingen heri.

7. Europæiske afgørelser om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik vedtages af Det Europæiske Råd og Rådet med enstemmighed, undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i del III. De tager stilling på initiativ af en medlemsstat, på forslag af EU-udenrigsministeren eller på forslag af EU-udenrigsministeren med støtte fra Kommissionen. Der kan ikke vedtages europæiske love og europæiske rammelove.

8. Det Europæiske Råd kan med enstemmighed vedtage en

regeringschefterne kan ved enstemmighed ændre stemmeproceduren til kvalificeret flertal

Forsvarspolitik

*Operationel kapacitet: både civile og militære midler
Kan bruges uden for EU til fredsbevaring, konfliktforebyggelse og styrkelse af sikkerhed
Unionen skal bruge national kapacitet*

Fælles forsvar skal vedtages enstemmigt

Den særlige karakter af visse medlemsstaters forsvarspolitik skal respekteres

Neutrale lande

NATO

*Forpligtet til at stille militær kapacitet til rådighed for EU
Multinationale styrker kan være del af det fælles forsvar*

Forbedre militær kapacitet

Det Europæiske agentur for våben, strategisk

europæiske afgørelse om, at Rådet skal træffe afgørelse med kvalificeret flertal i andre tilfælde end dem, der er omhandlet i del III.

Artikel I-40

Særlige bestemmelser i forbindelse med gennemførelsen af den fælles forsvarspolitik

1. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik udgør en integrerende del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den sikrer Unionen en operationel kapacitet, der gør brug af civile og militære midler. Unionen kan anvende disse i forbindelse med opgaver uden for Unionens område med henblik på fredsbevarelse, konfliktforebyggelse og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt. Udførelsen af disse opgaver bygger på kapaciteter tilvejebragt af medlemsstaterne.

2. Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik omfatter gradvis udformning af en fælles EU-forsvarspolitik. Denne vil føre til et fælles forsvar, når Det Europæiske Råd med enstemmighed træffer afgørelse herom. Det henstiller i så fald til medlemsstaterne, at de vedtager en sådan afgørelse i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Unionens politik i henhold til denne artikel berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik; den skal overholde de forpligtelser, der følger af den nordatlantiske traktat for visse medlemsstater, der betragter deres fælles forsvar som omfattet af Den Nordatlantiske Traktats Organisation, og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme.

3. Medlemsstaterne stiller civil og militær kapacitet til rådighed for Unionen til gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik med henblik på at bidrage til opfyldelsen af de mål, Rådet har opstillet. De medlemsstater, der opretter multinationale styrker i fællesskab, kan ligeledes stille disse styrker til rådighed for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

Medlemsstaterne forpligter sig til gradvis at forbedre deres militære kapacitet. Der oprettes et europæisk agentur for forsvarsmateriel, strategisk forskning og militær kapacitet, der skal klarlægge de operationelle behov, fremme foranstaltninger til opfyldelse heraf, bidrage til at påpege og eventuelt iværksætte

*forskning og militær
kapacitet*

alle nyttige foranstaltninger til styrkelse af forsvarssektorens industrielle og teknologiske basis, deltage i udformningen af en europæisk kapacitets- og forsvarsmaterielpolitik samt bistå Rådet med at evaluere forbedringen af den militære kapacitet.

*Gennemførelse af
forsvarspolitikker ved
enstemmighed*

4. Europæiske afgørelser om gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, herunder afgørelser om iværksættelse af en opgave som omhandlet i denne artikel, vedtages af Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af EU-udenrigsministeren eller på initiativ af en medlemsstat. EU-udenrigsministeren kan, eventuelt sammen med Kommissionen, stille forslag om anvendelse af både nationale midler og EU-instrumenter.

*En gruppe stater kan
gennemføre en EU-opgave*

5. Rådet kan overdrage gennemførelsen af en opgave på EU-plan til en gruppe af medlemsstater for at bevare Unionens værdier og tjene dens interesser. En sådan opgave gennemføres efter bestemmelserne i artikel III-211.

*Struktureret samarbejde
kan ske inden for
rammerne af EU*

6. De medlemsstater, der opfylder højere kriterier for militær kapacitet, og som indbyrdes har indgået mere bindende forpligtelser på dette område med henblik på mere krævende opgaver, etablerer et struktureret samarbejde inden for rammerne af Unionen. Dette samarbejde er omfattet af bestemmelserne i forfatningens artikel III-213.

Solidaritets-klausul

*Medlemmer skal yde
hinanden hjælp inden for
deres formåen*

7. Hvis en medlemsstat udsættes for et væbnet angreb på sit område, skal de øvrige medlemsstater i overensstemmelse med artikel 51 i De Forenede Nationers pagt yde den pågældende medlemsstat al den hjælp og bistand, der ligger inden for deres formåen. Dette berører ikke den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik.

*Påvirker ikke NATO-
forpligtelsen*

Forpligtelserne og samarbejdet på dette område skal være i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået inden for NATO, som for de stater, der er medlemmer heraf, fortsat udgør grundlaget for deres kollektive forsvar og er organet for iværksættelsen heraf.

*EU-Parlamentet skal
høres og informeres*

8. Europa-Parlamentet høres regelmæssigt om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Det holdes underrettet om udviklingen heri.

Artikel I-41:

**Retlige og Indre
anliggender**

Midler til at etablere et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed - vedtagelse af love - gensidig anerkendelse af juridiske afgørelser - samarbejde mellem "alle" myndigheder for indre sikkerhed

- operationelt samarbejde, hemmelige tjenester

Nationale parlamenter skal involveres i den politiske kontrol med Eurojust og Europol

For politi- og retligt samarbejde har medlemsstater initiativret sammen med Kommissionen

Terrorisme-bestemmelsen

Medlemsstater og Unionen skal handle i fællesskab mod terrorisme og katastrofer

- Forebyggelse
- Beskyttelse

Særlige bestemmelser vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed

1. Unionen udgør et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed
  - a) ved at vedtage europæiske love og europæiske rammelove, der om nødvendigt, tager sigte på indbyrdes tilnærmelse af de ationale lovgivninger på de områder, der er angivet i forfatningens del III
  - b) ved at fremme den gensidige tillid mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, især på grundlag af gensidig anerkendelse af retslige og udenretslige afgørelser
  - c) gennem operationelt samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, herunder politi, toldmyndigheder og andre særlige myndigheder vedrørende forebyggelse og afsløring af strafbare handlinger.
2. De nationale parlamenter kan i forbindelse med området med frihed, sikkerhed og retfærdighed deltage i evalueringsmekanismerne i artikel III-161. De inddrages i den politiske kontrol med Europols aktiviteter og evalueringen af Eurojusts aktiviteter i overensstemmelse med artikel III-177 og III-174.
3. Medlemsstaterne har initiativret på området politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager i overensstemmelse med artikel III-165.

Artikel I-42
Solidaritetsbestemmelse

1. Unionen og dens medlemsstater handler i fællesskab på et solidarisk grundlag, hvis en medlemsstat udsættes for et terrorangreb, en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe.-Unionen tager alle de instrumenter i brug, der står til dens rådighed, herunder de militære midler, medlemsstaterne stiller til dens rådighed, med henblik på:
  - a) at forebygge terrortruslen på medlemsstaternes område at beskytte de demokratiske institutioner og civilbefolkningen mod et eventuelt terrorangreb

- Bistand
- Bistand ved terrorisme

at yde bistand til en medlemsstat på dennes område efter anmodning fra dens politiske myndigheder i tilfælde af et terrorangreb.

b)

- Bistand ved katastrofer

at yde bistand til en medlemsstat på dennes område efter anmodning fra dens politiske myndigheder i tilfælde af en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe.

2. Gennemførelsesbestemmelserne til denne artikel findes i artikel III-231.

Kapitel III Forstærket samarbejde

Artikel I-43 Forstærket samarbejde

Forstærket samarbejde

*Kan etableres inden for områder med delt kompetence og understøttende tiltag
Kan benytte Unionens institutioner*

1. Medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde inden for rammerne af beføjelser, hvor Unionen ikke har enekompetence, kan anvende Unionens institutioner og udøve disse beføjelser ved anvendelse af de relevante bestemmelser i forfatningen med de begrænsninger og efter de procedurer, der er fastsat i denne artikel og i artikel III-322 til III-328.

Skal fremme Unionens mål og integration

Det forstærkede samarbejde tager sigte på at fremme virkeliggørelsen af Unionens mål, beskytte dens interesser og styrke integrationsprocessen. Det er til enhver tid åbent for alle medlemsstater i overensstemmelse med artikel III-324.

Kun som sidste udvej

2. Den europæiske afgørelse om bemyndigelse til et forstærket samarbejde vedtages af Rådet som en sidste udvej, når det fastslår, at de hermed tilstræbte mål ikke kan nås inden for en rimelig frist af Unionen som helhed, og på den betingelse, at mindst en tredjedel af medlemsstaterne deltager deri. Rådet træffer afgørelse i overensstemmelse med proceduren i artikel III-325.

1/3 af medlemsstaterne skal deltage

Kun deltagende medlemsstater deltager i afstemningen

3. Alle Rådets medlemmer kan deltage i dets forhandlinger, men kun medlemmer af Rådet, som repræsenterer de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, deltager i afstemningen.

Enstemmighed kræver kun de deltagende medlemsstaters repræsentanternes stemmer.

Kun deltagende stater er inkluderet, når der tælles til kvalificeret flertal

Kvalificeret flertal defineres som et flertal af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstaterne, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater.

Kvalificeret flertal udgør 2/3 af medlemsstaterne, repræsenterende 60% af befolkningerne, når Rådet handler på eget initiativ

Hvis Rådet ikke træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, eller EU-udenrigsministeren, defineres det nødvendige kvalificerede flertal som et flertal på to tredjedele af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater.

*Beslutninger binder kun deltagende stater
Lande behøver ikke at acceptere beslutninger truffet under forstærket samarbejde for at blive EU-medlemmer*

De retsakter, der vedtages inden for rammerne af et forstærket samarbejde, er kun bindende for de stater, der deltager deri. De betragtes ikke som gældende ret, der skal accepteres af de stater, der søger om optagelse i Unionen.

DEMOKRATISK LIV

AFSNIT VI UNIONENS DEMOKRATISKE LIV

Lighed

Artikel I-44

Princippet om demokratisk lighed

Lighed mellem alle EU borgere

Unionen respekterer i alle sine aktiviteter princippet om lighed mellem dens borgere, der nyder lige stor opmærksomhed fra EU-institutionernes, -organernes samt -kontorenes og -agenturenes side.

Princip om repræsentativt demokrati

Artikel I-45

Princippet om repræsentativt demokrati

EU-Parlamentet repræsenterer borgerne direkte

1. Unionens funktionsmåde bygger på princippet om repræsentativt demokrati.

Medlemsstaternes repræsentanter i rådene er

2. Borgerne er direkte repræsenteret på EU-plan i Europa-Parlamentet.

Medlemsstaterne er repræsenteret i Det Europæiske Råd af dets stats- eller regeringschef og i Rådet af deres regeringer, der selv er demokratisk ansvarlige enten over for deres nationale

*ansvarlige over for
nationale parlamenter
eller borgerne*

*Beslutninger skal træffes
så åbent og så tæt på
borgerne som muligt*

*Europæiske partier skaber
europæisk bevidsthed*

*Ret til at diskutere
forskellige opfattelser med
institutionerne*

*Kanaler for dialog med
civilsamfundet*

*Kommissionen skal høre
alle berørte parter*

*Borgerinitiativ
- bede Kommissionen
fremsætte lovforslag
- kræver 1 mio.
underskrifter
- Kommissionen kan
nægte at fremsætte forslag*

Arbejdsmarkedets parter

*Unionen anerkender og
fremmer selvstændig
dialog mellem*

parlamenter eller over for deres borgere.

3. Enhver borger har ret til at deltage i Unionens demokratiske liv. Beslutningerne træffes så åbent og så tæt på borgerne som muligt.

4. Politiske partier på europæisk plan bidrager til at skabe en europæisk politisk bevidsthed og til at udtrykke unionsborgernes vilje.

Artikel I-46

Princippet om deltagelsesdemokrati

1. Institutionerne giver på passende måder borgere og repræsentative sammenslutninger mulighed for at give udtryk for deres opfattelser angående alle Unionens arbejdsområder og for at diskutere dem offentligt.

2. Institutionerne fører en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med de repræsentative sammenslutninger og civilsamfundet.

3. Kommissionen foretager brede høringer af de berørte parter for at sikre sammenhæng og gennemsigtighed i Unionens handlinger.

4. Et antal EU-borgere på mindst en million fra et betydeligt antal medlemsstater kan tage initiativ til at opfordre Kommissionen til inden for rammerne af sine beføjelser at fremsætte passende forslag om spørgsmål, der efter borgernes opfattelse kræver udarbejdelse af en EU-retsakt til gennemførelse af denne forfatning. Bestemmelserne om procedurer og betingelser for fremsættelse af et sådant borgeranmodning fastlægges ved europæisk lov.

Artikel I-47

Arbejdsmarkedets parter og den selvstændige dialog mellem disse

Den Europæiske Union anerkender og fremmer arbejdsmarkedsparternes rolle på EU-plan under hensyntagen til de nationale systemers forskelligartede karakter; den letter

arbejdsmarkedets parter

dialogen mellem dem og respekterer deres selvstændighed.

Ombudsmanden

Artikel I-48 Den europæiske ombudsmand

*Vælges af EU-Parlamentet
Modtager, undersøger og
aflægger beretning om
klager over dårlig
forvaltning*

En europæisk ombudsmand valgt af Europa-Parlamentet modtager klager over tilfælde af dårlig forvaltning i forbindelse med handlinger foretaget af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer på betingelser, der er fastsat i forfatningen; han eller hun undersøger klager og aflægger beretning herom. Den europæiske ombudsmand udfører sit hverv i fuldstændig uafhængighed.

Åbenhed

Artikel I-49 Åbenhed i EU-institutionernes arbejde

"så åben som mulig"

1. For at fremme gode styreformer og sikre civilsamfundets deltagelse arbejder Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer så åbent som muligt.

Rådet og EU-Parlamentet mødes offentligt (Gælder ikke for de mange arbejdsgrupper, hvor 85% af reglerne vedtages)

2. Europa-Parlamentets møder er offentlige, og det gælder også Rådets samlinger, når det forhandler og stemmer om et udkast til retsakt.

Ret til aktindsigt

3. Alle unionsborgere og alle fysiske og juridiske personer, der har bopæl eller hjemsted i en medlemsstat, har på de betingelser, der er fastsat i del III, ret til aktindsigt i dokumenter fra Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer, uanset medium.

... efter regler vedtaget af EU-Parlamentet og Rådet

De generelle principper for samt begrænsninger i aktindsigten af hensyn til offentlige eller private interesser fastsættes ved en europæisk lov.

Hver institution vedtager egne særlige regler inden for rammerne af ovennævnte regler

4. Institutionerne, organerne, kontorerne og agenturerne fastsætter hver især i deres forretningsordener særlige bestemmelser vedrørende aktindsigt i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i stk. 3.

Personoplysninger

Artikel I-50 Beskyttelse af personoplysninger

*Beskyttelse af
personoplysninger*

*Behandlingen af
personoplysninger skal
kontrolleres af en
uafhængig myndighed*

1. Enhver har ret til beskyttelse af personoplysninger om vedkommende selv.
2. Reglerne for beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger foretaget af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer samt af medlemsstaterne under udøvelse af aktiviteter, der er omfattet af EU-retten, og reglerne for den frie udveksling af personoplysninger fastsættes ved en europæisk lov. Overholdelsen af disse regler kontrolleres af en uafhængig myndighed.

Kirker

*EU respekterer deres
status under national lov.
(Forfatningen tillader ikke
forskelsbehandling)*

Artikel I-51 Kirkers og konfessionsløse organisationers status

1. Unionen respekterer og må ikke anfægte den status, som kirker og religiøse sammenslutninger eller samfund har i medlemsstaterne i henhold til national lovgivning.
2. Unionen respekterer ligeledes den status, som filosofiske og konfessionsløse organisationer har i henhold til national lovgivning.
3. Unionen opretholder en åben, gennemsigtig og regelmæssig dialog med disse kirker og organisationer i anerkendelse af deres identitet og specifikke bidrag.

EU dialog med kirkerne

FINANSER

AFSNIT VII UNIONENS FINANSER

EU budgettet

Artikel I-52 Budgetmæssige og finansielle principper

*Unionens budget skal
indeholde alle indtægter
og udgifter*

1. Alle Unionens indtægter og udgifter skal anslås for hvert regnskabsår og opføres i budgettet i overensstemmelse med bestemmelserne i del III.

Balanceret budget

2. Indtægter og udgifter på budgettet skal balancere.

*Regler for at godkende
udgifter defineres i del III*

3. De udgifter, der er opført på budgettet, bevilges for et regnskabsår ad gangen i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-318.

*Udgifter kræver både
penge på budgettet og en
retsakt*

4. Før der kan afholdelse udgifter på budgettet, skal der vedtages af en juridisk bindende EU-retsakt, der giver et retsgrundlag for Unionens tiltag og for afholdelsen af den dertil svarende udgift i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-318, med de undtagelser, der måtte være fastsat i denne lov.

*Unionen skal være sikker
på, at den kan finansiere
de retsakter, den vedtager
inden for rammerne af
egne indtægter*

5. For at sikre budgetdisciplin vedtager Unionen ingen retsakter, der kan have betydelig indvirkning på budgettet, uden at afgive forsikring om, at de udgifter, der ifølge af disse retsakter, kan finansieres inden for rammerne af Unionens egne indtægter og under overholdes af den flerårige finansielle ramme, der er nævnt i artikel I-54.

*Princip om forsvarlig
økonomisk forvaltning*

6. Unionens budget gennemføres i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. Medlemsstaterne og Unionen samarbejder med henblik på at sikre, at bevillingerne anvendes i overensstemmelse med dette princip.

Regler for økonomisk svig

7. Unionen og medlemsstaterne bekæmper i overensstemmelse med artikel III-321 svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser.

Artikel I-53 Unionens indtægter

*Selv sørge for nok
indtægter til at nå sine
mål*

1. Unionen tilvejebringer de nødvendige midler med henblik på at nå sine mål og gennemføre sin politik.

*Finansieres af egne
indtægter*

2. Unionens budget finansieres med forbehold af andre indtægter fuldt ud af egne indtægter.

*En lov skal fastlægge
rammerne for Unionens
indtægter og
budgetkategorierne. Loven
skal godkendes af alle
medlemsstaterne*

3. Ved en europæisk lov vedtaget af Rådet fastlægges rammerne for Unionens egne indtægter, kan der indføres nye kategorier af egne indtægter og kan en eksisterende kategori ophæves. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentetets. En sådan lov træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

*Nærmere bestemmelser
ved kvalificeret flertal i
Rådet og EU-*

4. De nærmere bestemmelser om Unionens egne indtægter fastsættes ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Parlamentets godkendelse

Den flerårige finansielle ramme skal fastlægge det årlige loft for hver udgiftskategori

Rådet beslutter efter godkendelse af EU-Parlamentet, som beslutter med absolut flertal blandt medlemmer

Budget holdes inden for rammen

Første finansielle ramme vedtages enstemmigt

Fra enstemmighed til kvalificeret flertal efter første finansielle ramme ved enstemmig beslutning af stats- og regeringscheferne

EU-Parlamentet og Rådet skal fastlægge Unionens budget

NABOER

Artikel I-54
Den flerårige finansielle ramme

1. Formålet med den flerårige finansielle ramme er at sikre en velordnet udvikling i Unionens udgifter inden for rammerne af dens egne indtægter. Den fastlægger de årlige lofter for bevillingerne til forpligtelser for hver enkelt udgiftskategori i overensstemmelse med artikel III-308.
2. Den flerårige finansielle ramme fastlægges ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.
3. Unionens årlige budget overholder den flerårige finansielle ramme.
4. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed, når det vedtager den første flerårige finansielle ramme efter udløbet af den finansielle ramme, der er gældende på datoen for undertegnelsen af forfatningens ikrafttrædelse.

Det Europæiske Råd kan med kvalificeret flertal vedtage en europæisk afgørelse, som bemyndiger Rådet til at træffe afgørelse med enstemmighed, når det vedtager den flerårige finansielle ramme, der følger efter den første finansielle ramme, der er nævnt i første afsnit.

Artikel I-55
Unionens budget

Unionens årlige budget fastlægges ved europæisk lov i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser i artikel III-310.

**AFSNIT VIII
UNIONEN OG DENS NÆROMRÅDER**

Artikel I-56
Unionen og dens nærområder

*Politik over for
nabolandene*

1. Unionen udvikler særlige forbindelser med sine nabolande med henblik på at skabe et område med velstand og godt naboskab, der bygger på Unionens værdier og er kendetegnet ved tætte og fredelige forbindelser baseret på samarbejde.

*EU aftaler med nabolande
- gensidige rettigheder og
forpligtelser
- fælles optræden
- regelmæssigt samråd*

2. Med henblik herpå kan Unionen indgå særlige aftaler med de berørte stater. Disse aftaler kan omfatte gensidige rettigheder og forpligtelser samt muligheden for fælles aktiviteter. Der holdes regelmæssigt samråd om aftalernes gennemførelse.

EU MEDLEMSSKAB

AFSNIT IX MEDLEMSSKAB AF UNIONEN

Kriterier for medlemskab

Artikel I-57

Kriterier for medlemskab og procedure for tiltrædelse af Unionen

*Må respektere værdier i
artikel 2*

1. Unionen er åben for alle europæiske stater, der respekterer værdierne i artikel I-2 og forpligter sig til at fremme dem i fællesskab.

*Kommende medlemmer
skal:
- skrive til Rådet
- informere EU-
Parlamentet og de
nationale parlamenter*

2. Enhver europæisk stat, der ønsker at blive medlem af Unionen, kan rette sin ansøgning til Rådet. Europa-Parlamentet og medlemsstaternes nationale parlamenter underrettes om denne ansøgning. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med et flertal af sine medlemmer. Vilkårene og de nærmere bestemmelser for optagelse fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og kandidatlandet. Denne aftale forelægges samtlige kontraherende stater til ratifikation i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

*Enstemmig beslutning i
Rådet*

Suspension af rettigheder

Artikel I-58

Suspension af de rettigheder, der følger af medlemskab af Unionen

*Rådet kan med 4/5 flertal
beslutte, at der er en klar
fare for at en medlemsstat
krænker Unionens værdier
(Lex-Østrig klausulen)*

1. Rådet kan på begrundet initiativ af en tredjedel af medlemsstaterne eller Europa-Parlamentet eller på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse, der fastslår, at der er en klar fare for, at en medlemsstat groft krænker værdier, der er nævnt i artikel I-2. Rådet træffer afgørelse med et flertal på

	<u>fire femtedele</u> af sine medlemmer efter <u>godkendelse fra Europa-Parlamentet</u>.
	Inden <u>Rådet</u> fastslår dette, <u>hører</u> det den pågældende <u>medlemsstat</u>, og det kan efter samme procedure rette <u>henstillinger</u> til den.
<i>Efterprøver regelmæssigt</i>	Rådet <u>efterprøver regelmæssigt</u>, om de grunde, der har fået det til at fastslå ovennævnte, stadig er gældende.
<i>Det Europæiske Råd kan ved enstemmighed beslutte, at en medlemsstat groft og vedvarende krænker Unionens værdier, EU-Parlamentet godkender</i>	2. Det <u>Europæiske Råd</u> kan på initiaiv af <u>en tredjedel</u> af <u>medlemsstaterne</u> eller på forslag af <u>Kommissionen</u> vedtage en europæisk afgørelse, der fastslår, at en medlemsstat <u>groft og vedvarende krænker værdier</u>, der er nævnt i artikel I-2, efter at have opfordret den pågældende medlemsstat til at fremsætte sine bemærkninger. <u>Rådet</u> træffer <u>afgørelse med enstemmighed</u> efter <u>godkendelse fra Europa-Parlamentet</u>.
<i>Rådet kan så ved kvalificeret flertal suspendere visse rettigheder inklusive stemmeret</i>	3. Hvis en krænkelse som nævnt i stk. 2 er fastslået, kan Rådet med <u>kvalificeret flertal</u> vedtage en europæisk afgørelse, der <u>suspenderer visse af de rettigheder</u>, der følger af forfatningens anvendelse på den pågældende medlemsstat, <u>herunder stemmerettigheder</u> for det medlem af Rådet, der repræsenterer denne stat. Rådet tager hensyn til en sådan suspensions mulige følger for fysiske og juridiske personers rettigheder og forpligtelser.
<i>Medlemsstaten er fortsat bundet af sine forpligtelser</i>	Under alle omstændigheder er den <u>pågældende stat fortsat bundet</u> af sine <u>forpligtelser</u> i henhold til forfatningen.
<i>Suspensionen kan ændres ved kvalificeret flertal</i>	4. <u>Rådet</u> kan senere med <u>kvalificeret flertal</u> vedtage en afgørelse om <u>ændring eller ophævelse af foranstaltninger</u> vedtaget i medfør af stk. 3 som følge af ændringer i den situation, der har ført til, at de blev indført.
<i>Pågældende medlemsstat må ikke stemme</i>	5. Ved anvendelsen af denne artikel <u>deltager det medlem</u> af Det Europæiske Råd eller Rådet, der repræsenterer den pågældende medlemsstat, <u>ikke i afstemningen</u>, og den <u>pågældende medlemsstat</u> tages ikke i betragtning ved beregningen af den tredjedel eller de fire femtedele af medlemsstaterne, der er nævnt i stk. 1 og 2. Hvis medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer dette ikke vedtagelsen af europæisk afgørelser som nævnt i stk. 2.
<i>Definition af kvalificeret</i>	I forbindelse med vedtagelsen af europæiske afgørelser som

flertal

nævnt i stk. 3 og 4 defineres kvalificeret flertal som et flertal på to tredjedele af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater.

*Ved suspension af
stemmerettigheder
anvendes superkvalificeret
2/3 af medlemsstaterne
60% af EU's befolkning
(se art. 24.2)*

Når Rådet som følge af en afgørelse om suspension af stemmerettighederne vedtaget i henhold til stk. 3 træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en af forfatningens bestemmelser, defineres dette kvalificerede flertal på samme måde som i andet afsnit eller, hvis Rådet handler på forslag af Kommissionen, som et flertal af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater.

*EU-Parlamentets
godkendelse kræver 2/3
flertal og et flertal af dets
medlemmer*

6. Ved anvendelsen af stk. 1 og 2 træffer Europa-Parlamentet afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer, der repræsenterer et flertal af sine medlemmer.

Udtræden

Artikel I-59
Frivillig udtræden af Unionen

*Enhver medlemsstat kan
forlade Unionen*

1. Enhver medlemsstat kan i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser beslutte at udtræde af Den Europæiske Union.

*Aftale om udtræden
mellem Rådet og
medlemsstaten
- kvalificeret flertal i
Rådet
- udtrædende stat må ikke
deltage i diskussionerne*

2. Hvis en medlemsstat beslutter at udtræde, meddeler den det til Det Europæiske Råd. På baggrund af Det Europæiske Råds retningslinjer forhandler og indgår Unionen en aftale med den pågældende stat om de nærmere bestemmelser for statens udtræden under hensyn til rammerne for dennes fremtidige forbindelser med Unionen. Denne aftale forhandles i overensstemmelse med artikel III-227, stk. 3; den indgås på Unionens vegne af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

*En stat kan udtræde efter
to år, selvom ingen aftale
er truffet*

3. Denne forfatning ophører med at finde anvendelse på den berørte stat på datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden eller, hvis en sådan aftale ikke foreligger, to år efter meddelelsen i stk. 2, medmindre Det Europæiske Råd efter aftale med den pågældende medlemsstat med enstemmighed beslutter at forlænge denne frist.

*Den udtrædende stat
deltager ikke i
diskussionerne*

3a. Ved anvendelsen af stk. 2 og 3 deltager det medlem af Det Europæiske Råd og Rådet, der repræsenterer den udtrædende medlemsstat, ikke i Det Europæiske Råds eller Rådets drøftelser

Definition af kvalificeret flertal

eller europæiske afgørelser vedrørende denne stat.

Kvalificeret flertal defineres som et flertal på to tredjedele af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater

Optagelse af udtrådt stat efter samme procedure som for nye medlemmer

4. Hvis en stat, der er udtrådt af Unionen, på ny anmoder om medlemskab, behandles denne anmodning efter proceduren i artikel I-57.

Anden del

CHARTER OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER

PRÆAMBEL

Unionens værdier og mål

De europæiske folk har med skabelsen af en stadig snævrere sammenslutning besluttet at dele en fredelig fremtid, der bygger på fælles værdier.

Unionen, der er sig sin åndelige og etiske arv bevidst, bygger på de udelelige og universelle værdier: menneskets værdighed, frihed, lighed og solidaritet; den bygger på demokrati- og retsstatsprincippet. Den sætter mennesket i centrum for sit virke med indførelsen af unionsborgerskabet og skabelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Unionen bidrager til bevarelsen og udviklingen af disse fælles værdier under hensyn til de europæiske folks forskelligartede kulturer og traditioner samt til medlemsstaternes nationale identitet og organisering af deres offentlige myndigheder på nationalt, regionalt og lokalt plan; den søger at fremme en afbalanceret og bæredygtig udvikling og sikrer fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser, varer og kapital samt etableringsfrihed.

Målet er at styrke beskyttelsen af grundlæggende rettigheder

Med henblik herpå er det nødvendigt at styrke beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder på baggrund af samfundsudviklingen, de sociale fremskridt og den videnskabelige og teknologiske udvikling ved at gøre disse rettigheder mere synlige i et charter.

Dette charter bekræfter under hensyn til Unionens kompetencer og opgaver samt nærhedsprincippet de rettigheder, der bl.a. følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner og internationale forpligtelser, den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, de socialpagter, som Unionen og Europarådet har vedtaget, samt Den Europæiske Unions Domstols og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis. Chartret vil i den forbindelse blive fortolket af Unionens og

medlemsstaternes domstole under behørig hensyntagen til de forklaringer, der blev udarbejdet på foranledning af præsidiets for den forsamling, der udarbejdede chartret og ajourført under Det Europæiske Konvents præsidiets ansvar.

Disse rettigheder medfører ansvar og pligter såvel over for andre mennesker som over for det menneskelige fællesskab og de kommende generationer.

Unionen anerkender således nedennævnte rettigheder, friheder og principper.

AFSNIT I VÆRDIGHED

Artikel II-1 Den menneskelige værdighed

*Respekt for og beskyttelse
af menneskets værdighed*

Den menneskelige værdighed er ukrænkelig. Den skal respekteres og beskyttes.

Artikel II-2 Ret til livet

*Ret til livet (Kontroversielt
emne: Hvad betyder det
for abort?)*

1. Ethvert menneske har ret til livet.

Ingen dødsstraf

2. Ingen må idømmes dødsstraf eller henrettes.

Artikel II-3 Ret til respekt for menneskets integritet

Respekt for

*- fysisk og mental
integritet*

1. Enhver har ret til respekt for sin fysiske og mentale integritet.

Inden for medicin:

2. I forbindelse med lægevidenskab og biologi skal især følgende respekteres:

- samtykke fra personen

a) frit og informeret samtykke fra den berørte person i overensstemmelse med lovens bestemmelser

*- ingen udvælgelse af
personer baseret på*

b) forbud mod racehygiejnisk praksis, navnlig praksis, der har til formål at udvælge mennesker

racehygiejnisk praksis

*- ikke tjene penge på
menneske-kroppen*

*- ingen reproduktiv
kloning af mennesker*

*Forbud mod tortur og
nedværdigende
behandling*

Forbud mod:

- slaveri

- tvangsarbejde

- menneskehandel

Ret til:

- frihed og sikkerhed

*- respekt for privatliv og
familieliv, hjem og
kommunikation*

- beskyttelse af

c) forbud mod kommercialisering af menneskekroppen og dele heraf som sådan

d) forbud mod reproduktiv kloning af mennesker.

Artikel II-4

Forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Artikel II-5

Forbud mod slaveri og tvangsarbejde

1. Ingen må holdes i slaveri eller trældom.

2. Ingen må pålægges at udføre tvangs- eller pligtarbejde.

3. Menneskehandel er forbudt.

AFSNIT II FRIHEDER

Artikel II-6

Ret til frihed og sikkerhed

Enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed.

Artikel II-7

Respekt for privatliv og familieliv

Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin kommunikation.

Artikel II-8

Beskyttelse af personoplysninger

1. Enhver har ret til beskyttelse af personoplysninger, der

personoplysninger

*- uhindret adgang til
personoplysninger*

Uafhængig kontrol

*Ægteskaber beskyttes
ifølge national lov*

Ret til:

- at tænke frit

- samvittighed

- religion

*- militærnægtelse af
samvittighedsgrunde*

- ytring

- oplysninger

- pluralisme i medierne

vedrører ham/hende.

2. Disse oplysninger skal behandles rimeligt, til udtrykkeligt angivne formål og på grundlag af de berørte personers samtykke eller på et andet berettiget ved lov fastsat grundlag. Enhver har ret til adgang til indsamlede oplysninger, der vedrører ham/hende, og til berigtigelse heraf.
3. Overholdelsen af disse regler er underlagt en uafhængig myndigheds kontrol.

Artikel II-9

Ret til at indgå ægteskab og ret til at stifte familie

Retten til at indgå ægteskab og retten til at stifte familie sikres i overensstemmelse med de nationale love om udøvelsen af denne ret.

Artikel II-10

Ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed

1. Enhver har ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed. Denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller tro samt frihed til enten alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller tro gennem gudstjeneste, undervisning, andagt og overholdelse af religiøse skikke.
2. Retten til militærnægtelse af samvittighedsgrunde anerkendes i overensstemmelse med de nationale love om udøvelsen af denne ret.

Artikel II-11

Ytrings- og informationsfrihed

1. Enhver har ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at modtage eller meddele oplysninger eller tanker uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til landegrænser.
2. Mediefrihed og mediernes pluralisme respekteres.

Frihed til:

- forsamling

- forening

- fagforeninger

- EU politiske partier

Artikel II-12
Forsamlings- og foreningsfrihed

1. Enhver har ret til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed på alle niveauer, navnlig i forbindelse med politiske og faglige sammenslutninger og medborgersammenslutninger, hvilket indebærer, at enhver har ret til sammen med andre at oprette fagforeninger og at slutte sig hertil for at beskytte sine interesser.
2. Politiske partier på unionsplan bidrager til at udtrykke unionsborgernes politiske vilje.

Frihed for:

- kunst

- videnskab

Artikel II-13
Frihed for kunst og videnskab

Der er frihed for kunst og videnskabelig forskning. Den akademiske frihed respekteres.

Ret til

- uddannelse

- gratis hvis obligatorisk

Inden for rammerne af den nationale lovgivning har forældre ret til at uddanne deres børn

Artikel II-14
Ret til uddannelse

1. Enhver har ret til uddannelse samt til adgang til erhvervsuddannelse og efter- og videreuddannelse.
2. Denne ret omfatter muligheden for gratis at følge den obligatoriske undervisning.
3. Friheden til at oprette uddannelsesinstitutioner under overholdelse af de demokratiske principper samt retten for forældre til at sikre sig, at deres børn undervises i overensstemmelse med deres egen religiøse, filosofiske og pædagogiske overbevisning, respekteres i henhold til de nationale love om udøvelsen af denne ret.

Frihed til:

- at arbejde

- at søge arbejde, etablere

Artikel II-15
Erhvervsfrihed og ret til at arbejde

1. Enhver har ret til at arbejde og til at udøve et frit valgt eller accepteret erhverv.
2. Enhver unionsborger har frihed til at søge beskæftigelse,

*sig og til at levere
tjenesteydelser*

*- tredjelandstatsborgere
skal have samme
arbejdsbetingelser som
unionsborgere*

Drive privat virksomhed

Ejendom

*Ret til at eje, anvende og
disponere*

*Kun berøve en person sin
ejendom mod rimelig
erstatning*

*Beskyttelse af intellektuel
ejendomsret*

Asyl:

*Respekterer Genève-
konventionen om
flygtninge*

*- udsendelse, udvisning og
udlevering*

- ingen kollektiv udvisning

- ingen udvisning ved

arbejde, etablere sig og levere tjenesteydelser i alle
medlemsstaterne.

3. Tredjelandstatsborgere, der har tilladelse til at arbejde på
medlemsstaternes område, har ret til samme arbejdsvilkår som
unionsborgere.

Artikel II-16

Frihed til at oprette og drive egen virksomhed

Friheden til at oprette og drive egen virksomhed anerkendes i
overensstemmelse med EU-fællesskabsretten og national
lovgivning og praksis.

Artikel II-17

Ejendomsret

1. Enhver har ret til at besidde lovligt erhvervet ejendom, at
anvende den, at træffe dispositioner hermed og at lade den gå
i arv. Ingen må berøves sin ejendom, medmindre det skønnes
nødvendigt i samfundets interesse, og det sker i de tilfælde og
på de betingelser, der er fastsat ved lov, og mod rimelig og
rettidig erstatning for tabet. Anvendelsen af ejendommen kan
reguleres ved lov i det omfang, det er nødvendigt af hensyn til
almenvellet.
2. Intellektuel ejendomsret er beskyttet.

Artikel II-18

Asylret

Asylretten sikres under iagttagelse af reglerne i Genève-
konventionen af 28. juli 1951 og protokollen af 31. januar 1967
om flygtninges retsstilling og i overensstemmelse med
forfatningen.

Artikel II-19

Beskyttelse i tilfælde af udsendelse, udvisning og udlevering

1. Kollektiv udvisning er forbudt.
2. Ingen må udsendes, udvises eller udleveres til en stat, hvor der

*risiko for tortur eller
dødsstraf*

er en alvorlig risiko for at blive idømt dødsstraf eller udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende straf eller behandling.

AFSNIT III LIGESTILLING

Lighedsprincip

Artikel II-20 Lighed for loven

Alle mennesker er lige for loven.

Artikel II-21 Ikke-forskelsbehandling

*Ingen diskrimination på
grund af:*

- *køn*
- *race*
- *farve*
- *etnisk eller social oprindelse*
- *genetiske anlæg*
- *sprog*
- *religion eller tro*
- *politisk anskuelse*
- *nationalt mindretal*
- *formueforhold*
- *fødsel*
- *handicap*
- *alder*
- *seksuel orientering*

1. Enhver forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, seksuel orientering eller ethvert andet forhold er forbudt.

- *nationalitet*

2. Inden for anvendelsesområdet for forfatningen og med forbehold af dens særlige bestemmelser er enhver forskelsbehandling på grund af nationalitet forbudt.

*Respekt for kulturel,
religiøs og sproglig
mangfoldighed*

Artikel II-22 Kulturel, religiøs og sproglig mangfoldighed

Unionen respekterer den kulturelle, religiøse og sproglige mangfoldighed.

Lighed mellem mænd og kvinder

Artikel II-23
Ligestilling mellem mænd og kvinder

Der skal sikres ligestilling mellem mænd og kvinder på alle områder, herunder i forbindelse med beskæftigelse, arbejde og løn.

Positiv særbehandling tilladt

Princippet om ligestilling er ikke til hinder for opretholdelse eller vedtagelse af foranstaltninger, der giver det underrepræsenterede køn specifikke fordele.

Børns rettigheder

Artikel II-24
Børns rettigheder

Skal have ret til at udtrykke deres synspunkter, og der skal tages hensyn til dem

1. Børn har ret til den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig for deres trivsel. De kan frit udtrykke deres synspunkter. Der tages hensyn hertil i forhold, der vedrører dem, i overensstemmelse med deres alder og modenhed.

Barnets tarv kommer i første række

2. I alle handlinger vedrørende børn, uanset om de udføres af offentlige myndigheder eller private institutioner, skal barnets tarv komme i første række.

Ret til kontakt med begge forældre

3. Ethvert barn har ret til regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge sine forældre, medmindre dette er i modstrid med dets *interesser*.

Ældres rettigheder:

Artikel II-25
Ældres rettigheder

Værdigt og uafhængigt liv

Unionen anerkender og respekterer ældres ret til et værdigt og uafhængigt liv og til at deltage i det sociale og kulturelle liv.

Handicappede

Artikel II-26
Integration af mennesker med handicap

Ret til at deltage i det normale samfundsliv.

Unionen anerkender og respekterer retten for mennesker med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, deres sociale og erhvervsmæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet.

Solidaritet

**AFSNIT IV
SOLIDARITET**

Artikel II-27

Ret til information og høring af arbejdstagerne i virksomheden

*Arbejdstagernes ret til
information og høring*

Arbejdstagerne eller deres repræsentanter skal på passende niveauer have sikkerhed for information og høring i god tid i de tilfælde og på de betingelser, der er fastsat i EU-lovgivningen og national lovgivning og praksis.

Artikel II-28

Forhandlingsret og ret til kollektive skridt

Kollektiv forhandling

Ret til strejke

Arbejdstagere og arbejdsgivere eller deres respektive organisationer har i overensstemmelse med EU-lovgivningen og national lovgivning og praksis ret til at forhandle og indgå kollektive overenskomster på passende niveauer og i tilfælde af interessekonflikter ret til kollektive skridt, herunder strejke, for at forsvare deres interesser.

Artikel II-29

Ret til arbejdsformidling

Arbejdsformidling

Enhver har ret til at kunne gøre brug af en gratis arbejdsformidlingstjeneste.

Artikel II-30

Beskyttelse i tilfælde af ubegrundet opsigelse

*Beskyttelse mod
ubegrundet opsigelse*

Enhver arbejdstager har ret til beskyttelse mod ubegrundet opsigelse i overensstemmelse med EU-retten og national lovgivning og praksis.

Artikel II-31

Retfærdige og rimelige arbejdsforhold

Arbejdsforhold

*Sikre arbejdstagers
helbred, sikkerhed og
værdighed*

1. Enhver arbejdstager har ret til sunde, sikre og værdige arbejdsforhold

*Hvileperioder og ferie
med løn*

2. Enhver arbejdstager har ret til en begrænsning af den maksimale arbejdstid, til daglige og ugentlige hvileperioder samt til årlig ferie med løn.

Børnearbejde

Artikel II-32
Forbud mod børnearbejde og beskyttelse af unge på
arbejdspladsen

*Minimumsalderen for
arbejde er den samme som
den alder, hvor
skolepligten ophører*

Børnearbejde er forbudt. Minimumsalderen for adgang til at udføre erhvervsarbejde må ikke være lavere end den alder, hvor skolepligten ophører, dog med forbehold af regler, der er gunstigere for de unge, og af begrænsede undtagelser.
Unge, der udfører erhvervsarbejde, skal sikres arbejdsbetingelser, som er tilpasset deres alder, samt beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og enhver form for arbejde, der kan skade deres sikkerhed, sundhed og fysiske, mentale, moralske eller sociale udvikling, eller som kan gå ud over deres skolegang.

*Beskyttelse af børn mod
udnyttelse*

Beskyttelse af familien

Artikel II-33
Familieliv og arbejdsliv

*- beskyttelse mod fyring på
grund af graviditet
- betalt barselsorlov
- barsel for begge
forældre*

1. Der drages omsorg for juridisk, økonomisk og social beskyttelse af familien.
2. For at kunne forene familieliv og arbejdsliv har enhver ret til at være beskyttet mod afskedigelse på grund af graviditet og barsel samt ret til betalt barselsorlov og til forældreorlov efter et barns fødsel eller ved adoption af et barn.

Social sikring

Artikel II-34
Social sikring og social bistand

*Social system inden for
rammerne af Unionens
lovgivning og praksis*

1. Unionen anerkender og respekterer retten til adgang til sociale sikringsydelser og sociale tjenester, f.eks. i tilfælde af graviditet og barsel, sygdom, arbejdsulykker, plejebenhov eller alderdom samt i tilfælde af arbejdsløshed, efter de bestemmelser, der er fastsat ved EU-lovgivningen og medlemsstaternes lovgivning og praksis.
2. Enhver, der har bopæl og bevæger sig lovligt inden for Unionens område, har ret til sociale sikringsydelser og sociale fordele i overensstemmelse med EU-lovgivningen og medlemsstaternes lovgivning og praksis.

Ret til social sikring

Ret til social støtte og boligstøtte for de som ikke har tilstrækkelige ressourcer

3. For at bekæmpe social udstødelse og fattigdom anerkender og respekterer Unionen retten til social bistand og boligstøtte, der skal sikre en værdig tilværelse for alle, der ikke har tilstrækkelige midler, efter de bestemmelser, der er fastsat ved EU-lovgivningen og medlemsstaternes lovgivning og praksis.

Artikel II-35
Sundhedsbeskyttelse

*Ret til sundhedsbeskyttelse
Højt sundhedsbeskyttelsesniveau*

Enhver har ret til at få adgang til forebyggende sundhedsydelse og til at modtage lægehjælp på de betingelser, der er fastsat ved medlemsstaternes lovgivning og praksis. Der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Unionens politikker og aktiviteter.

Artikel II-36
Adgang til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse

Adgang til tjenester af almindelig interesse inden for rammerne af Unionens lovgivning

Unionen anerkender og respekterer adgangen til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som fastsat i medlemsstaternes lovgivning og praksis, i overensstemmelse med forfatningen med det formål at fremme social og territorial samhørighed i Unionen.

Artikel II-37
Miljøbeskyttelse

Miljø

Højt miljøbeskyttelsesniveau, ikke det "højeste" niveau

Et højt miljøbeskyttelsesniveau og forbedring af miljøkvaliteten skal integreres i Unionens politikker og sikres i overensstemmelse med princippet om en bæredygtig udvikling.

Artikel II-38
Forbrugerbeskyttelse

Forbrugerbeskyttelse

Højt niveau for forbrugerbeskyttelse, ikke det "højeste" niveau

Der sikres et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i Unionens politikker.

AFSNIT V
BORGERRETTIGHEDER

Artikel II-39

Stemmeret og valgbarhed til Europa-Parlamentet

Valgret og valgbar til EU-Parlamentet, hvor man lever

1. Enhver unionsborger har valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor han/hun har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat.

Direkte og hemmelige valg

2. Medlemmerne af Europa-Parlamentet vælges ved almindelige direkte, frie og hemmelige valg.

Artikel II-40

Stemmeret og valgbarhed til kommunale valg

Stemmeret og valgbarhed til lokale valg, men endnu ikke til nationale valg

Enhver unionsborger har valgret og er valgbar ved kommunale valg i den medlemsstat, hvor han/hun har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat.

Artikel II-41

Ret til god forvaltning

God forvaltning

Sager skal behandles uvildigt, retfærdigt og inden for en rimelig frist

1. Enhver har ret til at få sin sag behandlet uvildigt, retfærdigt og inden for en rimelig frist af Unionens institutioner, organer samt kontorer og agenturer.

Retten omfatter:

2. Denne ret omfatter navnlig:

- at blive hørt

a) retten for enhver til at blive hørt, inden der træffes en individuel foranstaltning over for ham/hende, som måtte berøre ham/hende negativt

- aktindsigt

b) retten for enhver til aktindsigt i de akter, der vedrører ham/hende, under iagttagelse af legitime fortrolighedshensyn samt tavshedspligt og sagernes fortrolighed

- begrundelse for beslutninger

c) pligt for forvaltningen til at begrunde sine beslutninger.

Ret til kompensation for skader forvoldt af Unionen

3. Enhver har ret til erstatning fra Unionen for skader forvoldt af dets institutioner eller dets ansatte under udøvelsen af deres hverv i overensstemmelse med de almindelige principper, der

*Ret til at skrive til
institutionerne på
Unionens sprog og få svar
på samme sprog*

Ret til aktindsigt

*(men kun hvis Unionens
love tillader det)*

Ombudsmanden

*- Undersøger fejl og
forsømmelser (se også
artiklen om
ombudsmanden i art. I-48)*

***Andragender til EU-
Parlamentet***

*EU-borgere har ret til at
indgive andragender*

*Fri bevægelighed og
opholdsret*

- ret for alle EU-borgere

*Tredjelandstatsborgere
med ophold i Unionen kan
gives samme ret*

er fælles for medlemsstaternes retssystemer.

4. Enhver kan henvende sig til Unionens institutioner på et af forfatningens sprog og skal have svar på samme sprog.

Artikel II-42
Ret til aktindsigt

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat har ret til aktindsigt i dokumenter fra Unionens institutioner, organer samt kontorer og agenturer, uanset deres medium.

Artikel II-43
Ombudsmanden

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat har ret til at klage til Unionens ombudsmand over tilfælde af fejl og forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Unionens institutioner, organer eller kontorer og agenturer med undtagelse af Den Europæiske Unions Domstol under udøvelsen af dens domstolsfunktioner.

Artikel II-44
Ret til at indgive andragender

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat har ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet.

Artikel II-45
Fri bevægelighed og opholdsret

1. Enhver unionsborger har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område.
2. Fri bevægelighed og opholdsret kan i overensstemmelse med forfatningen indrømmes tredjelandstatsborgere, der har lovligt ophold på en medlemsstats område.

*Beskyttelse ved alle
medlemsstaternes
diplomatiske myndigheder*

Artikel II-46
Diplomatisk og konsulær beskyttelse

Enhver unionsborger nyder i tredjelande, hvor den medlemsstat, hvori han/hun er statsborger, ikke er repræsenteret, enhver medlemsstats diplomatiske og konsulære myndigheders beskyttelse på samme vilkår som statsborgere i denne medlemsstat.

AFSNIT VI
RETFÆRDIGHED I RETSSYSTEMET

*Adgang til:
- effektive retsmidler*

Artikel II-47
Adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol

Enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler for en domstol under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i denne artikel.

- upartisk domstol

Enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov. Enhver skal have mulighed for at blive rådgivet, forsvaret og repræsenteret.

- forsvarer

Der ydes retshjælp til dem, der ikke har tilstrækkelige midler, hvis en sådan hjælp er nødvendig for at sikre effektiv adgang til domstolsprøvelse.

- retshjælp

Artikel II-48
Uskyldsformodning og forsvarets rettigheder

*Uskyldig til modsatte er
bevist*

1. Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, skal anses for uskyldig, indtil hans/hendes skyld er bevist i overensstemmelse med loven.

Forsvarets rettigheder

2. Respekt for forsvarets rettigheder er sikret enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse.

Legalitetsprincippet

Artikel II-49

Legalitetsprincippet og princippet om proportionalitet mellem lovovertrædelse og straf

Ingen tilbagevirkende

1. Ingen kan kendes skyldig i et strafbart forhold på grund af en

kraft.

handling eller undladelse, som ikke udgjorde en forbrydelse efter national ret eller international ret på det tidspunkt, da den blev begået. Der kan heller ikke pålægges en strengere straf end den, der var anvendelig på det tidspunkt, da lovovertrædelsen blev begået. Hvis der, efter at en lovovertrædelse er begået, i loven fastsættes en mildere straf, skal denne anvendes.

Udelukker ikke domme efter almindelige principper anerkendt af alle lande

2. Denne artikel er ikke til hinder for, at en person domfældes og straffes for en handling eller undladelse, som på det tidspunkt, da den blev begået, var en forbrydelse ifølge de almindelige principper, der er anerkendt af alle nationer.

Straffen proportional med overtrædelsen

3. Straffens omfang skal stå i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Kun straffes én gang

Artikel II-50

Ret til ikke at blive retsforfulgt eller straffet to gange for samme lovovertrædelse

Hvis endeligt dømt eller frikendt kan man ikke dømmes igen i samme straffesag

Ingen skal i en straffesag på ny kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken han/hun allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt i en af Unionens medlemsstater i overensstemmelse med lovgivningen.

FORTOLKNING

AFSNIT VII ALMINDELIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE FORTOLKNING OG ANVENDELSE AF CHARTRET

Anvendelsesområde:

Artikel II-51 Anvendelsesområde

Charteret er rettet til institutioner, organer og agenturer i Unionen og til medlemsstater, der gennemfører EU-retten

1. Bestemmelserne i dette charter er rettet til Unionens institutioner, organer samt kontorer og agenturer under iagttagelse af nærhedsprincippet samt til medlemsstaterne, dog kun når de gennemfører EU-retten. De respekterer derfor rettighederne, overholder principperne og fremmer anvendelsen heraf i overensstemmelse med deres respektive kompetencer og under overholdelse af grænserne for de kompetencer, der er fastlagt i andre dele af forfatningen.

Dette charter udvider ikke og skaber ingen nye opgaver for Unionen

2. Dette charter udvider ikke anvendelsesområdet for EU-retten ud over Unionens kompetencer og skaber ingen nye kompetencer eller nye opgaver for Unionen og ændrer ikke de kompetencer og opgaver, der er fastlagt i andre dele af

forfatningen.

Artikel II-52

Rækkevidden og fortolkning af rettigheder og principper

Begrænsninger i de grundlæggende rettigheder kun, hvis det er i Unionens almindelige interesse og er fastlagt ved lov

Rettigheder inden for rammerne af forfatningen

Fortolkes på grundlag af Den Europæiske menneskerettigheds-konvention, men Unionen kan give mere omfattende beskyttelse

Fortolkes i overensstemmelse med fælles forfatningsmæssige traditioner i medlemsstaterne

Principper kan gennemføres af Unionen. Lovlighed af Unionens retsakter kan prøves ved domstol

Fuldt hensyn til nationale love og praksiser

1. Enhver begrænsning i udøvelsen af de rettigheder og friheder, der anerkendes ved dette charter, skal være fastlagt i lovgivningen og skal respekttere disse rettigheds og friheders væsentligste indhold. Under iagttagelse af proportionalitetsprincippet kan der kun indføres begrænsninger, såfremt disse er nødvendige og faktisk svarer til mål af almen interesse, der er anerkendt af Unionen, eller et behov for beskyttelse af andres rettigheder og friheder.
2. De rettigheder, der anerkendes i dette charter, og for hvilke der er fastlagt bestemmelser i andre dele af forfatningen, udøves på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastlagt i disse relevante dele.
3. I det omfang dette charter indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, har de samme betydning og omfang som i konventionen. Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at EU-retten kan yde en mere omfattende beskyttelse.
4. I det omfang dette charter anerkender grundlæggende rettigheder, således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, skal disse rettigheder fortolkes i harmoni med disse traditioner.
5. De bestemmelser i dette charter, der indeholder principper, kan gennemføres ved retsakter og gennemførelsesretsakter vedtaget af Unionens institutioner, organer samt kontorer og agenturer og ved retsakter vedtaget af medlemsstaterne, når de gennemfører EU-ret, under udøvelse af deres respektive kompetencer. De kan kun påberåbes over for en domstol i forbindelse med fortolkning af sådanne retsakter og kontrol af disses lovmedholdelighed.
6. Der tages fuldt hensyn til nationale love og national praksis som angivet i dette charter.

Artikel II-53
Beskyttelsesniveau

*Charteret kan kun
fortolkes som en
forbedring af
menneskerettighederne*

Ingen bestemmelse i dette charter må fortolkes som en begrænsning af eller et indgreb i de grundlæggende menneskerettigheder og frihedsrettigheder, der anerkendes i EU-retten og folkeretten, i de internationale konventioner, som Unionen eller alle medlemsstaterne er parter i, herunder den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, samt i medlemsstaternes forfatninger på disses respektive anvendelsesområder.

Artikel II-54
Forbud mod misbrug af rettigheder

*Ingen ret til at udøve
aktiviteter med det formål
at tilintetgøre rettigheder
og friheder garanteret af
dette charter*

Intet i dette charter må fortolkes, som om det medførte ret til at indlade sig på en aktivitet eller udføre en handling med sigte på at tilintetgøre de rettigheder og friheder, der er anerkendt i dette charter, eller at begrænse disse rettigheder og friheder i videre omfang, end der er hjemmel for i dette charter

DEL III

UNIONENS POLITIKKER OG FUNKTIONSMÅDE

AFSNIT I GENERELLE ANVENDELSESBESTEMMELSER

Artikel III-1

*Generelle principper
for alle politikområder*

Unionen sørger for sammenhæng mellem de forskellige politikker og aktiviteter, der er nævnt i denne del, under hensyn til sine mål som helhed og i overensstemmelse med princippet om kompetencetildeling.

Sammenhæng

Artikel III-2

*Afskaffelse af ulighed
Lighed mellem kønnene*

I alle de aktiviteter, der er nævnt i denne del, tilstræber Unionen at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.

Social beskyttelse

Artikel III-2a

*Hensyn til:
- beskæftigelse
- social beskyttelse
- uddannelse
- menneskers sundhed*

Ved fastlæggelsen og gennemførelsen af de politikker og aktiviteter, der er omhandlet i denne del, tager Unionen hensyn til kravene i forbindelse med fremme af et højt beskæftigelsesniveau, sikring af passende social beskyttelse, bekæmpelse af social udstødelse samt et højt niveau for uddannelse, erhvervsuddannelse og beskyttelse af menneskers sundhed.

*Bekæmpe
forskelsbehandling*

Artikel III-3

Ved udformningen og gennemførelsen af de politikker og

**Miljø og bæredygtig
udvikling**

Artikel III-4

aktiviteter, der er nævnt i denne del, tilstræber Unionen at bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

Miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og gennemførelsen af de EU-politikker og -aktiviteter, der er nævnt i denne del, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling.

Forbrugerbeskyttelse

Artikel III-5

Forbrugerbeskyttelseshensyn inddrages ved udformningen og gennemførelsen af Unionens øvrige politikker og aktiviteter.

Dyrevelfærd

Artikel III-5a

*Inkluderes i alle
politikker*

Respektere:

- *religiøse ritualer og traditioner*
- *kulturelle skikke*
(dvs. tyrefægtning osv.)

Når Unionens politik på områderne landbrug, fiskeri, transport, det indre marked, forskning og teknologisk udvikling samt rummet fastlægges og gennemføres, tager Unionen og medlemsstaterne fuldt hensyn til velfærden for dyr som følede væsener, samtidig med at de respekterer medlemsstaternes love og administrative bestemmelser samt deres skikke, navnlig med hensyn til religiøse ritualer, kulturelle traditioner og regionale skikke.

**Tjenesteydelser af
generel interesse**

Artikel III-6

*Delt ansvar mellem EU
og staterne*

*Principper fastlægges
ved lov*

Med forbehold af artikel I-5, III-55, III-56 og III-136 og i betragtning af den plads, tjenesteydelser af almen økonomisk interesse indtager som ydelser, alle i Unionen tillægger værdi, og den rolle, de spiller for den sociale og territoriale samhørighed, sørger Unionen og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområder og inden for rammerne af forfatningens anvendelsesområde for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, navnlig økonomiske og finansielle, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver. Disse principper og vilkår fastlægges ved europæisk lov uden at dette anfægter medlemsstaternes kompetence til under overholdelse af forfatningen at levere, udlægge og

finansiere sådanne tjenesteydelser.

**UNIONS-
BORGERSKAB**

Forskelsbehandling

*Ingen
forskelsbehandling på
grund af nationalitet,*

*Foranstaltninger til
bekæmpelse af
forskelsbehandling,
enstemmighed i Rådet,
EU-Parlamentet høres*

*Tilskyndelsesfor-
anstaltninger ved
kvalificeret flertal og
almindelig
lovgivningsprocedure
uden harmonisering*

Fri opholdsret

*Mangler Unionen
midler til at opnå mål i
artiklerne 1-8, kan
Unionens beføjelser
udvides ved
enstemmighed*

*Dette inkluderer:
- pas
- identitetskort
- opholdsbeviser*

**AFSNIT II
FORBUD MOD FORSKELSBEHANDLING OG
UNIONSBORGERSKAB**

Artikel III-7

Det forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, der er nævnt i artikel I-4, kan reguleres ved europæisk lov eller europæisk rammelov.

Artikel III-8

1. Med forbehold af forfatningens øvrige bestemmelser og inden for rammerne af de beføjelser, som den tillægger Unionen, kan der ved europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet indføres hensigtsmæssige foranstaltninger, der er nødvendige for at bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

2. Der kan ved europæisk lov eller rammelov fastlægges grundlæggende principper for EU-tilskyndelsesforanstaltninger og indføres sådanne foranstaltninger til støtte for medlemsstaternes aktiviteter, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af deres love og administrative bestemmelser.

Artikel III-9

1. Såfremt en handling fra Unionens side viser sig påkrævet for at gøre det lettere for alle unionsborgere at udøve deres ret til at færdes og opholde sig frit jf. artikel I-8, og forfatningen ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, kan der ved europæisk lov eller europæisk rammelov indføres foranstaltninger med henblik herpå.

2. Med samme mål for øje kan der, hvis forfatningen ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, ved europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet fastsættes foranstaltninger vedrørende pas, identitetskort, opholdsbeviser eller andre

- social sikring

dokumenter, der er sidestillet hermed, samt vedrørende social sikring eller social beskyttelse. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Valgregler

Artikel III-10

Enstemmighed i Rådet

EU-Parlamentet høres

Nationale undtagelser

Ved europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet fastsættes de nærmere bestemmelser for unionsborgernes udøvelse af deres valgret og valgbarhed ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet i en medlemsstat, hvor de har bopæl, men ikke er statsborgere, jf. artikel I-8. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet. Disse nærmere bestemmelser kan omfatte undtagelser, når specifikke problemer i en medlemsstat tilsiger dette.

Valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet udøves med forbehold af artikel III-232, stk. 2, og gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Diplomatisk beskyttelse

Artikel III-11

Kvalificeret flertal i Rådet, EU-Parlamentet høres

Medlemsstaterne træffer de nødvendige bestemmelser for at sikre unionsborgerne diplomatisk og konsulær beskyttelse i tredjelande, jf. artikel I-8, stk. 2, litra c).

Medlemsstaterne indleder de nødvendige internationale forhandlinger med henblik på at sikre denne beskyttelse.

Der kan ved europæisk lov vedtaget af Rådet indføres foranstaltninger, der er nødvendige for at gøre det lettere at yde denne beskyttelse. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Sprog

Artikel III-12

Officielle unionssprog opregnet i IV-10

Enhver unionsborger har i medfør af artikel I-8, stk. 2, litra d) ret til at henvende til de rådgivende institutioner eller organer på de sprog, der er opregnet i artikel IV-10, og få svar på samme sprog. De rådgivende institutioner eller organer, der er omfattet af denne artikel, er de i artikel I-18, stk. 2, litra d), artikel I-30, I-29 og I-31 opregnede institutioner eller organer samt Den Europæiske Ombudsmand.

Artikel III-13

*Rapport om
udviklingen af EU-
statsborgerskab hvert
tredje år*

*EU-statsborgerskab
kan udbygges ved
enstemmighed og
eventuel ratifikation i
medlemslandene*

Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg hvert tredje år om gennemførelsen af artikel I-8 og dette afsnit. Denne rapport skal omfatte spørgsmålet om Unionens udvikling.

En europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet kan på grundlag heraf og med forbehold af forfatningens øvrige bestemmelser supplere rettighederne i artikel I-8. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse. En sådan lov eller rammelov træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres respektive forfatningsmæssige bestemmelser.

**AFSNIT III
INTERNE POLITIKKER OG FORANSTALTNINGER**

**KAPITEL I
DET INDRE MARKED**

**1. AFDELING
OPRETTELSE AF DET INDRE MARKED OG FUNKTION**

Indre marked

Artikel III-14

*Område uden indre
grænser, fri
bevægelighed*

*Rådet vedtager
bekendtgørelser og
afgørelser ved
kvalificeret flertal*

Mulighed for

1. Unionen vedtager foranstaltninger med henblik på oprettelse af det indre marked eller sikring af dets funktion i henhold til de relevante bestemmelser i forfatningen.

2. Det indre marked indebærer et område uden indre grænser med fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser varer og kapital i overensstemmelse med forfatningens bestemmelser.

3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller afgørelser om fastlæggelse af de retningslinjer og betingelser, der er nødvendige for at sikre afbalancerede fremskridt i alle berørte sektorer.

4. Ved udarbejdelsen af forslag med henblik på

*midlertidig undtagelse
fra regler om det indre
marked*

virkeliggørelse af målene i stk. 1 og 2 tager Kommissionen hensyn til omfanget af den indsats, der inden for økonomier på forskellige udviklingstrin må gøres for at oprette det indre marked, og den kan fremsætte forslag om hensigtsmæssige foranstaltninger.

*Undtagelser skal
medføre mindst mulige
forstyrrelser*

Hvis disse foranstaltninger tager form af undtagelser, skal de være af midlertidig karakter og medføre de mindst mulige forstyrrelser i det indre markeds funktion.

Artikel III-16

Indre uroligheder

Krig

Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden med henblik på i fællesskab at træffe de forholdregler, der er nødvendige for at undgå, at det indre markeds funktion påvirkes af
forholdsregler, som en medlemsstat kan føle sig foranlediget til at træffe i tilfælde af alvorlige indre uroligheder, der forstyrrer den offentlige orden, i tilfælde af krig eller alvorlig international spænding, der udgør en krigstrussel, eller for at opfylde de forpligtelser, som den har indgået med henblik på bevarelse af freden og den internationale sikkerhed.

Artikel III-17

*Hvis forholdsregler
forvrider konkurrencen
skal Kommissionen og
medlemsstaterne
undersøge og tilpasse
forholdsregler*

Såfremt forholdsregler, der er truffet i de i artikel III-16 og III-342 nævnte tilfælde, medfører, at konkurrencevilkårene inden for det indre marked fordrejes, undersøger Kommissionen sammen med den pågældende medlemsstat betingelserne for, at disse forholdsregler kan tilpasses bestemmelserne i forfatningen.

*Misbrug direkte til
Domstolen*

Uanset den i artikel III-265 og III-266 fastsatte fremgangsmåde kan Kommissionen eller en medlemsstat henvende sig direkte til Domstolen, hvis de finder, at en anden medlemsstat misbruger de i artikel III-16 og III-342 fastsatte beføjelser. Domstolen træffer afgørelse for lukkede døre.

2. AFDELING

FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER OG TJENESTEYDELSER

Arbejdskraft

1. underafdeling:
Arbejdskraften

**Fri bevægelighed for
lønmotagere**

Artikel III-18

*Ingen
forskelsbehandling på
baggrund af
nationalitet*

1. Arbejdstagerne har ret til fri bevægelighed inden for Unionen.

*Begrænsninger kan
begrundes i offentlig
orden, sikkerhed og
sundhed*

2. Enhver i nationalitet begrundet forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere, for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår, er forbudt.

*Ret til:
- at søge stillinger*

3. Arbejdstagerne har med forbehold af de begrænsninger, der retfærdiggøres af hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og folkesundheden, ret til:

- fri bevægelighed

a) at søge faktisk tilbudte stillinger

- at tage ophold

b) at bevæge sig frit inden for medlemsstaternes område i dette øjemed

*Forblive i nyt land efter
regler fastsat af
Kommissionen*

c) at tage ophold i en af medlemsstaterne for der at have beskæftigelse i henhold til de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser, der gælder for indenlandske arbejdstageres beskæftigelse

*Gælder ikke den
offentlige sektor*

d) at blive boende på en medlemsstats område på vilkår, som Kommissionen har fastsat ved europæiske bekendtgørelser, efter at have haft ansættelse der.

**Arbejdskraftens fri
bevægelighed**

Artikel III-19

*Alm.
lovgivningsprocedure*

4. Denne artikel gælder ikke for ansættelser i den offentlige administration.

Ved europæisk lov eller rammelov indføres de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af arbejdskraftens frie bevægelighed som fastlagt i artikel III-18. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Mål:

- samarbejde mellem
arbejdskrafts-
myndigheder

- fjernelse af
administrative grænser
mellem stater

- afskaffelse af frister
der hindrer frit
beskæftigelsesvalg

- at muliggøre
transnational kontakt
mellem arbejdsgiver og
arbejdstager

**Udveksling af unge
arbejdstager**

Social sikring

*Social sikring for
vandrende arbejdere
og deres pårørende ved
Alm.
lovgivningsprocedure*

*Sammenlægning af
arbejdsperioder i
forskellige lande for at
beregne ydelser*

Sådanne europæiske love eller rammelove tager navnlig sigte på:

- a) at sikre et nært samarbejde mellem de nationale arbejdskraftmyndigheder
- b) at ophæve administrative fremgangsmåder og administrativ praksis samt frister for adgang til ledige stillinger, der stammer enten fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og som ellers ville hindre arbejdskraftens frie bevægelighed.
- c) at ophæve alle frister og andre begrænsninger, der er fastsat enten i indenlandsk lovgivning eller i tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og som byder arbejdstagere fra de øvrige medlemsstater andre vilkår for det frie beskæftigelsesvalg end dem, der gælder for indenlandske arbejdstagere.
- d) at iværksætte ordninger, der kan formidle og skabe ligevægt mellem udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet på en måde, som udelukker alvorlig fare for levestandarden og beskæftigelsen i de forskellige egne og industrier.

Artikel III-20

Medlemsstaterne fremmer udvekslingen af unge arbejdstagere inden for rammerne af et fælles program.

Artikel III-21

På området social sikring indføres ved europæisk lov eller rammelove de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, især ved indførelse af en ordning, som gør det muligt at sikre vandrende arbejdstagere, der er lønmodtagere eller selvstændige, og deres ydelsesberettigede pårørende:

- a) sammenlægning af alle tidsrum, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning af disse.

Betaling af ydelser

b) betaling af ydelser til personer, der bor inden for medlemsstaternes områder.

Hvis forslag berører samlede økonomiske balance kan det forelægges Det Europæiske Råd, der kan:

2. Hvis et medlem af Rådet finder, at et udkast til europæisk rammelov som nævnt i stk. 1 vil anfægte de grundlæggende principper i den pågældende medlemsstats sociale sikringssystem eller i væsentligt omfang berøre den samlede økonomiske balance, kan medlemmet anmode om, at spørgsmålet forelægges Det Europæiske Råd. I så fald suspenderes den procedure, der er nævnt i artikel III-302. Efter drøftelse kan Det Europæiske Råd:

- fastholde forslaget

a) forelægge Rådet udkastet på ny, hvilket bringer suspensionen af den procedure, der er nævnt i artikel III-302, til ophør, eller

- bede Kommissionen om nyt forslag

b) anmode Kommissionen om at forelægge et nyt udkast; i så fald anses den oprindeligt foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

Fri etableringsret

2. underafdeling:
Fri etableringsret

Artikel III-22

Forbud mod restriktioner angående fri etableringsret

Inden for rammerne af denne underafdeling er der forbud mod restriktioner, som hindrer statsborgere i en medlemsstat i frit at etablere sig på en anden medlemsstats område. Dette forbud omfatter også hindringer for, at statsborgere i en medlemsstat, bosat på en medlemsstats område, opretter agenturer, filialer eller datterselskaber.

...selvstændigt erhverv, oprettelse og ledelse af virksomheder og selskaber

Med forbehold af bestemmelserne i dette kapitels 4. afdeling vedrørende kapital og betalinger har statsborgere fra en medlemsstat ret til på en anden medlemsstats område at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed samt til at oprette og lede virksomheder, herunder navnlig selskaber i den i artikel III-27, stk. 2 anførte betydning, på de vilkår, som i medlemsstatens lovgivning er fastsat for medlemsstatens egne statsborgere.

Artikel III-23

Rammelov

1. Foranstaltninger til gennemførelse af

etableringsfriheden inden for en bestemt erhvervsgren indføres ved europæisk rammelov. Rammeloven vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

2. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen udfører de opgaver, som er overdraget dem i henhold til stk. 1, navnlig ved:

a) i almindelighed i første række at behandle de erhverv, for hvis vedkommende etableringsfrihed i særlig grad vil fremme udviklingen af produktion og handel

b) at sikre et nært samarbejde mellem de kompetente nationale myndigheder med henblik på at lære de særlige forhold at kende, der gør sig gældende inden for Unionen på de forskellige erhvervsområder.

c) at ophæve administrative fremgangsmåder og administrativ praksis, der stammer enten fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og som ellers ville være en hindring for etableringsfriheden.

Forblive på området

d) at påse, at arbejdstagere fra en medlemsstat, som er beskæftiget på en anden medlemsstats område, kan forblive på dette område for der at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed, såfremt de opfylder de betingelser, som de skulle opfylde, hvis de kom ind i denne stat på det tidspunkt, hvor de ønsker at påbegynde denne virksomhed.

Erhverve fast ejendom

e) at gøre det muligt for statsborgere i en medlemsstat at erhverve og udnytte fast ejendom, der ligger i en anden medlemsstat, for så vidt dette ikke strider mod principperne i artikel III-123, stk. 2

Begrænset af Art. III-123.2 = landbrug

Fjernelse af hindringer for oprettelse af filialer

f) at lade den gradvise fjernelse af hindringerne for etableringsfriheden inden for hver af de pågældende erhvervsgrene gælde både betingelserne for at oprette agenturer, filialer eller datterselskaber på en medlemsstats område og betingelserne for, at personale fra hovedvirksomheden kan indtræde i disses ledende eller kontrollerende organer.

Beskyttelse af medlemsstaternes interesser

g) i det nødvendige omfang og med det formål at gøre dem lige byrdefulde at samordne de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i artikel III-27, stk. 2, nævnte selskaber

	til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser.
<i>Ingen fordrejende støtte fra medlemsstater</i>	h) at sikre, et etableringsvilkårene <u>ikke fordrejes som følge af støtteforanstaltninger</u> fra medlemsstaternes side.
	Artikel III-24
<i>Offentlige myndigheder undtaget</i>	Denne underafdeling finder i en medlemsstat <u>ikke anvendelse</u> på virksomhed, som varigt eller lejlighedsvis er forbundet med udøvelse af <u>offentlig myndighed</u> i den pågældende stat.
<i>Mulighed for andre undtagelser ved lov</i>	<u>Visse erhverv</u> kan ved europæisk <u>lov eller rammelov undtages</u> fra bestemmelserne i denne underafdeling.
	Artikel III-25
<i>Særligt hensyn til offentlig orden, sikkerhed og sundhed</i>	1. Denne underafdeling og de foranstaltninger, der vedtages i medfør heraf, <u>udelukker ikke anvendelse</u> af love eller administrativt fastsatte bestemmelser i medlemsstaterne, der indeholder <u>særlige regler for fremmede statsborgere</u> , og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller folkesundheden.
<i>koordinering ved alm. lovgivningsprocedure</i>	2. De i stk. 1 omhandlede <u>nationale love og bestemmelser samordnes</u> ved europæisk <u>rammelov</u> .
	Artikel III-26
<i>Selvstændigt erhverv</i>	
<i>Mål: at lette selvstændig erhvervsvirksomhed via:</i>	1. Der skabes ved europæiske <u>rammelove lettere adgang</u> til at optage og <u>udøve selvstændig erhvervsvirksomhed</u> . Rammelovene tager sigte på:
<i>- gensidig anerkendelse</i>	a) <u>gensidig anerkendelse</u> af <u>eksamensbeviser</u> , certifikater og andre kvalifikationsbeviser.
<i>- samordning af bestemmelser</i>	b) <u>samordning</u> af medlemsstaternes love og administrativt fastsatte <u>bestemmelser om adgang</u> til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed.
<i>- For læger og farmaceuter samordning ikke</i>	2. For så vidt angår udøvelse af <u>lægegerning eller lignende virksomhed</u> eller af <u>farmaceutisk virksomhed</u> , forudsætter den gradvise ophævelse af restriktionerne en samordning af

harmonisering

betingelserne for udøvelse af disse erhverv i de forskellige medlemsstater.

Artikel III-27

*Selskaber ligestilles
med fysiske personer*

Selskaber, som er oprettet i overensstemmelse med en medlemsstats lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende inden for Unionen, ligestilles for så vidt angår anvendelsen af denne underafdeling med fysiske personer, der er statsborgere i medlemsstaterne.

Ved selskaber forstås privatretlige selskaber, herunder kooperative selskaber, samt alle andre juridiske personer, der henhører under den offentlige ret eller privatretten, med undtagelse af selskaber, som ikke arbejder med gevinst for øje.

Artikel III-28

*Ingen diskriminering af
EU-borgere med
hensyn til investeringer*

Med forbehold af de øvrige bestemmelser i forfatningen indrømmer medlemsstaterne de øvrige medlemsstats statsborgere national behandling for så vidt angår kapitalanbringelser i de i artikel III-27, stk. 2, nævnte selskaber.

3. underafdeling:

Fri levering af tjenesteydelser

Tjenesteydelser

Artikel III-29

*Forbud mod
restriktioner*

Inden for rammerne af denne underafdeling er der forbud mod restriktioner, der hindrer fri udveksling af tjenesteydelser inden for Unionen, for så vidt angår statsborgere i medlemsstaterne, der er bosat i en anden medlemsstat end modtageren af den pågældende ydelse.

*Rettigheder kan
udstrækkes til at
omfatte statsborgere i
tredjelande ved alm.
lovgivningsprocedure*

Ved europæisk lov eller rammelov kan anvendelsen af denne underafdeling udstrækkes til også at omfatte tjenesteydere, der er statsborgere i et tredjeland og bosat inden for Unionen.

Definition af "ydelse"

Artikel III-30

Betaling skal indgår, ydelser omfattes ikke af bestemmelserne om fri bevægelighed for varer, kapital og personer

Som tjenesteydelser i forfatningens forstand betragtes ydelser, der normalt udføres mod betaling, i det omfang de ikke omfattes af bestemmelserne vedrørende fri bevægelighed for varer, kapital og personer.

Definitionen omfatter:

Tjenesteydelser omfatter især:

- industriel aktivitet

a) virksomhed af industriel karakter

- handelsmæssig aktivitet

b) virksomhed af handelsmæssig karakter

- håndværksmæssig aktivitet

c) virksomhed af håndværksmæssig karakter

- erhvervsvirksomhed

d) de liberale erhvervs virksomhed.

Samme betingelser som for egne statsborgere

Med forbehold af underafdelingen vedrørende etableringsretten kan tjenesteyderen midlertidigt udøve sin virksomhed i den medlemsstat, hvor ydelsen leveres, på samme vilkår som dem, den pågældende stat fastsætter for sine egne statsborgere.

Artikel III-31

Transport

1. Den frie udveksling af tjenesteydelser på transportområdet er omfattet af reglerne i afdelingen vedrørende transport.

Bank- og forsikringstjenesteydelser

2. Liberaliseringen af de bank- og forsikringstjenesteydelser, der er forbundet med kapitalbevægelser, skal gennemføres sideløbende med liberaliseringen af kapitalbevægelser.

Artikel III-32

Liberalisering ved alm. lovgivningsprocedure

1. Der indføres ved europæiske rammelove foranstaltninger til gennemførelse af liberaliseringen af bestemte tjenesteydelser. De vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

2. Europæiske rammelove som nævnt i stk. 1 skal i almindelighed i første række tage sigte på tjenesteydelser, som

direkte påvirker produktionsomkostningerne, eller hvis liberalisering bidrager til at lette vareudvekslingen.

Artikel III-33

Mulighed for yderligere liberalisering

Medlemsstaterne bestræber sig på til at gennemføre liberaliseringen af tjenesteydelser i videre udstrækning, end de er forpligtet til i henhold til de europæiske rammelove, der er vedtaget i medfør af artikel III-32, stk. 1, hvis deres almindelige økonomiske situation og forholdene i vedkommende erhvervsgræn gør det muligt.

Henstillinger

Kommissionen retter henstillinger til de pågældende medlemsstater herom.

Artikel III-34

Ingen forskelsbehandling på grund af nationalitet

Så længe begrænsningerne i den frie udveksling af tjenesteydelser ikke er afskaffet, anvender hver medlemsstat dem over for alle de i III-29, stk. 1, omhandlede tjenesteydere, uanset disses nationalitet eller opholdssted.

Artikel III-35

Artikel III-24 - III-27 finder anvendelse på det i denne underafdeling omhandlede sagsområde.

Varernes fri bevægelighed

3. AFDELING FRIE VAREBEVÆGELSER

Toldunion

1. underafdeling: Toldunionen

Artikel III-36, 37, 38, 39 og 40

Forbud mod told og afgifter med tilsvarende virkning inden for EU

1. Unionen er også en toldunion, der omfatter al vareudveksling, og som indebærer forbud mod told ved indførsel fra og ved udførsel til andre medlemsstater, såvel som mod alle afgifter med tilsvarende virkning, samt indførelse af en fælles toldtarif over for tredjelands.

Fælles toldtarif

*Varer fra tredjelande -
kan omsættes frit, når
told og afgifter er
betalt*

*Al told mellem
medlemsstaterne
forbydes*

*Rådet vedtager
toldtarif ved
kvalificeret flertal*

Kommissionen skal:

- fremme samhandel

*- styrke
konkurrenceevne*

- sikre forsyning

*- undgå fordrejning af
konkurrencevilkår*

*- undgå forstyrrelser i
økonomisk liv*

- forøge forbrug

Told

2. Stk. 4 og 3. underafdeling finder anvendelse på varer med oprindelse i medlemsstaterne, og på varer fra tredjelande, som frit kan omsættes i medlemsstaterne.

3. Ved varer, der frit kan omsættes i en medlemsstat, forstås sådanne varer fra tredjelande, for hvilke de foreskrevne formaliteter i forbindelse med indførelsen er blevet opfyldt, for hvilke medlemsstaten har opkrævet gældende told og afgifter med tilsvarende virkning, og for hvilke disse told- og afgiftsbeløb ikke er blevet helt eller delvis godtgjort.

4. Told ved indførsel og udførsel og andre afgifter med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne. Dette gælder også finanstold.

5. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller afgørelser til fastsættelse af todsatserne i den fælles toldtarif.

6. Kommissionen tager under udøvelsen af de hverv, der er betroet den i medfør af denne artikel, hensyn til:

a) nødvendigheden af at fremme samhandelen mellem medlemsstaterne og tredjelande.

b) udviklingen af konkurrencevilkårene inden for Unionen, i det omfang denne udvikling medfører en stærkelse af virksomhedernes konkurrenceevne.

c) Unionens behov for forsyninger med råvarer og halvfabrikata, idet den samtidig bør påse, at konkurrencevilkårene mellem medlemsstaterne med hensyn til færdigvarer ikke fordrejes.

d) nødvendigheden af at undgå alvorlige forstyrrelser i medlemsstaternes økonomiske liv og af at sikre en rationel udvikling af produktionen og en forøgelse af forbruget inden for Unionen.

2. underafdeling:
Toldsamarbejde

Artikel III-41

*Toldsamarbejde ved
alm.
lovgivningsprocedure*

Inden for forfatningens anvendelsesområde indføres der ved europæisk lov eller rammelov foranstaltninger til styrkelse af toldsamarbejdet mellem medlemsstaterne og mellem disse og Kommissionen.

***Mængdemæssige
restriktioner***

3. underafdeling:
Forbud mod kvantitative restriktioner

*Forbud mod
kvantitative
restriktioner og
foranstaltninger med
tilsvarende effekt*

Artikel III-42

Kvantitative indførsels- og udførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne.

Undtagelser:

Artikel III-43

*- sædelighed
- offentlig orden
- offentlig sikkerhed
- beskyttelse af:
* planter
* dyr
* nationale skatte
* industriel og
kommerciel
ejendomsret*

Artikel III-42 er ikke til hinder for sådanne forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel eller transit, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi eller beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret. Disse forbud eller restriktioner må dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne.

Statslige monopoler

Artikel III-44

*- må ikke
forskelsbehandle*

1. Medlemsstaterne tilpasser de statslige handelsmonopoler, således at enhver forskelsbehandling af medlemsstaternes statsborgere med hensyn til forsynings- og afsætningsvilkår er udelukket.

*- også ved indirekte
indflydelse*

Denne artikel finder anvendelse på ethvert organ, gennem hvilket en medlemsstat, de jure eller de facto, direkte eller indirekte, kontrollerer, leder eller øver mærkbar indflydelse på indførsel eller udførsel mellem medlemsstaterne. Den finder også anvendelse på statskoncessionerede monopoler.

*- ikke indføre nye
foranstaltninger der*

2. Medlemsstaterne afholder sig fra at indføre nye foranstaltninger, der strider mod de i stk. 1 anførte principper,

*strider mod disse
principper*

*Specielle regler om
landbrugsprodukter*

***Kapitalens fri
bevægelighed***

*Forbud mod
restriktioner, såvel
mellem medlemsstater
og tredjelande som
medlemsstaterne
imellem*

*Forbud angår ikke
anvendelsen af
restriktioner overfor
tredjelande fra før
1993*

*Mål: Fri bevægelighed
til og fra tredjelande i
størst mulig
udstrækning*

*Liberalisering ved alm.
lovgivningsprocedure*

*Ethvert tilbageskridt
kræver enstemmighed i*

eller som begrænser rækkevidden af de artikler, der angår forbuddet mod told og kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne.

3. Hvis et statsligt handelsmonopol indebærer en regulering, der tilsigter at lette afsætningen eller sikre en bedre udnyttelse af landbrugsprodukter, skal der ved anvendelse af denne artikel sikres tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard.

4. AFDELING KAPITAL OG BETALINGER

Artikel III-45

Inden for rammerne af denne afdeling er restriktioner for kapitalbevægelser og betalinger mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande forbudt.

Artikel III-46

1. Artikel III-45 berører ikke anvendelsen over for tredjelande af restriktioner, der den 31. december 1993 eksisterede i henhold til national lovgivning eller EU-lovgivning med hensyn til sådanne kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, herunder investering i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers adgang til kapitalmarkeder.

2. Der indføres ved europæisk lov eller rammelov foranstaltninger om kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, herunder investering i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers adgang til kapitalmarkeder.

Europa-Parlamentet og Rådet tilstræber at virkeliggøre målsætningen om fri kapitalbevægelighed mellem medlemsstater og tredjelande i den størst mulige udstrækning, og uden at andre bestemmelser i forfatningen berøres heraf.

3. Uanset stk. 2 kan der kun ved europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet indføres foranstaltninger, der er et

Rådet

tilbageskridt i EU-lovgivningen med hensyn til liberalisering af kapitalbevægelser til eller fra tredjelande. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Skattelovgivning og tilsyn

Artikel III-47

Sondring i skattelove om bopæl og kapitalinvestering

1. Artikel III-45 griber ikke ind i medlemsstaternes ret til:

a) at anvende de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning, som sondrer imellem skatteydere, hvis situation er forskellig med hensyn til bopælssted eller med hensyn til det sted, hvor deres kapital er investeret.

Medlemsstaterne kan tage forholdsregler for at hindre overtrædelser af skattelovgivningen

b) at træffe de nødvendige forholdsregler for at hindre overtrædelser af deres love og administrative bestemmelser, især på skatte- og afgiftsområdet og i forbindelse med tilsynet med finansielle institutioner, eller til af administrative eller statistiske hensyn at fastlægge procedurer for anmeldelse af kapitalbevægelser eller træffe foranstaltninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

Forbud mod restriktioner af etableringsretten

2. Denne afdeling griber ikke ind i muligheden for at anvende sådanne restriktioner for etableringsretten, der er forenelige med forfatningen.

Må ikke udgøre vilkårlig forskelsbehandling eller skjult begrænsning

3. Foranstaltningerne og fremgangsmåderne i stk. 1 og 2 må ikke udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af den frie bevægelighed for kapital og betalinger som defineret i artikel III-45.

Artikel III-48

Specielle beskyttelsesforanstaltninger for ØMU i en periode på højst 6 måneder

Hvis kapitalbevægelser til eller fra tredjelande under ganske særlige omstændigheder medfører eller truer med at medføre alvorlige vanskeligheder for Den Økonomiske og Monetære Unions funktion, kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller afgørelser om indførelse af beskyttelsesforanstaltninger over for tredjelande for en periode på højst seks måneder, hvis sådanne foranstaltninger er strengt nødvendige. Rådet træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank.

Rådet beslutter ved kvalificeret flertal

Artikel III-49

I kampen mod organiseret kriminalitet, terror og menneskehandel accepteres fastfrysning af midler

Alm. lovgivningsprocedure

Implementering: Rådet ved kvalificeret flertal

Hvis det er nødvendigt for at nå målene i artikel III-158, navnlig for så vidt angår forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet, terrorisme og menneskehandel, fastsætte der ved europæisk lov en ramme for administrative foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger, herunder fastfrysning af midler, finansielle aktiver eller økonomiske gevinster, der tilhører, ejes eller besiddes af fysiske eller juridiske personer, grupper eller ikke-statslige enheder.

Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller afgørelser for at gennemføre den i stk. 1 nævnte lov.

Konkurrence

**5. AFDELING
KONKURRENCEREGLER**

1. underafdeling:

Regler for virksomhederne

Artikel III-50

*Forbud mod:
- konkurrencerestriktioner
- sammenslutninger af virksomheder
- samordnet praksis*

- prisfastsættelse

- begrænse markedsmekanismer

- opdeling af markeder

- anvendelse af ulige vilkår for handelspartnere

1. Alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked, er uforenelige med det indre marked og er forbudt, navnlig sådanne, som består i:

a) direkte eller indirekte fastsættelse af købs- eller salgspriser eller af andre forretningsbetingelser

b) begrænsning af eller kontrol med produktion, afsætning, teknisk udvikling eller investeringer

c) opdeling af markeder eller forsyningskilder

d) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen

- forlange irrelevante
tillægsydelser

Handlinger i modstrid
med denne artikel har
ingen retsvirkning

med mindre:

- de forbedrer
produktionen /
distributionen af varer

- fremmer den tekniske
/økonomiske udvikling

...og ikke resulterer i:
- unødvendige
begrænsninger

- mulighed for at
udelukke konkurrence

**Misbrug af
dominerende stilling**

Misbrug er:

- urimelige priser

- urimelige
begrænsninger

- ulige vilkår

e) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

2. Aftaler eller vedtagelser, som er forbudt i medfør af denne artikel, har ingen retsvirkning.

3. Stk. 1 kan dog erklæres uanvendeligt på:

- enhver aftale eller kategori af aftaler mellem virksomheder

- enhver vedtagelse eller kategori af vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, og

- enhver samordnet praksis eller kategori deraf, som bidrager til at forbedre produktionen eller distributionen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelene herved, og uden at der:

a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål

b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrence for en væsentlig del af de pågældende varer.

Artikel III-51

En eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling på det indre marked eller en væsentlig del heraf er uforenelig med det indre marked og forbudt, i den udstrækning samhandelen mellem medlemsstater herved kan påvirkes.

Misbrug kan især bestå i:

a) direkte eller indirekte påtvingelse af urimelige købs- eller salg priser eller af andre urimelige forretningsbetingelser

b) begrænsning af produktion, afsætning eller teknisk udvikling til skade for forbrugerne

c) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi

	over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen
- <i>tillægsydelse</i>	d) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender <u>tillægsydelse</u> , som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.
<i>Beslutningstagning</i>	Artikel III-52
<i>Bekendtgørelser ved kvalificeret flertal i Rådet efter høring af EU-Parlamentet</i>	1. <u>Rådet</u> vedtager på forslag af Kommissionen europæiske <u>bekendtgørelser</u> med henblik på anvendelse af principperne i artikel III-50 og III-51. Det træffer afgørelse efter <u>høring</u> af Europa-Parlamentet.
<i>Bekendtgørelsernes formål:</i>	2. Europæiske bekendtgørelser som nævnt i stk. 1 har især til formål:
- <i>sikre overholdelse gennem brug af bøder</i>	a) <u>ved</u> indførelse af <u>bøder og tvangsbøder</u> at <u>sikre overholdelse</u> af de i artikel III-50, stk. 1, og artikel III-51 nævnte forbud
- <i>effektivt tilsyn</i>	b) at fastlægge de nærmere retningslinjer for anvendelsen af artikel III-50, stk. 3, under hensyntagen til nødvendigheden af dels at <u>sikre et effektivt tilsyn</u> , dels at <u>forenkle den administrative kontrol</u> mest muligt
- <i>forenkling af administration</i>	c) i påkommende tilfælde at <u>træffe nærmere bestemmelse</u> om <u>anvendelsesområdet</u> for bestemmelserne i artikel III-50 og III-51 inden for de forskellige erhvervsgrøne.
- <i>definere anvendelsesområdet for konkurrencereglerne</i>	d) at <u>fastlægge opgavefordelingen</u> mellem <u>Kommissionen</u> og Den Europæiske Union <u>Domstol</u> i forbindelse med anvendelsen af bestemmelserne i dette stykke
- <i>definere Kommissionens og Domstolens opgaver</i>	e) at bestemme <u>forholdet</u> mellem den <u>nationale lovgivning</u> på den ene side og på den anden side <u>denne afdeling</u> samt de europæiske bekendtgørelser, der vedtages i medfør af denne artikel.
- <i>fastlægge forholdet mellem national lov og EU-lov</i>	
	Artikel III-53
<i>Medlemsstaterne har kompetenten indtil</i>	Indtil de europæiske bekendtgørelser, der vedtages i medfør af artikel III-52, er trådt i kraft, <u>træffer medlemsstaternes</u>

*bekendtgørelser
vedtages*

myndigheder i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og artikel III-50, navnlig stk. 3, og artikel III-51 afgørelse om aftalers tilladelighed samt om misbrug af en dominerende stilling på det indre marked.

Artikel III-54

*Kommissionen skal
påse at principperne
overholdes ved at:
- undersøge sager
- stille forslag*

1. Med forbehold af artikel III-53 påser Kommissionen, at de i artikel III-50 og III-51 fastlagte principper anvendes. På begæring af en medlemsstat eller på eget initiativ undersøger den sammen med medlemsstatens kompetente myndigheder, der skal bistå den, tilfælde af formodet overtrædelse af ovennævnte principper. Finder Kommissionen, at der har fundet en overtrædelse sted, foreslår den passende midler til at bringe denne til ophør.

*- vedtage en begrundet
afgørelse, der fastslår,
at en overtrædelse har
fundet sted*

2. Bringes en overtrædelse ikke til ophør, vedtager Kommissionen en begrundet europæisk afgørelse, der fastslår, at der foreligger en overtrædelse. Den kan offentliggøre afgørelsen og bemyndige medlemsstaterne til at træffe de nødvendige forholdsregler til at afhjælpe situationen på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

*Kommissionen
vedtager
bekendtgørelser om
tilsyn og administration*

3. Kommissionen kan vedtage europæiske bekendtgørelser vedrørende de kategorier af aftaler, hvordan som Rådet har vedtaget en europæisk bekendtgørelse i overensstemmelse med artikel III-52, stk. 2, litra b).

Artikel III-55

*Offentlige monopoler
skal også efterleve
konkurrenceregler...*

1. Medlemsstaterne afstår, for så vidt angår offentlige virksomheder og virksomheder, som de indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder, fra at træffe eller opretholde foranstaltninger, der er i strid med forfatningens bestemmelser, navnlig bestemmelserne i artiklerne I-4, stk. 2, og III-55 - III-58.

*...med mindre dette
hindrer dem i at
opfylde deres opgaver*

2. Virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet forfatningens bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem. Udviklingen af samhandelen må ikke påvirkes i et omfang, der

*Kommissionen
vedtager
bekendtgørelser og
afgørelser*

Statsstøtte

*Forbud mod statsstøtte
der påvirker
samhandelen mellem
medlemsstaterne*

Tilladt:

*- social støtte til
enkeltpersoner*

*- kompensation ved
katastrofer og
usædvanlige
begivenheder*

- hjælp til Østtyskland

Vil kunne tillades:

*- støtte til udvikling af
områder i en særlig
situation*

*- fremme projekter af
fælleseuropæisk
interesse*

strider mod Unionens interesse.

3. Kommissionen påser, at denne artikel bringes i anvendelse, og vedtager, såfremt det er påkrævet, passende europæiske bekendtgørelser eller afgørelser.

2. underafdeling:
Støtte fra medlemsstaterne

Artikel III-56

1. Bortset fra de i forfatningen hjemlede undtagelser er støtte fra medlemsstaterne eller støtte ydet ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

2. Forenelige med det indre marked er:

a) støtte af social karakter til enkelte forbrugere, forudsat at den ydes uden forskelsbehandling med hensyn til varernes oprindelse

b) støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder

c) støtteforanstaltninger for økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling, i det omfang de er nødvendige for at opveje de økonomiske ulemper, som denne deling har forårsaget.

3. Som forenelige med det indre marked kan betragtes:

a) støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse

b) støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi

- støtte til at fremme økonomisk aktivitet uden at ændre samhandelsvilkår

- bevarelse af kultur og kulturarv uden at ændre samhandelsvilkår

- andre undtagelser vedtaget af Rådet ved kvalificeret flertal

Kommissionen skal løbende kontrollere medlemsstaternes støtteordninger

Kommissionen kan vedtage en afgørelse der kræver at medlemsstaten ophæver støtten

Direkte til Domstolen

Medlemsstater kan bede Rådet om at erklære deres støtte forenelig med det indre marked

En sådan begrænsning medfører, at en anlagt

c) støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse

d) støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven, når den ikke ændrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Unionen i et omfang, der strider mod de fælles interesser

e) andre former for støtte, som Rådet på forslag af Kommissionen fastlægger ved europæiske bekendtgørelser eller afgørelser.

Artikel III-57

1. Kommissionen foretager sammen med medlemsstaterne en løbende undersøgelse af de støtteordninger, som findes i disse stater. Den foreslår dem sådanne foranstaltninger, som det indre markeds funktion eller gradvise udvikling kræver.

2. Finder Kommissionen - efter at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger - at en støtte, som ydes af en medlemsstat eller med statsmidler, ifølge artikel III-56 ikke er forenelig med det indre marked, eller at denne støtte misbruges, vedtager den en europæisk afgørelse, hvorefter den pågældende medlemsstat skal ophæve eller ændre støtteforanstaltningen inden for den tidsfrist, som Kommissionen fastsætter.

Såfremt den pågældende medlemsstat ikke retter sig efter denne europæiske afgørelse inden udløbet af den fastsatte frist, kan Kommissionen eller en anden interesseret medlemsstat uanset bestemmelserne i artikel III-265 og III-266 indbringe sagen direkte for Den Europæiske Unions Domstolen.

På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse, hvorefter en af denne stat ydet eller planlagt støtte uanset artikel III-56 eller de i artikel III-58 nævnte europæiske bekendtgørelser skal betragtes som forenelig med det indre marked, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan afgørelse. Har Kommissionen indledt proceduren i dette stykkes første afsnit med hensyn til denne støtteforanstaltning, bevirker den pågældende medlemsstats begæring til Rådet, at sagens

sag udsættes

behandling udsættes, indtil Rådet har taget stilling til spørgsmålet.

Kommissionen skal informeres om og acceptere påtænkt støtte

3. Medlemsstaterne skal underrette Kommissionen om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger i så god tid, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil. Er Kommissionen af den opfattelse, at det påtænkte er uforeneligt med det indre marked i henhold til artikel III- 56, iværksætter den uopholdeligt den i stk. 2 fastsatte procedure. Den pågældende medlemsstat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte procedure har ført til en endelig afgørelse.

Medlemsstaten skal afvente endelig godkendelse

Kommissionen vedtager bekendtgørelser

4. Kommissionen kan vedtage europæiske bekendtgørelser vedrørende de former for statsstøtte, som Rådet i overensstemmelse med artikel III-58 har bestemt kan være undtaget fra proceduren i stk. 3.

Artikel III-58

Rådet vedtager bekendtgørelser ved kvalificeret flertal, efter høring af EU-Parlamentet

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser med henblik på anvendelsen af artikel III-56 og III-57, og navnlig for at fastlægge betingelserne for anvendelsen af artikel III-57, stk. 3, samt de støtteformer, der skal være undtaget fra denne procedure. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Skat og Fiskale regler

6. AFDELING FISKALE BESTEMMELSER

Artikel III-59, 60 og 61

Forbud mod diskriminerende afgifter, herunder indirekte afgifter

1. Ingen medlemsstat må direkte eller indirekte pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter af nogen art, som er højere end de afgifter, der direkte eller indirekte pålægges lignende indenlandske varer.

Endvidere må ingen medlemsstat pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter, som indirekte vil kunne beskytte andre produkter.

Angående eksport: ikke tilbagebetale mere end det der blev betalt

2. Ved udførelse af varer fra en medlemsstat til en anden medlemsstats område kan der ikke ydes godtgørelse for interne afgifter ud over det beløb, der har været pålagt dem direkte

Et kvalificeret flertal i Rådet kan vedtage midlertidig fritagelse

eller indirekte.

3. For så vidt angår andre skatter end omsætningsafgifter, punktafgifter og andre indirekte skatter kan fritagelse for afgiftsbetaling eller godtgørelse af afgifter ved udførsel til andre medlemsstater ikke ydes, og udligningsafgifter ved indførsel fra medlemsstater ikke pålægges, medmindre de påtænkte bestemmelser er blevet godkendt på forhånd for en begrænset periode ved en europæisk afgørelse vedtaget af Rådet på forslag af Kommissionen.

Indirekte skatter harmoniseres ved enstemmighed i Rådet

Artikel III-62

1. Ved europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet indføres foranstaltninger om harmonisering af lovgivningerne vedrørende omsætningsafgifter, punktafgifter og andre indirekte skatter, i det omfang en sådan harmonisering er nødvendig for at sikre det indre markeds oprettelse eller funktion og undgå konkurrenceforvridning. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Administrativt samarbejde og bekæmpelse af skatteunddragelse, alm. lovgivningsprocedure ved kvalificeret flertal

2. Hvis Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, fastslår, at foranstaltningerne i stk. 1 vedrører administrativt samarbejde eller bekæmpelse af skatteunddragelse og skatteundgåelse, og at de ikke berører medlemsstaternes skattesystemer, træffer det uanset stk. 1 afgørelse med kvalificeret flertal, når det vedtager den europæiske lov eller rammelov om indførelse af disse foranstaltninger.

Uddybsningsklasul

Artikel III-63

Rådet kan enstemmigt beslutte, at foranstaltninger om selskabsbeskatning er af administrativ karakter og skal vedtages ved kvalificeret flertal, EU-Parlamentet høres

Hvis Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, fastslår, at foranstaltninger, der omhandler selskabsbeskatning, vedrører administrativt samarbejde eller bekæmpelse af skatteunddragelse og skatteundgåelse, vedtager det med kvalificeret flertal en europæisk lov eller rammelov om indførelse af disse foranstaltninger, for så vidt de er nødvendige for at sikre det indre markeds oprettelse eller funktion og undgå konkurrenceforvridning.

Denne lov eller rammelov vedtages efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Harmonisering

*Love vedrørende Det
Indre Marked
Rammelove ved alm.
lovgivningsprocedure
ved kvalificeret flertal*

Omfatter ikke:

- afgifter
- bevægelighed for personer
- ansattes rettigheder

*Højt beskyttelsesniveau
indenfor sundhed,
sikkerhed,
miljøbeskyttelse og
forbrugerbeskyttelse,
dog ikke det "højeste"
niveau*

"Miljøgarantien"

*Beholde bedre regler
for:*

- miljø
- arbejdsmiljø

*Introduktion af bedre
regler for:*

- miljøet
- arbejdsmiljøet
- specifikke problemer
opstået i en
medlemsstat som følge

**7. AFDELING
FÆLLES BESTEMMELSER**

Artikel III-65

1. Medmindre andet er bestemt i forfatningen, finder denne artikel anvendelse med henblik på virkeliggørelsen af de i artikel III-14 fastsatte mål. Foranstaltninger med henblik på indbyrdes tilnærmelse af de love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, der vedrører det indre markeds oprettelse eller funktion, fastlægges ved europæiske love eller rammelove. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på fiskale bestemmelser, bestemmelser vedrørende den frie bevægelighed for personer og bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser.
3. Kommissionen skal i forslag, der forelægges i henhold til stk. 1 inden for sundhed, sikkerhed, miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse, bygge på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til navnlig enhver ny udvikling baseret på videnskabelige kendsgerninger. Inden for deres respektive beføjelser bestræber Europa-Parlamentet og Rådet sig også på at nå dette mål.
4. Hvis en medlemsstat efter vedtagelsen af en harmoniseringsforanstaltning ved en europæisk lov eller rammelov eller en europæisk bekendtgørelse vedtaget af Kommissionen finder det nødvendigt at opretholde nationale bestemmelser, der er begrundet i vigtige behov, hvortil der henvises i artikel III-43, eller som vedrører miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet, giver den Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser og om grundene til deres opretholdelse.
5. Hvis en medlemsstat endvidere med forbehold af stk. 4 efter vedtagelsen af en harmoniseringsforanstaltning ved en europæisk lov, rammelov eller ved en europæisk bekendtgørelse vedtaget af Kommissionen finder det nødvendigt at indføre nationale bestemmelser baseret på nyt videnskabeligt belæg vedrørende miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet på grund af et problem, der er

<i>af harmonisering</i>	<u>specifikt for den pågældende medlemsstat, og som viser sig efter vedtagelsen af harmoniseringsforanstaltningen, giver den Kommissionen meddelelse om de påtænkte bestemmelser og om begrundelsen for dem.</u>
<i>Kommissionen beslutter om en foranstaltning er: - forskelsbehandling - skjult handelsbarriere</i>	6. Inden <u>seks måneder</u> efter meddelelsen som omhandlet i stk. 4 og 5 <u>vedtager Kommissionen</u> en europæisk afgørelse, hvori den <u>bekræfter eller forkaster</u> de pågældende nationale bestemmelser efter at have konstateret, om de er et middel til <u>vilkårlig forskelsbehandling</u> eller en <u>skjult begrænsning</u> af samhandelen mellem medlemsstaterne, og om de <u>udgør en hindring</u> for det indre markeds funktion.
<i>- hindring for det indre markeds funktion</i>	<u>Hvis Kommissionen ikke har truffet nogen afgørelse</u> inden for dette tidsrum, betragtes de i stk. 4 og 5 omhandlede <u>nationale bestemmelser som godkendt</u> .
<i>6 måneder ekstra</i>	Hvis det er begrundet i spørgsmålets <u>kompleksitet</u> , og der <u>ikke foreligger risiko for menneskers sundhed</u> , kan <u>Kommissionen</u> meddele den pågældende medlemsstat, at den i dette stykke omhandlede periode kan <u>forlænges med en ny periode på indtil seks måneder</u> .
<i>Hvis en national undtagelse fra harmonisering godkendes kan Kommissionen foreslå tilpasning for alle</i>	7. Hvis en medlemsstat i medfør af stk. 6 bemyndiges til at opretholde eller indføre nationale bestemmelser, der er en undtagelse fra en harmoniseringsforanstaltning, <u>undersøger Kommissionen omgående</u> , om den skal <u>foreslå en tilpasning af denne foranstaltning</u> .
<i>Sundhed er ikke inkluderet i den såkaldte miljøgaranti</i>	8. Hvis en medlemsstat rejser et specifikt problem vedrørende <u>folkesundheden</u> på et område, der har været omfattet af tidligere harmoniseringsforanstaltninger, underretter den Kommissionen, der <u>omgående undersøger</u> , om den skal <u>foreslå passende foranstaltninger</u> .
<i>Direkte til Domstolen</i>	9. Uanset den i artikel III-265 og III-266 fastsatte fremgangsmåde kan Kommissionen eller en medlemsstat <u>henvende sig direkte til Den Europæiske Unions Domstol</u> , hvis de finder, at en anden medlemsstat misbruger de i nærværende artikel fastsatte beføjelser.
<i>Beskyttelsesklauseul undergivet EU-kontrol</i>	10. Harmoniseringsforanstaltningerne som nævnt i denne artikel skal i de tilfælde, hvor det er relevant, indeholde en <u>beskyttelsesklauseul</u> , der bemyndiger medlemsstaterne til med en eller flere af de <u>ikke-økonomiske begrundelser</u> , der er nævnt

i artikel III-43, at træffe foreløbige bestemmelser, der er undergivet en EU-kontrolprocedure.

Tilnærmelse af love

Artikel III-65a

*Ved enstemmighed,
hvis der ikke er specifik
hjemmel*

Uanset artikel III-65 fastlægges foranstaltninger med henblik på indbyrdes tilnærmelse af de love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, der direkte indvirker på det indre markeds oprettelse eller funktion, ved europæiske rammelove vedtaget af MinisterRådet. MinisterRådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Fordrejning af konkurrence

Artikel III-66

Finder Kommissionen, at forskelle i medlemsstaternes ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser forvansker konkurrencevilkårene på det indre marked og fremkalder en fordrejning, som bør fjernes, rådfører den sig med de pågældende medlemsstater herom.

*Rammelov til at fjerne
fordrejninger*

Fører dette ikke til enighed, fastsættes de nødvendige foranstaltninger med henblik på at fjerne den pågældende fordrejning ved en europæisk rammelov. Alle andre formålstjenlige foranstaltninger, der har hjemmel i forfatningen, kan vedtages.

Artikel III-67

*Pligt til at rådføre sig
med Kommissionen om
konkurrenceforvridning*

1. Når der er grund til at frygte, at vedtagelse eller ændring af en ved lov eller administrativt fastsat national bestemmelse fremkalder en fordrejning som nævnt i artikel III-66, skal den medlemsstat, der ønsker at tage et sådant skridt, rådføre sig med Kommissionen. Efter samråd med medlemsstaterne retter Kommissionen en henstilling til de pågældende stater om at træffe formålstjenlige foranstaltninger med henblik på at undgå den omhandlede fordrejning.

2. Såfremt den medlemsstat, der vil indføre eller ændre nationale bestemmelser, ikke følger en henstilling, som Kommissionen har rettet til den, kan det ikke i medfør af artikel III-66 kræves af de øvrige medlemsstater, at de ændrer deres nationale bestemmelser med henblik på at fjerne denne fordrejning. Fremkalder en medlemsstat, som ikke har taget

*Intellektuel
ejendomsret
Centralisering af
intellektuelle
ejendomsrettigheder i
Unionen*

Artikel III-68

Som led i gennemførelsen af det indre marked fastsættes der ved europæisk lov eller rammelov foranstaltninger vedrørende indførelse af europæiske beskyttelsesbeviser for at sikre en ensartet beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i Unionen samt indførelse af centraliserede tilladelses-, koordinations- og kontrolordninger på EU-niveau.

Sprog

Sprogordningen for beviserne fastsættes ved europæisk lov vedtaget af Rådet. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

*Økonomisk Politik,
ØMU*

**KAPITEL II
DEN ØKONOMISKE OG MONETÆRE POLITIK**

Artikel III-69

Økonomisk samordning

1. Med de i artikel I-3 nævnte mål for øje skal medlemsstaternes og Unionens virke under de betingelser som er foreskrevet i forfatningen, indebære gennemførelse af en økonomisk politik, der bygger på tæt samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker, på det indre marked og på fastlæggelse af fælles mål, og som føres i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence.

Åben markedsøkonomi

*Fælles valuta og
pengepolitik*

2. Sideløbende hermed og i overensstemmelse med forfatningens bestemmelser og fremgangsmåderne heri skal dette virke indebære en fælles valuta, euroen, og fastlæggelse og gennemførelse af en fælles penge- og valutakurspolitik, der skal have som hovedmål at fastholde prisstabilitet samt, uden at dette mål berøres heraf, at støtte de generelle økonomiske politikker i Unionen i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence.

*Stabile priser og sunde
offentlige finanser*

3. Medlemsstaterne og Unionen skal i deres virke handle i overensstemmelse med følgende principper: stabile priser, sunde offentlige finanser og monetære vilkår og en holdbar betalingsbalance.

1. AFDELING
DEN ØKONOMISKE POLITIK

Artikel III-70

*Mål: Åben
markedsøkonomi med
fri konkurrence*

Medlemsstaterne fører deres økonomiske politikker med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af Unionens mål, som fastlagt i artikel I-3, og i forbindelse med de overordnede retningslinjer, der er nævnt i artikel III-71, stk. 2. Medlemsstaterne og Unionen handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, der fremmer en effektiv ressourceallokering, og i overensstemmelse med principperne i artikel III-69.

*Samordning af
økonomisk politik*

Artikel III-71

*Overordnede
retningslinjer vedtages
ved kvalificeret flertal
som en ikke bindende
henstilling*

1. Medlemsstaterne betragter deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordner dem i Rådet i overensstemmelse med artikel III-70.

2. Rådet udarbejder på grundlag af en henstilling fra Kommissionen et udkast til de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker og forelægger Det Europæiske Råd dette udkast.

Det Europæiske Råd drøfter på grundlag af dette udkast fra Rådet en konklusion med hensyn til de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker. På grundlag af denne konklusion vedtager Rådet en henstilling, hvori disse overordnede retningslinjer er fastlagt. Det underretter Europa-Parlamentet om sin henstilling.

*Rådet overvåger
medlemsstaternes
økonomiske udvikling,
på grundlag af
rapporter fra
Kommissionen*

3. For at sikre en tættere samordning af de økonomiske politikker og en varig konvergens mellem medlemsstaternes økonomiske resultater skal Rådet på grundlag af rapporter fra Kommissionen overvåge den økonomiske udvikling i hver medlemsstat og i Unionen samt de økonomiske politikkers overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der er omhandlet i stk. 2, og regelmæssigt foretage en samlet bedømmelse.

Med henblik på denne multilaterale overvågning tilsender medlemsstaterne Kommissionen oplysning om vigtige foranstaltninger, som de har truffet inden for deres økonomiske

*Kommissionen kan
komme med advarsel,
Rådet med henstilling
som kan besluttes
offentligt*

*Den pågældende
medlemsstat må ikke
stemme*

*Samråd i EU-
Parlamentet*

*Regler for overvågning
vedtaget efter alm.
lovgivningsprocedure*

*Foranstaltninger ved
alvorlige
forsyningsvanske-
ligheder*

*Mulighed for at give
finansiel støtte ved
naturkatastrofer eller*

politik, samt andre oplysninger, som de måtte finde nødvendige.

4. Viser det sig i forbindelse med den i stk. 3 nævnte fremgangsmåde, at en medlemsstats økonomiske politik ikke er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der er nævnt i stk. 2, eller at der er risiko for, at den bringer Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde i fare, kan Kommissionen rette en advarsel til den pågældende medlemsstat. Rådet kan på grundlag af en henstilling fra Kommissionen rette de nødvendige henstillinger til den pågældende medlemsstat. Rådet kan på forslag af Kommissionen beslutte at offentliggøre sine henstillinger.

Inden for rammerne af dette stykke træffer Rådet afgørelse uden at tage stemmeafgivningen fra det medlem af Rådet, der repræsenterer den pågældende medlemsstat, i betragtning,

Kvalificeret flertal defineres som et flertal af de øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater.

5. Formanden for Rådet og Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet om resultaterne af den multilaterale overvågning. Formanden for Rådet kan opfordres til at give møde i Europa-Parlamentets kompetente udvalg, hvis Rådet har offentliggjort henstillingerne.

6. De nærmere omstændigheder for den multilaterale overvågningsprocedure, der er nævnt i stk. 3 og 4, kan fastlægges ved europæisk lov.

Artikel III-72

1. Med forbehold af de øvrige fremgangsmåder i forfatningen kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse om indførelse af foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder med hensyn til visse produkter.

2. I tilfælde af vanskeligheder eller alvorlig risiko for store vanskeligheder i en medlemsstat som følge af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, som den ikke selv er herre

*usædvanlige
begivenheder*

over, kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse, der på bestemte betingelser indrømmer den pågældende medlemsstat finansiell støtte fra Unionen. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet herom.

Artikel III-73

*Forbud mod overtræk
fra nationale banker og
den Europæiske
Centralbank til andre
kreditinstitutioner*

1. Det er Den Europæiske Centralbank og medlemsstaternes centralbanker, i det følgende benævnt "de nationale centralbanker", forbudt at give EU's institutioner, organer, kontorer og agenturer, centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemsstaterne mulighed for at foretage overtræk eller at yde dem andre former for kreditfaciliteter, og det samme gælder Den Europæiske Centralbanks og de nationale centralbankers køb af gældsinstrumenter direkte fra disse.

2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke for offentligt ejede kreditinstitutioner, som i forbindelse med forsyningen med reserver fra centralbankernes side skal have samme behandling af de nationale centralbanker og Den Europæiske Centralbank som private kreditinstitutioner.

Artikel III-74

*Forbud mod
privilegeret adgang til
finansielle institutioner*

1. Foranstaltninger og bestemmelser, der ikke er baseret på tilsynsmæssige hensyn, og hvorved der gives EU-institutioner, kontorer og agenturer eller centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemsstaterne privilegeret adgang til finansielle institutioner, er forbudt.

*Bekendtgørelser og
afgørelser vedtages ved
kvalificeret flertal, EU-
Parlamentet høres*

2. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller afgørelser, der præciserer definitionerne med henblik på gennemførelsen af det forbud, der er nævnt i stk. 1. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-75

Intet erstatningsansvar

1. Unionen hæfter ikke for og må heller ikke påtage sig

*med undtagelse af
gensidige garantier*

forpligtelser indgået af centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i en medlemsstat, idet dette dog ikke gælder for gensidige finansielle garantier for gennemførelsen af et bestemt projekt i fællesskab. En medlemsstat hæfter ikke for og påtager sig ikke forpligtelser indgået af centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i en anden medlemsstat, idet dette dog ikke gælder for gensidige finansielle garantier for gennemførelsen af et bestemt projekt i fællesskab.

*Detaljer vedtages ved
kvalificeret flertal*

2. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller afgørelser, der præciserer definitionerne med henblik på gennemførelsen af de forbud, der er nævnt i artikel III-73 og i denne artikel. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

***Vigtigste artikel
angående ØMUen***

Artikel III-76

Undgå store underskud

1. Medlemsstaterne skal undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud.

*Kommissionen
overvåger
budgetsituationen*

2. Kommissionen overvåger udviklingen i medlemsstaternes budgetsituation og i deres offentlige gæld for at identificere alvorlige fejl. Den skal navnlig undersøge, om budgetdisciplinen overholdes på grundlag af følgende to kriterier:

To kriterier:

*Underskud må
overstige en given
referenceramme, hvis:*

a) hvorvidt den procentdel, som det forventede eller faktiske offentlige underskud udgør af bruttonationalproduktet, overstiger en given referenceværdi, medmindre

- væsentligt fald

i) denne procentdel er faldet væsentligt og vedvarende og har nået et niveau, der ligger tæt på referenceværdien

- exceptionelt fald

ii) eller overskridelsen af referenceværdien kun er exceptionel og midlertidig, og nævnte procentdel fortsat ligger tæt på referenceværdien

*Procentdel af den
offentlige gæld
mindskes tilstrækkeligt*

b) hvorvidt den procentdel, som den offentlige gæld udgør af bruttonationalproduktet, overstiger en given referenceværdi, medmindre denne procentdel mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien med en tilfredsstillende

*Referenceværdierne i
Protokol*

*Rapport om
uforholdsmæssigt stort
underskud. Relevante
faktorer skal tages i
betragtning:
- statens investeringer
- økonomiske situation
på mellemlang sigt*

*Kommissionen laver
rapport om risiko for
underskud*

*Kommissionens
holdning angående
underskud til
medlemsstat*

*Rådet afgør, ved
kvalificeret flertal, om
et uforholdsmæssigt
stort underskud
foreligger og retter
henstilling til
medlemsstaten*

*Pågældende
medlemsstat stemmer
ikke*

Kvalificeret flertal

hastighed.

Referenceværdierne er fastsat i protokollen om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud.

3. Hvis en medlemsstat ikke opfylder kravene i forbindelse med et af eller begge disse kriterier, udarbejder Kommissionen en rapport. I Kommissionens rapport tages der ligeledes hensyn til, om det offentlige underskud overstiger de offentlige investeringsudgifter, samt til alle andre relevante forhold, herunder medlemsstatens økonomiske og budgetmæssige situation på mellemlang sigt.

Kommissionen kan ligeledes udarbejde en rapport, hvis den, selv om kravene efter kriterierne er opfyldt, er af den opfattelse, at der er risiko for et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat.

4. Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, der er nedsat i henhold til artikel III-86, afgiver udtalelse om Kommissionens rapport.

5. Hvis Kommissionen finder, at der er eller kan opstå et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat, skal den afgive en udtalelse til den pågældende medlemsstat og underretter Rådet herom.

6. Rådet fastslår på forslag af Kommissionen, under hensyntagen til eventuelle bemærkninger fra den pågældende medlemsstat og efter en generel vurdering, om der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud. Hvis dette er tilfældet, vedtager Rådet efter samme procedurer henstillinger, som det retter til den pågældende medlemsstat, for at den skal bringe denne situation til ophør inden for en given frist. Disse henstillinger offentliggøres ikke, jf. dog stk. 8. Inden for rammerne af dette stykke træffer Rådet afgørelse uden at tage stemmeafgivningen fra det medlem af Rådet, der repræsenterer den pågældende medlemsstat, i betragtning.

Kvalificeret flertal defineres som et flertal af de øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater.

7. Rådet vedtager på grundlag af en henstilling fra

*brugt i stk. 8-11,
den pågældende
medlemsstat stemmer
ikke*

Kommissionen de europæiske afgørelser og henstillinger, der er nævnt i stk. 8-11.

Det træffer afgørelse uden at tage stemmeafgivningen fra det medlem af Rådet, der repræsenterer den pågældende medlemsstat, i betragtning.

Kvalificeret flertal defineres som et flertal af de øvrige medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater.

*Rådet kan:
- offentliggøre
henstilling*

8. Konstaterer Rådet, at dets henstillinger ikke er fulgt op af virkningsfulde foranstaltninger inden for den fastsatte frist, kan det offentliggøre sine henstillinger.

*- vedtage
forholdsregler*

9. Undlader en medlemsstat fortsat at efterkomme Rådets henstillinger, kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse, der pålægger medlemsstaten inden for en bestemt frist at træffe foranstaltninger med henblik på den nedbringelse af underskuddet, som Rådet skønner nødvendig for at rette op på situationen.

- anmode om rapport

I et sådant tilfælde kan Rådet anmode den pågældende medlemsstat om at forelægge rapporter i henhold til en bestemt tidsplan for at undersøge denne medlemsstats tilpasningsbestræbelser.

*Foranstaltninger ved
manglende efterlevelse:*

10. Så længe en medlemsstat ikke efterkommer en europæisk afgørelse, der er vedtaget i overensstemmelse med stk. 9, kan Rådet beslutte at anvende eller forstærke, alt efter situationen, en eller flere af følgende foranstaltninger:

- kræve information

a) kræve, at den pågældende medlemsstat offentliggør yderligere oplysninger, der skal specificeres af Rådet, før den udsteder obligationer og andre værdipapirer

*- genoverveje
udlånspolitik*

b) opfordre Den Europæiske Investeringsbank til at tage sin udlånspolitik over for den pågældende medlemsstat op til fornyset overvejelse

*- kræve at
medlemsstaten
deponerer et ikke-
rentebærende beløb*

c) kræve, at den pågældende medlemsstat deponerer et ikke-rentebærende beløb af en passende størrelse hos Unionen, indtil Rådet mener, at det uforholdsmæssigt store underskud er blevet korrigeret

- pålægge bøder

d) pålægge bod af en passende størrelse.

Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om de foranstaltninger, der er vedtaget.

Når der er blevet korrigeret for det uforholdsmæssigt store underskud, skal foranstaltninger ophæves

11. Rådet ophæver nogle af eller alle de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 6 og stk. 8-10, for så vidt det mener, at det uforholdsmæssigt store underskud i den pågældende medlemsstat er blevet korrigeret. Hvis Rådet tidligere er fremkommet med offentlige henstillinger, fremsætter det, så snart afgørelsen efter stk. 8 er ophævet, en offentlig erklæring om, at der ikke længere er et uforholdsmæssigt stort underskud i den pågældende medlemsstat.

Protokol om underskud

12. For så vidt angår stk. 1-6 kan den klageret, der er omhandlet i artikel III-265 og III-266, kun udøves i forbindelse med disse stykkers procedurebestemmelser..

Protokol erstattes af europæisk lov vedtaget ved enstemmighed, Parlamentet høres

13. Protokollen om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud indeholder yderligere bestemmelser vedrørende gennemførelsen af den procedure, der er beskrevet i denne artikel.

Implementering ved kvalificeret flertal, EU-Parlamentet høres

Der fastsættes passende foranstaltninger, der erstatte ovennævnte protokol, ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank.

Monetær politik

2. AFDELING DEN MONETÆRE POLITIK

Artikel III-77

Det Europæiske System af Centralbankers formål: - Prisstabilitet

Med forbehold af de øvrige bestemmelser i dette stykke vedtager Rådet på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller afgørelser om fastlæggelse af de nærmere regler og definitioner for anvendelsen af ovennævnte protokol. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

1. Hovedmålet for Det Europæiske System af Centralbanker er at fastholde prisstabilitet. Uden at denne målsætning derved berøres, støtter Det Europæiske System af Centralbanker de generelle økonomiske politikker i Unionen med henblik på at bidrage til gennemførelsen af Unionens mål som fastsat i artikel I-3. Det Europæiske System af

Opgaver:

- føre monetær politik

- forvalte
valutareserver

- smidiggøre
betalingssystem

Ikke medtaget
regeringens egne
beholdninger

Centralbanken skal
høres når:

- Unionen handler
indenfor dens
kompetenceområder

- national lovgivning,
Rådet fastsætter
fremgangsmåde

ECB kan forelægge
udtalelser

ESCB bidrager til
medlemsstaternes tilsyn

Finansielt tilsyn, ved
enstemmighed, efter
høring af ECB og EU-

Centralbanker handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, som fremmer en effektiv ressourceallokering, og i overensstemmelse med principperne i artikel III-69.

2. De grundlæggende opgaver, der skal udføres af Det Europæiske System af Centralbanker, er:

a) at formulere og gennemføre Unionens monetære politik

b) at foretage transaktioner i udenlandsk valuta i overensstemmelse med artikel III-228

c) at besidde og forvalte medlemsstaternes officielle valutareserver

d) at fremme betalingssystemernes smidige funktion.

3. Stk. 2, litra c), berører ikke medlemsstaternes regeringers besiddelse og forvaltning af arbejdsbeholdninger i udenlandske valutaer.

4. Den Europæiske Centralbank skal høres

a) om ethvert forslag til EU-retsakt inden for dens beføjelser

b) af de nationale myndigheder om ethvert udkast til retsforskrift inden for dens beføjelser, men inden for de rammer og på de betingelser, der fastsættes af Rådet efter fremgangsmåden i artikel III-79, stk. 6.

Den Europæiske Centralbank kan forelægge udtalelser for EU-institutioner, kontorer organer og agenturer eller nationale myndigheder om spørgsmål inden for dens beføjelser.

5. Det Europæiske System af Centralbanker bidrager til en smidig gennemførelse af de kompetente myndigheders politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og det finansielle systems stabilitet.

6. Rådet kan ved europæisk lov kan der overdrages Den Europæiske Centralbank specifikke opgaver i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og andre

Parlamentet

finansielle institutioner bortset fra forsikringsselskaber. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Den Europæiske Centralbank og Europa-Parlamentet.

Artikel III-78

Eneret til at bemyndige udstedelse af sedler

1. Den Europæiske Centralbank har eneret til at bemyndige udstedelse af eurosedler i Unionen. Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker kan udstede eurosedler. De pengesedler, der udstedes af Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker, er de eneste, der har status som lovlige betalingsmidler i Unionen.

Mønter skal godkendes af ECB. Regler vedtages ved kvalificeret flertal i Rådet, ECB og EU-Parlamentet høres

2. Medlemsstaterne kan udstede euromønter med forbehold af Den Europæiske Centralbanks godkendelse af omfanget heraf. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser om foranstaltninger med henblik på at harmonisere den pålydende værdi og de tekniske specifikationer for alle mønter, som er bestemt til at sættes i omløb, i den udstrækning det er nødvendigt af hensyn til mønternes smidige omløb i Unionen. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank.

Organisation

Artikel III-79

Styrelsesrådet og Direktionen

3. Det Europæiske System af Centralbanker styres af Den Europæiske Centralbanks besluttende organer, som er Styrelsesrådet og direktionen.

Statutten nedfældet i protokol

4. Statutten for Det Europæiske System af Centralbanker er nedfældet i protokollen om statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

Statutten kan ændres ved alm. lovgivningsprocedure hvis:

5. Artikel 5, stk. 1, 2 og 3, artikel 17 og 18, artikel 19, stk. 1, artikel 22, 23, 24 og 26, artikel 32, stk. 2, 3, 4 og 6, artikel 33, stk. 1, litra a), og artikel 36 i statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank kan ændres ved europæisk lov::

- Kommissionen foreslår

a) enten på forslag af Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank

- ECB henstiller

b) eller på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank og efter høring af Kommissionen.

*Rådet vedtager
foranstaltninger, EU-
Parlamentet høres*

6. Rådet vedtager europæiske bekendtgørelser og afgørelser om de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 4, artikel 5, stk. 4, artikel 19, stk. 2, artikel 20, artikel 28, stk. 1, artikel 29, stk. 2, artikel 30, stk. 4, og artikel 34, stk. 3, i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet:

*Kommissionen forslår
og ECB høres*

a) enten på forslag af Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank

*ECB henstiller,
Kommissionen høres*

b) eller på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank og efter høring af Kommissionen.

Uafhængighed

Artikel III-80

*Forbud mod at
modtage instruktioner
fra noget organ*

Under udøvelsen af de beføjelser og gennemførelsen af de opgaver og pligter, som de har fået pålagt ved forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, må hverken Den Europæiske Centralbank, de nationale centralbanker eller medlemmerne af disses besluttende organer søge eller modtage instrukser fra EU-institutioner, organer, kontorer og agenturer, fra medlemsstaternes regeringer eller fra nogen anden side. Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer samt medlemsstaternes regeringer forpligter sig til at respektere dette princip og til ikke at søge at øve indflydelse på, hvordan medlemmerne af Den Europæiske Centralbanks eller af de nationale centralbankers besluttende organer udfører deres opgaver.

Artikel III-81

*National tilpasning af
EU-lovgivning*

Hver medlemsstat sørger for, at dens nationale lovgivning, herunder statutterne for dens nationale centralbank, er forenelig med forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

Artikel III-82

ECB vedtager:

1. Med henblik på at udføre de opgaver, der er pålagt Det Europæiske System af Centralbanker, skal Den Europæiske Centralbank i overensstemmelse med forfatningen og på de

- bekendtgørelser for at gennemføre opgaver

betingelser, der er fastsat i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, vedtage:

a) europæiske bekendtgørelser, i det omfang det er nødvendigt for at gennemføre de opgaver, der er fastlagt i artikel 3 stk. 1, første led, og i artikel 19 stk. 1, 22 eller 25 stk. 2 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, samt i tilfælde, der fastsættes i de europæiske bekendtgørelser og afgørelser, der er nævnt i artikel III-79, stk. 6

- afgørelser nødvendige for at udføre opgaver

b) europæiske afgørelser, der er nødvendige for at udføre de opgaver, der er pålagt Det Europæiske System af Centralbanker efter forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank

- henstillinger og udtalelser

c) henstillinger og udtalelser.

ECB kan offentliggøre sine vedtagelser

2. Den Europæiske Centralbank kan beslutte at offentliggøre sine europæiske afgørelser samt sine henstillinger og udtalelser.

ECB kan pålægge bøder

3. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel III-79, stk. 6, europæiske bekendtgørelser om fastsættelse af de grænser og vilkår, inden for hvilke Den Europæiske Centralbank er berettiget til at pålægge foretagender bøder eller tvangsbøder i tilfælde af manglende opfyldelse af forpligtelser i henhold til dens europæiske bekendtgørelser og afgørelser.

Rådet vedtager betingelserne ved kvalificeret flertal

Artikel III-83

Foranstaltninger for brug af Euroen, vedtages ved alm. lovgivningsprocedure, ECB høres

Med forbehold af Den Europæiske Centralbanks beføjelser indføres ved europæiske love eller rammelove de foranstaltninger, som er nødvendige for anvendelsen af euroen som medlemsstaternes fælles valuta. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Den Europæiske Centralbank.

3. AFDELING INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

Økonomisk og

Artikel III-86

finansielt udvalg

*- til at fremme
samordning af
medlemsstaters politik*

- afgive udtalelser

*- undersøge
medlemsstaternes
økonomiske og
finansielle situation*

*- bidrage med
forberedelsen af Rådets
arbejde*

*- undersøge alle
foranstaltninger med
hensyn til
kapitalbevægelser og
friheden til at foretage
betalinger*

*Medlemsstater,
Kommissionen og ECB
udnævner hver højst to
udvalgsmedlemmer*

*Rådet vedtager
sammensætningen af
Det Økonomiske og
Finansielle Udvalg*

1. Med henblik på at fremme en samordning af medlemsstaternes politik i det fulde omfang, der er nødvendigt for det indre markeds funktion, oprettes der et økonomisk og finansielt udvalg.

2. Udvalget har til opgave:

a) at afgive udtalelser, enten på opfordring af Rådet eller Kommissionen eller på eget initiativ, til brug for disse institutioner.

b) at følge medlemsstaternes og Unionens økonomiske og finansielle situation og aflægge regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen, især om de finansielle forbindelser med tredjelande og internationale institutioner

c) med forbehold af artikel III-247 at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikel III-48, artikel III-71, stk. 2, 3, 4 og 6, artikel III-72, III-74, III-75 og III-76, artikel III-77, stk. 6, artikel III-78, stk. 2, artikel III-79, stk. 5 og 6, artikel III-83, artikel III-90 og artikel III-92, stk. 2 og 3, artikel III-95, artikel III-96, stk. 2 og 3, og artikel III-224 og III-228 og at udføre andre rådgivende og forberedende opgaver, som Rådet har pålagt det.

d) mindst én gang om året at undersøge situationen med hensyn til kapitalbevægelser og friheden til at foretage betalinger, som den følger af anvendelsen af forfatningen og af Unionens retsakter; undersøgelsen skal omfatte alle foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger; udvalget aflægger beretning til Kommissionen og Rådet om resultaterne af denne undersøgelse.

Medlemsstaterne, Kommissionen og Den Europæiske Centralbank udnævner hver højst to medlemmer af udvalget.

3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen en europæisk afgørelse om fastlæggelse af de nærmere bestemmelser for sammensætningen af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg. Det træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank og dette udvalg. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om den pågældende afgørelse.

*Medlemsstater med
dispensation*

4. Ud over de opgaver, der er anført i stk. 2, følger udvalget, såfremt og så længe der findes medlemsstater med en dispensation som nævnt i artikel III-91, disse medlemsstaters monetære og finansielle situation samt deres generelle betalingssystem og aflægger regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen.

Artikel III-87

*Kommissionen
fremsætter henstilling
eller forslag efter
anmodning fra Rådet
eller en medlemsstat*

For så vidt angår spørgsmål, der falder ind under anvendelsesområdet for artikel III-71, stk. 4, artikel III-76 undtagen stk. 13, artikel III-83, III-90, artikel III-91, artikel III-92, stk. 3, og artikel III-228 kan Rådet eller en medlemsstat anmode Kommissionen om alt efter tilfældet at fremsætte en henstilling eller et forslag. Kommissionen behandler sådanne anmodninger og forelægger straks Rådet sine konklusioner.

Eurolande

4. AFDELING SPECIFIKKE BESTEMMELSER FOR MEDLEMSTATER, DER HAR EUROEN SOM VALUTA

Artikel III-88

*Supplerende
foranstaltninger
vedtages for euro-
landene*

1. For at sikre Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde og i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i forfatningen vedtager Rådet efter den relevante procedure blandt dem, der er nævnt i artikel III-71 og III-76, der foranstaltninger for de medlemsstater, der har euroen som valuta:

*- styrke samordning af
budgetdisciplin*

a) med henblik på at styrke samordningen af deres budgetdisciplin og overvågningen heraf

*- økonomiske
retningslinjer*

b) med henblik på for disse medlemsstater at udarbejde økonomisk-politiske retningslinjer, som skal være i overensstemmelse med dem, der er vedtaget for hele Unionen, samt at sikre overvågningen heraf.

*Kvalificeret flertal
blandt euro-landene*

2. I forbindelse med de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, stemmer kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de medlemsstater, der har euroen som valuta.

Kvalificeret flertal defineres som et flertal af disse medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen

mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende lande.

Artikel III-89

Protokol

Bestemmelserne om afholdelse af møder mellem ministrene fra de medlemsstater, der har euroen som valuta, fastlægges i protokollen vedrørende Eurogruppen.

Internationale aktioner

Artikel III-90

Rådet vedtager fælles holdning til det internationale valutasystem

1. For at sikre euroens plads i det internationale valutasystem vedtager Rådet på forslag af Kommissionen europæiske afgørelser til fastlæggelse af fælles holdninger vedrørende spørgsmål, der er af særlig interesse for Den Økonomiske og Monetære Union inden for rammerne af de kompetente internationale finansielle institutioner og konferencer. Rådet træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank

EU-repræsentation i internationale organisationer

2. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage passende foranstaltninger for at sikre en samlet repræsentation inden for rammerne af de internationale finansielle institutioner og konferencer. Rådet træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank

Rådet vedtager repræsentation ved kvalificeret flertal blandt medlemmer i euro-landene

3. I forbindelse med de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1 og 2, stemmer kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de medlemsstater, der indgår i euroområdet.

Kvalificeret flertal defineres som et flertal af disse medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende lande.

5. AFDELING OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel III-91

Dispensation for medlemsstater, der ikke opfylder betingelserne for euroen

1. Medlemsstater, om hvilke Rådet ikke har besluttet, at de opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af euroen, benævnes i det følgende: "medlemsstater med dispensation".

*For disse
medlemsstater gælder
følgende ikke*

2. Følgende bestemmelser i forfatningen gælder ikke for medlemsstater med dispensation:
- a) vedtagelse af de dele af de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker, der vedrører euroområdet generelt (artikel III-71, stk. 2)
  - b) bindende midler til at afhjælpe uforholdsmæssigt store underskud (artikel III-76, stk. 9 og 10)
  - c) mål og opgaver for Det Europæiske System af Centralbanker (artikel III-77, stk. 1, 2, 3 og 5)
  - d) udstedelse af euro (artikel III-78)
  - e) Den Europæiske Centralbanks retsakter (artikel III-82)
  - f) foranstaltninger vedrørende anvendelsen af euroen (artikel III-83)
  - g) valutaaftaler og andre foranstaltninger vedrørende valutapolitikken (artikel III-228)
  - h) udnævnelse af medlemmerne af Den Europæiske Centralbanks direktion (artikel III-84, stk. 2, litra b)).
  - i) europæiske afgørelser til fastlæggelse af fælles holdninger vedrørende spørgsmål, der er af særlig interesse for Den Økonomiske og Monetære Union inden for rammerne af de kompetente internationale finansielle institutioner og konferencer (artikel III-90, stk. 1)
  - j) foranstaltninger for at sikre en samlet repræsentation inden for rammerne af internationale finansielle institutioner og konferencer (artikel III-90, stk. 2).

I ovennævnte artikler forstås derfor ved "medlemsstater" medlemsstater der har euroen som valuta.

*Eksklusionen af disse
medlemsstater fra
ESCB fremgår af
statutten*

3. Medlemsstater med dispensation og deres nationale centralbanker er i overensstemmelse med kapitel IX i statutten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank udelukket fra rettighederne og forpligtelserne inden for Det Europæiske System af Centralbanker.

*Medlemsstater med
dispensation ikke
stemmeret*

Især for:

*- multilateral
overvågning*

*- uforholdsmæssigt
store underskud*

4. Stemmerettighederne for de medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med dispensation, suspenderes i forbindelse med Rådets vedtagelse af de foranstaltninger, der er nævnt i de i stk. 2 anførte artikler, samt i forbindelse med:

a) henstillinger rettet til medlemsstater, der har euroen som valuta, som led i den multilaterale overvågning, herunder vedrørende stabilitetsprogrammerne, samt advarsler (artikel III-71, stk. 4)

b) foranstaltninger vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for medlemsstater, der har euroen som valuta (artikel III-79, stk. 6, 7, 8 og 11).

Kvalificeret flertal defineres som et flertal af disse medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstater med tilsammen mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende lande.

Artikel III-92

*Kommissionen og ECB
skal aflægge
årsrapport om
fremskridt i de
medlemslande, der
ønsker optagelse i den
Økonomiske og
Monetære Union*

*Rapporten undersøger
om følgende kriterier er
blevet mødt:*

- prisstabilitet

*- om
budgetunderskuddet er
uforholdsmæssigt stort*

1. Mindst en gang hvert andet år eller på anmodning af en medlemsstat med dispensation aflægger Kommissionen og Den Europæiske Centralbank beretning til Rådet om de fremskridt, der gøres af medlemsstater med dispensation for så vidt angår opfyldelse af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union.

Disse beretninger skal omfatte en undersøgelse af, hvorvidt hver af de pågældende medlemsstaters nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med artikel III-80 og III-81 samt med statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank. I beretningerne skal det ligeledes undersøges, om der er opnået en høj grad af vedvarende konvergens ved, at hver af de pågældende medlemsstater har opfyldt følgende kriterier:

a) en høj grad af prisstabilitet; dette fremgår af en inflationstakt, som ligger tæt op ad inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet

b) holdbare offentlige finanser; dette fremgår af, at medlemsstaten har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i henhold til artikel III-76, stk. 6

*- normale
udsvingsmargener*

c) overholdelse af de normale udsvingsmargener i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme i mindst to år uden devaluering over for euroen

*- varighed af
konvergens*

d) den varige karakter af den konvergens, medlemsstaten med dispensation har opnået, samt af dens deltagelse i valutakursmekanismen som afspejlet i de langfristede rentesatser.

*De fire
konvergenskriterier
præciseres i
protokollen*

De fire kriterier, der er nævnt i dette stykke, og de relevante tidsrum, de skal overholdes i, er præciseret nærmere i protokollen om konvergenskriterierne. Kommissionens og Den Europæiske Centralbanks beretninger skal også omhandle resultaterne af markedsintegrationen, situationen for og udviklingen i betalingsbalancens løbende poster og en redegørelse for udviklingen i enhedslønoms-kostningerne og andre prisindeks.

*Rådet vedtager ved
kvalificeret flertal
hvilke lande, der har
mulighed for at tilslutte
sig euroen*

2. Efter høring af Europa-Parlamentet og efter drøftelse i Det Europæiske Råd vedtager Rådet på forslag af Kommissionen en europæisk afgørelse, hvori det fastsættes, hvilke medlemsstater med dispensation der opfylder de nødvendige betingelser på grundlag af kriterierne i stk. 1, og ophæver de pågældende medlemsstaters dispensation.

*Eurolandene fastsætter
enstemmigt
vekselkursen for det
nye euro-medlems
valuta*

3. Hvis det i overensstemmelse med fremgangsmåden i stk. 2 besluttet at ophæve en dispensation, vedtager Rådet på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller afgørelser, der uigenkaldeligt fastsætter den kurs, til hvilken euroen træder i stedet for denne berørte medlemsstats valuta, og fastlægger de andre foranstaltninger, som er nødvendige for indførelse af euroen som fælles valuta i den pågældende medlemsstat. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed blandt de medlemmer, der repræsenterer medlemsstaterne uden dispensation, og den berørte medlemsstat efter høring af Den Europæiske Centralbank.

Artikel III-93

ECBs Generelle Råd

1. Hvis og så længe der er medlemsstater med dispensation, og med forbehold af artikel III-79, stk. 3, ned sættes Den Europæiske Centralbanks Generelle Råd, jf. artikel 45 i statuttet for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, som Den Europæiske Centralbanks tredje besluttende organ.

Forhold mellem ikke-eurolande og ECB

2. Hvis og så længe der er medlemsstater med dispensation, har Den Europæiske Centralbank for så vidt angår de pågældende medlemsstater til opgave at
- a) styrke samarbejdet mellem medlemsstaternes centralbanker
  - b) styrke samordningen af medlemsstaternes monetære politik med henblik på at sikre prisstabilitet
  - c) overvåge valutakursmekanismens funktion
  - d) afholde konsultationer vedrørende spørgsmål, der falder ind under de nationale centralbankers kompetence, og som berører de finansielle institutioners og markeders stabilitet
  - e) udøve de opgaver, der først blev udøvet af Den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde og dernæst af Det Europæiske Monetære Institut.

Artikel III-94

Valutakurspolitik - et spørgsmål af fælles interesse

Hver medlemsstat med dispensation behandler sin valutakurspolitik som et spørgsmål af fælles interesse. Medlemsstaten tager i denne forbindelse hensyn til erfaringer fra samarbejdet inden for rammerne af valutakursmekanismen.

Artikel III-95

Hvis betalingsbalancen i en medlemsstat med dispensation trues alvorligt...

1. Såfremt en medlemsstat med dispensation har vanskeligheder eller alvorligt trues af vanskeligheder med hensyn til sin betalingsbalance, enten som følge af uligevægt på dens globale betalingsbalance eller som følge af arten af den valuta, den råder over, og navnlig når disse vanskeligheder vil kunne bringe det indre markedes funktion eller virkeliggørelsen af den fælles handelspolitik i fare, indleder Kommissionen straks en undersøgelse af situationen i den pågældende stat og af de foranstaltninger, som denne har truffet eller kan træffe i henhold til forfatningen under anvendelse af alle til rådighed stående midler. Kommissionen angiver de foranstaltninger, som den henstiller til den pågældende medlemsstat at træffe.

...kan Kommissionen rette henstilling om

Såfremt de af en medlemsstat med dispensation trufne forholdsregler og de af Kommissionen foreslåede

*ydelse af gensidig
bistand*

foranstaltninger viser sig utilstrækkelige til at afhjælpe de opståede eller truende vanskeligheder, skal Kommissionen efter at have indhentet udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg rette henstilling til Rådet om ydelse af gensidig bistand og passende former herfor.

Kommissionen holder regelmæssigt Rådet underrettet om situationen og dens udvikling.

*Rådet træffer afgørelse
om gensidig bistand
ved kvalificeret flertal*

2. Rådet træffer afgørelse om ydelse af gensidig bistand; det vedtager europæiske bekendtgørelser eller afgørelser, som fastlægger vilkårene for og den nærmere udformning af denne bistand. Den gensidige bistand kan især gå ud på:

a) fælles optræden over for andre internationale organisationer, til hvilke medlemsstaterne med dispensation kan henvende sig

b) foranstaltninger, som er nødvendige for at undgå omlægninger i samhandelen, når den medlemsstat med dispensation, der er i vanskeligheder, opretholder eller genindfører kvantitative restriktioner over for tredjelande

c) ydelse af kreditter i begrænset omfang fra de øvrige medlemsstater under forbehold af deres samtykke.

*Kommissionen
bemyndiger, indtil et
kvalificeret flertal i
Rådet tilbagekalder
denne bemyndigelse*

3. Godkender Rådet ikke den gensidige bistand, hvorom Kommissionen har rettet henstilling, eller er den ydede bistand og de trufne foranstaltninger utilstrækkelige, bemyndiger Kommissionen den medlemsstat med dispensation, der er i vanskeligheder, til at træffe beskyttelsesforanstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som Kommissionen fastsætter.

Rådet kan tilbagekalde denne bemyndigelse og ændre vilkårene for og udformningen af beskyttelsesforanstaltningerne.

Artikel III-96

*En medlemsstat kan
træffe beskyttelsesfor-
anstaltninger ved
pludseligt opstået krise*

1. Opstår der en pludselig betalingsbalancekrise, og vedtages der ikke omgående en retsakt i henhold til artikel III-90, stk. 2, kan en medlemsstat med dispensation i forebyggende øjemed træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal

Kommissionen og andre medlemsstater skal informeres

Rådet vedtager ved kvalificeret flertal

Beskæftigelse

- indført med Amsterdamtraktaten

Samordnet strategi for jobs

Mål: højt beskæftigelsesniveau ved fremme af veluddannet, velkvalificeret og smidig arbejdsstyrke

Medlemsstaterne er kompetente, men skal forfølge Unionens mål

Beskæftigelsesfremme skal

medføre mindst mulig forstyrrelse i det indre markeds funktion og må ikke gå ud over, hvad der er absolut nødvendigt for at afhjælpe de pludseligt opståede vanskeligheder.

2. Kommissionen og de øvrige medlemsstater skal underrettes om disse beskyttelsesforanstaltninger senest ved deres ikrafttræden. Kommissionen kan anbefale Rådet, at der ydes gensidig bistand i henhold til artikel III-95.

3. Efter udtalelse fra Kommissionen og høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg kan Rådet vedtage en afgørelse om, at den pågældende medlemsstat skal ændre, udsætte eller ophæve ovennævnte beskyttelsesforanstaltninger.

KAPITEL III POLITIKKER PÅ ANDRE OMRÅDER

1. AFDELING BESKÆFTIGELSE

Artikel III-97

Unionen og medlemsstaterne arbejder i henhold til denne afdeling på at udvikle en samordnet strategi for beskæftigelse og især for fremme af en veluddannet, velkvalificeret og smidig arbejdsstyrke og arbejdsmarkeder, som reagerer på økonomiske forandringer, med henblik på at nå de mål, der er fastsat i artikel I-3.

Artikel III-98

1. Medlemsstaterne bidrager med deres beskæftigelsespolitikker til at nå de mål, der er nævnt i artikel III-97, på en måde, som er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker, der vedtages i henhold til artikel III-71, stk. 2.

2. Under hensyn til national praksis for så vidt angår arbejdsmarkedets parter ansvar betragter medlemsstaterne

koordineres

beskæftigelsesfremme som et spørgsmål af fælles interesse og samordner deres indsats i den henseende i Rådet i overensstemmelse med artikel III-100.

Artikel III-99

Unionen støtter medlemsstaterne i at opnå et højt beskæftigelsesniveau

1. Unionen bidrager til et højt beskæftigelsesniveau ved at tilskynde til samarbejde mellem medlemsstaterne og ved at støtte og i nødvendigt omfang supplere deres indsats. Den respekterer i den forbindelse fuldt ud medlemsstaternes kompetence.

Andre politikker skal tage hensyn til beskæftigelsen

2. Målsætningen om et højt beskæftigelsesniveau skal tages med i overvejelserne ved udformningen og gennemførelsen af Unionens politikker og aktiviteter.

Artikel III-100

Retningslinjer for medlemslandene om beskæftigelse

1. Det Europæiske Råd gennemgår hvert år beskæftigelsessituationen i Unionen og vedtager konklusioner herom på grundlag af en fælles årsrapport fra Rådet og Kommissionen.

Rådet vedtager ved kvalificeret flertal ikke-bindende retningslinjer for beskæftigelse inden for rammerne af de økonomiske retningslinjer

2. På grundlag af Det Europæiske Råds konklusioner vedtager Rådet hvert år på forslag af Kommissionen retningslinjer, som medlemsstaterne skal tage hensyn til i deres egne beskæftigelsespolitikker. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet, Regionsudvalget, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Beskæftigelsesudvalget.

Disse retningslinjer skal være i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der vedtages i henhold til artikel III-71, stk. 2.

Årsrapport

3. Hver medlemsstat forelægger Rådet og Kommissionen en årsrapport om de vigtigste bestemmelser, den har truffet til gennemførelse af sin beskæftigelsespolitik på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse som nævnt i stk. 2.

Rådet vedtager, ved kvalificeret flertal og efter indstilling fra Kommissionen, henstillinger til

4. På grundlag af de rapporter, der er nævnt i stk. 3, og efter at have hørt Beskæftigelsesudvalget foretager Rådet hvert år en gennemgang af gennemførelsen af medlemsstaternes politikker på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse. Rådet kan efter henstilling fra Kommissionen vedtage

medlemsstaterne

henstillinger, som det retter til medlemsstaterne.

Fælles årsrapport

5. På grundlag af resultaterne af denne gennemgang forelægger Rådet og Kommissionen Det Europæiske Råd en fælles årsrapport om beskæftigelsessituationen i Unionen og om gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen.

Artikel III-101

Tilskyndelsesforanstaltninger fastsættes ved kvalificeret flertal i Rådet efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg

Ved europæiske love eller rammelove kan der fastsættes tilskyndelsesforanstaltninger, der skal fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og støtte deres indsats på beskæftigelsesområdet gennem initiativer, der tager sigte på at udvikle en udveksling af oplysninger og bedste praksis, og som skal sikre komparativ analysevirksomhed og rådgivning samt fremme fornyende metoder og evaluere erfaringer, navnlig ved hjælp af pilotprojekter. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Ingen harmonisering

De europæiske love eller rammelove indebærer ikke harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Artikel III-102

Beskæftigelsesudvalg

Rådet vedtager med simpelt flertal en europæisk afgørelse om nedsættelse af et beskæftigelsesudvalg af rådgivende karakter, som skal fremme samordningen mellem medlemsstaterne af beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikkerne. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Udvalget har til opgave:

- at overvåge

a) at overvåge beskæftigelsessituationen og beskæftigelsespolitikkerne i Unionen og i medlemsstaterne

- afgive udtalelse

b) med forbehold af artikel III-247 at afgive udtalelser på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ og at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i artikel III-100.

- høre arbejdsmarkedets parter

Udvalget hører under opfyldelsen af sit mandat arbejdsmarkedets parter.

Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

Socialpolitik

2. AFDELING
SOCIAL- OG ARBEJDSMARKEDSPOLITIKKEN

Mål:

Artikel III-103

*- fremme beskæftigelse
- forbedre leve- og
arbejdsvilkår*

Unionen og medlemsstaterne, der er opmærksomme på de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, der bl.a. er fastlagt i den europæiske socialpagt undertegnet i Torino den 18. oktober 1961 og i fællesskabspagten af 1989 om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, har som mål fremme af beskæftigelsen, forbedring af leve- og arbejdsvilkårene for herigennem at muliggøre en stadig stigende udjævning af disse vilkår, passende social beskyttelse, dialog på arbejdsmarkedet, udvikling af de menneskelige ressourcer, der skal muliggøre et varigt højt beskæftigelsesniveau, og bekæmpelse af social udstødelse.

*Unionen tager hensyn
til forskelle i national
praksis:
- overenskomst
- konkurrenceevne*

Med henblik herpå handler Unionen og medlemsstaterne under hensyn til forskellene i national praksis, særlig på overenskomstområdet, samt til nødvendigheden af at opretholde EU-økonomiens konkurrenceevne.

**Harmonisering af de
sociale ordninger**

De er af den opfattelse, at en sådan udvikling vil blive en følge såvel af det indre markeds funktion, der vil fremme en harmonisering af de sociale ordninger, som af de i forfatningen foreskrevne procedurer og af den indbyrdes tilnærmelse af love og administrativt fastsatte bestemmelser.

Artikel III-104

EU støtter og supplerer

1. Med henblik på at virkeliggøre de i artikel III-103 fastlagte mål støtter og supplerer Unionen medlemsstaternes indsats på følgende områder:

*Alm.
lovgivningsprocedure
kvalificeret flertal*

a) forbedring af især arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sundhed og sikkerhed

*Alm.
lovgivningsprocedure*

b) arbejdsvilkårene

Kvalificeret flertal Enstemmighed i Rådet, høring af EU- Parlamentet	c) <u>arbejdstagernes sociale sikring og sociale beskyttelse</u>
Enstemmighed i Rådet, høring af EU- Parlamentet	d) beskyttelse af arbejdstagerne ved <u>ophævelse af en arbejdskontrakt</u>
<i>Alm.</i> lovgivningsprocedure kvalificeret flertal	e) information og <u>høring</u> af arbejdstagerne
Enstemmighed i Rådet, høring af EU- Parlamentet	f) repræsentation af og <u>kollektivt forsvar</u> for arbejdstagernes og arbejdsgivernes interesser, herunder <u>medbestemmelse</u> , jf. dog stk. 6
Enstemmighed i Rådet, høring af EU- Parlamentet	g) beskæftigelsesvilkår for <u>tredjelandstatsborgere</u> , der opholder sig lovligt på Unionens område
<i>Alm.</i> lovgivningsprocedure Kvalificeret flertal	h) <u>integration af personer</u> , der er udstødt fra <u>arbejdsmarkedet</u> , jf. dog artikel III-83
<i>Alm.</i> lovgivningsprocedure kvalificeret flertal	i) <u>lige muligheder</u> for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og ligebehandling i arbejdet
<i>Alm.</i> lovgivningsprocedure Kvalificeret flertal	j) bekæmpelse af <u>social udstødelse</u>
<i>Alm.</i> lovgivningsprocedure kvalificeret flertal	k) <u>modernisering af de sociale beskyttelsessystemer</u> , jf. dog litra c).
	2. Med henblik herpå kan der:
<i>Foranstaltninger til fremme af samarbejde ved alm.</i> lovgivningsprocedure	a) ved europæiske <u>love eller rammelove</u> vedtages <u>foranstaltninger til fremme af samarbejdet</u> mellem medlemsstaterne gennem initiativer, der tager sigte på at opnå større <u>viden</u> , udvikle udvekslingen af oplysninger og <u>bedste praksis</u> , fremme nytænkning og vurdere erfaringerne, men <u>uden at der er tale om nogen form for harmonisering</u> af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.
<i>Ingen harmonisering</i>	
<i>Kun minimumsregler fra punkt (a) til (i), se</i>	b) ved europæiske rammelove på de i <u>stk. 1, litra a)-i)</u> , nævnte områder fastsættes <u>minimumsforskrifter</u> , der skal

ovenstående

gennemføres gradvis under hensyn til de vilkår og tekniske bestemmelser, der gælder i hver af medlemsstaterne. I de europæiske rammelove skal det undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.

I alle tilfælde vedtages de europæiske love eller rammelove efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Sociale anliggender med enstemmighed i Rådet, EU-Parlamentet høres

3. Uanset stk. 2 vedtages europæiske love eller rammelove på de i stk. 1, litra c), d), f) og g), nævnte områder af Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet, Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Kan ændres til den almindelig lovgivningsprocedure ved enstemmighed i Rådet

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse med henblik på at lade den almindelige lovgivningsprocedure gælde for stk. 1, litra d), f) og g). Det træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Arbejdsmarkedets parter kan gennemføre rammelove

4. En medlemsstat kan overlade det til arbejdsmarkedets parter, efter en fælles anmodning fra disse, at gennemføre europæiske rammelove, der er vedtaget i henhold til stk. 2 og 3, eller, når det er relevant, at gennemføre europæiske bekendtgørelser eller afgørelser, der er vedtaget i henhold til artikel III-106.

Medlemsstaten skal dog kunne garantere det samme resultat

I så tilfælde sikrer den sig, at arbejdsmarkedets parter senest på den dato, hvor en europæisk rammelov skal være gennemført, og på den dato, hvor en europæisk bekendtgørelse eller afgørelse skal være gennemført, har indført de nødvendige bestemmelser ad aftalemæssig vej, idet den skal træffe de nødvendige foranstaltninger for på et hvilket som helst tidspunkt at være i stand til at sikre de resultater, der er foreskrevet i den pågældende rammelov, bekendtgørelse eller afgørelse.

Unionens handlinger:

5. Europæiske love og rammelove, som vedtages i henhold til denne artikel,

- må ikke anfægte grundlæggende principper i sociale sikringsordninger

a) anfægter ikke medlemsstaternes mulighed for at fastlægge de grundlæggende principper i deres sociale sikringsordninger og må ikke i væsentligt omfang berøre den økonomiske balance i disse ordninger

- må ikke hindre højere standarder, når de er forenelige med forfatningen

Lønforhold, organisationsret, strejkeret og ret til lockout behandles nu i del II og i Art. III-107.g

Høring af arbejdsmarkedets parter

- før Kommissionen fremsætter forslag

- om indholdet af det fremsatte forslag

Højest 9 måneder til proceduren

Arbejdsmarkedets parter kan lave aftaler på EU-plan

Implementering enten

b) er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger, når de er forenelige med forfatningen.

6. Denne artikel gælder ikke for lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout.

Artikel III-105

1. Kommissionen fremmer konsultationen af arbejdsmarkedets parter på EU-plan og vedtager alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at lette dialogen mellem dem, idet den samtidig sørger for en afbalanceret støtte til begge parter.

2. Med henblik herpå konsulterer Kommissionen arbejdsmarkedets parter om de mulige retningslinjer for en EU-indsats, før den fremsætter forslag på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område.

3. Hvis Kommissionen efter denne konsultation finder en EU-indsats hensigtsmæssig, konsulterer den arbejdsmarkedets parter om indholdet af det påtænkte forslag. Arbejdsmarkedets parter afgiver en udtalelse eller om nødvendigt en henstilling til Kommissionen.

4. I forbindelse med denne konsultation kan arbejdsmarkedets parter meddele Kommissionen, at de ønsker at indlede processen i artikel III-106. Varigheden af proceduren må ikke overstige 9 måneder, medmindre arbejdsmarkedets parter og Kommissionen i fællesskab træffer beslutning om en forlængelse.

Artikel III-106

1. Dialogen mellem arbejdsmarkedets parter på EU-plan kan, hvis disse finder det ønskeligt, føre til overenskomstmæssige forbindelser, herunder aftaler.

2. Iværksættelsen af aftaler, der indgås på EU-plan, finder

*gennem
arbejdsmarkedets
parter eller
bekendtgørelser og
afgørelser vedtaget ved
kvalificeret flertal i
Rådet, med mindre
andet er bestemt i
forfatningen*

sted enten efter de procedurer og den praksis, arbejdsmarkedets parter og medlemsstaterne normalt anvender, eller i spørgsmål under artikel III-104 efter fælles anmodning fra de underskrivende parter ved europæiske bekendtgørelser eller afgørelser, som Rådet vedtager på forslag af Kommissionen. Europa-Parlamentet underrettes.

Når den pågældende aftale indeholder en eller flere bestemmelser, der vedrører et af de områder, hvor der kræves enstemmighed i henhold til artikel III-104, stk. 3, træffer Rådet afgørelse med enstemmighed.

Artikel III-107

*Kommissionen fremmer
samarbejde og
samordning i forhold
til:*

Med henblik på at virkeliggøre de i artikel III-103 fastlagte mål og med forbehold af forfatningens øvrige bestemmelser fremmer Kommissionen samarbejdet mellem medlemsstaterne og letter samordningen af deres indsats på samtlige områder inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, der er omfattet af denne afdeling, navnlig i spørgsmål vedrørende:

- beskæftigelse

a) beskæftigelse

- arbejdsret og -vilkår

b) arbejdsret og arbejdsvilkår

- uddannelse

c) almindelig og videregående faglig uddannelse

- social sikring

d) social sikring

- ulykker og sygdom

e) forebyggelse af arbejdsulykker og erhvervs sygdomme

- sundhed

f) sundhedsforskrifter for arbejde

*- organisationsret og
ret til kollektive
forhandlinger*

g) organisationsretten og retten til kollektive forhandlinger mellem arbejdsgivere og arbejdstagere.

Opnås gennem:

- undersøgelser

- udtalelser

- samråd

- retningslinjer

- bedste praksis

- overvågning

- evaluering

Med henblik herpå skal Kommissionen i nær kontakt med medlemsstaterne foretage undersøgelser, afgive udtalelser og tilrettelægge samråd både med hensyn til spørgsmål af national karakter og til spørgsmål af interesse for internationale organisationer, navnlig initiativer, der tager sigte på at opstille retningslinjer og indikatorer, tilrettelægge udveksling af bedste praksis og udarbejde de nødvendige elementer til periodisk overvågning og evaluering. Europa-Parlamentet holdes fuldt

underrettet.

Kommissionen hører Det Økonomiske og Sociale Udvalg, inden den afgiver de i denne artikel nævnte udtalelser.

Lighed på arbejdet

Artikel III-108

Lige løn for arbejde af samme værdi

1. Hver medlemsstat gennemfører princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi.

"Løn" bredt defineret

2. Ved løn forstås i denne artikel den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdstageren som følge af arbejdsforholdet modtager fra arbejdsgiveren direkte eller indirekte i penge eller naturalier.

Lige løn uden forskelsbehandling baseret på køn indebærer:

Krav om ens beregningsmetoder

a) at den løn, der ydes for samme akkordlønnede arbejde, fastsættes på samme beregningsgrundlag

b) at den løn, der ydes for tidlønnet arbejde, er den samme for samme slags arbejde.

Love efter alm. lovgivningsprocedure, ØSU høres

3. Ved europæiske love eller rammelove indføres der foranstaltninger, som skal sikre anvendelsen af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv, herunder princippet om lige løn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Specifikke fordele for det underrepræsenterede køn tilladt

4. For i praksis at sikre fuld ligestilling mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet er princippet om ligebehandling ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller vedtager foranstaltninger, der tager sigte på at indføre specifikke fordele, der har til formål at gøre det lettere for det underrepræsenterede køn at udøve en erhvervsaktivitet eller at forebygge eller opveje ulemper i den erhvervsmæssige karriere.

Artikel III-109

Betalt ferie

Medlemsstaterne bestræber sig på at opretholde det bestående ligeværd mellem deres ordninger vedrørende betalt frihed.

*Årlig
Kommissionsrapport
om den sociale
situation*

Artikel III-110

Kommissionen udarbejder hvert år en rapport om udviklingen i gennemførelsen af målene i artikel III-103, herunder om den demografiske situation i Unionen. Den fremsender denne rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Udvalg for social beskyttelse

Artikel III-111

Rådet vedtager med simpelt flertal, EU-Parlamentet høres

Rådet vedtager med simpelt flertal en europæisk afgørelse om nedsættelse af et udvalg for social beskyttelse af rådgivende karakter, der skal fremme samarbejdet om social beskyttelse mellem medlemsstaterne og med Kommissionen. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Udvalgets opgaver:

Udvalget har til opgave:

- følge den sociale situation

a) at følge den sociale situation og udviklingen i politikkerne vedrørende social beskyttelse i medlemsstaterne og i Unionen

- fremme god praksis

b) at fremme udvekslingen af oplysninger, erfaringer og god praksis mellem medlemsstaterne og med Kommissionen

- udarbejde rapporter, udtalelser, iværksætte andre aktiviteter

c) med forbehold af artikel III-247 at udarbejde rapporter, afgive udtalelser eller iværksætte andre aktiviteter på de områder, der hører under dets beføjelser, på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ.

Består af to medlemmer fra hver medlemsstat og to fra Kommissionen

Under udøvelsen af sit mandat etablerer udvalget hensigtsmæssige kontakter med arbejdsmarkedets parter. Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

Artikel III-112

Kommissionen rapporterer til EU-Parlamentet om social udvikling

Kommissionens årsberetning til Europa-Parlamentet skal indeholde et særligt kapitel om udviklingen inden for de sociale forhold i Unionen.

Europa-Parlamentet kan opfordre Kommissionen til at afgive

EU-Parlamentet kan bede om mere information

redegørelser om særlige spørgsmål vedrørende de sociale forhold.

Artikel III-113, 114 og 115

Socialfonden skal fremme:

*-arbejdskraftens adgang til beskæftigelse
-arbejdskraftens bevægelighed
-arbejderes tilpasning til industrielle ændringer*

1. For at forbedre arbejdskraftens beskæftigelsesmuligheder inden for det indre marked og således bidrage til en højnelse af levestandarden oprettes der en europæisk socialfond, der skal lette arbejdskraftens adgang til beskæftigelse og fremme dens geografiske og faglige bevægelighed inden for Unionen samt lette tilpasningen til industrielle ændringer og til ændringer i produktionssystemerne, navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling.

Kommissionen administrerer fonden, den bistås af en komité af medlemslande, fagforeninger og arbejdsgivere

Kommissionen administrerer fonden. Den bistås i dette arbejde af et udvalg, der ledes af et medlem af Kommissionen, og som er sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne samt for arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationerne.

Implementering ved lov

Gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende fonden fastsættes ved europæisk lov. En sådan lov vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. AFDELING
ØKONOMISK, SOCIAL OG TERRITORIAL
SAMHØRIGHED

Social og territorial samhörighed

Artikel III-116

Mål:

*- formindske forskelle
- udvikle de mindst begunstigede områder,
øer, landdistrikter*

For at fremme en harmonisk udvikling af Unionen som helhed udvikler og fortsætter denne sin indsats for at styrke sin økonomiske, sociale og territoriale samhörighed. Unionen stræber navnlig efter at mindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og forbedre situationen for de mindst begunstigede områder. I forfølgelsen af dette mål lægges der særlig vægt på landdistrikter samt områder, der lider af alvorlige naturbetingede eller demografiske ulemper af permanent art, bl.a. de nordligste

meget tyndt befolkede områder samt visse øområder, grænseområder og bjergområder.

Unionen stræber navnlig efter at formindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og forbedre situationen for de mindst begunstigede områder eller øer, herunder landdistrikter.

Artikel III-117

*Midler:
- koordinere
medlemsstaternes
økonomiske politik*

-strukturfonde

*- Den Europæiske
Investeringsbank*

Medlemsstaterne fører deres økonomiske politik og samordner denne med henblik på tillige at nå de mål, der er fastlagt i artikel III-116. Udformningen og gennemførelsen af Unionens politikker og aktiviteter samt gennemførelsen af det indre marked skal ske under hensyntagen til disse mål og skal bidrage til deres virkeliggørelse. Unionen støtter ligeledes denne virkeliggørelse med den virksomhed, som den udøver gennem strukturfondene (Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling), Den Europæiske Investeringsbank og andre eksisterende finansielle instrumenter.

*Hvert tredje år skal
Kommissionen aflægge
rapport*

Kommissionen aflægger hvert tredje år rapport til Europa-Parlamentet, Rådet, Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om fremskridtene i forbindelse med virkeliggørelsen af den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed, og om hvordan de forskellige midler efter denne artikel har bidraget hertil. Rapporten ledsages om nødvendigt af passende forslag.

*Specifikke
foranstaltninger kan
etableres udenom
fondene ved alm.
lovgivningsprocedure*

Alle specifikke foranstaltninger ud over fondene med forbehold af de foranstaltninger, der vedtages som led i Unionens øvrige politikker, kan fastsættes ved europæisk lov eller rammelov. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Regional fonden

Artikel III-118

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling skal bidrage til at udligne de største regionale skævheder i Unionen ved at deltage i udviklingen og strukturtilpasningen af de områder, der er bagefter i udvikling, og i omstillingen af de

industriområder, der er i tilbagegang.

Artikel III-119

Strukturfondenes opgaver fastlægges ved alm. lovgivningsprocedure, Rådet vedtager dog ved enstemmighed indtil 2007

Med forbehold af artikel III-120 fastlægges strukturfondenes opgaver, hovedmål og indretning ved europæiske love, hvilket kan omfatte en sammenlægning af fondene, de almindelige regler, der skal gælde for fondene, samt de nødvendige bestemmelser for at sikre disses effektivitet og samordningen mellem fondene indbyrdes og med andre eksisterende finansielle instrumenter.

Samhøringsfond for miljø og trans-europæisk net

En samhøringsfond oprettet ved europæisk lov yder finansielle bidrag til projekter inden for miljø og transeuropæiske net på transportinfrastrukturuområdet.

I alle tilfælde vedtages de europæiske love efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed indtil den 1. januar 2007.

Regionalfonden

Artikel III-120

Gennemførelsesforanstaltninger vedtaget ved kvalificeret flertal i Rådet

Gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende Den Europæiske Fond for Regionaludvikling fastsættes ved europæiske love. Lovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

For så vidt angår Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, og Den Europæiske Socialfond finder henholdsvis artikel III-127 og III-115 anvendelse.

4. AFDELING LANDBRUG OG FISKERI

Landbrug og Fiskeri

Artikel III-121

Definition af landbrug og fiskeri:

Unionen fastlægger og gennemfører en fælles landbrugs- og fiskeripolitik.

Begrebet "fiskeri" hører under begrebet "landbrug"

Ved landbrugsvarer forstås jordbrugsprodukter, husdyrbrugsprodukter og fiskeriprodukter samt varer, der direkte er forbundet med disse produkter, og som har undergået

en første bearbejdning. Ved omtale af den fælles landbrugspolitik eller af landbruget og ved anvendelse af udtrykket "landbrugs-" er fiskeri også omfattet under hensyntagen til denne sektors særlige karakteristika.

Artikel III-122

Landbrug er en del af det indre marked

1. Det indre marked omfatter tillige landbruget og handelen med landbrugsvarer.

*Generel regel:
Bestemmelser for det indre marked gælder for landbrugsvarer*

2. Bestemmelserne vedrørende det indre markeds oprettelse finder anvendelse på landbrugsvarer, medmindre andet er bestemt i artikel III-123 - III-128.

Fælles landbrugspolitik

3. De varer, der er opregnet i bilag I , er omfattet af artikel III-123 - III-128.

4. Det indre markeds funktion og udvikling skal for så vidt angår landbrugsvarerne ledsages af udformningen af en fælles landbrugspolitik.

Artikel III-123

Mål:

1. Den fælles landbrugspolitik har til formål:

-forøge produktivitet

a) at forøge landbrugets produktivitet ved fremme af den tekniske udvikling, ved rationalisering af landbrugsproduktionen og ved den bedst mulige anvendelse af produktionsfaktorerne, især arbejdskraften

- sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard

b) herigennem at sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard, især ved en forhøjelse af de individuelle indkomster for de i landbruget beskæftigede personer

- stabilisere markeder

c) at stabilisere markederne

- sikre forsyninger

d) at sikre forsyningerne

- sikre rimelige priser

e) at sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer.

Tage højde for:

2. Ved udarbejdelsen af den fælles landbrugspolitik og de

Dette bilag, der svarer til bilag I i TEF, er endnu ikke udarbejdet.

	særlige foranstaltninger, som den kan medføre, tages der hensyn til:
- landbrugserhvervets særlige karakter	a) landbrugserhvervets <u>særlige karakter</u> , der følger af landbrugets sociale struktur og af de strukturelle og naturbetingede forskelle mellem de forskellige landbrugsområder
- gradvis tilpasning	b) nødvendigheden af, at <u>ønskelige tilpasninger</u> gennemføres <u>gradvis</u>
- tætte forbindelser mellem økonomierne	c) den kendsgerning, at landbruget i medlemsstaterne udgør en sektor, som er <u>snævert forbundet</u> med <u>økonomien</u> som helhed.
	Artikel III-124
<i>Fælles ordning for landbrugsmarkeder ved følgende former:</i>	1. Med henblik på at nå de i artikel III-123 nævnte mål oprettes en <u>fælles ordning</u> for markederne for landbrugsvarer. Alt efter vareernes art skal denne markedsordning antage en af <u>nedennævnte former</u> :
- fælles konkurrenceregler	a) <u>fælles konkurrenceregler</u>
- tvungen samordning af nationale markeder	b) en <u>tvungen samordning</u> af de forskellige nationale markedsordninger
- et europæisk marked	c) en <u>europæisk markedsordning</u> .
<i>Midler:</i>	2. Den fælles ordning under en af de i stk. 1 nævnte former kan omfatte alle foranstaltninger, der er nødvendige for at nå de i artikel III-123 fastsatte mål, især <u>prisregulering</u> , <u>støtte til såvel produktion som afsætning af de forskellige varer</u> , <u>oplagrings- og udligningsordninger</u> samt fælles ordninger til <u>stabilisering af ind- eller udførsel</u> .
- prisregulering	
- støtte	
- oplagring	
- import og eksport	
<i>Ingen diskrimination indenfor Unionen</i>	Den fælles ordning skal begrænses til at forfølge de i artikel III-123 anførte mål og skal <u>udelukke enhver form for forskelsbehandling af Unionens producenter eller forbrugere</u> .
<i>Ensartede beregningsmetoder</i>	En eventuel fælles prispolitik skal baseres på <u>fælles kriterier og ensartede beregningsmetoder</u> .
<i>Garantifonde</i>	3. Med henblik på at muliggøre, at formålet med den i stk. 1 nævnte fælles ordning nås, kan der oprettes en eller flere

struktur- og garantifonde for landbruget.

Artikel III-125

Midler:

Med henblik på at nå de i artikel III-123 anførte mål kan der inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik navnlig fastsættes bestemmelser om:

- samordne uddannelse, forskning og oplysning

a) en effektiv samordning af de bestræbelser, der udfoldes inden for faglig uddannelse, forskning og landbrugsfaglig oplysning; denne samordning kan indebære, at projekter eller institutioner finansieres i fællesskab,

- udvide forbrug

b) fælles foranstaltninger med henblik på udvidelse af forbruget af visse varer.

Artikel III-126

Begrænsninger på anvendelsen af konkurrenceregler ved alm. lovgivningsprocedure

1. Afdelingen om konkurrenceregler finder kun anvendelse på produktionen af og handelen med landbrugsvarer i det omfang, der er fastsat ved europæisk lov eller rammelov i overensstemmelse med artikel III-127, stk. 2, samt under hensyntagen til målene i artikel III-123.

Støtteydelse - Kommissionen foreslår, Rådet vedtager

2. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk bekendtgørelse eller afgørelse om tilladelse til at yde støtte:

Bevilliges til:

-virksomheder i ugunstigt stillede områder

a) med henblik på at beskytte bedrifter, der er ugunstigt stillet som følge af strukturelle eller naturbetingede forhold

-økonomiske udviklingsprogrammer

b) inden for rammerne af økonomiske udviklingsprogrammer.

Beslutningsprocedure

Artikel III-127

Kommissionen foreslår

1. Kommissionen fremlægger forslag om udarbejdelse og iværksættelse af den fælles landbrugspolitik, herunder også om afløsning af nationale markedsordninger med en af de i artikel III-124, stk. 1, nævnte former for fælles ordning, og om

iværksættelse af de foranstaltninger, der er nævnt i denne afdeling.

Disse forslag tager hensyn til sammenhængen mellem de landbrugsspørgsmål, som er nævnt i denne afdeling.

*Alm.
lovgivningsprocedure
for
landbrugsordninger,
Rådet beslutter selv alt
om tal – dvs.:
- fastsættelse af priser
- støtte
- kvantitative
begrænsninger
- fordeling af
fiskemuligheder
Erstatning af nationale
markeder med
europæisk, hvis:*

*- der tages hensyn til
den tid det tager at
tilpasse og specialisere
sig*

*- sikrer betingelser
tilsvarende dem på det
nationale marked*

*Udligningsafgifter hvis
diskrimination*

2. Den fælles markedsordning, der er nævnt i artikel III-124, stk. 1, samt de øvrige bestemmelser, der er nødvendige for at virkeliggøre målsætningerne for den fælles landbrugs- og fiskeripolitik, fastsættes ved europæisk lov eller rammelov.

3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller afgørelser om fastsættelse af priser, afgifter, støtte og kvantitative begrænsninger samt om fastsættelse og fordeling af fiskerimuligheder.

4. På de i stk. 2 anførte betingelser kan den fælles ordning, der er nævnt i artikel III-124, stk. 1, afløse nationale markedsordninger, såfremt:

a) den fælles ordning yder medlemsstater, der modsætter sig en sådan afløsning, og som har en national ordning for vedkommende produktion, tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard, når der tages hensyn til det tempo, hvori den mulige tilpasning og nødvendige specialisering kan gennemføres, og

b) denne ordning sikrer samhandelen inden for Unionen betingelser svarende til dem, der gælder på et nationalt marked.

5. Såfremt der er tilvejebragt en fælles ordning for visse råvarer, medens der endnu ikke findes en fælles ordning for de hertil svarende forarbejdede produkter, kan de pågældende råvarer indføres fra lande uden for Unionen, hvis de anvendes til fremstilling af forarbejdede produkter, som er bestemt til udførsel til tredjelande.

Artikel III-128

Såfremt en vare i en medlemsstat er underkastet en national markedsordning eller en anden indenlandsk regulering med tilsvarende virkning, som i konkurrencemæssig henseende påvirker en lignende produktion i en anden medlemsstat,

*Kommissionen skal
fastsætte de nødvendige
afgifter*

pålægger medlemsstaterne vedkommende vare en udligningsafgift ved indførslen fra den medlemsstat, i hvilken markedsordningen eller reguleringen findes, medmindre denne medlemsstat pålægger en udligningsafgift ved udførslen.

Kommissionen vedtager europæiske bekendtgørelser eller afgørelser om fastsættelse af disse afgifter på det niveau, som er nødvendigt for at genoprette ligevægten; den kan ligeledes tillade anvendelsen af andre foranstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

Miljø
- delt kompetence

5. AFDELING MILJØ

Miljømål:

Artikel III-129

1. Unionens politik på miljøområdet bidrager til at forfølge følgende mål:

- a) bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten
- b) beskyttelse af menneskers sundhed
- c) en forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne
- d) fremme på internationalt plan af foranstaltninger til løsning af de regionale og globale miljøproblemer.

*Et højt
beskyttelsesniveau, ikke
det "højeste" niveau
- Forsigtighedsprincip
- Princip om
forebyggende indsats
- Årsagsprincippet*

2. Unionens politik på miljøområdet tager sigte på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder i Unionen. Den bygger på forsigtighedsprincippet og princippet om forebyggende indsats, princippet om indgreb over for miljøskader fortrinsvis ved kilden og princippet om, at forureneren betaler.

Beskyttelsesparagraf

I den forbindelse omfatter de harmoniseringsforanstaltninger, der skal iværksættes for at opfylde miljøbeskyttelseskravene, i relevante tilfælde en beskyttelsesparagraf, der giver medlemsstaterne bemyndigelse til af ikke-økonomiske miljøhensyn at træffe foreløbige bestemmelser, der underkastes en EU-kontrolprocedure.

*Unionen tager hensyn
til:*

3. Ved udarbejdelsen af Unionens politik på miljøområdet tages der hensyn til:

*Samarbejde med
tredjelande og
internationale
organisationer*

- a) eksisterende videnskabelige og tekniske data
- b) de miljømæssige forhold i de forskellige områder i Unionen
- c) fordele og ulemper ved foranstaltningens gennemførelse eller ved undladelse af at gennemføre den
- d) den økonomiske og sociale udvikling i Unionen som helhed og den afbalancerede udvikling i dens områder.

4. Inden for rammerne af deres respektive beføjelse samarbejder Unionen og medlemsstaterne med tredjelande og med de kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende samarbejdet, for så vidt angår Unionen, kan nedfældes i aftaler mellem denne og de pågældende tredjeparter.

Det foregående afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

Artikel III-130/131

*Alm. lovgivnings-
procedure og høring af
ØSU og
Regionsudvalget*

1. Ved europæiske love eller rammelove fastlægges de foranstaltninger, der skal iværksættes til gennemførelse af de mål, der er anført i artikel III-129. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

*Enstemmighed og
høringsprocedure
krævet ved:*

2. Uanset stk. 1 og med forbehold af artikel III-65 vedtager Rådet med enstemmighed europæiske love eller rammelove om:

- fiskale anliggender

a) bestemmelser af hovedsagelig fiskal karakter

b) foranstaltninger, der berører

- fysisk planlægning

i) fysisk planlægning

*- forvaltning af
vandressourcer*

ii) kvantitativ forvaltning af vandressourcerne, eller som direkte eller indirekte berører disse ressourcers disponibilitet

- arealanvendelse

iii) arealanvendelse, bortset fra affaldshåndtering

- valg af energikilde -
og forsyning

**Rådet kan med
enstemmighed beslutte
at overgå til alm.
lovgivningsprocedure**

*Handlingsprogrammer:
Alm.
lovgivningsprocedure,
Regionsudvalget og
ØSU høres*

*Medlemsstaterne skal
finansiere og
gennemføre miljøpolitik*

*Undtagelser hvis for
store udgifter*

- midlertidige
undtagelser

- finansiel støtte

*Strengere nationale
regler kan opretholdes,
hvis de er forenelige
med forfatningen,
Kommissionen skal
underrettes*

c) foranstaltninger, der i væsentlig grad berører en medlemsstats valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning.

Rådet kan på forslag af Kommissionen og med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse om, at den almindelige lovgivningsprocedure skal finde anvendelse på de spørgsmål, der er nævnt i første afsnit.

I alle tilfælde træffer Rådet afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet, Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Der indføres ved europæiske love generelle handlingsprogrammer med de prioriterede mål, der skal nås. Lovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

De nødvendige foranstaltninger for disse programmernes iværksættelse vedtages efter betingelserne i stk. 1 eller, efter omstændighederne, stk. 2.

4. Med forbehold af visse foranstaltninger vedtaget af Unionen finansieres og gennemføres miljøpolitikken af medlemsstaterne.

5. Med forbehold af princippet om, at forurenere betaler, skal foranstaltninger, der bygger på bestemmelserne i stk. 1, og som indebærer udgifter, der skønnes uforholdsmæssigt store for en medlemsstats offentlige myndigheder, i en passende form give mulighed for:

a) undtagelser af midlertidig karakter og/eller

b) finansiel støtte fra Samhørighedsfonden.

6. Beskyttelsesforanstaltninger, som vedtages i henhold til denne artikel, er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal være forenelige med forfatningen. De meddeles Kommissionen.

Forbrugerbeskyttelse
- delt kompetence

*Mål: højt
beskyttelsesniveau,
ikke det "højeste"*

*Alm.
lovgivningsprocedure,
ØSU høres*

*Strengere nationale
regler mulige, hvis
forenelige med
forfatningen,
Kommissionen
underrettes*

Transportpolitik
- delt kompetence

*Alm.
lovgivningsprocedure,
Regionsudvalget og
ØSU høres*

6. AFDELING
FORBRUGERBESKYTTELSE

Artikel III-132

1. For at fremme forbrugernes interesser og sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau bidrager Unionen til at beskytte forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser og til at fremme deres ret til oplysning og uddannelse og til at organisere sig for at beskytte deres interesser.
2. Unionen bidrager til at nå målene i stk. 1 ved
  - a) foranstaltninger, der vedtages i henhold til artikel III-65 som led i gennemførelsen af det indre marked
  - b) foranstaltninger, som støtter, supplerer og overvåger den politik, medlemsstaterne fører.
3. Ved europæiske love eller rammelove fastsættes de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 2, litra b). Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
4. Retsakter vedtaget i medfør af stk. 3 er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesbestemmelser. Disse bestemmelser skal være forenelige med forfatningen. De meddeles Kommissionen.

7. AFDELING
TRANSPORT

Artikel III-133/134

1. På det i denne afdeling omhandlede sagsområde søges forfatningens mål nået inden for rammerne af en fælles transportpolitik.
2. Stk. 1 gennemføres ved europæiske love eller rammelove under hensyntagen til transportspørgsmålenes særlige karakter. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

- *international transport*

a) fælles regler for international transport til eller fra en medlemsstats område eller gennem en eller flere medlemsstaters områder

- *transportservice*

b) de betingelser, under hvilke transportvirksomheder har adgang til at udføre interne transport i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende

- *transportsikkerhed*

c) foranstaltninger til forbedring af transportsikkerheden

- *alle andre foranstaltninger*

d) alle andre formålstjenlige foranstaltninger.

tage hensyn til geografiske forskelle

3. I forbindelse med vedtagelsen af europæiske love eller rammelove som nævnt i stk. 2 tages der hensyn til tilfælde, hvor deres anvendelse i alvorlig grad vil kunne påvirke levestandarden og beskæftigelsen i visse områder samt udnyttelsen af transportmateriellet.

Artikel III-135

Overgangsartikel - enstemmighed hvis adgang for andre EU-landes transportvirksomheder skal begrænses

Indtil vedtagelsen af de europæiske love eller rammelove, der er nævnt i artikel III-134, stk. 1, kan ingen medlemsstat, uden at Rådet med enstemmighed vedtager en europæisk afgørelse om fravigelse, ændre de bestemmelser, der gjaldt på transportområdet den 1. januar 1958 eller, for tiltrædende staters vedkommende, på datoen for tiltrædelsen, på en sådan måde, at de direkte eller indirekte bliver mindre gunstige for transportvirksomheder fra andre medlemsstater end for indenlandske transportvirksomheder.

Artikel III-136

Støtteforanstaltninger tilladt op til et vist niveau

Støtteforanstaltninger, som modsvarer behovet for en samordning af transportvæsenet, eller som udgør godtgørelse for visse forpligtelser, der har sammenhæng med begrebet offentlig tjenesteydelse, er forenelige med forfatningen.

Artikel III-137

Krav om hensyntagen

Enhver foranstaltning, der vedtages inden for rammerne af

*til den økonomiske
situation*

forfatningen vedrørende transportpriser og -vilkår, skal tage hensyn til transportvirksomhedernes økonomiske situation.

Artikel III-138

*Forbud mod
forskelsbehandling*

1. I samfærdselen inden for Unionen forbydes enhver forskelsbehandling, som består i, at en transportvirksomhed for samme transportforbindelse anvender forskellige transportpriser og -vilkår på samme slags gods, alt efter godsets oprindelses- eller bestemmelsesmedlemsstat.

2. Bestemmelsen i stk. 1 udelukker ikke, at andre europæiske love eller rammelove kan vedtages i medfør af artikel III-134, stk. 1.

*Rådet vedtager
nærmere regler*

3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen bekendtgørelser eller afgørelser, der sikrer gennemførelsen af stk. 1. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Det kan navnlig vedtage de europæiske bekendtgørelser og afgørelser, der er nødvendige for at gøre det muligt for institutionerne at påse overholdelsen af den i stk. 1 nævnte regel og for at sikre brugerne den fulde fordel af denne.

*Kommissionen må
skride ind mod
forskelsbehandling*

4. På eget initiativ eller efter anmodning fra en medlemsstat undersøger Kommissionen de i stk. 1 omhandlede tilfælde af forskelsbehandling, og efter at have indhentet udtalelse fra de pågældende medlemsstater vedtager den de nødvendige europæiske afgørelser inden for rammerne af de europæiske bekendtgørelser og afgørelser, der er nævnt i stk. 3.

Artikel III-139

*National støtte forbudt
uden Kommissionens
tilladelse*

1. Ved transport inden for Unionen er det forbudt medlemsstaterne at anvende priser og vilkår, der indebærer nogen form for understøttelse eller beskyttelse til fordel for en eller flere bestemte virksomheder eller industrier, medmindre Kommissionen ved en europæisk afgørelse giver bemyndigelse dertil.

2. Kommissionen undersøger på eget initiativ eller på begæring af en medlemsstat de i stk. 1 nævnte priser og vilkår, idet den på den ene side især tager hensyn til de krav, som en

*Kommissionen
beslutter selv*

hensigtsmæssig regional økonomisk politik stiller, til de underudviklede områders behov og til problemerne i områder, der er alvorligt berørt af politiske forhold, og på den anden side til virkningerne af disse priser og vilkår på konkurrencen mellem de forskellige transportgrene.

Efter at have indhentet udtalelse fra de pågældende medlemsstater vedtager Kommissionen de fornødne europæiske afgørelser.

*Konkurrencetariffer
undtaget*

3. Det i stk. 1 omhandlede forbud finder ikke anvendelse på konkurrencetariffer.

Artikel III-140

*Pris for at krydse
grænser på rimeligt
niveau*

Afgifter eller gebyrer, som en transportvirksomhed ved grænsepassage opkræver ud over transportpriserne, må ikke overstige et rimeligt niveau i betragtning af de med passagen faktisk forbundne omkostninger.

Medlemsstaterne bestræber sig på at nedbringe disse omkostninger.

Kommissionen kan rette henstillinger til medlemsstaterne med henblik på anvendelsen af denne artikel.

Artikel III-141

Østtyskland undtaget

Bestemmelserne i denne afdeling udgør ingen hindring for de foranstaltninger, der er truffet i Forbundsrepublikken Tyskland, for så vidt disse er nødvendige for at opveje de af Tysklands deling forårsagede ulemper for økonomien i visse af Forbundsrepublikkens områder, der berøres af denne deling.

Artikel III-142

Rådgivende udvalg

Der oprettes et rådgivende udvalg for Kommissionen sammensat af sagkyndige udpeget af medlemsstaternes regeringer. Kommissionen hører dette udvalg i transportspørgsmål, når den skønner det hensigtsmæssigt.

Artikel III-143

Afdeling gælder for:
- jernbane
- ad vej
- ad sejlbare vandveje
- søfart og
luftfart

1. Denne afdeling finder anvendelse på transportere med jernbane, ad vej og ad sejlbare vandveje.
2. Der kan ved europæiske love eller rammelove indføres passende foranstaltninger vedrørende sø- og luftfart. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Transeuropæisk net
- delt kompetence

8. AFDELING TRANSEUROPEISKE NET

Artikel III-144

Oprettelse af
- transport,
- telekommunikation,
- energiinfrastruktur

1. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i artikel III-14 og III-116 og give unionsborgerne, de erhvervsdrivende og de regionale og lokale administrative enheder mulighed for fuldt ud at udnytte de fordele, som etableringen af et område uden indre grænser medfører, bidrager Unionen til oprettelse og udvikling af transeuropæiske net på transport-, telekommunikations- og energiinfrastrukturområdet.

Sammenkobling

2. Inden for rammerne af et åbent og konkurrencepræget markedssystem tager Unionens indsats sigte på at fremme de nationale nets indbyrdes sammenkobling og interoperabilitet samt adgangen til disse net. I denne indsats tilgodeses især nødvendigheden af at skabe forbindelse mellem på den ene side ømråder, indlandsområder og randområder og på den anden side Unionens centrale områder.

Artikel III-145

Midler:

1. Med henblik på virkeliggørelsen af målene i artikel III-144:

- retningslinjer

- a) skal Unionen opstille et sæt retningslinjer omfattende mål og prioriteter samt hovedlinjerne i de foranstaltninger, der påtænkes gennemført for transeuropæiske net; i disse retningslinjer fastlægges projekter af fælles interesse

- foranstaltninger til at sikre interoperabilitet

- b) skal Unionen iværksætte enhver form for foranstaltning, som måtte være nødvendig for at sikre nettens interoperabilitet, navnlig inden for harmonisering af tekniske standarder

- projekter

c) kan Unionen støtte projekter af fælles interesse, der støttes af medlemsstaterne, og som fastlægges inden for rammerne af de retningslinjer, der er omhandlet i litra a), navnlig i form af forundersøgelser, lånegarantier eller rentegodtgørelser; Unionen kan også gennem Samhørighedsfonden bidrage til finansieringen af specifikke projekter i medlemsstaterne på transportinfrastrukturområdet.

I Unionens indsats tages der hensyn til projekternes økonomiske levedygtighed.

*Alm.
lovgivningsprocedure,
Regionsudvalget og
ØSU konsulteres*

2. De retningslinjer og andre foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, fastsættes ved europæiske love eller rammelove. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Samtykke

Retningslinjer og projekter af fælles interesse, der vedrører en medlemsstats område, kræver den pågældende medlemsstats samtykke.

*Koordinering mellem
medlemsstaterne*

3. Medlemsstaterne samordner indbyrdes i kontakt med Kommissionen den politik, der føres på nationalt plan, og som kan få væsentlig indflydelse på gennemførelsen af målene i artikel III-144. Kommissionen kan i nært samarbejde med medlemsstaterne tage ethvert egnet initiativ for at fremme denne samordning.

*Internationalt
samarbejde*

4. Unionen kan samarbejde med tredjelande for at fremme projekter af fælles interesse og sikre nettenes interoperabilitet.

***Forskning, teknologisk
udvikling og rummet***
*- delt kompetence,
medlemsstaterne
forhindres ikke i at
bruge egen kompetence*

9. AFDELING FORSKNING, TEKNOLOGISK UDVIKLING OG RUMMET

Artikel III-146

*Mål:
- styrke det
videnskabelige og
teknologiske grundlag
- fremme forskning*

1. Unionens indsats har som mål at styrke Unionens det videnskabelige og teknologiske grundlag ved gennemførelse af et europæisk forskningsrum med fri bevægelighed for forskere samt videnskabelig og teknologisk viden, at fremme udviklingen af dens konkurrenceevne herunder industriens konkurrenceevne, samt at fremme alle de forskningsaktiviteter, der skønnes nødvendige i medfør af andre kapitler i

Opmuntre og støtte:
- virksomheder
- forskningscentre
- universiteter
- fri bevægelighed for forskere

forfatningen.

2. I dette øjemed opmuntrer den i hele Unionen virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, forskningscentre og universiteter i deres indsats for forskning og teknologisk udvikling af høj kvalitet; den støtter deres samarbejdsbestræbelser, idet den i særdeleshed søger at gøre det muligt for forskerne at samarbejde frit på tværs af grænserne og for virksomhederne at udnytte mulighederne i det indre marked, især ved at skabe fri adgang til de enkelte landes offentlige kontrakter, ved at fastlægge fælles standarder og ved at fjerne juridiske og fiskale hindringer for dette samarbejde.

3. Alle Unionens aktiviteter inden for forskning og teknologisk udvikling, herunder demonstrationsprojekter, vedrørende forskning og teknologisk udvikling vedtages og iværksættes i overensstemmelse med denne afdeling.

Artikel III-147

Midler:

Med henblik på at nå de mål, der er nævnt i artikel III-146, gennemfører Unionen følgende aktiviteter, som skal supplere de aktiviteter, der iværksættes i medlemsstaterne:

- programmer

a) iværksættelse af programmer for forskning, teknologisk udvikling og demonstration gennem fremme af samarbejdet med og mellem virksomheder, forskningscentre og universiteter

- samarbejde

b) fremme af samarbejdet vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen med tredjelande og internationale organisationer

- formidling og nyttiggørelse

c) formidling og nyttiggørelse af resultaterne af aktiviteter inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen

- uddannelse og mobilitet for forskere

d) fremme af uddannelse og mobilitet for forskere i Unionen.

Artikel III-148

Samordne medlemsstaternes

1. Unionen og medlemsstaterne samordner deres indsats inden for forskning og teknologisk udvikling for at sikre den

aktiviteter

- retningslinjer og indikatorer*
- bedste praksis*
- overvågning*
- evaluering*

Det flerårige rammeprogram, alm. lovgivningsprocedure, høring af ØSU

*programmet etablerer:
- mål*

- maksimumsbeløb for EU-involvering

Særprogrammer

Rådet vedtager foranstaltninger på

indbyrdes sammenhæng mellem de nationale politikker og Unionens politik.

2. Kommissionen kan i nært samarbejde med medlemsstaterne tage ethvert initiativ, der kan bidrage til at fremme den i stk. 1 nævnte samordning, navnlig initiativer, der tager sigte på at opstille retningslinjer og indikatorer, tilrettelægge udveksling af bedste praksis og udarbejde de nødvendige elementer til periodisk overvågning og evaluering. Europa-Parlamentet holdes fuldt underrettet.

Artikel III-149

1. Det flerårige rammeprogram, som omfatter alle aktiviteter finansieret af Unionen, fastlægges ved europæiske love. Lovene vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

I rammeprogrammet:

a) fastsættes de videnskabelige og teknologiske mål, der skal opnås ved de i artikel III-147 omhandlede aktiviteter, samt prioriteringerne i forbindelse hermed

b) angives hovedlinjerne i disse aktiviteter

c) fastsættes det samlede maksimumsbeløb og de nærmere vilkår for Unionens finansielle deltagelse i rammeprogrammet samt de påtænkte aktiviteterets respektive andele.

2. Rammeprogrammet tilpasses eller udbygges på baggrund af udviklingen.

3. Særprogrammerne til iværksættelse af rammeprogrammet inden for hver enkelt aktivitet fastlægges ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. I hvert særprogram angives de nærmere bestemmelser for programmets gennemførelse, varigheden af dette og de midler, der skønnes nødvendige hertil. Summen af de beløb, der skønnes nødvendige, og som fastsættes i særprogrammerne, må ikke overstige det samlede maksimumsbeløb for rammeprogrammet og for hver enkelt aktivitet. Denne lov vedtages efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

4. Som et supplement til aktiviteterne i det flerårige rammeprogram træffes der ved europæisk lov vedtaget af

*forslag fra
Kommissionen*

Rådet de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af det europæiske forskningsrum. Denne lov vedtages efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Artikel III-150/151/152/153

*Iværksættelse via love,
der etablerer regler
for:*

1. Med henblik på iværksættelsen af det flerårige rammeprogram fastsættes ved europæiske love eller rammelove:

- deltagelse

a) reglerne for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse

- formidling

b) reglerne for formidling af forskningsresultater.

*Alm.
lovgivningsprocedure,
ØSU høres*

Lovene og rammelovene vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

*Supplerende
programmer, hvor kun
nogle stater deltager*

2. Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan der ved europæiske love fastlægges supplerende programmer, hvori der kun deltager visse medlemsstater, som sikrer finansieringen med forbehold af eventuel deltagelse fra Unionens side.

*Alm.
lovgivningsprocedure,
ØSU høres*

De regler, der skal finde anvendelse på de supplerende programmer, navnlig vedrørende videnformidling og andre medlemsstaters adgang, fastsættes i disse love. Lovene vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og med de berørte medlemsstaters samtykke.

*EU kan deltage i nogle
medlemslandes særlige
programmer*

3. Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan der ved europæiske love i forståelse med de pågældende medlemsstater åbnes mulighed for deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater, herunder deltagelse i de strukturer, der oprettes for gennemførelsen af disse programmer.

Lovene vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

*Internationalt
samarbejde*

4. Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan Unionen åbne mulighed for et samarbejde vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen med tredjelande eller internationale organisationer.

De nærmere bestemmelser for dette samarbejde kan fastlægges ved aftaler mellem Unionen og de pågældende tredjeparter.

Artikel III-154

*Præcise regler
vedtages af Rådet*

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller afgørelser, der har til formål at oprette fællesforetagender eller enhver anden struktur, der er nødvendig for korrekt gennemførelse af programmerne for forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

***Europæisk rumpolitik
- ny kompetence***

Artikel III-155

*- fremmer fælles
initiativer
- støtte forskning
- koordinere indsats*

1. Unionen udarbejder en europæisk rumpolitik for at fremme det videnskabelige og tekniske fremskridt, industriens konkurrenceevne og iværksættelsen af sine politikker. Med henblik herpå kan den fremme fælles initiativer, støtte forskning og teknologisk udvikling og koordinere den nødvendige indsats for at udforske og udnytte rummet.

*Love og rammelove
vedtages efter alm.
lovgivningsprocedure*

2. For at bidrage til gennemførelsen af de mål, der er nævnt i stk. 1, fastsættes der ved europæiske love eller rammelove de nødvendige foranstaltninger, der kan tage form af et europæisk rumprogram.

*Forbindelser til
Europæisk
Rumorganisation*

3. Unionen etablerer de relevante forbindelser med Den Europæiske Rumorganisation med henblik på at koordinere den nødvendige indsats for at udforske og udnytte rummet.

Artikel III-156

*Årlig rapport fra
Kommissionen*

I begyndelsen af hvert år forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport omhandler navnlig de aktiviteter, der har fundet sted det foregående år inden for forskning og teknologisk udvikling og resultatformidling, samt arbejdsprogrammet for det igangværende år.

Energi
- delt kompetence

10. AFDELING
ENERGI

Artikel III-157

Internt energimarked

Skal sikre:

*- energimarkedets
funktion*

- sikker energiforsyning

*- fremme nye og
vedvarende
energikilder*

*Alm.
lovgivningsprocedure,
høring af
Regionsudvalget og
ØSU*

*Må ikke påvirke
staternes valg og
sammensætning af
energikilder*

**Område med frihed,
sikkerhed og
retfærdighed**

1. Som led i gennemførelsen af det indre marked og under hensyn til kravet om at bevare og forbedre miljøet sigter Unionens politik på energiområdet mod:

a) at sikre energimarkedets funktion

b) at sikre energiforsyningssikkerheden i Unionen, og

c) at fremme energieffektivitet og energibesparelser samt udviklingen af nye og vedvarende energikilder.

2. De foranstaltninger, der er nødvendige for at nå de mål, der er nævnt i stk. 1, fastsættes ved europæiske love eller rammelove. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Disse love eller rammelove berører ikke en medlemsstats ret til at fastsætte betingelserne for udnyttelsen af dens energiressourcer samt til at fastlægge sin forsyningsstruktur, jf. dog artikel III-130, stk. 2, litra c).

KAPITEL IV
ET OMRÅDE MED FRIHED, SIKKERHED OG
RETFÆRDIGHED

1. Afdeling
Almindelige bestemmelser

Artikel III-158

Delt kompetence

Ingen indre grænser

1. Unionen udgør et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor de grundlæggende rettigheder overholdes, og hvor der tages hensyn til medlemsstaternes forskellige retstraditioner og retssystemer.

2. Unionen sikrer, at der ikke foretages personkontrol ved de indre grænser, og den udformer en fælles politik for asyl,

*Fælles politik om asyl,
indvandring og kontrol
ved de ydre grænser*

indvandring og kontrol ved de ydre grænser, der bygger på solidaritet mellem medlemsstaterne, og som er retfærdig over for tredjelandstatsborgere. I forbindelse med dette kapitel sidestilles statsløse med tredjelandstatsborgere.

*Bekæmpe kriminalitet,
racisme og
fremmedhad*

3. Unionen bestræber sig på at sikre et højt sikkerhedsniveau ved hjælp af foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, racisme og fremmedhad, ved koordinerings- og samarbejdsforanstaltninger mellem politimyndigheder, strafferetlige myndigheder og øvrige kompetente myndigheder samt ved gensidig anerkendelse af strafferetlige afgørelser og om nødvendigt indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes straffelovgivning.

*Samarbejde mellem
politi og strafferetlige
myndigheder, gensidig
anerkendelse af domme
og tilnærmelse af
straffelovgivning*

*Gensidig anerkendelse
af retsafgørelse på det
civile område*

4. Unionen letter adgangen til domstolene, navnlig på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser og udenretslige afgørelser på det civilretlige område.

*Strategiske
retningslinjer*

Artikel III-159

*- besluttet af Det
Europæiske Råd*

Det Europæiske Råd udformer strategiske retningslinjer for den lovgivningsmæssige og operationelle programudformning i området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

*Deltagelse af nationale
parlamerter*

Artikel III-160

*- skal sikre
overholdelse af
nærhedsprincippet*

Medlemsstaternes nationale parlamerter overvåger i forbindelse med lovgivningsforslag og -initiativer, der forelægges inden for rammerne af 4. og 5. afdeling i dette kapitel, nærhedsprincippet overholdelse i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

*Kommissionen og
staterne evaluerer
implementeringen af
politikker i dette
kapitel. Rådet beslutter
ved kvalificeret flertal*

Artikel III-161

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser om, hvordan medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen foretager en objektiv og upartisk evaluering af deres myndigheders gennemførelse af Unionens politikker i dette kapitel, især for at fremme den fulde anvendelse af princippet om gensidig

*efter forslag fra
Kommissionen*

anerkendelse, jf. dog artikel III-265 - III-267. Europa-Parlamentet og medlemsstaternes nationale parlamenter underrettes om indholdet og resultaterne af denne evaluering.

Stående komité i Rådet

Artikel III-162

*Sikre samarbejde om
indre sikkerhed*

Der nedsættes en stående komité i Rådet, der skal sikre, at det operationelle samarbejde om den indre sikkerhed fremmes og styrkes i Unionen. Uanset artikel III-247 skal komitéen lette samordningen af medlemsstaternes kompetente myndigheders indsats. Repræsentanter for Unionens berørte organer kontorer og agenturer kan inddrages i komitéens arbejde. Europa-Parlamentet og medlemsstaternes nationale parlamenter holdes underrettet om arbejdet.

*Nationale parlamenter
og EU-Parlamentet
holdes informeret*

Artikel III-163

*Påvirker ikke
medlemsstaternes
ansvar for lov og orden*

Dette kapitel er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan udøve deres beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af statens nationale sikkerhed.

*Administrativt
samarbejde gennem
bekendtgørelser, Rådet
vedtager (kvalificeret
flertal),
Kommissionen foreslår
og EU-Parlamentet
høres*

Artikel III-164

Rådet vedtager europæiske bekendtgørelser med henblik på at sikre administrativt samarbejde mellem de kompetente myndigheder i medlemsstaterne på de områder, der er omfattet af dette kapitel, og mellem disse myndigheder og Kommissionen. Det træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, jf. dog artikel III-165, og efter høring af Europa-Parlamentet.

*Dobbelt initiativret
inden for politi og
juridisk samarbejde*

Artikel III-165

De retsakter, der er nævnt i 4. og 5. afdeling i dette kapitel, samt europæiske bekendtgørelser som nævnt i artikel III-164, der skal sikre administrativt samarbejde på de områder, der er nævnt i disse afdelinger, vedtages:

- Kommissionen

a) på forslag af Kommissionen eller

*- 1/4 af
medlemsstaterne*

b) på initiativ af en fjerdedel af medlemsstaterne.

2. AFDELING

**Grænsekontrol, asyl og
indvandring**

**POLITIKKERNE FOR GRÆNSEKONTROL, ASYL OG
INDVANDRING**

Delt kompetence

Artikel III-166

Mål:

*- ingen intern
grænsekontrol*

*- overvågning af de
ydre grænser*

*- integreret system til
forvaltning af ydre
grænser*

Midler:

- fælles visumpolitik

*- regler for kontrol af
passage af ydre
grænser*

*- rejseregler for
tredjelandes borgere*

*- udvikle integreret
forvaltningssystem*

*- ingen personkontrol
ved indre grænser*

*Berører ikke
"fastsættelse" af
grænser*

Asylpolitik

*- respektere Geneve-
konventionen*

1. Unionen udformer en politik, der skal sikre,
  - a) at personer uanset nationalitet ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser
  - b) at der foretages personkontrol og effektiv overvågning ved passage af de ydre grænser
  - c) at der gradvis indføres et integreret system for forvaltningen af de ydre grænser.

2. Med henblik herpå fastsættes der ved europæisk lov eller europæisk rammelov foranstaltninger på følgende områder:

- a) den fælles politik for visa og andre tilladelser til kortvarigt ophold
- b) personkontrol ved passage af de ydre grænser
- c) betingelser for tredjelandstatsborgeres muligheder for frit at rejse inden for Unionen i en kortere periode
- d) nødvendige tiltag til den gradvise udvikling af et integreret system for forvaltningen af de ydre grænser
- e) princippet om, at personer uanset nationalitet ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser.

3. Denne artikel berører ikke medlemsstaternes kompetence med hensyn til geografisk afgrænsning af deres grænser i overensstemmelse med folkeretten.

Artikel III-167

1. Unionen udformer en fælles politik for asyl, subsidiær beskyttelse og midlertidig beskyttelse med henblik på at tilbyde

*Alm.
lovgivningsprocedure*

Ensartet asylsystem

*Ensartet status for
tredjelandes borgere,
der har behov for
beskyttelse*

*Fælles midlertidigt
beskyttelsessystem*

*Tildeling og fratagelse
af asylstatus*

*Fælles system til
afgørelse af hvem, der
er ansvarlig for
ansøgning om asyl*

*Fælles standarder for
modtagelse*

*Partnerskab med
tredjelande om styring
af tilstrømning*

*Foranstaltninger ved
pludselig tilstrømning,
Kommissionen foreslår,
Rådet vedtager ved
kvalificeret flertal, EU-
Parlamentet hører*

en passende status til enhver tredjelandstatsborger, der har behov for international beskyttelse, og på at sikre overholdelse af "non refoulement"-princippet. Denne politik skal være i overensstemmelse med Genève-konventionen af 28. juli 1951, protokollen af 31. januar 1967 om flygtnings retsstilling og andre relevante traktater.

2. Med henblik herpå fastsættes der ved europæisk lov eller rammelov foranstaltninger vedrørende et fælles europæisk asylsystem, der omfatter:

a) en ensartet asylstatus for tredjelandstatsborgere, der gælder i hele Unionen;

b) en ensartet status for subsidiær beskyttelse for tredjelandstatsborgere, der ikke har opnået europæisk asyl, men har behov for international beskyttelse;

c) et fælles system, der tager sigte på midlertidig beskyttelse af fordrevne i tilfælde af massetilstrømning;

d) fælles procedurer for tildeling og fratagelse af ensartet asylstatus eller subsidiær beskyttelse;

e) kriterier og mekanismer til bestemmelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om asyl eller subsidiær beskyttelse;

f) standarder for modtagelsen af asylansøgere eller ansøgere om subsidiær beskyttelse;

g) partnerskab og samarbejde med tredjelande for at styre tilstrømningen af personer, der ansøger om asyl eller subsidiær eller midlertidig beskyttelse.

3. Hvis en eller flere medlemsstater står over for en nødsituation i form af en pludselig tilstrømning af tredjelandstatsborgere, kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser vedrørende midlertidige foranstaltninger til fordel for den eller de berørte medlemsstater. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

**Fælles
immigrationspolitik**

- styring af indvandring
- retfærdig behandling
- bekæmpe ulovlig
invandring

*Alm.
lovgivningsprocedure
for:*

- indrejse og ophold
- langtidsvisa
- familiesammenføring

- definition af
tredjelandes borgeres
rettigheder

- udsendelse og
repatriering

- bekæmpelse af
menneskehandel

Tilbagetagelsesaftaler

*Støttende
foranstaltninger til
integration af
indvandrere,*

Ingen harmonisering

*Medlemsstaterne
fastlægger antallet af
invandrere fra
tredjelande*

Artikel III-168

1. Unionen udformer en fælles indvandringspolitik med henblik på at sikre en effektiv styring af migrationsstrømme i alle faser, en retfærdig behandling af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt i medlemsstaterne, samt forebyggelse og øget bekæmpelse af ulovlig indvandring og menneskehandel.
2. Med henblik herpå fastsættes der ved europæisk lov eller rammelov foranstaltninger på følgende områder:
  - a) betingelser for indrejse og ophold og standarder for medlemsstaternes udstedelse af langtidsvisa og opholdstilladelser, bl.a. med henblik på familiesammenføring;
  - b) definition af rettighederne for tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt i en medlemsstat, herunder betingelserne for fri bevægelighed og ophold i de øvrige medlemsstater;
  - c) ulovlig indvandring og ulovligt ophold, herunder udsendelse og repatriering af personer med ulovligt ophold;
  - d) bekæmpelse af menneskehandel, især handel med kvinder og børn.
3. Unionen kan indgå tilbagetagelsesaftaler med tredjelande vedrørende tilbagevenden af tredjelandsstatsborgere, der ikke opfylder eller ikke længere opfylder betingelserne for indrejse, tilstedeværelse eller ophold i en af medlemsstaterne, til det oprindelige hjemland eller det seneste opholdsland.
4. Der kan ved europæisk lov eller rammelov fastsættes foranstaltninger, der skal fremme og støtte medlemsstaternes indsats med henblik på at fremme integration af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt på deres område, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.
5. Denne artikel berører ikke medlemsstaternes ret til at fastlægge, hvor mange tredjelandsstatsborgere der kan indrejse fra tredjelande på deres område for at søge et arbejde som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende.

Artikel III-169

Medlemsstaterne skal dele de finansielle konsekvenser af denne afdeling

De EU-politikker, der er omhandlet i denne afdeling, samt gennemførelsen heraf er underlagt princippet om solidaritet og rimelig ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne, herunder for så vidt angår de finansielle aspekter. Når det er nødvendigt, skal EU-retsakter vedtaget i henhold til denne afdeling indeholde passende bestemmelser vedrørende anvendelsen af dette princip.

Civilret

3. AFDELING
SAMARBEJDE OM CIVILRETLIGE SPØRGSMÅL

Artikel III-170

*- kun ved grænseoverskridende virkning
- gensidig anerkendelse af domme
- tilnærmelse af love*

1. Unionen etablerer et samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger, der bygger på princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser og udenretslige afgørelser. Dette samarbejde kan omfatte vedtagelse af foranstaltninger vedrørende indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Alm. lovgivningsprocedure for:

2. Især hvis det er nødvendigt for det indre markeds funktion, fastsættes der med henblik herpå ved europæisk lov eller rammelov foranstaltninger, der skal sikre:

- gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af domme

a) gensidig anerkendelse mellem medlemsstaterne af retsafgørelser og udenretslige afgørelser samt fuldbyrdelse heraf

- domme har virkning på tværs af grænser

b) forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter på tværs af grænserne

- forenelige regler om lovvalg og domstolskompetencer

c) forenelighed mellem medlemsstaternes regler om lovvalg og om retternes kompetence

- bevisoptagelse

d) samarbejde om bevisoptagelse

- adgang til domstolene

e) effektiv adgang til domstolene

- forenelighed mellem civile retsplejeregler

f) fjernelse af hindringer for en tilfredsstillende afvikling af civile retssager, om nødvendigt ved fremme af

- alternative metoder til
bilæggelse af tvister

- uddannelse

Rådets beslutninger om
familieret ved
enstemmighed, høre
EU-Parlamentet...

...medmindre
grænseoverskridende
virkning, så vedtages
ved alm.
lovgivningsprocedure
Besluttet enstemmig
om grænseover-
skridende virkning

Strafferet

(Når intet andet
fremgår foreslår
Kommissionen eller
1/4 af medlemsstaterne)

Princip: gensidig
anerkendelse af domme
og retsafgørelser samt
tilnærmelse af staternes
lovgivning

Midler:

- regler til at sikre
anerkendelse

- løse konflikter om
kompetencer

- uddannelse

foreneligheden mellem medlemsstaternes civile retsplejeregler

g) udformning af alternative metoder til tvistbilæggelse

h) støtte til uddannelse af dommere samt andet personale i
retsvæsenet.

3. Uanset stk. 2 fastlægges foranstaltninger vedrørende
familieret med grænseoverskridende virkninger ved europæisk
lov eller rammelov vedtaget af Rådet. Dette træffer afgørelse
med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk
afgørelse om, hvilke familieretlige aspekter med
grænseoverskridende virkninger der kan være omfattet af
retsakter vedtaget efter den almindelige lovgivningsprocedure.
Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af
Europa-Parlamentet.

4. AFDELING RETLIGT SAMARBEJDE I STRAFFESAGER

Artikel III-171

1. Det retlige samarbejde i straffesager i Unionen bygger
på princippet om gensidig anerkendelse af domme og
retsafgørelser og omfatter indbyrdes tilnærmelse af
medlemsstaternes love og administrative bestemmelser på de
områder, der er nævnt i stk. 2 og i artikel III-172.

Der fastsættes ved europæisk lov eller rammelov
foranstaltninger med henblik på:

a) at fastlægge regler og procedurer, der skal sikre
anerkendelse af alle former for domme og retsafgørelser i hele
Unionen

b) at forebygge og løse konflikter mellem
medlemsstaterne om retternes kompetence

c) at fremme uddannelse af dommere og anklagere samt
andet personale i retsvæsenet

*- samarbejde mellem
judicielle myndigheder
om afgørelser*

*Minimumsregler ved
alm.
lovgivningsprocedure*

*Respektere forskel i
retstradition*

*- anerkendelse af
bevismaterialer*

*- enkeltpersoners
rettigheder*

- ofres rettigheder

***Rådet kan enstemmigt
udvide områderne hvis
EU-Parlamentet
godkender***

*Højere beskyttelse af
enkeltpersoners ret
tilladt*

*Medlemsstat kan sende
spørgsmål videre til
Det Europæiske Råd*

Europæisk Råd kan

- ophæve suspension

*- bede Kommissionen
eller gruppe af*

d) at fremme samarbejdet mellem judicielle eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne i forbindelse med strafforfølgning og fuldbyrdelse af afgørelser.

2. Med henblik på at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser og det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension kan der, så vidt det er nødvendigt, ved europæisk rammeloV fastsættes minimumsregler.

Disse minimumsregler tager hensyn til forskellene mellem medlemsstaternes retstraditioner og retssystemer, navnlig mellem de såkaldte "common law"-systemer og de øvrige retssystemer.

Reglerne vedrører:

a) gensidig anerkendelse af bevismidler mellem medlemsstaterne

b) enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen

c) kriminalitetsofres rettigheder

d) andre særlige elementer i strafferetsplejen, som Rådet forudgående har fastsat ved en europæisk afgørelse. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

Vedtagelse af de minimumsregler, der er omhandlet i dette stykke, er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre et højere niveau for beskyttelsen af enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen.

Hvis et medlem af Rådet finder, at et udkast til europæisk rammeloV som omhandlet i dette stykke vil kunne anfægte de grundlæggende principper i den pågældende medlemsstats retssystem, kan medlemmet anmode om, at spørgsmålet forelægges Det Europæiske Råd. I så fald suspenderes proceduren i artikel III-302. Det Europæiske Råd kan efter sin drøftelse:

a) henvise udkastet til Rådet, hvilket ophæver suspensionen af proceduren i artikel III-302, eller

*medlemsstater om nyt
forslag*

b) anmode Kommissionen eller den gruppe medlemsstater, som udkastet til rammelov stammer fra, om at forelægge et nyt udkast; i så fald anses den oprindeligt foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

*Definition af strafbare
handling*

Artikel III-172

*Etablere
minimumsregler på:*

- *terrorisme*
- *menneskehandel*
- *seksuel udnyttelse*
- *ulovlig
narkotikahandel*
- *ulovlig våbenhandel*
- *hvidvaskning af penge*
- *korruption*
- *forfalskning af
betalingsmidler*
- *edb-kriminalitet*
- *organiseret
kriminalitet*

1. Der kan ved europæisk rammelov fastsættes minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt for straffene herfor på områder med kriminalitet af særlig grov karakter, der har en grænseoverskridende dimension som følge af overtrædelsernes karakter eller konsekvenser eller af et særligt behov for at bekæmpe dem på fælles grundlag.

Der er tale om følgende kriminalitetsområder: terrorisme, menneskehandel og seksuel udnyttelse af kvinder og børn, ulovlig narkotikahandel, ulovlig våbenhandel, hvidvaskning af penge, korruption, forfalskning af betalingsmidler, edb-kriminalitet og organiseret kriminalitet.

*Rådet kan enstemmigt
udvide områderne hvis
EU-Parlamentet
godkender*

På baggrund af udviklingen i kriminaliteten kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse om andre kriminalitetsområder, der opfylder de i dette stykke omhandlede kriterier. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

*Strafferetlige
bestemmelser ved
minimumsregler på
områder, der
harmoniseres*

2. Når indbyrdes tilnærmelse af strafferetlige bestemmelser viser sig absolut nødvendig for at sikre effektiv gennemførelse af en EU-politik på et område, der har været omfattet af tidligere harmoniseringsforanstaltninger, kan der ved europæiske rammelove fastsættes minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt for straffene herfor på det pågældende område.

*Rådet beslutter med
enstemmighed efter
Parlamentets
godkendelse*

Rammelovene vedtages efter samme procedure som de harmoniseringsforanstaltninger, jf. dog artikel III-165.

*Medlemsstat kan sende
spørgsmål videre til
Det Europæiske Råd*

3. Hvis et medlem af Rådet finder, at et udkast til europæisk rammelov som omhandlet i stk. 1 og 2 vil kunne anfægte de grundlæggende principper i den pågældende

Europæisk Råd kan

- ophæve suspension

*- bede Kommissionen
eller en gruppe af
medlemsstater om nyt
forslag*

medlemsstats retssystem, kan medlemmet anmode om, at spørgsmålet forelægges Det Europæiske Råd. I så fald suspenderes proceduren i artikel III-302, hvis den anvendes. Det Europæiske Råd kan efter sin drøftelse:

- a) henvise udkastet til Rådet, hvilket ophæver suspensionen af proceduren i artikel III-302, hvis denne finder anvendelse, eller
- b) anmode Kommissionen eller den gruppe medlemsstater, som udkastet til rammelov stammer fra, om at forelægge et nyt udkast; i så fald anses den oprindeligt foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

Artikel III-173

*Støtter kriminalitets-
forebyggelse, ingen
tilnærmelse af national
lov*

Der kan ved europæisk lov eller rammelov fastsættes foranstaltninger for at fremme og støtte medlemsstaternes indsats inden for kriminalitetsforebyggelse. Disse foranstaltninger kan ikke omfatte indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Eurojust

*Koordinerer mellem
nationale myndigheder
og retsforfølgelse på
fælles basis*

Artikel III-174

1. Eurojusts opgave er at støtte og styrke koordineringen og samarbejdet mellem de nationale myndigheder, der har til opgave at efterforske og forfølge grov kriminalitet, der berører to eller flere medlemsstater eller kræver retsforfølgning på fælles basis, på grundlag af operationer foretaget af medlemsstaternes myndigheder og Europol samt oplysninger fra disse.

*Alm.
lovgivningsprocedure
for:*

2. Ved europæisk lov fastlægges Eurojusts struktur, funktionsmåde, indsatsområde og opgaver. Disse opgaver kan omfatte:

*- indlede og koordinere
retsforfølgelse*

a) de nationale kompetente myndigheders indledning og koordinering efterforske og retsforfølgning, især vedrørende overtrædelser, der skader Unionens finansielle interesser

*- retsligt samarbejde og
løse kompetence-
stridigheder*

b) styrkelse af det retlige samarbejde, herunder gennem løsning af konflikter om retternes kompetence og gennem et tæt samarbejde med Det Europæiske Retlige Netværk.

EU-Parlamentets og nationale parlamenters involvering i evaluering

Formelle juridiske handlinger foretages af nationale parlamenter

Europæisk anklagemyndighed
Bekæmpe grænseoverskridende forbrydelser
Oprettes ved enstemmighed i Rådet og godkendelse af EU-Parlamentet

Retsforfølge forbrydelser, der berører flere medlemsstater eller Unionens finansielle interesser

Regler for europæisk anklagemyndighed ved alm. lovgivningsprocedure

Europæisk Råd kan enstemmigt udvide europæiske anklagemyndigheds beføjelser

Ved europæisk lov fastlægges ligeledes de nærmere bestemmelser for Europa-Parlamentets og medlemsstaternes nationale parlamenters tilknytning til evalueringen af Eurojusts virke.

3. I forbindelse med retsforfølgning som omhandlet i denne bestemmelse, og uden at dette berører artikel III-175, foretager de kompetente nationale personer de formelle handlinger inden for retsplejen.

Artikel III-175

1. For at bekæmpe grov kriminalitet med en grænseoverskridende dimension samt lovovertrædelser, der skader Unionens finansielle interesser, kan der ved en europæisk lov vedtaget af Rådet oprettes en europæisk anklagemyndighed ud fra Eurojust. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

2. Den europæiske anklagemyndighed har kompetence til eventuelt i samarbejde med Europol at foretage efterforskning og retsforfølgning i forbindelse med gerningsmænd og medvirkende til dels grov kriminalitet, der berører flere medlemsstater, dels lovovertrædelser, der skader Unionens finansielle interesser, som fastlagt i den i stk. 1 nævnte europæiske lov, samt til at stille dem for en domstol. Anklagemyndigheden optræder som offentlig anklager ved medlemsstaternes kompetente domstole.

3. Ved den europæiske lov, der er nævnt i stk. 1, fastsættes statutten for den europæiske anklagemyndighed, betingelserne for udøvelsen af dens funktioner, procedureregler for dens virksomhed samt regler om anerkendelse af bevismidler og regler om domstolskontrol med de processkrifter, som den europæiske anklagemyndighed udarbejder under udøvelsen af sit hverv.

4. Det Europæiske Råd kan vedtage en europæisk afgørelse om ændring af stk. 1 for at udvide den europæiske anklagemyndigheds beføjelser til at omfatte bekæmpelse af grov kriminalitet med en grænseoverskridende dimension og som følge heraf om ændring af stk. 2 for så vidt angår gerningsmænd og medvirkende til grov kriminalitet, der berører flere medlemsstater. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-

*kræver national
ratifikation*

Politi

*Når intet andet er
nævnt, foreslår
Kommissionen eller
1/4 af medlemsstaterne*

*Politi, told og specielle
enheder*

*Opgaver:
-forebyggelse
-afsløring
-efterforskning*

Alm.

*lovgivningsprocedure
for:*

- behandle oplysninger

*- uddannelse,
udveksling af personale
og forskning*

*-fælles efterforsknings-
teknikker*

*Operationelt
samarbejde med
enstemmighed i Rådet,
EU-Parlamentet høres*

*Europol støtter og
styrker
politimyndighedernes
samarbejde om*

Parlamentet og Kommissionen.

Det Europæiske Råds afgørelse træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

5. AFDELING
POLITISAMARBEJDE

Artikel III-176

1. Unionen etablerer et politisamarbejde, der inddrager alle medlemsstaternes kompetente myndigheder, herunder politi, toldmyndigheder og andre særlige retshåndhævende myndigheder, der beskæftiger sig med forebyggelse, afsløring og efterforskning af strafbare handlinger.

2. Med henblik herpå kan der ved europæisk lov eller rammeloV fastlægges foranstaltninger vedrørende:

a) indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af relevante oplysninger

b) støtte til uddannelse af personale og samarbejde om udveksling af personale, om udstyr og om kriminalitetsforskning

c) fælles efterforsknings-teknikker vedrørende afsløring af grove former for organiseret kriminalitet.

3. Der kan ved en europæisk lov eller rammeloV vedtaget af Rådet fastlægges foranstaltninger vedrørende operationelt samarbejde mellem de myndigheder, der er omhandlet i denne artikel. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-177

1. Europols opgave er at støtte og styrke indsatsen hos medlemsstaternes politimyndigheder og andre retshåndhævende myndigheder og deres indbyrdes samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af grov kriminalitet, der

*grænseoverskridende
kriminalitet*

berører to eller flere medlemsstater, terrorisme og de former for kriminalitet, der skader en fælles interesse, som er omfattet af en EU-politik.

*Alm.
lovgivningsprocedure
for:*

2. Ved europæisk lov fastlægges Europols struktur, funktionsmåde, indsatsområde og opgaver. Disse opgaver kan omfatte:

*- behandling af
oplysninger*

a) indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af oplysninger, der fremsendes af bl.a. medlemsstaternes eller tredjelandes myndigheder eller eksterne organisationer

*- samordne,
tilrettelægge og udføre
fælles aktioner med
nationale myndigheder*

b) samordning, tilrettelæggelse og udførelse af efterforskning og operative aktioner, der gennemføres sammen med medlemsstaternes kompetente myndigheder eller inden for rammerne af fælles efterforskningshold, eventuelt i samarbejde med Eurojust.

*EU-Parlamentet og
nationale parlamenters
rolle besluttet efter
alm.
lovgivningsprocedure*

Ved europæisk lov fastlægges ligeledes de nærmere bestemmelser for Europa-Parlamentets kontrol af Europols aktiviteter sammen med medlemsstaternes nationale parlamenter.

*Europols
voldsanvendelse kræver
accept fra nationale
myndigheder*

3. Alle Europols operative aktioner skal foretages i samarbejde og i forståelse med myndighederne i den eller de medlemsstater, hvis område er berørt. Anvendelse af tvangsindgreb hører udelukkende ind under de kompetente nationale myndigheder.

Artikel III-178

*Regler for
myndigheders
optræden på en anden
medlemsstats
territorium*

Ved en europæisk lov eller rammelov vedtaget af Rådet fastlægges de betingelser og begrænsninger, hvorunder medlemsstaternes kompetente myndigheder, jf. artikel III-171 og III-176, kan arbejde på en anden medlemsstats område i samarbejde og i forståelse med denne stats myndigheder. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

*Rådet beslutter med
enstemmighed, EU-
Parlamentet høres*

***Koordinerende
kompetence,***

KAPITEL V
OMRÅDER, HVOR UNIONEN KAN BESLUTTE AT

*- direkte harmonisering
forbudt*

GENNEMFØRE KOORDINERENDE, SUPPLERENDE
ELLER UNDERSTØTTENDE
TILTAG

Folkesundhed

1. AFDELING
FOLKESUNDHED

Artikel III-179

*Højt sundheds-
beskyttelsesniveau, ikke
det "højeste"*

1. Der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Unionens politikker og aktiviteter.

*Supplere nationale
politikker...*

Unionens indsats, der skal være et supplement til de nationale politikker, skal være rettet mod at forbedre folkesundheden og forebygge sygdomme hos mennesker samt imødegå forhold, der kan indebære risiko for den fysiske og mentale sundhed. sundheden ved at fremme forskning i deres årsager, spredning og forebyggelse samt sundhedsoplysning og -uddannelse.

Unionen supplerer medlemsstaternes indsats for at begrænse narkotikarelaterede helbredsskader, herunder gennem oplysning og forebyggelse.

*fremme samarbejde
mellem
medlemsstaterne ved:*

2. Unionen fremmer samarbejdet mellem medlemsstaterne på de områder, der er omhandlet i denne artikel, og støtter om nødvendigt deres indsats.

- retningslinjer

Medlemsstaterne samordner indbyrdes og i kontakt med Kommissionen deres politikker og programmer på de i stk. 1 omhandlede områder. Kommissionen kan i nær kontakt med medlemsstaterne tage ethvert passende initiativ for at fremme denne samordning, navnlig initiativer, der tager sigte på at opstille retningslinjer og indikatorer, tilrettelægge udveksling af bedste praksis og udarbejde de nødvendige elementer til periodisk overvågning og evaluering. Europa-Parlamentet holdes fuldt underrettet.

- bedste praksis

- overvågning

- evaluering

*Samarbejde med
tredjelande*

3. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med folkesundhed.

*Alm.
lovgivningsprocedure
for:*

4. Uanset artikel I-11, stk. 5, og artikel I-16, litra a), bidrager europæiske love eller rammelove i overensstemmelse med artikel I-13 stk 2, litra k), til virkeliggørelsen af målene i

- Kvaliteten og sikkerheden af organer og blod kan øges af medlemslandene

- Veterinær- og plantesundhedsområdet

Regionsudvalget og ØSU høres

- Kvalitets- og sikkerhedsstandarder

- Tilskydelsesforanstaltninger for beskyttelse og forbedring af folkesundheden, ingen harmonisering

Regionsudvalget og ØSU høres

*Rådet vedtager henstillinger
Fuld respekt for det nationale ansvar for sundhedstjenesteydelser*

Industri

denne artikel ved indførelse af følgende foranstaltninger for at imødegå de fælles sikkerhedsudfordringer:

a) foranstaltninger til fastsættelse af en høj standard for kvaliteten og sikkerheden af organer og stoffer af menneskelig oprindelse, blod og blodprodukter; disse foranstaltninger er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger

b) foranstaltninger på veterinær- og plantesundhedsområdet, der direkte har til formål at beskytte folkesundheden

Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

c) foranstaltninger til fastsættelse af høje kvalitets- og sikkerhedsstandarder for sundhedsprodukter og medicinsk udstyr.

5. Der kan ligeledes ved europæisk lov eller rammelov træffes tilskyndelsesforanstaltninger med henblik på beskyttelse og forbedring af folkesundheden og navnlig samt bekæmpelse af større grænseoverskridende trusler mod sundheden, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

6. Med henblik på at nå målene i denne artikel kan Rådet på forslag af Kommissionen også vedtage henstillinger.

7. Unionens indsats på folkesundhedsområdet respekterer medlemsstaternes ansvar for udformningen af deres sundhedspolitik samt organisation og levering af sundhedstjenesteydelser og lægebehandling. Medlemsstaternes ansvar omfatter forvaltningen af sundhedstjenesteydelser og lægebehandling samt fordelingen af de midler, der afsættes hertil. De i stk. 4, litra a), nævnte foranstaltninger berører ikke nationale bestemmelser om donation eller medicinsk anvendelse af organer og blod.

2. AFDELING INDUSTRI

Artikel III-180

*Mål: At sikre
industriens
konkurrenceevne*

Midler:

1. Unionen og medlemsstaterne sørger for, at de nødvendige betingelser for udviklingen af EU-industriens konkurrenceevne er til stede.

Med henblik herpå tager deres indsats i overensstemmelse med et åbent og konkurrencepræget markedssystem sigte på:

a) at industrien hurtigere kan tilpasse sig strukturforandringer

b) at fremme et klima, der er gunstigt for initiativer og udvikling af virksomheder overalt i Unionen, navnlig små og mellemstore virksomheder

c) at fremme et klima, der er gunstigt for samarbejde mellem virksomheder

d) at fremme udnyttelsen af det industrielle potentiale i politikkerne for innovation, forskning og teknologisk udvikling.

*-retningslinjer
-bedste praksis
-overvågning
-evaluering*

2. Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden i kontakt med Kommissionen og samordner om nødvendigt deres indsats. Kommissionen kan tage de initiativer, den finder hensigtsmæssige for at fremme denne samordning, navnlig initiativer, der tager sigte på at opstille retningslinjer og indikatorer, tilrettelægge udveksling af bedste praksis og udarbejde de nødvendige elementer til periodisk overvågning og evaluering. Europa-Parlamentet holdes fuldt underrettet.

*Europæisk lov eller
rammelov kan fastsætte
specifikke
foranstaltninger
Ingen harmonisering af
nationale love*

3. Unionen bidrager til virkeliggørelsen af målene i stk. 1 gennem de politikker og aktiviteter, som den iværksætter i henhold til andre bestemmelser i forfatningen. Der kan ved europæiske love eller rammelove fastsættes specifikke foranstaltninger til støtte for medlemsstaternes aktioner med henblik på virkeliggørelse af målene i stk. 1, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

*Alm.
lovgivningsprocedure*

Denne afdeling danner ikke grundlag for Unionens indførelse af nogen form for foranstaltning, der kan medføre konkurrencefordrejning, eller som indeholder fiskale bestemmelser eller bestemmelser vedrørende ansattes

*Ingen konkurrencefor-
drejning*

Kultur

rettigheder og interesser.

3. AFDELING
KULTUR

Artikel III-181

Mål:

*- at bidrage til
udfoldelsen af
medlemsstaternes
kulturer*

*- fremme samarbejdet
mellem medlemsstater
og udbygge deres
indsats*

- viden

- arv

- kulturudvekslinger

- kunst, litteratur, AV

*- internationalt
samarbejde*

- integration af kultur

*Tilskyndelsesforan-
staltninger gennem lov
eller rammelov*

1. Unionen bidrager til, at medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig, idet den respekterer den nationale og regionale mangfoldighed og samtidig fremhæver den fælles kulturarv.

2. Unionen skal ved sin indsats fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt støtte og udbygge medlemsstaternes indsats på følgende områder:

a) forbedring af kendskabet til og formidlingen af de europæiske folkeslags kultur og historie

b) bevarelse og beskyttelse af den kulturarv, der er af europæisk betydning

c) ikke-kommercielle kulturudvekslinger

d) kunstneriske og litterære frembringelser, herunder i den audiovisuelle sektor.

3. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med kulturelle forhold, herunder navnlig Europarådet.

4. Unionen tager hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til andre bestemmelser i forfatningen, navnlig med henblik på at respektere og fremme sine kulturers mangfoldighed.

5. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i denne artikel:

a) fastsættes der ved europæiske love eller rammelove tilskyndelsesforanstaltninger, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og

*Alm.
lovgivningsprocedure*

*Ministerråd vedtager
henstillinger*

Turisme

*Mål: Fremme
turistsektorens
konkurrenceevne*

*- gunstigt klima for
virksomhederne*

*- udveksling af god
praksis*

*Alm.
lovgivningsprocedure,
ingen harmonisering*

***Uddannelse,
erhvervsuddannelse,
ungdom og sport***

*Mål: At udvikle højt
uddannelsesniveau*

*Fuld respekt for
national kompetence*

administrative bestemmelser. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Regionsudvalget

b) vedtager Rådet henstillinger på forslag af Kommissionen.

Artikel III-181a

1. Unionen supplerer medlemsstaternes indsats for at fremme konkurrenceevnen for Unionens virksomheder inden for turistsektoren.

2. Med henblik herpå er målene for Unionens indsats:

a) at tilskynde til tilvejebringelse af et gunstigt klima for udvikling af virksomhederne inden for denne sektor

b) at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne, navnlig ved udveksling af god praksis

3. De særlige foranstaltninger, der skal supplere medlemsstaternes indsats med henblik på at opfylde målsætningerne i denne artikel, fastsættes ved europæiske love eller rammelove, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

4. AFDELING
UDDANNELSE, UNGDOM, SPORT OG
ERHVERVSUDDANNELSE

Artikel III-182

1. Unionen bidrager til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt at støtte og supplere disses indsats. Den respekterer fuldt ud medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne samt deres kulturelle og sproglige mangfoldighed.

<i>Sport</i>	Unionen bidrager til <u>fremme af sporten i Europa</u> og tager i den forbindelse hensyn til dens specifikke forhold, dens strukturer, der bygger på frivillighed, og dens sociale og uddannende funktion.
	2. Målene for Unionens indsats er:
<i>Europæisk dimension på uddannelsesområdet</i>	a) at udvikle den <u>europæiske dimension på uddannelsesområdet</u> , navnlig gennem undervisning i og udbredelse af medlemsstaternes sprog
<i>Mobilitet</i>	b) at begunstige studerendes og læreres <u>mobilitet</u> , bl.a. ved at fremme den akademiske anerkendelse af eksamensbeviser og studieperioder
<i>Samarbejde</i>	c) at fremme <u>samarbejdet</u> mellem uddannelsesinstitutionerne
<i>Udveksling</i>	d) at fremme <u>udvekslingen</u> af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, som er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer
<i>Udveksling af unge og deltagelse i det demokratiske liv</i>	e) at tilskynde til udvikling af <u>udvekslingen af unge</u> og ungdomsledere og fremme de unges <u>deltagelse</u> i det <u>demokratiske liv</u> i Europa
<i>Fjernundervisning</i>	f) at tilskynde til udvikling af <u>fjernundervisning</u>
<i>Europæisk dimension af sport - fremme retfærdighed og integritet</i>	g) at udvikle <u>sportens europæiske dimension</u> ved at gøre sportskonkurrencer mere retfærdige og åbne og fremme samarbejde mellem sportsorganisationer samt ved at beskytte sportsudøvernes og <u>især de unge sportsudøveres fysiske og moralske integritet</u> .
<i>Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer</i>	3. <u>Unionen og medlemsstaterne</u> fremmer samarbejdet med <u>tredjelande</u> og med de <u>internationale organisationer</u> , der beskæftiger sig med <u>uddannelsesforhold</u> , herunder navnlig <u>Europarådet</u> .
<i>Midler:</i>	4. For at bidrage til virkeliggørelse af målene i denne artikel:
<i>- tilskyndelsesforanstaltninger ved alm. lovgivningsprocedure,</i>	a) fastsættes der ved europæiske <u>love eller rammelove tilskyndelsesforanstaltninger</u> , men <u>uden</u> at der er tale om nogen form for <u>harmonisering</u> af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Lovene eller rammelovene

<i>ingen harmonisering</i>	vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg
<i>Rådet vedtager henstillinger</i>	b) vedtager Rådet <u>henstillinger</u> på forslag af Kommissionen.
<i>Erhvervsuddannelse</i>	Artikel III-183
<i>Respekt for medlemsstaternes ansvar</i>	1. Unionen iværksætter en <u>erhvervsuddannelsespolitik</u> , der støtter og <u>supplerer</u> medlemsstaternes indsats med <u>fuld respekt</u> for, at <u>ansvaret</u> for undervisningsindholdet og tilrettelæggelsen af erhvervsuddannelserne <u>ligger hos medlemsstaterne</u> .
<i>Mål:</i>	2. Målene for Unionens indsats er:
<i>- industrielle udvikling</i>	a) at <u>lette tilpasningen til den industrielle udvikling</u> , navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling
<i>- erhvervsuddannelse</i>	b) at forbedre den grundlæggende erhvervsuddannelse samt efter- og videreuddannelsen for at lette den erhvervsmæssige integration og reintegration på arbejdsmarkedet
<i>- mobilitet</i>	c) at lette <u>adgangen til erhvervsuddannelse</u> og begunstige mobiliteten for erhvervslærere og personer under uddannelse, navnlig unge
<i>- samarbejde</i>	d) at stimulere <u>samarbejdet om erhvervsuddannelse mellem uddannelsesinstitutioner</u> og virksomheder
<i>- udveksling</i>	e) at fremme <u>udvekslingen af oplysninger</u> og erfaringer om spørgsmål, der er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer.
<i>- internationalt samarbejde</i>	3. <u>Unionen og medlemsstaterne</u> fremmer samarbejdet med <u>tredjelande</u> og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med erhvervsuddannelsesforhold.
<i>Mål opnås ved alm. lovgivningsprocedure, uden harmonisering</i>	4. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i denne artikel a) fastsættes de nødvendige foranstaltninger ved europæiske <u>love eller rammelove</u> , men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring

af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

b) vedtager Rådet henstillinger på forslag af Kommissionen.

Civil beskyttelse

5. AFDELING
CIVILBESKYTTELSE

Artikel III-184

*Fremme samarbejde
mellem medlemsstater*

1. Unionen fremmer samarbejdet mellem medlemsstaterne for at gøre ordningerne for forebyggelse af og beskyttelse mod naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer mere effektive.

Mål:

Målene for Unionens indsats er:

*- risikoforebyggelse og
oplæring*

a) at støtte og supplere medlemsstaternes tiltag på nationalt, regionalt og lokalt plan med hensyn til risikoforebyggelse, beredskab hos indsatspersonellet på civilbeskyttelsesområdet i medlemsstaterne og indsats i tilfælde af naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer i Unionen

*- operationelt
samarbejde*

b) at fremme et hurtigt og effektivt operationelt samarbejde i Unionen mellem de nationale tjenester på civilbeskyttelsesområdet

*- internationalt
samarbejde*

c) at fremme sammenhængen i internationalt arbejde på civilbeskyttelsesområdet.

Lov eller rammelov

2. De foranstaltninger, der er nødvendige for at bidrage til virkeliggørelsen af målene i stk. 1, fastsættes ved europæisk lov eller rammelov, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

*Almindelig
lovgivningsprocedure
uden harmonisering*

**Administrativt
samarbejde**

6. AFDELING
ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE

Artikel III-185

*National gennemførelse
af EU-ret er af fælles
interesse*

1. En effektiv national gennemførelse af EU-retten i medlemsstaterne, der er af afgørende betydning for, at Unionen kan fungere tilfredsstillende, betragtes som et område af fælles interesse.

*Unionen kan støtte
medlemsstaterne i at
gennemføre EU-retten*

*Almindelig
lovgivningsprocedure
uden harmonisering*

*Påvirker ikke
medlemsstaternes
forpligtelse til at
gennemføre EU-retten*

***Oversøiske Lande og
Territorier
(OLT-lande)***

*Særlige forhold mellem
OLT-landene og
Unionen*

*Grønland: Særlig
protokol*

*Mål:
- at fremme den
økonomiske og sociale
udvikling
- tætte forhold*

2. Unionen kan støtte medlemsstaternes bestræbelser på at forbedre deres administrative kapacitet til at gennemføre EU-retten. En sådan indsats kan omfatte hjælp til udveksling af oplysninger og embedsmænd samt støtte til uddannelsesprogrammer. Ingen medlemsstat kan tvinges til at tage imod en sådan støtte. De foranstaltninger, der er nødvendige med henblik herpå, fastsættes ved europæisk lov, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

3. Denne artikel berører ikke medlemsstaternes forpligtelser til at gennemføre EU-retten eller Kommissionens rettigheder og pligter. Denne artikel berører heller ikke andre bestemmelser i forfatningen om administrativt samarbejde mellem medlemsstaterne og mellem dem og Unionen.

AFSNIT IV DE OVERSØISKE LANDES OG TERRITORIERS ASSOCIERING

Artikel III-186

1. De ikke-europæiske lande og territorier, der opretholder særlige forbindelser med Danmark, Frankrig, Nederlandene og Det Forenede Kongerige, er associeret med Unionen. Disse lande og territorier, i det følgende benævnt "lande og territorier", er opregnet i bilag II*.

Artikel III-186 - III-191 finder anvendelse på Grønland, medmindre andet følger af de særlige bestemmelser, der er fastsat i protokollen om den særlige ordning for Grønland.

2. Formålet med associeringen er at fremme den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og territorier og at oprette nære økonomiske forbindelser mellem disse og Unionen.

Associeringen skal først og fremmest åbne mulighed for at tjene befolkningernes interesser i disse lande og territorier og øge deres velstand for herved at lede dem frem til den økonomiske, sociale og kulturelle udvikling, som de tilstræber.

* Dette bilag, der svarer til bilag II i TEF, er endnu ikke udarbejdet.

Artikel III-187

Associeringen tilstræber nedennævnte mål:

*Handel: OLT
behandles som
medlemsstat...*

a) Medlemsstaterne anvender i deres samhandel med disse lande og territorier samme regler, som de i henhold til forfatningen anvender indbyrdes.

*...og OLT skal
behandle alle
medlemsstater ens*

b) Hvert land eller territorium anvender i sin samhandel med medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier samme regler, som det anvender over for den europæiske stat, med hvilken det opretholder særlige forbindelser.

- investeringer

c) Medlemsstaterne bidrager til de investeringer, som den fremskridende udvikling af disse lande og territorier kræver.

*Licitationer:
medlemsstater og OLT
behandles ens*

d) For så vidt angår de investeringer, der finansieres af Unionen, er deltagelse i licitationer og leverancer åben på lige betingelser for alle fysiske og juridiske personer, som henholdsvis er statsborgere eller hjemmehørende i medlemsstaterne eller i disse lande og territorier.

*Etablering: ingen
forskelsbehandling af
virksomheder fra OLT*

e) Medmindre der vedtages akter i henhold til artikel III-191, gælder i forholdet mellem medlemsstaterne og disse lande og territorier uden nogen form for forskelsbehandling de i underafdelingen om etableringsretten nævnte bestemmelser for deres statsborgeres og selskabers ret til at etablere sig, ligesom de dér nævnte procedurer finder tilsvarende anvendelse.

Artikel III-188

*Forbud mod told på
varer, der importeres
fra OLT til EU...*

1. Varer med oprindelse i disse lande og territorier nyder ved indførsel til medlemsstaterne godt af det forbud mod told mellem medlemsstaterne, der er fastsat i forfatningen.

*...og på varer, der
importeres fra EU til
OLT*

2. Ved indførsel i hvert af disse lande eller territorier er told, der pålægges varer fra medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier, forbudt i overensstemmelse med artikel III-3.

Undtagelser

3. Disse lande og territorier kan dog opkræve sådan told, som er nødvendig for deres udvikling og industrialisering, eller som er finanstold og har til formål af skaffe midler til deres offentlige budgetter.

*Ingen
forskelsbehandling af
varer importeret fra
forskellige
medlemsstater*

Den i første afsnit nævnte told kan ikke være højere end den, der pålægges varer, der hidrører fra den medlemsstat, med hvilken det pågældende land eller territorium opretholder særlige forbindelser.

4. Stk. 2 finder ikke anvendelse på de lande og territorier, der som følge af særlige internationale forpligtelser anvender en toldtarif, der ikke hjemler forskelsbehandling.

5. Indførelse eller ændring af toldsætter for varer, der indføres i disse lande og territorier, må hverken retligt eller faktisk føre til direkte eller indirekte forskelsbehandling af varer fra forskellige medlemsstater.

Artikel III-189

*Sikkerheds-
Foranstaltninger*

Såfremt toldsætternes niveau for varer med oprindelse i et tredjeland ved indførelse til et land eller territorium, når artikel III-188, stk. 1, finder anvendelse, vil kunne fremkalde omlægninger af samhandelen til skade for en medlemsstat, kan denne begære, at Kommissionen foreslår de øvrige medlemsstater at træffe de nødvendige bestemmelser for at afhjælpe denne situation.

Artikel III-190

*Fri bevægelighed for
arbejdskraft*

Med forbehold af bestemmelserne vedrørende folkesundheden, den offentlige sikkerhed og den offentlige orden reguleres den frie bevægelighed for arbejdskraften fra disse lande og territorier inden for medlemsstaterne og for arbejdskraften fra medlemsstaterne inden for disse lande og territorier ved retsakter vedtaget i overensstemmelse med artikel III-191.

Artikel III-191

*Besluttet enstemmigt i
Rådet*

På forslag af Kommissionen vedtager Rådet med enstemmighed med udgangspunkt i de resultater, der er opnået i forbindelse med associeringen mellem landene og territorierne og Unionen, love, rammelove bekendtgørelser og afgørelser vedrørende de nærmere retningslinjer og proceduren for disse landes og territoriers associering med Unionen. Disse love og rammelove vedtages efter høring af Europa-Parlamentet.

**OPTRÆDEN
UDADTIL**

Fælles Principper

Unionen skal forsvare principperne om:

- demokrati
- retsstatsprincip
- menneskerettigheder
- grundlæggende rettigheder
- menneskelig værdighed
- lighed
- solidaritet
- folkeretten
- partnerskab
- globale organisationer
- FN

Unionens eksterne politik:

- værne om fælles interesser
- konsolidere menneskerettigheder
- bevare fred
- bæredygtig udvikling

**AFSNIT V
UNIONENS OPTRÆDEN UDADTIL**

**KAPITEL I
GENERELLE ANVENDELSESBESTEMMELSER**

Artikel III-193

1. Unionens optræden på den internationale scene bygger på de principper, der har ligget til grund for dens egen oprettelse, udvikling og udvidelse, og som den tilstræber at fremme i den øvrige verden: demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettighedernes og de grundlæggende rettigheders universalitet og udelelighed, respekt for den menneskelige værdighed, principperne om lighed og solidaritet samt respekt for grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt og folkeretten.

Unionen bestræber sig på at udvikle forbindelser og skabe partnerskaber med tredjelande samt internationale, regionale eller globale organisationer, der er enige i de grundsætninger, der er nævnt i første afsnit. Den vil fremme multilaterale løsninger på fælles problemer, især inden for De Forenede Nationers rammer.

2. Unionen fastlægger og gennemfører fælles politikker og tiltag og arbejder for en høj grad af samarbejde på alle områder i tilknytning til internationale forbindelser med henblik på:

- a) at værne om sine værdier og grundlæggende interesser, samt sin sikkerhed, uafhængighed og integritet
- b) at konsolidere og styrke demokrati, retsstatsprincipper, menneskerettigheder og folkerettens principper
- c) at bevare freden, forebygge konflikter og styrke den internationale sikkerhed i overensstemmelse med formålene og grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt samt principperne i Helsingfors-slutakten og målene i Paris-chartret, herunder de principper og de mål, der vedrører de ydre grænser
- d) at fremme en bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig henseende i udviklingslandene med det hovedformål at udrydde fattigdommen

- frit verdensmarked

e) at tilskynde til alle landes integration i den internationale økonomi, herunder gennem gradvis afskaffelse af hindringer for international handel

- forbedre miljøet

f) at bidrage til udarbejdelsen af internationale foranstaltninger med henblik på at beskytte og forbedre miljøkvaliteten og den bæredygtige forvaltning af de globale naturressourcer med det formål at sikre bæredygtig udvikling

- humanitær hjælp

g) at bistå befolkninger, lande og regioner, der står over for naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, og

- globalisering

h) at fremme et internationalt system, der bygger på stærkere multilateralt samarbejde og god global governance.

3. Unionen respekterer de principper og forfølger de mål, der er nævnt i stk. 1 og 2, i forbindelse med udarbejdelsen og gennemførelsen af sin optræden udadtil på de forskellige områder, der er omfattet af dette afsnit, samt af de øvrige politikker for så vidt angår deres eksterne aspekter.

Unionen skal sikre sammenhæng mellem de forskellige områder udadtil og de øvrige politikker

Unionen påser, at der er sammenhæng mellem de forskellige områder inden for dens optræden udadtil og mellem disse og dens øvrige politikker. Rådet og Kommissionen, der bistås af EU-udenrigsministeren, sikrer denne sammenhæng og samarbejder i den henseende.

Artikel III-194

Det Europæiske Råd fastlægger interesser og mål, ved enstemmighed

1. Det Europæiske Råd fastlægger Unionens strategiske interesser og mål på grundlag af de principper og mål, der er nævnt i artikel III-193.

Det Europæiske Råds europæiske afgørelser om Unionens strategiske interesser og mål vedrører såvel den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik som andre områder i forbindelse med Unionens optræden udadtil. De kan vedrøre Unionens forbindelser med et land eller et område eller have en tematisk tilgang. De indeholder bestemmelser om varighed samt om de midler, der skal stilles til rådighed af Unionen og medlemsstaterne.

Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter en henstilling fra Rådet, som dette vedtager efter de nærmere

*EU-udenrigsministeren
og Kommissionen kan
forelægge fælles
forslag*

bestemmelser, der er fastsat for hvert område. Det Europæiske Råds europæiske afgørelser gennemføres i overensstemmelse med procedurerne i forfatningen.

2. EU-udenrigsministeren kan for så vidt angår den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og Kommissionen for så vidt angår andre områder i forbindelse med Unionens optræden udadtil forelægge Rådet fælles forslag.

Udenrigspolitik

KAPITEL II
DEN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK

1. afdeling
Fælles bestemmelser

Artikel III-195

*Unionen fastlægger og
gennemfører sin egen
udenrigspolitik med...*

1. Unionen fastlægger og gennemfører inden for rammerne af principperne og målene for sin optræden udadtil en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der dækker alle områder af udenrigs- og sikkerhedspolitikken.

*...støtte fra
medlemsstaterne*

2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet.

*Medlemsstater må ikke
handle imod Unionens
interesser*

Medlemsstaterne samarbejder for at styrke og udvikle deres gensidige politiske solidaritet. De afstår fra enhver handling, der strider imod Unionens interesser, eller som kan skade dens effektivitet som en sammenhængskraft i de internationale forbindelser.

*Ministerråd og
udenrigsminister
overvåger*

Rådet og EU-udenrigsministeren påser, at disse principper overholdes.

Midler:

3. Unionen varetager den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ved:

*- overordnede
retningslinjer*

a) at fastlægge de overordnede retningslinjer

- afgørelser

b) at vedtage europæiske afgørelser, der fastlægger:

- aktioner
  - holdninger
  - gennemførelse
  - samarbejde mellem medlemsstater
- i) de aktioner, der skal gennemføres i Unionen
  - ii) de holdninger, der skal gennemføres i Unionen
  - iii) de nærmere bestemmelser for gennemførelsen af de europæiske afgørelser, der er nævnt i nr. i) og ii)
  - c) at styrke det systematiske samarbejde mellem medlemsstaterne om deres politik.

Artikel III-196

Det Europæiske Råd fastlægger ved enstemmighed de overordnede retningslinjer for udenrigs- og forsvarspolitik

1. Det Europæiske Råd fastlægger de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder for anliggender, der har indvirkning på forsvarsområdet.

Hvis den internationale udvikling kræver det, indkalder formanden for Det Europæiske Råd til et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd med henblik på at definere de strategiske linjer for Unionens politik i forhold til denne udvikling.

Mere detaljerede retningslinjer vedtages af Rådet

2. Rådet vedtager de europæiske afgørelser, der er nødvendige for fastlæggelse og iværksættelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik på grundlag af de overordnede retningslinjer og de strategiske linjer, som Det Europæiske Råd har fastlagt.

Artikel III-197

*Udenrigsministeren:
- er formand for Udenrigsrådet
- udarbejder forslag
- gennemfører afgørelser*

1. EU-udenrigsministeren, der er formand for Udenrigsrådet, bidrager med sine forslag til udarbejdelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og sørger for, at de europæiske afgørelser, der vedtages af Det Europæiske Råd og Rådet, gennemføres.

- repræsenterer Unionen udadtil (sammen med fast formand for det Europæiske Råd)

2. EU-Udenrigsministeren repræsenterer Unionen i anliggender vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Han fører på Unionens vegne den politiske dialog med tredjeparter og udtrykker Unionens holdning i internationale organisationer og på internationale konferencer.

Udenrigstjeneste

3. Under udøvelsen af sit hverv bistås EU-

udenrigsministeren af en tjeneste for EU's optræden udadtil. Denne tjeneste arbejder sammen med medlemsstaternes diplomatiske tjenester.

Artikel III-198

Rådet vedtager afgørelser angående internationale operationer...

1. Hvis en international situation kræver en operationel aktion fra Unionens side, vedtager Rådet de nødvendige europæiske afgørelser. Disse afgørelser fastsætter mål og rækkevidde, de midler, der skal stilles til rådighed for Unionen, samt betingelserne for gennemførelse af aktionen og om nødvendigt dens varighed.

...og reviderer afgørelsen

Hvis der sker en ændring af forholdene, der har væsentlig betydning for et spørgsmål, der er genstand for en sådan europæisk afgørelse, reviderer Rådet principperne og målene for denne afgørelse og vedtager de nødvendige europæiske afgørelser.

Afgørelser forpligter medlemslandene

2. Disse europæiske afgørelser forpligter medlemsstaterne i deres stillingtagen og handlinger.

Forudgående samråd før national stillingtagen

3. Den berørte medlemsstat underretter om enhver national stillingtagen eller handling i henhold til en europæisk afgørelse som nævnt i stk. 1 i så god tid, at der om nødvendigt kan holdes forudgående samråd i Rådet. Forpligtelsen til at give forhåndsunderretning gælder ikke for bestemmelser, som alene indebærer gennemførelse af den pågældende afgørelse på nationalt plan.

I akutte situationer kan medlemsstaterne handle i stedet for Unionen, men skal straks informere Rådet herom

4. Gør forholdenes udvikling det påtrængende nødvendigt, og revideres den europæiske afgørelse som nævnt i stk. 1 ikke, kan medlemsstaterne under hensyntagen til de almindelige mål for denne afgørelse straks træffe de nødvendige forholdsregler. En medlemsstat, der træffer sådanne forholdsregler, underretter omgående Rådet herom.

Rådet vedtager afgørelser

5. Volder iværksættelsen af en europæisk afgørelse efter denne artikel alvorlige vanskeligheder for en medlemsstat, skal denne forelægge sagen for Rådet, der skal drøfte den og søge passende løsninger. Disse må ikke stride imod målene for aktionen eller være til skade for dens effektivitet.

Artikel III-199

Rådet vedtager europæiske afgørelser, som fastlægger Unionens holdning til et bestemt spørgsmål af geografisk eller tematisk karakter. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres nationale politik er i overensstemmelse med Unionens holdninger.

Artikel III-200

Forslag fra:

- 1) *Medlemslande*
- 2) *Udenrigsminister*
- 3) *Udenrigsminister og Kommissionen*

Ekstraordinært Ministerrådsmøde når en hurtig beslutning er nødvendig

1. Enhver medlemsstat, EU-udenrigsministeren eller EU-udenrigsministeren med støtte fra Kommissionen kan forelægge Rådet alle spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og forelægge henholdsvis initiativer eller forslag for Rådet.

2. I tilfælde, der kræver en hurtig afgørelse, indkalder EU-udenrigsministeren enten på egen foranledning eller på anmodning af en medlemsstat inden for 48 timer eller, hvor en afgørelse er uopsættelig, inden for en endnu kortere frist til en ekstraordinær samling i Rådet.

Beslutningstagning

**Generel regel:
Enstemmighed med mulighed for ikke at stemme**

En afgørelse vedtages ikke, hvis mindst en tredjedel af medlemsstaterne, der repræsenterer mindst en tredjedel af EU's befolkning, undlader at stemme

Artikel III-201

1. Europæiske afgørelser i henhold til dette kapitel vedtages af Rådet med enstemmighed.

Hvis et medlem af Rådet afholder sig fra at stemme i forbindelse med afstemninger, kan medlemmet kvalificere sin stemmeundladelse ved at afgive en formel erklæring. I så fald er det pågældende medlem ikke forpligtet til at anvende den europæiske afgørelse, men det accepterer, at den forpligter Unionen. Under udvisning af gensidig solidaritet afholder den pågældende medlemsstat sig fra enhver handling, som vil kunne komme i konflikt med eller hindre en handling fra Unionens side på grundlag af den pågældende afgørelse, og de øvrige medlemsstater respekterer dens holdning. Hvis de medlemmer af Rådet, der på denne måde knytter en erklæring til deres stemmeundladelse, udgør mindst en tredjedel af medlemsstaterne, med tilsammen mindst en tredjedel af Unionens befolkning, er afgørelsen ikke vedtaget.

Rådet beslutter ved kvalificeret flertal:

2. Uanset stk. 1 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal,

- når Det Europæiske Råd har fastlagt Unionens interesser

- på grundlag af et forslag fra udenrigsministeren

- iværksættelse af aktion eller holdning

- udpegning af en særlig repræsentant

Vetoret i vitale nationale anliggender

Kvalificeret flertal kan henvise forslag til Det Europæiske Råd

Europæisk Råd kan enstemmigt udstrække kvalificeret flertal til flere områder

Ikke kvalificeret flertal på forsvarsområdet

Udenrigsminister koordinerer med kollegaer

Diplomatiske missioner samarbejder

a) når det vedtager en europæisk afgørelse, der fastlægger en EU-aktion eller EU-holdning på forslag af en europæisk afgørelse truffet af Det Europæiske Råd vedrørende Unionens strategiske interesser og mål som nævnt i artikel III-194, stk. 1,

b) når det på forslag af EU-udenrigsministeren vedtager en europæisk afgørelse, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning

c) når det vedtager en europæisk afgørelse om iværksættelse af en europæisk afgørelse, der fastlægger en EU-aktion eller en EU-holdning

d) når det vedtager en europæisk afgørelse om udpegning af en særlig repræsentant i henhold til artikel III-203.

Hvis et medlem af Rådet erklærer, at det af vitale, nærmere anførte årsager, der vedrører den nationale politik, agter at stemme imod vedtagelsen af en europæisk afgørelse, der skal vedtages med kvalificeret flertal, finder der ikke afstemning sted. EU-udenrigsministeren søger i tæt samråd med den pågældende medlemsstat at opnå en løsning, som den kan acceptere. Hvis der ikke opnås et resultat, kan Rådet med kvalificeret flertal anmode om, at sagen henvises til Det Europæiske Råd med henblik på enstemmig europæisk afgørelse.

3. I overensstemmelse med artikel I-39 stk. 8, kan Det Europæiske Råd med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse om, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal i andre tilfælde end dem, der er nævnt i stk. 2.

4. Stk. 2 og 3 gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

Artikel III-202

1. Når Det Europæiske Råd eller Rådet har fastlagt en fælles EU-tilgang i henhold til artikel I-39, stk. 5, samordner EU-udenrigsministeren og medlemsstaternes udenrigsministre deres aktiviteter i Rådet.

2. Medlemsstaternes diplomatiske missioner og Unionens delegationer i tredjelande og ved internationale organisationer samarbejder indbyrdes i tredjelande og ved internationale

organisationer og bidrager til udformningen og iværksættelsen af den fælles tilgang, der er nævnt i stk. 1.

Artikel III-203

Udnævnelse af en særlig repræsentant med specifikt mandat

Når Rådet kan på forslag af EU-udenrigsministeren udpege en særlig repræsentant med et mandat i forbindelse med særlige politikspørgsmål. Den særlige repræsentant udøver sit mandat under EU-udenrigsministerens myndighed.

Artikel III-204

Aftaler med tredjelande

Unionen kan indgå aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer på de områder, der hører under dette kapitel.

Artikel III-205

Udenrigsministeren hører EU-Parlamentet om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, samt den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik

1. EU-udenrigsministeren hører Europa-Parlamentet i overensstemmelse med artikel I-39, stk. 6, og artikel I-40 stk. 8. Han påser, at der tages behørigt hensyn til Europa-Parlamentets synspunkter. De særlige repræsentanter kan inddrages i underretningen af Europa-Parlamentet.

2. Europa-Parlamentet kan stille spørgsmål eller rette henstillinger til Rådet og EU-udenrigsministeren. Det drøfter to gange om året de fremskridt, der er gjort med iværksættelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

EU-Parlamentet kan rette henstillinger

Artikel III-206

Medlemsstater taler med én stemme i internationale organisationer

1. Medlemsstaterne samordner deres optræden i internationale organisationer og på internationale konferencer. De forsvare Unionens holdninger i disse fora. EU-udenrigsministeren sikrer tilrettelæggelsen af denne samordning.

I internationale organisationer og på internationale konferencer, hvori ikke alle medlemsstaterne deltager, forsvare de deltagende medlemsstater Unionens holdninger.

Hvis kun nogle medlemsstater er repræsenterede i internationale organisationer, skal de informere de andre

2. I overensstemmelse med artikel I-15, stk. 2, skal de medlemsstater, der er repræsenteret i internationale organisationer eller på internationale konferencer, hvori ikke alle medlemsstaterne deltager, skal holde disse samt EU-udenrigsministeren underrettet om alle spørgsmål af fælles interesse.

*Medlemmer af FN's sikkerhedsråd:
- forsvarer Unionens holdninger*

De medlemsstater, der også er medlemmer af De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, rådfører sig med hinanden og holder de øvrige medlemsstater samt EU-udenrigsministeren fuldt underrettet. De medlemsstater, der er medlemmer af Sikkerhedsrådet, forsvarer i udøvelsen af deres funktion Unionens holdninger og interesser, uden at dette dog berører det ansvar, der påhviler dem i medfør af De Forenede Nationers pagt.

EU-udenrigsministeren fremlægger EU's holdning for Sikkerhedsrådet

Når Unionen har fastlagt en holdning til et emne på dagsordenen for De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, anmoder de medlemsstater, der sidder i Sikkerhedsrådet, om, at EU-udenrigsministeren indbydes til at fremlægge Unionens holdning.

Artikel III-207

Diplomatiske missioner samarbejder for at sikre overholdelse og gennemførelse af Unionens holdning

Medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner og Unionens delegationer i tredjelande og på internationale konferencer samt deres repræsentationer ved internationale organisationer samarbejder for at sikre, at de europæiske afgørelser der fastlægger EU-holdninger og -aktioner, som der er vedtaget i medfør af dette kapitel, overholdes og iværksættes. De intensiverer deres samarbejde ved at udveksle oplysninger og foretage fælles vurderinger.

De bidrager til iværksættelsen af europæiske borgeres ret til beskyttelse på tredjelandes område, jf. artikel I-8, stk. 2, litra c) samt af de foranstaltninger, der vedtages i henhold til artikel III-11.

Artikel III-208

Udenrigs- og sikkerhedspolitisk komité

- følger den internationale situation

1. Med forbehold af artikel III-247 følger en udenrigs- og sikkerhedspolitisk komité den internationale situation på de områder, der henhører under den fælles udenrigs- og

- følger iværksættelsen

sikkerhedspolitik, og bidrager til at fastlægge politikken ved at afgive udtalelser til Rådet på dettes eller EU-udenrigsministerens foranledning eller på eget initiativ. Komitéen følger ligeledes iværksættelsen af den vedtagne politik med forbehold af EU-udenrigsministerens beføjelser.

- udøver politisk kontrol med krisestyringsoperationer

2. Inden for dette kapitels område varetager Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité under Rådets og EU-udenrigsministerens ansvar den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af krisestyringsoperationer som omhandlet i artikel III-210.

Rådet kan bemyndige komité til at beslutte

Rådet kan med henblik på en krisestyringsoperation og for hele dennes varighed, som fastlagt af Rådet, bemyndige komitéen til at træffe relevante foranstaltninger vedrørende den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af operationen.

Artikel III-209

Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik påvirker ikke EU's kompetencer på andre områder

Gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik berører ikke anvendelsen af institutionernes procedurer og det respektive omfang af deres beføjelser, der er fastsat i forfatningen med henblik på udøvelsen af Unionens kompetencer i artikel I-12 - I-14 samt I-16. Endvidere berører gennemførelsen af politikkerne i disse artikler ikke anvendelsen af institutionernes procedurer og det respektive omfang af deres beføjelser som fastsat i forfatningen med henblik på udøvelsen af Unionens kompetencer i henhold til dette kapitel.

Sikkerheds- og forsvarspolitik

2. Afdeling

Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik

Artikel III-210

Brug af militære og civile midler til:
- nedrustning
- humanitære opgaver
- militær assistance
- kampstyrker
- konfliktforebyggelse
- fredsskabelse
- stabilisering

1. De opgaver, der er omhandlet i artikel I-40, stk. 1, i forbindelse med hvilke Unionen kan anvende civile og militære midler, omfatter fælles aktioner på nedrustningsområdet, humanitære opgaver og redningsopgaver, rådgivnings- og bistandsopgaver på det militære område, konfliktforebyggende og fredsbevarende opgaver og kampstyrkers opgaver i forbindelse med krisestyring, herunder fredsskabelse og postkonflikt-stabiliseringsoperationer. Alle disse opgaver kan bidrage til bekæmpelse af terrorisme, herunder gennem den

*Rådet vedtager
afgørelser med
enstemmighed*

støtte, som ydes tredjelande til bekæmpelse af terrorisme på deres område.

2. Rådet vedtager europæiske afgørelser om de opgaver, der er omhandlet i stk. 1, idet det fastlægger deres mål og rækkevidde samt de overordnede betingelser for deres gennemførelse. EU-udenrigsministeren forestår med reference til Rådet og i nær permanent kontakt med Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité samordningen af opgavernes civile og militære aspekter.

Artikel III-211

*Afgørelse kan
gennemføres af en
gruppe af
medlemsstater*

1. Rådet kan i medfør af de europæiske afgørelser, det vedtager i henhold til [artikel III-210, overdrage gennemførelsen af en opgave til en gruppe af medlemsstater, der ønsker det og råder over den fornødne kapacitet til at udføre en sådan opgave. Disse medlemsstater aftaler indbyrdes sammen med EU-udenrigsministeren, hvorledes opgaven skal forvaltes.

*Rådet skal holdes
underrettet*

2. De medlemsstater, der deltager i gennemførelsen af opgaven, aflægger regelmæssigt situationsrapport til Rådet på eget initiativ eller på anmodning af en anden medlemsstat. De deltagende medlemsstater forelægger øjeblikkeligt sagen for Rådet, såfremt gennemførelsen af opgaven får væsentlige følger eller nødvendiggør en ændring af målet, rækkevidden eller de betingelser for opgaven, jf. de europæiske afgørelser, der er nævnt i stk. 1. Rådet vedtager i så fald de nødvendige europæiske afgørelser.

***Europæiske Agentur
for Forsvarsmateriel,
Forskning og Militære
Kapaciteter***

*- identificere militære
behov*

*- fremme
harmonisering af
operationelle behov*

Artikel III-212

1. Det Europæiske Agentur for Forsvarsmateriel, Forskning og Militære Kapaciteter, der oprettes ved artikel I-40, stk. 3, og placeres under Rådets myndighed, har til opgave

a) at bidrage til fastlæggelse af målene for medlemsstaternes militære kapacitet og vurdere, om de kapacitetstilsagn, som medlemsstaterne har givet, overholdes

b) at fremme harmonisering af de operationelle behov samt vedtagelse af effektive og indbyrdes forenelige fremgangsmåder i forbindelse med materielanskaffelser

- forvalte fælles
programmer

c) at fremsætte forslag til multilaterale projekter med henblik på at opfylde målene for militær kapacitet og sikre koordineringen af de programmer, der gennemføres af medlemsstaterne, og forvaltningen af specifikke samarbejdsprogrammer

- støtte forskning i
forsvarsteknologi

d) at støtte forskningen i forsvarsteknologi samt koordinere og planlægge fælles forskningsaktiviteter og undersøgelser af tekniske løsninger, der imødekommer de fremtidige operationelle behov

- styrke
forsvarssektoren

e) at bidrage til at identificere og eventuelt gennemføre alle nyttige foranstaltninger med henblik på at styrke forsvarssektorens industrielle og teknologiske grundlag og øge effektiviteten af de militære udgifter.

Agenturet er åbent for
alle medlemsstater

2. Agenturet er åbent for alle medlemsstater, der ønsker at deltage. Rådet vedtager med kvalificeret flertal en europæisk afgørelse med henblik på at fastlægge statuten, hjemstedet og de nærmere bestemmelser for agenturets drift. Denne afgørelse tager hensyn til omfanget af den faktiske deltagelse i agenturets aktiviteter. Inden for agenturet oprettes der specifikke grupper, der omfatter de medlemsstater, som gennemfører fælles projekter. Agenturet udfører efter behov sine opgaver i samråd med Kommissionen.

Artikel III-213

Medlemsstater med stor militær kapacitet kan etablere struktureret samarbejde

1. De medlemsstater (jf. listen i protokol [*titel*]), der opfylder højere kriterier for militær kapacitet og ønsker at indgå mere bindende forpligtelser på dette område med henblik på de mest krævende opgaver, etablerer i fællesskab et struktureret samarbejde som omhandlet i [artikel I-40, stk. 6]. De kriterier og forpligtelser med hensyn til militær kapacitet, som disse medlemsstater har fastlagt, anføres i denne protokol.

Rådet etablerer samarbejdet ved kvalificeret flertal

2. Senest tre måneder efter denne underretning vedtager Rådet en europæisk afgørelse om etablering af et permanent struktureret samarbejde med en liste over de deltagende medlemsstater. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af EU-udenrigsministeren.

åbent for alle medlemsstater

3. Enhver medlemsstat, der på et senere tidspunkt ønsker at deltage i det permanente strukturerede samarbejde, underretter Rådet og EU-udenrigsministeren.

*Rådet bekræfter
deltagelse ved
kvalificeret flertal*

*Kun deltagende
medlemsstater kan
stemme*

*Medlemskab
suspenderes hvis
kriterierne ikke
overholdes*

***Rådet beslutter ved
kvalificeret flertal
- flertal af deltagende
stater
- repræsenterer 60% af
EU's befolkning***

*Pågældende
medlemsstat ikke
stemmeret
Forlade struktureret
samarbejdet*

***Normalt beslutninger
med enstemmighed
blandt deltagende
stater***

Rådet vedtager en europæisk afgørelse, der bekræfter deltagelsen af den pågældende medlemsstat, der overholder kriterierne og tiltræder forpligtelserne i artikel 1 og 2 i den protokol, der er nævnt i stk. 1. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal efter høring af EU-udenrigsministeren. Kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, deltager i afstemningen. Kvalificeret flertal defineres som et flertal af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i disse medlemsstater⁴.

4. Hvis en deltagende medlemsstat ikke længere opfylder kriterierne eller ikke længere er i stand til at overholde forpligtelserne i artikel 1 og 2 i den protokol, der er nævnt i stk. 1, kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse om suspension af den pågældende medlemsstats deltagelse.

Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Kun de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, bortset fra den pågældende medlemsstat⁵, deltager i afstemningen. Kvalificeret flertal defineres som et flertal af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, bortset fra den pågældende medlemsstat, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i disse medlemsstater.¹

5. Hvis en deltagende medlemsstat ønsker at forlade det permanente strukturerede samarbejde, underretter den Rådet om sin beslutning, og Rådet tager til efterretning, at den pågældende medlemsstats deltagelse ophører.

6. Rådets europæiske afgørelser og Rådets henstillinger inden for rammerne af det strukturerede samarbejde, bortset fra dem i stk. 2-5, vedtages med enstemmighed. Med henblik på anvendelsen af dette stykke kræver enstemmighed kun de deltagende medlemsstateres repræsentanters stemmer.

⁴ Klassisk procedure, der anvendes hele vejen gennem forfatningen. Der bør desuden henvises til artikel III-213, stk. 3, i artikel 2, stk. 4, i protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer.

⁵ Klassisk procedure: den pågældende medlemsstats repræsentant i Rådet deltager normalt ikke i afstemningen (jf. ØMU, sanktioner, udtræden).

Finansiering

3. Afdeling
Finansielle bestemmelser

Artikel III-215

*Administrations-
udgifter: EU-budget*

1. Institutionernes administrationsudgifter som følge af iværksættelsen af dette kapitel, afholdes over Unionens budget.

*Aktionsudgifter: altid
EU-budget, undtagen
på militær- og
forsvarsområdet*

2. Aktionsudgifter til iværksættelsen af dette kapitel afholdes ligeledes over Unionens budget bortset fra udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, og tilfælde, hvor Rådet træffer anden afgørelse.

*Hvis ikke EU-budget -
så medlemsstaternes
budget, medmindre
Rådet træffer anden
afgørelse*

Såfremt udgifterne ikke afholdes over Unionens budget, afholdes de af medlemsstaterne efter den fordelingsnøgle, der er baseret på bruttonationalindkomsten, medmindre Rådet træffer anden afgørelse. Medlemsstater, hvis repræsentant i Rådet har afgivet en formel erklæring i henhold til artikel III-201, stk. 1, andet afsnit, er ikke forpligtet til at bidrage til finansieringen af udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

*Ikke udgifter for stater
der ikke deltager*

*Hurtig adgang til
budgettet for
hastefinansiering*

3. Rådet vedtager en europæisk afgørelse om indførelse af specifikke procedurer for at sikre hurtig adgang til bevillinger på Unionens budget til hastefinansiering af initiativer som led i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, navnlig forberedende aktiviteter i forbindelse med en opgave som omhandlet i artikel I-40, stk. 1 og artikel III-210. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

EU-Parlamentet høres

Opstartsfond

De forberedende aktiviteter i forbindelse med opgaver som nævnt i artikel I-40, stk. 1, og artikel III-210, der ikke opføres på Unionens budget, finansieres af en opstartsfond, der består af bidrag fra medlemsstaterne.

*Kvalificeret flertal for
at:*

Rådet vedtager med kvalificeret flertal på forslag af EU-udenrigsministeren europæiske afgørelser til fastlæggelse af:

- oprette fonden

a) de nærmere bestemmelser for oprettelse og finansiering af opstartsfonden, navnlig de finansielle midler, der tildeles fonden

- forvalte fonden

b) de nærmere bestemmelser for forvaltning af

- *finansiell kontrol*

*Udenrigsministeren
kan anvende fonden*

Fælles handelspolitik

Mål:

- *harmonisk udvikling
af verdenshandelen*

- *gradvis afskaffelse af
restriktioner*

- *fjerne hindringer*

Ensartede principper

*Alm.
lovgivningsprocedure*

*Ministerråd giver
mandat, Kommissionen
skal forhandle*

opstartsfonden

c) de nærmere bestemmelser for finansiell kontrol.

Når den opgave, der overvejes i overensstemmelse med som nævnt i artikel I-40, stk. 1, og artikel III-210, ikke kan opføres på Unionens budget, bemyndiger det EU-udenrigsministeren til at anvende denne fond. EU-udenrigsministeren aflægger rapport til Rådet om udøvelsen af dette mandat.

KAPITEL III DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK

Artikel III-216

Med oprettelsen af en toldunion i overensstemmelse med artikel III-36 bidrager Unionen i fælles interesse til en harmonisk udvikling af verdenshandelen, til en gradvis afskaffelse af restriktionerne for den internationale handel og de direkte udenlandske investeringer og til en sænkning af toldskrankerne og andre hindringer.

Artikel III-217

1. Den fælles handelspolitik bygger på ensartede principper navnlig for så vidt angår toldændringer, indgåelse af told- og handelsaftaler vedrørende udveksling af varer og tjenesteydelser og handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret, direkte udenlandske investeringer, gennemførelse af ensartethed i liberaliseringsforanstaltninger, eksportpolitik og handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger, herunder foranstaltninger mod dumping og subsidieordninger. Den fælles handelspolitik føres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil.

2. Ved europæisk lov fastsættes de foranstaltninger, der omhandler de nærmere bestemmelser for gennemførelsen af fælles handelspolitik.

3. Skal der føres forhandlinger om og indgås aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer, finder bestemmelserne i artikel III-227 anvendelse. Kommissionen retter henstillinger til Rådet, som bemyndiger den til at indlede de nødvendige forhandlinger. Rådet og Kommissionen skal

Kommissionen hører et særligt udvalg, udpeget af Rådet

sikre, at de forhandlede aftaler er i overensstemmelse med Unionens interne politikker og regler, jf. dog de særlige bestemmelser i denne artikel.

Disse forhandlinger føres af Kommissionen i samråd med et særligt udvalg udpeget af Rådet til at bistå den i dette arbejde og inden for rammerne af direktiver, som Rådet kan meddele den. Kommissionen aflægger regelmæssigt beretning til det særlige udvalg og til Europa-Parlamentet om, hvordan forhandlingerne skrider frem.

Rådet beslutter ved kvalificeret flertal

4. For så vidt angår forhandling og indgåelse af aftaler som nævnt i stk. 3 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal.

Handelsaftaler der involverer bevægelse af personer og handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret, kræver enstemmighed

For så vidt angår forhandling og indgåelse af aftaler på områderne handel med tjenesteydelser, der indebærer, at personer bevæger sig fra ét sted til et andet, og handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret, træffer Rådet afgørelse med enstemmighed, hvis aftalen omfatter bestemmelser, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelse af interne regler.

Enstemmighed på kulturområdet

Rådet træffer ligeledes afgørelse med enstemmighed om forhandling og indgåelse af aftaler på området handel med kulturelle og audiovisuelle tjenesteydelser, når disse indebærer en risiko for at bringe den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Unionen i fare.

Transport

5. Forhandling og indgåelse af internationale aftaler på transportområdet er omfattet af bestemmelserne i kapitel III, 7. afdeling, i afsnit III samt af artikel III-227.

Berører ikke afgrænsningen af beføjelser mellem Unionen og medlemsstaterne

6. Udøvelsen af de beføjelser, som denne artikel tillægger på det handelspolitiske område, berører ikke afgrænsningen af de interne beføjelser mellem Unionen og medlemsstaterne og vil ikke føre til en harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, i det omfang forfatningen udelukker en sådan harmonisering.

KAPITEL IV SAMARBEJDE MED TREDJELANDE OG HUMANITÆR BISTAND

Udvikling

1. Afdeling
Udviklingssamarbejde

Delt kompetence

Artikel III-218

*Mål:
- at begrænse fattigdom*

1. Unionens politik med hensyn til udviklingssamarbejde føres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil. Unionens og medlemsstaternes politik med hensyn til udviklingssamarbejde supplerer og styrker gensidigt hinanden.

Hovedmålet for Unionens politik på dette område er at begrænse og på sigt at udrydde fattigdommen. Unionen tager hensyn til målene for udviklingssamarbejdet i forbindelse med iværksættelse af politikker, der kan påvirke udviklingslandene.

*Respekt for FN-
forpligtelser*

2. Unionen og medlemsstaterne respekterer de forpligtelser og tager hensyn til de målsætninger, som de har godkendt inden for rammerne af De Forenede Nationer og andre kompetente internationale organisationer.

Artikel III-219

*Alm.
lovgivningsprocedure*

1. Ved europæisk lov eller rammelov fastsættes de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre politikken for udviklingssamarbejde, og som kan vedrøre flerårige samarbejdsprogrammer med udviklingslande eller programmer med en tematisk tilgang.

Aftaler med tredjelande

2. Unionen kan med tredjelande og kompetente internationale organisationer indgå aftaler, der kan bidrage til at nå målene i artikel III-193 og III-218.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå aftaler.

*Den Europæiske
Investeringsbank*

3. Den Europæiske Investeringsbank bidrager på de betingelser, der er fastsat i dens vedtægter, til iværksættelsen af de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1.

Artikel III-220

*Samordning af
Unionens og*

1. For at styrke komplementariteten og effektiviteten af deres indsats samordner Unionen og medlemsstaterne deres

*medlemsstaternes
politikker i
internationale
organisationer*

politik med hensyn til udviklingssamarbejde og fører samråd om deres bistandsprogrammer, herunder i internationale organisationer og på internationale konferencer. De kan iværksætte fælles aktiviteter. Medlemsstaterne bidrager om nødvendigt til iværksættelsen af Unionens bistandsprogrammer.

*Kommissionen fremmer
samordning*

2. Kommissionen kan tage ethvert passende initiativ for at fremme den i stk. 1 omhandlede samordning.

*Samarbejde med
tredjelande*

3. Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Unionen og medlemsstaterne med tredjelande og med kompetente internationale organisationer.

2. Afdeling

Økonomisk, finansielt og teknisk samarbejde med tredjelande

Artikel III-221

*Midler:
- finansielt, teknisk og
økonomisk samarbejde
- bistandsforanstalt-
ninger*

1. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i forfatningen, især i artikel III-218 - III-220, iværksætter Unionen samarbejdsforanstaltninger med andre tredjelande end udviklingslande på det økonomiske, finansielle og tekniske område, herunder bistandsforanstaltninger især på det finansielle område. Disse foranstaltninger skal være i overensstemmelse med Unionens udviklingspolitik og gennemføres inden for rammerne af principperne og målene for EU's optræden udadtil. Unionens og medlemsstaternes foranstaltninger supplerer og styrker gensidigt hinanden.

*Alm.
lovgivningsprocedure*

2. Ved europæisk lov eller rammelov fastsættes de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre stk. 1.

Aftaler

3. Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Unionen og medlemsstaterne med tredjelande og med kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende Unionens samarbejde kan nedfældes i aftaler mellem denne og de pågældende tredjeparter

*Medlemsstater
kompetent på
bistandsaftalen*

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå aftaler.

Artikel III-222

*Akut finansiel bistand -
vedtages i Ministerråd*

Når situationen i et tredjeland kræver akut finansiel bistand fra Unionens side vedtager Rådet på forslag af Kommissionen de nødvendige europæiske afgørelser.

Humanitær bistand

3. Afdeling
Humanitær bistand

Artikel III-223

*Hjælp og beskyttelse til
befolkninger i
tredjelande og ofre for
katastrofer*

1. Unionens aktiviteter på området humanitær bistand gennemføres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil. Disse aktiviteter har til formål i specifikke situationer at yde bistand, hjælp og beskyttelse til befolkninger i tredjelande, der er ofre for naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, med henblik på opfyldelse af de humanitære behov, der opstår i disse forskellige situationer. Unionens og medlemsstaternes aktiviteter supplerer og styrker gensidigt hinanden.

*Respekt for
principperne om
upartiskhed, neutralitet
og ikke-
forskelsbehandling*

2. De humanitære bistandsaktiviteter gennemføres i overensstemmelse med principperne i folkeretten og principperne om upartiskhed, neutralitet og ikke-forskelsbehandling.

*Alm.
lovgivningsprocedure*

3. Ved europæisk lov eller rammelov fastsættes foranstaltninger til fastlæggelse af rammerne for gennemførelsen af Unionens humanitære bistandsaktiviteter.

*Internationale aftaler
og organisationer*

4. Unionen kan indgå aftaler, der kan bidrage til at nå målene i stk. 1 og i artikel III-193, med tredjelande og kompetente internationale organisationer.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå aftaler.

*Frivilligt europæisk
korps for humanitær
bistand*

5. Der oprettes et frivilligt europæisk korps for humanitær bistand, der kan danne ramme for europæiske unges fælles bidrag til Unionens humanitære bistandsaktiviteter. Statutten og de nærmere bestemmelser om funktionsmåden for et sådant korps fastsættes ved europæisk lov.

*Almindelig
lovgivningsprocedure
Samordning af
Unionens og
medlemsstaternes*

6. Kommissionen kan tage ethvert passende initiativ for at fremme samordningen mellem Unionens og medlemsstaternes aktiviteter med henblik på at styrke effektiviteten og

aktiviteter

komplementariteten af Unionens og de nationale humanitære bistandsforanstaltninger.

Forenede Nationer

7. Unionen påser, at dens humanitære aktiviteter samordnes og hænger sammen med de tiltag, der gennemføres af internationale organisationer og organer, især dem, der indgår i FN-systemet.

Boykot m.v.

KAPITEL V RESTRIKTIVE FORANSTALTNINGER

Artikel III-224

Afbrydelser af relationer til andre lande

1. Såfremt en europæisk afgørelse der er vedtaget på grundlag af kapitel II i dette afsnit, tager sigte på helt eller delvis at afbryde eller indskrænke de økonomiske og finansielle forbindelser med et eller flere tredjelande, vedtager Rådet de nødvendige europæiske bekendtgørelser eller afgørelser med kvalificeret flertal på fælles forslag af EU-udenrigsministeren og Kommissionen. Det underretter Europa-Parlamentet herom.

Kvalificeret flertal efter fælles forslag fra Kommission og Udenrigsminister

2. Såfremt en europæisk afgørelse, der er vedtaget på grundlag af kapitel II i dette afsnit, giver mulighed herfor kan Rådet efter proceduren i stk. 1 vedtage restriktive foranstaltninger over for fysiske eller juridiske personer, grupper eller ikke-statslige enheder.

Internationale aftaler

KAPITEL VI INTERNATIONALE AFTALER

Artikel III-225

Aftaler med tredjelande og internationale organisationer når fælles regler berøres

1. Unionen kan indgå en aftaler med et eller flere tredjelande eller en eller flere internationale organisationer, når der i forfatningen er fastsat bestemmelser herom, eller når indgåelsen af en aftale enten er nødvendig for i forbindelse med Unionens politikker at nå et af de mål, der er fastlagt i forfatningen, eller er foreskrevet i en bindende EU-retsakt eller kan berøre fælles regler eller ændre deres rækkevidde.

Aftaler binder også medlemsstater

2. De aftaler, som Unionen indgår, er bindende for EU-institutionerne og medlemsstaterne.

Associeringsaftaler

Artikel III-226

1. Unionen kan indgå en associeringsaftaler med et eller flere tredjelande eller en eller flere internationale organisationer med henblik på at skabe en associering med gensidige rettigheder og forpligtelser, fælles optræden og særlige procedurer.

Artikel III-227

Procedure for at indgå aftaler

1. Med forbehold af de særlige bestemmelser i artikel III-217 forhandles og indgås aftaler mellem Unionen og tredjelande eller internationale organisationer efter følgende procedure.

Rådet indleder, giver mandat og konkluderer

2. Rådet godkender indledningen af forhandlinger, vedtager forhandlingsdirektiver, bemyndiger undertegnelse og indgår aftalerne.

Kommissionen og EU-udenrigsministeren skal forelægge henstillinger

3. Kommissionen - eller EU-udenrigsministeren, når aftalen udelukkende eller hovedsagelig vedrører den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik - forelægger henstillinger for Rådet, som vedtager en europæisk afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger og, afhængigt af emnet for den påtænkte aftale, om udpegelse af Unionens forhandler eller chefen for Unionens forhandlingsdelegation.

Rådet udpeger forhandler og giver forhandlingsdirektiver

4. Rådet kan give forhandleren direktiver og udpege et særligt udvalg, som der skal føres samråd med under forhandlingerne.

Specialkomité konsulteres

5. Rådet vedtager på forslag af forhandleren en europæisk afgørelse om bemyndigelse til undertegnelse af aftalen samt eventuelt om midlertidig anvendelse heraf inden ikrafttrædelsen.

Rådet beslutter ved kvalificeret flertal med mindre aftalen kun omhandler fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik

6. Rådet vedtager på forslag af forhandleren en europæisk afgørelse om indgåelse af aftalen.

Medmindre aftalen udelukkende vedrører den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, vedtager Rådet den europæiske afgørelse om indgåelse af aftalen

Parlamentets

a) efter godkendelse fra Europa-Parlamentet i følgende

*godkendelse påkrævet
ved:*

- associeringsaftaler

*- Unionens indtrædelse
i den europæiske
menneskerettigheds-
konvention*

*- aftaler der etablerer
et specifikt
institutionelt
rammeverk*

*- aftaler med betydelige
virkninger for budgettet*

*- områder hvor alm.
lovgivningsprocedure
finder anvendelse*

ellers efter høring

*Delegation af
kompetencen til at
ændre aftaler*

*Generel regel:
Kvalificeret flertal i
Rådet*

*Enstemmigt hvis
interne regler kræver
enstemmighed
- indtræden i
menneskerettigheds
konventionen*

tilfælde:

i) associeringsaftaler

ii) tiltrædelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder

iii) aftaler, hvorved der etableres en specifik institutionel ramme med samarbejdsprocedurer

iv) aftaler, som har betydelige budgetmæssige virkninger for Unionen

v) aftaler, som dækker områder, hvor lovgivningsproceduren finder anvendelse.

Europa-Parlamentet og Rådet kan i hastetilfælde aftale en frist for godkendelsen.

b) efter høring af Europa-Parlamentet i de øvrige tilfælde. Europa-Parlamentet afgiver udtalelse inden for en frist, som Rådet kan fastsætte alt efter, hvor meget sagen haster. Hvis der ikke er afgivet udtalelse ved fristens udløb, kan Rådet træffe afgørelse.

7. Uanset stk. 5, 6 og 9 kan Rådet, når det indgår en aftale, bemyndige forhandleren til på Unionens vegne at godkende ændringer af aftalen, hvis disse ændringer ifølge aftalen skal vedtages ved en forenklet fremgangsmåde eller vedtages af et organ, der nedsættes ved aftalen; Rådet kan knytte særlige betingelser til en sådan bemyndigelse.

8. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal under hele proceduren. Det træffer afgørelse med enstemmighed, når aftalen vedrører et område, hvor der kræves enstemmighed ved vedtagelse af en EU-retsakt, samt for så vidt angår associeringsaftaler, aftalerne med de stater, der er kandidater til tiltrædelse af Unionen som omhandlet i artikel III-221, og Unionens tiltrædelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

*Suspension af aftale og
unionens holdning*

9. På forslag af Kommissionen eller EU-Udenrigsministeren vedtager Rådet en europæisk afgørelse om suspension af anvendelsen af en aftale og om fastlæggelse af, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage retsakter, der har retsvirkninger, bortset fra retsakter, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen.

*EU-Parlamentet skal
informeres fuldt ud*

10. Europa-Parlamentet skal straks underrettes fuldt ud om alle faser i proceduren.

*Kan indhente udtalelse
fra Domstolen*

11. En medlemsstat, Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen kan indhente udtalelse fra Domstolen om en påtænkt aftales forenelighed med bestemmelserne i forfatningen. I tilfælde af negativ udtalelse fra Domstolen kan den påtænkte aftale kun træde i kraft, hvis den ændres eller forfatningen revideres.

Valutakurssystem

Artikel III-228

*Aftaler om
valutakurssystemer*

1. Uanset artikel III-227 kan Rådet enten på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, hvor det tilstræbes at opnå en konsensus, der er i overensstemmelse med målsætningen om prisstabilitet indgå formelle aftaler om et valutakurssystem for euroen over for tredjelandsvalutaer. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet i overensstemmelse med fremgangsmåden i stk. 3.

*Enstemmighed efter
henstilling fra Den
Europæiske
Centralbank og EU-
Parlamentet om
valutakurssystemer*

*Kvalificeret flertal efter
henstilling fra Den
Europæiske
Centralbank for de
centrale kurser
indenfor
valutakurssystemet*

Rådet kan enten på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, hvor det tilstræbes at opnå en konsensus, der er i overensstemmelse med målsætningen om prisstabilitet, vedtage, ændre eller ophæve centralkurserne for euroen inden for valutakurssystemet. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om enhver vedtagelse, ændring eller ophævelse af centralkurserne for euroen.

*Generelle
retningslinjer indført af
Rådet*

2. Såfremt der ikke findes noget valutakurssystem i forhold til en eller flere tredjelandsvalutaer, som nævnt i stk. 1, kan Rådet, der træffer afgørelse enten på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller på grundlag

*Rådet beslutter om
monetære systemer
eller
valutakurssystemer,
efter høring af Den
Europæiske
Centralbank*

af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, udarbejde generelle retningslinjer for valutakurspolitikken i forhold til disse valutaer. Disse generelle retningslinjer berører ikke Det Europæiske System af Centralbankers hovedmålsætning om at fastholde prisstabilitet.

*Medlemsstaternes
kompetence*

3. Såfremt Unionen skal forhandle aftaler om monetære spørgsmål eller spørgsmål vedrørende valutakursordninger med en eller flere stater eller internationale organisationer, fastlægger Rådet, der træffer afgørelse på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, uanset artikel III-227 arrangementer for forhandling og indgåelse af sådanne aftaler. Disse arrangementer skal sikre, at Unionen udtrykker én enkelt holdning. Kommissionen tilknyttes forhandlingerne fuldt ud.

4. Med forbehold af Unionens kompetence og aftaler for så vidt angår Den Økonomiske og Monetære Union kan medlemsstaterne forhandle i internationale organer og indgå aftaler.

*Diplomatisk
repræsentation*

KAPITEL VII
UNIONENS FORBINDELSER MED INTERNATIONALE
ORGANISATIONER
OG TREDJELANDE SAMT UNIONENS DELEGATIONER

Artikel III-229

*Samarbejde med FN,
Europarådet, OSCE og
OECD*

1. Unionen indleder ethvert formålstjenligt samarbejde med organerne for De Forenede Nationer, og disses særorganisationer Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling.

2. Unionen opretholder i øvrigt passende forbindelser med andre internationale organisationer.

*EU-udenrigsministeren
gennemfører*

3. EU-udenrigsministeren og Kommissionen står for gennemførelsen af denne artikel.

Artikel III-230

Unionens delegationer

1. Unionens delegationer i tredjelande og ved

repræsenterer

internationale organisationer sikrer Unionens repræsentation.

*under EU-
Udenrigsministerens
ansvar*

2. Unionens delegationer står under EU-
udenrigsministerens ansvar. De handler i tæt samarbejde med
medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner.

KAPITEL VIII GENNEMFØRELSE AF SOLIDARITETSBESTEMMELSEN

Solidaritetsklausul

Artikel III-231

*Medlemsstater skal
hjælpe hinanden i
tilfælde af:
- terrorangreb
- katastrofer*

1. Hvis en medlemsstat udsættes for et terrorangreb eller er offer for en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe, kommer Unionen og de øvrige medlemsstater denne medlemsstat til undsætning på anmodning af dens politiske myndigheder. Med henblik herpå foretager medlemsstaterne en samordning i Rådet.

*Rådet beslutter alene
ved kvalificeret flertal
med mindre det berører
forsvar*

2. De nærmere detaljer for Unionens gennemførelse af solidaritetsbestemmelsen i artikel I-42 fastlægges ved en europæisk afgørelse vedtaget af Rådet på fælles forslag af Kommissionen og EU-udenrigsministeren. Når denne afgørelse har indvirkning på forsvarsområdet, træffer Rådet afgørelse i henhold til artikel III-201, stk. 1. Det underretter Europa-Parlamentet herom.

*Den Udenrigs- og
Sikkerhedspolitiske
Komité assisterer
Rådet*

I forbindelse med dette stykke og med forbehold af artikel III-247 bistår Rådet af Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité med støtte fra de organer, der er oprettet som led i den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, og af den komité, der er nævnt i artikel III-162, der, når det er relevant, forelægger Rådet fælles udtalelser.

*Regelmæssige
vurderinger af trusler*

3. For at Unionen og dens medlemsstater skal kunne optræde effektivt, foretager Det Europæiske Råd regelmæssige vurderinger af de trusler, som Unionen står over for.

AFSNIT VI UNIONENS FUNKTIONSMÅDE

KAPITEL I

Institutionerne

BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE

1. afdeling
Institutionerne

EU-Parlamentet

1. underafdeling
Europa-Parlamentet

Artikel III-232

*Valgt ved almindelige,
direkte valg ifølge
ensartet procedure*

1. Ved lov eller rammelov træffer Rådet de foranstaltninger, der er nødvendige for afholdelse af almindelige direkte valg til Europa-Parlamentet ifølge en i alle medlemsstater ensartet procedure eller efter principper, der er fælles for alle medlemsstater.

*EU-Parlamentet i
gang-sætter, Rådet
beslutter ved
enstemmighed med
samtykke fra EU-
Parlamentet,
Medlemsstaterne
godkender*

Rådet træffer afgørelse med enstemmighed på grundlag af et initiativ fra Europa-Parlamentet og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med et flertal af sine medlemmer. Denne lov eller rammelov træder først i kraft, når medlemsstaterne har godkendt dem i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

*Parlamentets-
medlemsstatut kræver
Rådets accept*

2. Ved europæisk lov vedtaget af Europa-Parlamentet fastsættes medlemmernes statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af deres hverv. Europa-Parlamentet træffer afgørelse på eget initiativ efter høring af Kommissionen og godkendelse fra Rådet. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed om alle bestemmelser og betingelser i forbindelse med beskatningsordningen for medlemmer eller forhenværende medlemmer.

*Beskatningsordning
ved enstemmighed i
Rådet*

Politiske partier

Artikel III-233

*Finansiering af
europæiske politiske
partier ved almindelig
lovgivningsprocedure*

Ved europæisk lov fastsættes statutten for politiske partier på europæisk plan, jf. artikel I-45, stk. 4, og navnlig reglerne for deres finansiering.

EU-Parlamentet kan

Artikel III-234

Europa-Parlamentet kan med et flertal af sine medlemmers

*med absolut flertal
anmode Kommissionen
om at fremsætte forslag*

stemmer anmode Kommissionen om at fremsætte passende forslag om spørgsmål, som efter dets opfattelse kræver udarbejdelse af en EU-retsakt til gennemførelse af forfatningen. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den Europa-Parlamentet en begrundelse herfor.

**Midlertidigt
undersøgelsesudvalg**

Artikel III-235

*Anmodning fra ¼ af
EU-Parlamentsmed-
lemmerne, besluttet af
simpelt flertal*

Under udførelsen af sine opgaver kan Europa-Parlamentet efter anmodning fra en fjerdedel af sine medlemmer ned sætte et midlertidigt undersøgelsesudvalg, der, uden at de beføjelser, som forfatningen har tillagt andre institutioner eller organer, derved berøres, skal undersøge påstande om overtrædelser eller om fejl eller forsømmelser i forbindelse med gennemførelsen af EU-retten, medmindre de påståede forhold er under retslig behandling, i hvilket tilfælde denne retslige behandling først skal afsluttes.

*Skal undersøge
forsømmelser i
forvaltningen*

Det midlertidige undersøgelsesudvalg ophører med at bestå, når det afgiver sin beretning.

*Midlertidigt
undersøgelsesudvalg
består, indtil det
afgiver beretning*

*EU-Parlamentet
vedtager lov efter
godkendelse fra Rådet
og Kommissionen*

Ved europæisk lov vedtaget af Europa-Parlamentet fastsættes de nærmere vilkår for udøvelse af undersøgelsesbeføjelsen. Europa-Parlamentet træffer afgørelse på eget initiativ efter godkendelse fra Rådet og Kommissionen.

Andragender

Artikel III-236

*Ret til at indgive
andragender til EU-
Parlamentet*

I overensstemmelse med artikel I-8, stk. 2, litra d), er enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat er berettiget til på egen hånd eller i samvirke med andre borgere eller personer at indgive andragender til Europa-Parlamentet om forhold, der henhører under områder, som Unionen beskæftiger sig med, og som vedrører den pågældende direkte.

Ombudsmanden

Artikel III-237

*EU-Parlamentet
udnævner en
Ombudsmand*

1. Europa-Parlamentet vælger en ombudsmand. I overensstemmelse med artikel I-8, stk. 2, litra d), og artikel I-48 skal denne være beføjet til at modtage klager fra enhver

*Ombudsmanden
modtager klager over
fejl i administration*

unionsborger eller enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer med undtagelse af Den Europæiske Unions Domstol under udøvelsen af dens domstolsfunktioner.

Eget initiativ

Ombudsmanden skal i overensstemmelse med sit hverv foretage de undersøgelser, som han finder berettigede, enten på eget initiativ eller på grundlag af de klager, der forelægges ham direkte eller gennem et medlem af Europa-Parlamentet, medmindre de påståede forhold er under eller har været under retslig behandling. Hvis den europæiske ombudsmand konstaterer, at der foreligger fejl eller forsømmelser, forelægger han sagen for den pågældende institution eller det pågældende organ eller agentur, som har en frist på tre måneder til at meddele ham sin udtalelse. Ombudsmanden sender derpå en rapport til Europa-Parlamentet og til den pågældende institution eller det pågældende organ, kontor eller agentur. Den person, som klagen hidrører fra, underrettes om resultatet af disse undersøgelser.

*Rapport til EU-
Parlamentet om
resultater*

*Årlig beretning til EU-
Parlamentet*

Ombudsmanden aflægger en årlig beretning til Europa-Parlamentet om resultatet af sine undersøgelser.

*Vælges efter hvert
parlamentsvalg
Genudnævnelse mulig*

2. Ombudsmanden vælges efter hvert valg til Europa-Parlamentet for dets valgperiode. Ombudsmanden kan genudnævnes.

*Domstolen kan
afskedige på
foranledning af EU-
Parlamentet*

Domstolen kan på begæring af Europa-Parlamentet afskedige ombudsmanden, hvis han ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han har begået en alvorlig forseelse.

Fuldstændig uafhængig

3. Ombudsmanden udfører sit hverv i fuldstændig uafhængighed. Han må ved udøvelsen af sine pligter hverken søge eller modtage instruktioner fra nogen anden institution eller noget andet organ, kontor eller agentur. Ombudsmanden må, så længe hans embedsperiode varer, ikke udøve nogen anden - lønnet eller ulønnet - erhvervmæssig virksomhed.

*EU-Parlamentet
vedtager lov, Rådet
godkender*

4. Ved lov vedtaget af Europa-Parlamentet fastsættes ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv. Europa-Parlamentet træffer afgørelse på eget initiativ efter høring af Kommissionen og godkendelse fra Rådet.

*EU-Parlamentet mødes
12x4 dage i Strasbourg
og 6x2 dage i Bruxelles*

Artikel III-238

Europa-Parlamentet afholder en årlig session. Det træder uden indkaldelse sammen den anden tirsdag i marts.

Europa-Parlamentet kan ekstraordinært træde sammen til møde på anmodning af et flertal af sine medlemmer, af Rådet eller af Kommissionen.

*Det Europæiske Råd og
Rådet skal høres*

Artikel III-239/242

1. Det Europæiske Råd og Rådet udtaler sig for Europa-Parlamentet på betingelser fastsat i henholdsvis Det Europæiske Råds og Rådets forretningsorden.

*Kommissionen skal
svare på EPs
spørgsmål*

2. Kommissionen har adgang til alle Europa-Parlamentets møder og til at tage ordet på begæring. Den besvarer mundtligt eller skriftligt de spørgsmål, som Europa-Parlamentet eller dets medlemmer stiller den.

Årlig rapport

3. Europa-Parlamentet drøfter i et offentligt møde den almindelige årsberetning, som Kommissionen forelægger det.

Stemmeregler

Artikel III-240

*Afgørelser med et
flertal af de afgivne
stemmer*

Medmindre andet er fastsat i forfatningen, træffer Europa-Parlamentet sine afgørelser med et flertal af de afgivne stemmer. Forretningsordenen fastsætter det beslutningsdygtige antal medlemmer.

*Forretningsordenen
vedtages af absolut
flertal af medlemmer*

Artikel III-241

Europa-Parlamentet vedtager selv sin forretningsorden; hertil kræves et flertal af medlemmernes stemmer.

Europa-Parlamentets aktstykker offentliggøres i henhold til forfatningens og dets forretningsordens bestemmelser.

*Mistillidsvotum til
Kommissionen*

Artikel III-243

*- kan ikke stemme før
tre dage efter forslaget
indbringelse
- offentlig afstemning
- 2/3-dels flertal og et
flertal af medlemmer*

*Kommissionen skal
nedlægge sit hverv
(ikke mistillid mod
enkelte kommissærer)*

Det Europæiske Råd

*Et medlem kan
repræsentere ét andet
medlem*

*Undladelse af stemme-
afgivelse hindrer ikke
vedtagelse af
afgørelser, der kræver
enstemmighed*

*Procedureregler,
Simpelt flertal*

Rådet

Indbringes forslag om mistillidsvotum vedrørende Kommissionens virksomhed, kan Europa-Parlamentet tidligst tage stilling hertil tre dage efter forslagets indbringelse og kun ved en offentlig afstemning.

Såfremt forslaget om mistillidsvotum vedtages med to tredjedels flertal af de afgivne stemmer og af et flertal af Europa-Parlamentets medlemmer, skal Kommissionen nedlægge sit hverv. Den viderefører dog de løbende forretninger, indtil der er udnævnt et nyt kollegium i henhold til artikel I-25 og I-26. I dette tilfælde udløber tjenesteperioden for den nyudnævnte Kommission på den dato, hvor tjenesteperioden for den Kommission, der må nedlægge sit hverv, ville være udløbet.

2. underafdeling Det Europæiske Råd

Artikel III-244

1. Hvert medlem af Det Europæiske Råd kan kun modtage fuldmagt til at stemme fra ét af de øvrige medlemmer.

Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de af Det Europæiske Råds afgørelser, der kræver enstemmighed.

2. Det Europæiske Råd kan indbyde formanden for Europa-Parlamentet til at blive hørt.

3. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med simpelt flertal i forbindelse med procedurespørgsmål samt i forbindelse med vedtagelsen af sin forretningsorden.

4. Det Europæiske Råd bistås af Generalsekretariatet for Rådet.

3. underafdeling Rådet

Artikel III-245

*Formanden indkalder
Rådet*

1. Rådet træder sammen efter indkaldelse fra formanden på initiativ af denne, af et medlem af Rådet eller af Kommissionen.

Artikel III-246

*Et medlem kan
repræsentere et andet
medlem*

1. Hvert medlem af Rådet kan kun modtage fuldmagt til at stemme fra ét af de øvrige medlemmer.

*Simpelt flertal er et
flertal af stemmerne*

2. Ved afgørelser, der kræver simpelt flertal, træffer Rådet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer.

*Undladelse af at
stemme hindrer ikke
vedtagelse af
afgørelser med
enstemmighed*

3. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de af Rådets afgørelser, der kræver enstemmighed.

COREPER

Artikel III-247

*Faste repræsentanter
fra alle medlemsstater
forbereder Rådets
arbejde*

1. En komité, der sammensættes af medlemsstaternes faste repræsentanter, har til opgave at forberede Rådets arbejde og udføre de hverv, der tildeles den af Rådet. Komitéen kan vedtage procedureafgørelser i de tilfælde, der er nævnt i Rådets forretningsorden.

*Organisering af Rådets
sekretariat med simpelt
flertal*

2. Rådet bistås af et generalsekretariat, som ledes af en generalsekretær udnævnt af Rådet.

Rådet træffer afgørelse om Generalsekretariatets organisation med simpelt flertal.

Artikel III-248

*Rådet kan ved simpelt
flertal anmode
Kommissionen om at
fremsætte et forslag*

Rådet kan med simpelt flertal anmode Kommissionen om at foretage sådanne undersøgelser, som det anser for hensigtsmæssige for at virkeliggøre de fælles mål, og om at forelægge det dertil egnede forslag. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den Rådet en begrundelse herfor.

Udvalg

*Vedtægter for
udvalgene ved simpelt
flertal afgør*

Artikel III-249

Rådet vedtager europæiske afgørelser om vedtægterne for de udvalg, der er nævnt i forfatningen. Det træffer afgørelse med simpelt flertal efter høring af Kommissionen.

Kommissionen

*Embedsperiode: 5 år
Kun statsborgere fra
medlemsstater*

4. underafdeling
Europa-Kommissionen

Artikel III-250

Europa-kommissærer og kommissærer udnævnes for fem år, jf. dog artikel III-243, III-252 og III-253. Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være Europa-kommissærer eller kommissærer .

*Kommissionen skal
være fuldstændig
uafhængig*

Artikel III-251

Europa-kommissærerne og kommissærerne afholder sig fra enhver handling, som er uforenlig med deres hverv. Medlemsstaterne respekterer deres uafhængighed og forsøger ikke at påvirke dem under udførelsen af deres hverv.

*Ikke anden
erhvervsmæssig
virksomhed*

Europa-kommissærerne og kommissærerne må ikke, så længe deres tjeneste varer, udøve nogen anden - lønnet eller ulønnet - erhvervsmæssig virksomhed. Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring om, at de, såvel i deres tjenesteperiode som efter at denne er afsluttet, vil overholde de forpligtelser, der følger med deres hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele. Overtrædes disse forpligtelser, kan Domstolen på begæring af Rådet, der træffer afgørelse med simpelt flertal, eller Kommissionen - alt efter omstændighederne - afskedige den pågældende fra hans stilling i henhold til artikel III-253 eller fratage ham retten til pension eller andre tilsvarende fordele.

*Må bevare integriteten
i forhold til deres
hverv...*

*...sker dette ikke, kan
Domstolen afskedige
medlemmerne eller
fratage dem ret til
pension*

Artikel III-252

*Formanden kan
afskedige andre
medlemmer*

1. Bortset fra ordinære nyansættelser og dødsfald ophører tjenesten for Europa-kommissærer og kommissærer ved frivillig fratreden eller ved afskedigelse. En Europa-

Ledige pladser udfyldes efter normal udnævnelsesprocedure

kommissær eller kommissær træder tilbage, hvis formanden anmoder ham herom.

Procedure for formandens erstatning

2. For resten af den fratrådte, afskedigede eller afdøde Europa-kommissærs eller kommissærs tjenesteperiode udnævner Kommissionens formand en ny Europa-kommissær eller kommissær i henhold til artikel I-25 og I-26.

Hvis hele Kommissionen fratræder, skal de fortsætte indtil efterfølgere er udpeget

3. Ved frivillig fratæden, afskedigelse eller dødsfald udnævnes der en efterfølger for formanden for resten af dennes tjenesteperiode ved europæisk afgørelse truffet i henhold til artikel I-26, stk. 1.

4. Hvis alle Europa-kommissærer og kommissærer fratræder frivilligt, fungerer de, indtil deres efterfølgere er udpeget for resten af deres tjenesteperiode i henhold til artikel I-25 og I-26.

Artikel III-253

Hvis et medlem ikke længere løser sine opgaver, eller hvis han har begået en alvorlig forseelse, kan Domstolen afskedige

En Europa-kommissær eller en kommissær kan afskediges af Domstolen på begæring af Rådet, der træffer afgørelse med simpelt flertal, eller Kommissionen, hvis han ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han har begået en alvorlig forseelse.

Artikel III-254

Formanden fordeler ansvarsområder, må gerne omfordele

Kommissionens ansvarsområder struktureres og fordeles mellem dens medlemmer af formanden i henhold til artikel I-26, stk. 3. Formanden kan ændre fordelingen af disse ansvarsområder i løbet af en mandatperiode. Europa-kommissærerne og kommissærerne udøver de hverv, der tillægges dem af formanden, under dennes tilsyn.

Afstemning

Artikel III-255

Kollegiet handler ved flertallet af sine medlemmer

Kommissionens afgørelser træffes af et flertal af kollegiets medlemmer. Forretningsordenen fastsætter det beslutningsdygtige antal medlemmer.

Artikel III-256/257

Forretningsordenen

1. Kommissionen vedtager selv sin forretningsorden med henblik på at sikre sin egen og sine tjenestegrenes virksomhed. Den drager omsorg for, at forretningsordenen offentliggøres.

Årlig beretning til EU-Parlamentet

2. Hvert år og senest en måned før åbningen af Europa-Parlamentets session offentliggør Kommissionen en almindelig beretning om Unionens virksomhed.

Domstolen

5. underafdeling
Den Europæiske Unions Domstol

Artikel III-258

*3 formationer:
- afdelinger
- store afdeling
- plenum*

Domstolen sættes i afdelinger eller i den store afdeling eller i plenum i overensstemmelse med statuten for Den Europæiske Unions Domstol.

Generaladvokater

Artikel III-259

*8 Generaladvokater
Antal kan forøges ved
enstemmighed*

Domstolen består af otte generaladvokater. Hvis Domstolen anmoder herom, kan Rådet med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse om forøgelse af antallet af generaladvokater.

*- være uafhængig
- fremsætte begrundede
forslag, når hans
medvirken kræves*

Generaladvokaten skal fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af de sager, som i henhold til statuten for Den Europæiske Unions Domstol kræver hans medvirken.

Artikel III-260

*Skal opfylde
hjemlandets
betingelserne for at
indtage de højeste
dommerembeder.*

Dommere og generaladvokater ved Domstolen, der vælges blandt personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som i deres hjemland opfylder betingelserne for at indtage de højeste dommerembeder, eller som er jurister, hvis faglige kvalifikationer er almindeligt anerkendt, udnævnes af medlemsstaternes regeringer ved fælles overenskomst efter høring af det udvalg, der er omhandlet i artikel III-262.

*Valgt ved fælles
overenskomst
Delvis nybesættelse
hvert tredje år*

Hvert tredje år finder en delvis nybesættelse af dommer- og generaladvokatembederne sted på de betingelser, der er fastsat i statuten for Den Europæiske Unions Domstol.

*Domstolen vælger selv
præsident for 3 år, kan
genvælges*

Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år
Domstolens præsident. Denne kan genvælges.

*Rådet godkender
reglement*

Domstolen vedtager selv sit procesreglement. Reglementet skal
godkendes af Rådet.

Retten
*- tidligere Ret af Første
Instans*

Artikel III-261

*Kan have mere end én
dommer fra hvert land*

Antallet af dommere i Retten fastsættes i statuten for Den
Europæiske Unions Domstol. Det kan i statuten bestemmes, at
Retten bistås af generaladvokater.

*Uafhængige
I stand til at varetage
høje retslige funktioner
Vælges for 6 år*

Til medlemmer af Retten vælges personer, hvis uafhængighed
er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at
varetage høje retslige funktioner. De udnævnes af
medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst efter
høring af det udvalg, der er omhandlet i artikel III-262.

*- delvis fornyelse hvert
tredje år*

En delvis fornyelse af Retten finder sted hvert tredje år.

*Præsidenten vælges for
tre år, kan genvælges*

Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år
præsidenten for Retten. Denne kan genvælges.

*Reglement godkendt
ved kvalificeret flertal*

Retten fastsætter med Domstolens tiltrædelse sit
procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet.

Medmindre andet er fastsat i statuten for Den Europæiske
Unions Domstol, finder forfatningens bestemmelser om
Domstolens anvendelse på Retten.

Udvalget

Artikel III-262

*Udvalget udtaler sig
om kandidaterne*

Der nedsættes et udvalg, der skal afgive udtalelse om
kandidaternes kvalifikationer til at udøve embederne som
dommer og generaladvokat ved Domstolen og Retten, inden
medlemsstaternes regeringer foretager udnævnelser i
overensstemmelse med artikel III-260 og III-261.

*7 medlemmer
- 6 foreslået af Europa-
Domstolens præsident,*

Udvalget skal bestå af syv personer, der er valgt blandt
tidligere medlemmer af Domstolen eller Retten, medlemmer af
de højeste nationale retter eller jurister, hvis faglige

*en af EU-Parlamentet
- Rådet udnævner ved
kvalificeret flertal*

kvalifikationer er almindeligt anerkendt, heraf én foreslået af Europa-Parlamentet. Rådet vedtager en europæisk afgørelse om reglerne for dette udvalgs funktionsmåde og en europæisk afgørelse om udpegelse af medlemmerne. Det træffer afgørelse på initiativ af Domstolens præsident.

Rettens kompetence

Artikel III-263

*Rettens kompetence,
kan udvides i statuten*

1. Retten har kompetence til som første instans at træffe afgørelse i de sager, der er omhandlet i artikel III-270, III-272, III-275, III-277 og III-279, bortset fra sager, der henvises til en specialret, eller sager, der i henhold til statuten er forbeholdt Europa-Domstolen. Det kan fastsættes i statuten, at Retten har kompetence i andre arter af sager.

*Kun mulighed for appel
på retsspørgsmål*

De afgørelser, der træffes af Retten i medfør af dette stykke, kan appelleres til Domstolen, dog kun for så vidt angår retsspørgsmål, på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i statuten for Den Europæiske Unions Domstol.

*Afgørelser fra
specialretter kan
appelleres til Retten*

2. Retten har kompetence til at træffe afgørelse i sager, der indbringes vedrørende afgørelser truffet af de specialretter, der er oprettet i medfør af artikel III-264.

*Undtagelsesvist bliver
Rettens kendelser
underkastet fornyet
prøvelse ved Europa-
Domstolen*

De afgørelser, der træffes af Retten i medfør af dette stykke, kan på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen, hvis der er alvorlig risiko for, at EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

*Præjudicielle
spørgsmål*

3. Retten har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål, som forelægges den i medfør af artikel III-274, inden for særlige områder fastlagt i statuten for Den Europæiske Unions Domstol.

*Principafgørelser kan
prøves ved Europa-
Domstolen*

Hvis Retten finder, at sagen kræver en principafgørelse, der kan påvirke EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng, kan den henvise sagen til Domstolen, for at denne skal træffe afgørelse.

De afgørelser, der træffes af Retten om præjudicielle spørgsmål, kan på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen,

hvis der er alvorlig risiko for, at EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

**Specialiserede
domstole**

Træffe afgørelser i første instans indenfor særlige områder, Kommissionen og Domstolen kan foreslå

Bestemmelser fastsat efter alm. lovgivningsprocedure

Kun mulighed for appel ved retsspørgsmål, med mindre andet er vedtaget i reglementet

Uafhængige dommere udpeges enstemmigt af Rådet

Specialretters reglement vedtages af Rådet

Med mindre andet er fastsat, gælder bestemmelserne om Domstolen også specialretterne

**Medlemsstat for
Domstolen**

*Af Kommissionen:
1. Formel advarsel til medlemsstaten*

Artikel III-264

1. Der kan ved europæisk lov oprettes specialretter tilknyttet Retten, der i første instans skal træffe afgørelse i visse arter af sager inden for særlige områder. Loven vedtages enten på forslag af Kommissionen og efter høring af Domstolen eller på begæring af Domstolen og efter høring af Kommissionen.

2. I den europæiske lov om oprettelse af en specialret fastsættes bestemmelserne om sammensætningen af denne samt omfanget af dens beføjelser.

3. Specialretternes afgørelser kan appelleres til Retten, dog kun for så vidt angår retsspørgsmål samt, hvis dette er fastsat i den europæiske lov om oprettelse af specialretten, spørgsmål vedrørende sagens faktiske omstændigheder.

4. Til medlemmer af specialretterne vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage retslige funktioner. De udnævnes af Rådet med enstemighed.

5. Specialretterne fastsætter med Domstolens tiltrædelse deres procesreglement. Reglementet forelægges Rådet til godkendelse.

6. Medmindre andet er fastsat i den europæiske lov om oprettelse af specialretten, finder forfatningens bestemmelser om Den Europæiske Unions Domstol og bestemmelserne i statutten for Den Europæiske Unions Domstol anvendelse på specialretterne. Afsnit I i statutten og artikel 64 i denne finder under alle omstændigheder anvendelse på specialretterne.

Artikel III-265

Finder Kommissionen, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til forfatningen, fremsætter den en begrundet udtalelse herom efter at have givet den pågældende stat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger.

2. Medlemsstatens svar

3. Domstolskendelse

Retter den pågældende stat sig ikke efter den fremsatte udtalelse inden for den frist, der er fastsat af Kommissionen, kan denne indbringe sagen for Den Europæiske Unions Domstol.

Artikel III-266

Af en anden medlemsstat:

En medlemsstat, der finder, at en anden medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til forfatningen, kan indbringe sagen for Domstolen.

1. Forelægger sagen for Kommissionen

Før en medlemsstat indbringer en klage over en anden medlemsstat på grund af en påstået overtrædelse af de forpligtelser, der påhviler denne i henhold til forfatningen, skal den forelægge sagen for Kommissionen.

2. Hver stat fremsætter bemærkninger

Efter at de pågældende stater har haft lejlighed til skriftligt og mundtligt at frem sætte deres bemærkninger i sagen og til det af modparten anførte, afgiver Kommissionen en begrundet udtalelse.

3. Kommissionen afgiver begrundet udtalelse inden tre måneder

Såfremt Kommissionen ikke har afgivet sin udtalelse inden tre måneder efter sagens forelæggelse, skal dette ikke være til hinder for, at klagen indbringes for Domstolen.

4. Domstol

Efterlever ikke dom

Artikel III-267

Medlemsstater skal opfylde Domstolens dom

1. Såfremt Den Europæiske Unions Domstol fastslår, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, som påhviler den i henhold til forfatningen, skal denne stat træffe de bestemmelser, der er nødvendige for at opfylde Domstolens dom.

Kommissionen kan indbringe en medlemsstat for Domstolen for ikke at opfylde dom

2. Hvis Kommissionen finder, at den pågældende medlemsstat ikke har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for dommens opfyldelse, kan den indbringe sagen for Den Europæiske Unions Domstol efter at have givet denne stat lejlighed til at frem sætte sine bemærkninger. Den angiver i denne forbindelse størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde, som den pågældende medlemsstat skal betale, og som den under omstændighederne finder passende.

Tvangsbøde

Kommissionen foreslår

Hvis Domstolen fastslår, at den pågældende medlemsstat ikke

<i>bøde, Domstol vedtager</i>	har <u>efterkommet</u> dens dom, kan den pålægge den betaling af et fast beløb eller en <u>tvangsbøde</u>. Denne fremgangsmåde berører ikke bestemmelserne i artikel III-266.
<i>Medlemsstater kan pålægges bøde for ikke at meddele gennemførelsesforanstaltninger for rammelov</i>	3. Når Kommissionen indbringer en sag for Den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel III-265, fordi den finder, at den pågældende medlemsstat <u>ikke har overholdt</u> en forpligtelse til at <u>meddele gennemførelsesforanstaltninger</u> til en rammelov, kan den, når den finder det hensigtsmæssigt, angive størrelsen af det fast beløb eller en <u>tvangsbøde</u>, som den under omstændighederne finder det passende, at den pågældende stat betaler. Hvis Domstolen fastslår manglende overholdelse, kan den pålægge den pågældende medlemsstat at betale et fast beløb eller en tvangsbøde, der ikke overstiger det af Kommissionen anførte beløb. Betalingspligten får virkning <u>på den dato, Domstolen fastsætter i sin dom.</u>
Sanktioner	Artikel III-268
<i>Domstol kan tillægges fuld prøvelsesret over sanktioner</i>	Der kan ved love og europæiske bekendtgørelser vedtaget af Rådet <u>tillægges</u> Den Europæiske Unions <u>Domstol fuld prøvelsesret</u> vedrørende de heri omhandlede <u>sanktioner</u>.
	Artikel III-269
<i>Domstolens kompetence på industriel ejendomsret - fastsat ved lov</i>	Med forbehold af forfatningens øvrige bestemmelser kan Den Europæiske Unions <u>Domstol</u> ved europæisk <u>lov tillægges kompetence i et omfang</u>, der fastsættes af loven, til at <u>afgøre tvister</u> vedrørende anvendelsen af retsakter vedtaget på grundlag af forfatningen, hvorved der indføres europæiske <u>industrielle ejendomsrettigheder</u>.
Lovligheden af retsakter	Artikel III-270
<i>Domstolen prøver - Lovlighed af retsakter</i>	1. Den Europæiske Unions <u>Domstol prøver lovligheden</u> af europæiske <u>love og rammelove</u>, af <u>retsakter vedtaget af Rådet, Kommissionen eller Den Europæiske Centralbank</u>, bortset fra henstillinger og udtalelser, samt af de af <u>Europa-Parlamentets</u>

- inkompetence
- formelle faktorer
- forfatningen
- retsregler

Domstolen udtaler sig
om klager fra
Revisionsretten, Den
Europæiske
Centralbank og
Regionsudvalget om
deres prærogativer

Personer skal være
"umiddelbart og
individuel" berørt

Særlige regler for
organer, kontorer og
agenturer

Tidsfrist: Sager skal til
Domstolen inden 2
måneder

Gyldighed

Kan erklære retsakt
ugyldig

Kan lade enkelte dele
bestå

og Det Europæiske Råds retsakter, der skal have retsvirkning over for tredjemand. Den prøver ligeledes lovligheden af de af Unionens organers, kontorer eller agenturers retsakter, der skal have retsvirkning over for tredjemand.

2. Med hensyn til stk. 1 har Domstolen kompetence til at udtale sig om klager, der af en medlemsstat, af Europa-Parlamentet, af Rådet eller af Kommissionen indbringes under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formelle mangler, overtrædelse af forfatningen eller af retsregler vedrørende dens gennemførelse samt magtfordrejning.

3. Domstolen har på det grundlag, der er omhandlet i stk. 1 og 2 kompetence til at udtale sig om klager, der indbringes af Revisionsretten, Den Europæiske Centralbank og Regionsudvalget med henblik på at bevare disses prærogativer.

4. Enhver fysisk eller juridisk person kan på det grundlag, der er omhandlet i stk. 1 og 2, indbringe klage over retsakter, der retter sig til ham, eller som berører ham umiddelbart og individuelt, samt over regelfastsættende retsakter, der berører ham umiddelbart, og som ikke omfatter gennemførelsesforanstaltninger.

5. Retsakter om oprettelse af EU-organer, -kontorer og -agenturer kan fastsætte specifikke betingelser og vilkår for klager, som fysiske eller juridiske personer indgiver over retsakter vedtaget af disse organer, kontorer eller agenturer, som skal have retsvirkning for dem.

6. De i denne artikel omhandlede klager skal indgives, inden to måneder efter at retsakten, alt efter sin art, er offentliggjort eller meddelt klageren eller, i mangel heraf, senest to måneder efter at klageren har fået kendskab til den.

Artikel III-271

Såfremt klagen findes berettiget, erklærer Den Europæiske Unions Domstol den anfægtede retsakt for ugyldig.

Den angiver dog, dersom den skønner det nødvendigt, hvilke af den annullerede retsakts virkninger der skal betragtes som

	<u>bestående.</u>
Passivitet	Artikel III-272
<i>Hvis en institution undlader at træffe afgørelse, kan dette indbringes for Domstolen</i>	<u>Undlader</u> Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Kommissionen eller Den Europæiske Centralbank <u>i strid med forfatningen at træffe afgørelse</u>, kan medlemsstaterne eller Unionens andre institutioner <u>indbringe klage</u> for Den Europæiske Unions Domstol for at få fastslået denne overtrædelse af forfatningen. Denne bestemmelse finder på samme betingelser anvendelse på Unionens organer, kontorer og agenturer, hvis de undlader at træffe afgørelse.
<i>Skal være opfordret til at handle</i>	En sådan klage kan <u>kun</u> antages til behandling, hvis den pågældende institution eller det pågældende organ, kontor eller det pågældende agentur har været <u>opfordret til at handle</u>. Hvis institutionen, organet, kontoret eller agenturet ikke har taget stilling inden to måneder efter denne opfordring, kan klagen indbringes inden for en frist på yderligere to måneder.
<i>Alle kan klage</i>	På de i de foregående stykker fastsatte betingelser kan <u>enhver</u> fysisk eller juridisk person <u>indbringe klage</u> til Domstolen over, at en af Unionens institutioner eller et af dens organer, kontorer eller agenturer <u>har undladt at udstede en retsakt til ham</u>, henstillinger og udtalelser dog undtaget.
	Artikel III-273
<i>Pligt til at efterkomme domme</i>	Den institution eller det organ, kontor eller agentur, hvorfra en annulleret retsakt hidrører, eller hvis undladelse er erklæret stridende mod forfatningen, har <u>pligt til at gennemføre de foranstaltninger</u>, der er <u>nødvendige</u> for dommens opfyldelsen af Det Europæiske Unions Domstol dom. Denne pligt berører ikke den forpligtelse, som måtte følge af anvendelsen af artikel III-337, stk. 2.
	Artikel III-274
Præjudicielle spørgsmål:	
<i>Områder for præjudicielle spørgsmål:</i>	Det Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre <u>præjudicielle spørgsmål</u>:

- Forfatningen

a) om fortolkningen af forfatningen

*- Institutionernes
retsakter*

b) om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer

*Enhver domstol kan
stille præjudicielle
spørgsmål*

Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

*Hvis de nationale
muligheder for appel er
udtømte, skal sagen
bringes for Domstolen*

Såfremt et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, har retten pligt til at indbringe sagen for Domstolen.

Hvis et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, der vedrører en person, der er frihedsberøvet, træffer Domstolen afgørelse hurtigst muligt.

Artikel III-275

Skadeserstatning

Det Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre tvister vedrørende de i artikel III-337, stk. 2 og 3, nævnte skadeserstatninger.

Artikel III-276

*Hvis Rådet suspenderer
medlemsrettigheder,
kan kun
procedurebestemmelser
indbringes for
Domstolen*

Domstolen har kun kompetence til at udtale sig om lovligheden af en retsakt vedtaget af Det Europæiske Råd eller Rådet i henhold til artikel I-58 efter anmodning fra den medlemsstat, hvormed Det Europæiske Råd eller Rådet har fastslået, at der foreligger en situation som omhandlet i nævnte artikel, og kun for så vidt angår overholdelsen af artiklens procedurebestemmelser.

Anmodningen skal fremsættes inden for en frist på en måned, efter at Rådet har fastslået, at den pågældende situation foreligger. Domstolen træffer afgørelse inden for en måned fra den dato, hvor anmodningen fremsættes.

Artikel III-277

Tvister mellem

Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre

*Unionen og dens
ansatte*

alle tvister mellem Unionen og dens ansatte med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i vedtægten for Unionens tjenestemænd og de ansættelsesvilkår, der gælder for dens øvrige ansatte.

***Den Europæiske
Investeringsbank***

Artikel III-278

*Domstolen kan dømme
indenfor:*

Med de nedenfor nævnte begrænsninger har Den Europæiske Unions Domstol kompetence til at afgøre tvister, som vedrører:

*- vedtægter for Den
Europæiske
Investeringsbank*

a) opfyldelse af medlemsstaternes forpligtelse ifølge vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank. Bankens bestyrelse har i dette tilfælde de beføjelser, der i henhold til artikel III-265 er tillagt Kommissionen

*- afgørelser truffet af
EIB*

b) afgørelser truffet af Den Europæiske Investeringsbanks styrelsesråd. Hver medlemsstat, Kommissionen og Bankens bestyrelse kan indbringe klage herom på de i artikel III-270 fastsatte betingelser

*- de nationale
centralbankers
opfyldelse af deres
forpligtelser*

c) afgørelser truffet af Den Europæiske Investeringsbanks bestyrelse. Klager over disse afgørelser kan kun indbringes af medlemsstaterne eller af Kommissionen på de i artikel III-270 fastsatte betingelser og kun for overtrædelse af de i artikel 21, stk. 2, 5, 6 og 7, i vedtægterne for Banken fastsatte formforskrifter

d) de nationale centralbankers opfyldelse af deres forpligtelser ifølge forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank. Styrelsesrådet for Den Europæiske Centralbank har i dette tilfælde over for de nationale centralbanker de beføjelser, der i henhold til artikel III-265 er tillagt Kommissionen over for medlemsstaterne. Såfremt Den Europæiske Unions Domstol fastslår, at en national centralbank ikke har overholdt en forpligtelse, som påhviler den i henhold til forfatningen, skal denne centralbank indføre de nødvendige bestemmelser for dommens opfyldelse.

Voldgiftsbestemmelse

Artikel III-279

*Kompetence til at
træffe afgørelse, både*

Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse, som

offentlig og privat ret

indeholdes i en offentligretlig eller privatretlig aftale, der er indgået af Unionen eller på dens vegne.

Artikel III-281/280/284

Nationale domstole er kompetente i tvister hvor Unionen er part, med mindre andet er angivet

Med forbehold af den kompetence, der er tillagt Domstolen ved forfatningen, er de tvister, i hvilke Unionen er part, ikke af den grund unddraget de nationale dømmende myndigheders kompetence.

Forrangsklausul ved fortolkning af Forfatningen
- kun bruge EU-Domstolen, ikke de nationale Højesteretter til fortolkning

Medlemsstaterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af forfatningen afgjort på anden måde end fastsat i forfatningen.

I andre tvister kan Domstolen dømme, hvis de involverede parter tillader det

Domstolen har kompetence til at afgøre enhver tvist mellem medlemsstaterne, der har forbindelse med forfatningens sagsområde, såfremt tvisten forelægges den i henhold til en voldgiftsaftale.

Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Artikel III-282

- ingen kompetence

Den Europæiske Unions Domstol har ingen kompetence med hensyn til artikel I-39 og I-40 og bestemmelserne i kapitel II i afsnit V vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

- kan dog kontrollere klager

Domstolen har dog kompetence til at kontrollere overholdelsen af artikel III-209 og udtale sig om klager, der er indbragt på de betingelser, der fremgår af artikel III-270, stk. 4, vedrørende kontrollen af lovligheden af europæiske afgørelser om restriktive foranstaltninger over for fysiske eller juridiske personer vedtaget af Rådet på grundlag af kapitel II i afsnit V.

Politi og straffesager

Artikel III-283

Ingen kompetence over nationalt politi og sikkerhed, når handlinger hører under

Under udøvelsen af sine kompetencer vedrørende bestemmelserne i 4. og 5. afdeling i kapitel IV i afsnit III vedrørende et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed har Den Europæiske Unions Domstol ingen kompetence til at

national ret

prøve gyldigheden eller proportionaliteten af operationer, som udføres af en medlemsstats politi eller andre retshåndhævende myndigheder, eller udøvelsen af medlemsstaternes beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den nationale sikkerhed, når disse handlinger henhører under national ret.

Artikel III-285

*Gyldigheden af
retsakter kan altid
indbringes for
domstolen*

Uanset udløbet af den frist, der er fastsat i artikel III-270, stk. 6, kan hver part i en retstvist, der angår en almenyldig retsakt vedtaget af en institution, et organ, et kontor eller et agentur under Unionen, for Den Europæiske Unions Domstol påberåbe sig de i artikel III-270, stk. 2, nævnte grunde og gøre gældende, at retsакten ikke kan finde anvendelse.

Artikel III-286/287

*Ingen opsættende effekt
men Domstolen kan
vælge at udsætte
retsakt*

1. Indbringelse af klager for Den Europæiske Unions Domstol har ikke opsættende virkning. Domstolen kan dog, hvis den skønner, at forholdene kræver det, udsætte gennemførelsen af den anfægtede retsakt.

Forholdsregler

2. I sager, der er indbragt for Den Europæiske Unions Domstol, kan den foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler.

Artikel III-288

Fuldbyrdelse

De af Den Europæiske Unions Domstol afsagte domme fuldbyrdes i overensstemmelse med de i artikel III-307 fastsatte regler.

Artikel III-289

Statutten i en protokol

Statutten for Den Europæiske Unions Domstol er fastsat i en protokol.

Ændringsprocedure

Bestemmelserne i statutten kan ændres ved europæisk lov, bortset fra afsnit I og artikel 64 heri. Loven vedtages enten på begæring af Domstolen og efter høring af Kommissionen eller på forslag af Kommissionen og efter høring af Domstolen.

**Den Europæiske
Centralbank**

5a. underafdeling
Den Europæiske Centralbank

Artikel III-289a

Styrelsesrådet

1. Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd består af medlemmerne af Den Europæiske Centralbanks direktion og cheferne for de nationale centralbanker i medlemsstaterne uden dispensation som omhandlet i artikel III-91.

Direktionen

2.
a) Direktionen består af formanden, næstformanden og fire andre medlemmer.

*Medlemmer af
direktionen skal have et
godt omdømme og
professionel erfaring*

b) Formanden og næstformanden samt de øvrige medlemmer af direktionen udnævnes af Det Europæiske Råd med kvalificeret flertal på grundlag af en indstilling fra Rådet og efter høring af Europa-Parlamentet og Styrelsesrådet for Den Europæiske Centralbank, blandt personer, der er værdige i almindeligt omdømme, og som har professionel erfaring i monetære forhold eller i bankvæsen.

*Udnævnelse ved
kvalificeret flertal*

Deres embedsperiode er på 8 år, og mandatet kan ikke fornyes.

*Embedsperiode 8 år,
kan ikke genvælges*

Kun EU-statsborgere

Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være medlemmer af direktionen.

Artikel III-289b

*Formanden for Rådet
og en Kommissær kan
deltage i Styrelsesråd*

1. Formanden for Rådet og et medlem af Kommissionen kan uden stemmeret deltage i møderne i Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd.

*Formanden for Rådet
kan fremsætte forslag*

Formanden for Rådet kan fremsætte forslag til drøftelse i Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd.

*Formanden for ECB
inviteres til relevante
møder i Rådet*

2. Formanden for Den Europæiske Centralbank opfordres til at deltage i Rådets møder, når det behandler spørgsmål vedrørende mål og opgaver for Det Europæiske System af Centralbanker.

Årsberetning til:

3. Den Europæiske Centralbank fremsender en

- EU-Parlamentet
- Rådet
- Kommissionen
- Det Europæiske Råd

*ECB embedsmænd
høres af Parlamentets
kompetente udvalg*

Revisionsretten

Opgaver:

*Undersøge indtæger og
udgifter, hvis ikke
forbudt*

*Erklæring om
regnskabernes
rigtighed og de
underliggende
transaktioners
lovlighed (hvert år
siden 1994 har
Revisionsretten taget
forbehold)*

*Undersøgelse af lovlig
og forsvarlig
forvaltning
Rapport om
uregelmæssigheder*

*Revidere både
fastlæggelser og
betalinger*

årsberetning om Det Europæiske System af Centralbankers aktiviteter og om den monetære politik i det foregående og det indværende år til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen samt til Det Europæiske Råd. Formanden for Den Europæiske Centralbank forelægger beretningen for Rådet og for Europa-Parlamentet, som kan foranstalte en generel drøftelse på grundlag heraf.

Formanden for Den Europæiske Centralbank og de øvrige medlemmer af direktionen kan på anmodning af Europa-Parlamentet eller på eget initiativ høres af Europa-Parlamentets kompetente organer.

6. underafdeling
Revisionsretten

Artikel III-290

1. Revisionsretten reviderer regnskaberne over samtlige Unionens indtægter og udgifter. Den reviderer endvidere regnskaberne vedrørende samtlige indtægter og udgifter for ethvert organ, kontor eller agentur oprettet af Unionen, for så vidt akten om oprettelse af dette organ, kontor eller agentur ikke udelukker det.

Revisionsretten afgiver en erklæring til Europa-Parlamentet og Rådet om regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed, der offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*. Erklæringen kan suppleres med specifikke vurderinger for hvert enkelt af Unionens større aktivitetsområder.

2. Revisionsretten efterprøver lovligheden og den formelle rigtighed af indtægterne og udgifterne og sikrer sig, at den økonomiske forvaltning har været forsvarlig. I forbindelse hermed aflægger den navnlig beretning om eventuelle uregelmæssigheder.

Revision af indtægterne sker på grundlag af fastlæggelser og indbetalinger af indtægter til Unionen.

Revision af udgifterne sker på grundlag af indgåede

*Dokumenter og
inspektioner*

*Samarbejde med
nationale
revisionsinstitutter*

Investeringsbanken

Årsberetning

Særberetninger

forpligtelser og afholdte udgifter.

Sådan revision kan foretages inden afslutningen af regnskaberne for det pågældende regnskabsår.

3. Revisionen foretages på grundlag af regnskabsbilag og i fornødent omfang ved undersøgelser på stedet i Unionens øvrige institutioner samt i organer, kontorer og agenturer, der forvalter indtægter eller udgifter på Unionens vegne, og i medlemsstaterne, herunder hos enhver fysisk eller juridisk person, der modtager betalinger fra budgettet. Revision i medlemsstaterne foretages i forbindelse med de nationale revisionsinstitutioner eller, såfremt disse ikke har de fornødne beføjelser, i forbindelse med de kompetente nationale myndigheder. Revisionsretten og medlemsstaternes revisionsinstitutioner skal samarbejde på grundlag af tillid, men samtidig således, at de bevarer deres uafhængighed. Disse institutioner eller myndigheder meddeler Revisionsretten, om de er indforstået med at deltage i revisionen.

Unionens øvrige institutioner, de organer, kontorer og agenturer der forvalter indtægter eller udgifter på Unionens vegne, enhver fysisk eller juridisk person, der modtager betalinger fra budgettet, og de nationale revisionsinstitutioner eller, såfremt disse ikke har de fornødne beføjelser, de kompetente nationale myndigheder afgiver på Revisionsrettens begæring alle dokumenter eller oplysninger, der er nødvendige til gennemførelse af Revisionsrettens opgaver.

I forbindelse med Den Europæiske Investeringsbanks forvaltning af Unionens udgifter og indtægter reguleres Revisionsrettens adgang til oplysninger, som Banken ligger inde med, af en aftale mellem Revisionsretten, Banken og Kommissionen. Hvis der ikke indgås nogen aftale, skal Revisionsretten ikke desto mindre have adgang til oplysninger, der er nødvendige for revisionen af de af Unionens udgifter og indtægter, som Banken forvalter.

4. Efter hvert regnskabsårs udløb udarbejder Revisionsretten en årsberetning. Denne beretning fremsendes til Unionens øvrige institutioner og offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende sammen med de nævnte institutioners besvarelser af Revisionsrettens bemærkninger.

Revisionsretten kan endvidere når som helst fremkomme med bemærkninger, navnlig i form af særberetninger, til særlige

	spørgsmål og på begæring af en af de øvrige institutioner afgive udtalelser.
<i>Vedtage årsberetninger med et flertal af medlemmer</i>	Den vedtager sine årsberetninger, sine særberetninger eller sine udtalelser med <u>et flertal af sine medlemmers</u> stemmer. Dog kan den af sin midte oprette <u>afdelinger</u> med henblik på vedtagelse af bestemte typer beretninger eller udtalelser på betingelser fastsat i dens forretningsorden.
<i>Bistår EU-Parlamentet og Rådet</i>	Den <u>bistår</u> Europa-Parlamentet og Rådet i forbindelse med revisionen af gennemførelsen af budgettet.
<i>Forretningsorden, godkendes af Rådet</i>	Revisionsretten <u>vedtager selv sin forretningsorden</u> . Forretningsordenen forelægges Rådet til godkendelse.
<i>Ansættelsesvilkår</i>	Artikel III-291
<i>Særligt kvalificerede</i>	1. Revisionsrettens medlemmer udvælges blandt personer, som i deres respektive stater tilhører eller har tilhørt <u>eksterne kontrolinstitutioner</u> , eller som er <u>særligt kvalificerede</u> til dette hverv. Deres <u>uafhængighed</u> skal være uomtvistelig.
<i>Udnævnes for 6 år, kan genudnævnes</i>	2. Revisionsrettens medlemmer <u>udnævnes for seks år</u> . De kan <u>genudnævnes</u> . Rådet vedtager en europæisk afgørelse med den liste over medlemmer, der er udarbejdet i overensstemmelse med hver enkelt medlemsstats indstilling. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.
<i>Formand vælges for 3 år, kan genvælges</i>	Medlemmerne af Revisionsretten <u>udpeger</u> af deres midte deres <u>formand</u> for et tidsrum af <u>tre år</u> . Hans mandat kan <u>forny</u> es.
<i>Fuldkommen uafhængighed</i>	3. Ved udførelsen af deres pligter må Revisionsrettens medlemmer <u>ikke søge eller modtage instruktioner</u> fra nogen regering eller noget andet organ. De afholder sig fra enhver handling, som er uforenelig med karakteren af deres hverv.
<i>Ingen anden virksomhed</i>	4. Revisionsrettens medlemmer må <u>ikke</u> , så længe deres tjeneste varer, udøve nogen <u>anden - lønnet eller ulønnet - erhvervsmæssig virksomhed</u> . Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring om, at de, såvel i deres tjenesteperiode som <u>efter at denne er afsluttet</u> , vil overholde de forpligtelser, der følger af deres hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at <u>udvise hæderlighed</u> og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele.
<i>Udvis hæderlighed</i>	

*Domstolen kan
afskedige medlemmer
af Revisionsretten*

5. Bortset fra ordinære nybesættelser og dødsfald ophører tjenesten for et medlem af Revisionsretten ved frivillig fratreden eller ved afskedigelse, der fastslås af Domstolen i overensstemmelse med stk. 6.

For resten af den pågældende tjenesteperiode udnævnes en efterfølger.

Bortset fra afskedigelse fungerer Revisionsrettens medlemmer, indtil deres efterfølger er udpeget.

*På Revisionsrettens
begæring kan
Domstolen afskedige et
medlem*

6. Revisionsrettens medlemmer kan hverken afskediges eller frakendes retten til pension eller til andre fordele, der træder i stedet herfor, medmindre Domstolen på Revisionsrettens begæring fastslår, at de ikke længere opfylder de nødvendige betingelser eller ikke længere overholder de forpligtelser, der følger med hvervet.

Rådgivende Organer

2. AFDELING UNIONENS RÅDGIVENDE ORGANER

Regionsudvalget

1. underafdeling
Regionsudvalget

Artikel III-292

Højest 350 medlemmer

Antallet af medlemmer af Regionsudvalget må ikke overstige 350. Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af kommissionen, vedtager en europæisk afgørelse om Udvalgets sammensætning.

*Periode: 5 år, kan
gen vælges*

Udvalgets medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter beskikkes for fem år. Genbeskikkelse kan finde sted. Et medlem af udvalget kan ikke samtidig være medlem af Europa-Parlamentet.

*- Ikke
parlamentsmedlemmer*

Rådet vedtager en europæisk afgørelse med den liste over medlemmer og suppleanter, der er udarbejdet efter indstilling fra hver enkelt medlemsstat.

*Rådet vælger
medlemmer*

Ved udløbet af det i artikel I-31, stk. 2, omhandlede mandat, som kvalificerede de pågældende til indstillingen, ophører deres mandat i udvalget automatisk, og der beskikkes efter

samme fremgangsmåde en efterfølger for den resterende del af mandatperioden.

Artikel III-293

*Formand og præsidium
valgt for 2½ år*

Regionsudvalget vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to et halvt år.

Udvalget indkaldes af formanden efter Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens anmodning. Det kan ligeledes træde sammen på eget initiativ.

Det fastsætter selv sin forretningsorden.

Høring

Artikel III-294

*- når nævnt i
Forfatningen eller på
andre områder af
særlig interesse*

Regionsudvalget høres af Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen i de tilfælde, der er nævnt i forfatningen, og i alle andre tilfælde, hvor en af disse institutioner finder det hensigtsmæssigt, især vedrørende grænseoverskridende samarbejde.

*Tidsfrist for udtalelse
på mindst en måned*

Hvis Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen finder det nødvendigt, giver de udvalget en frist for fremsættelsen af dets udtalelse; denne frist skal være på mindst en måned fra det tidspunkt, hvor formanden har fået meddelelse herom. Efter fristens udløb kan sagen behandles, selv om udtalelsen ikke foreligger.

*Kan afgive egen
udtalelse når ØSU
høres*

Når Det Økonomiske og Sociale Udvalg høres, underrettes Regionsudvalget af Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen om denne anmodning om udtalelse. Regionsudvalget kan, når det finder, at der er særlige regionale interesser på spil, afgive en udtalelse herom. Det kan desuden afgive udtalelse på eget initiativ i de tilfælde.

Udvalgets udtalelser samt et referat af forhandlingerne sendes til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

ØSU

2. underafdeling
Det Økonomiske og Sociale Udvalg

Artikel III-295

Højest 350 medlemmer

Antallet af medlemmer af Det Økonomiske og Sociale Udvalg må ikke overstige 350. Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, vedtager en europæisk afgørelse om Udvalgets sammensætning.

Artikel III-296

*Periode: 5 år, kan
gen vælges*

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs medlemmer beskikkes for fem år. Genbeskikkelse kan finde sted. Rådet vedtager en afgørelse med den liste over medlemmer, der er udarbejdet i overensstemmelse med hver medlemsstats indstilling.

*Rådet udpeger efter
høring af
Kommissionen*

Rådet træffer afgørelse efter høring af Kommissionen. Det kan indhente udtalelser fra europæiske organisationer, der repræsenterer de forskellige økonomiske og sociale sektorer og civilsamfundet, som berøres af Unionens virksomhed.

Artikel III-297

*Formand og præsidium
valgt for 2½ år*

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to et halvt år.

Det indkaldes af formanden efter anmodning fra Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen. Det kan ligeledes træde sammen på eget initiativ.

Det fastsætter selv sin forretningsorden.

Høring

Artikel III-298

*- når nævnt i
Forfatning eller på
områder af særlig
interesse*

I de tilfælde, der er nævnt i forfatningen, skal Det Økonomiske og Sociale Udvalg høres af Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen. Disse institutioner kan høre i alle tilfælde, hvor de finder det hensigtsmæssigt. Det kan desuden afgive udtalelse på eget initiativ.

*Mindst en måned til at
udtale sig*

Hvis Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen finder det nødvendigt, giver de udvalget en frist for fremsættelsen af dets udtalelse; denne frist skal være på mindst en måned fra det tidspunkt, hvor formanden har fået meddelelse herom. Efter fristens udløb kan sagen behandles, selv om udtalelsen ikke foreligger.

Udvalgets udtalelse og et referat af forhandlingerne sendes til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

Investeringsbank

3. AFDELING
DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK

Artikel III-299

Juridisk person

Den Europæiske Investeringsbank har status som juridisk person.

Medlemsstater eneste medlemmer

Dens medlemmer er medlemsstaterne.

Rådet vedtager ændringer til vedtægterne med enstemmighed

Bankens vedtægter er indeholdt i en protokol.

Bankens vedtægter kan ændres ved en europæisk lov vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed enten på anmodning af banken og efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen eller på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og banken.

Bankens rolle

Artikel III-300

- bidrage til en afbalanceret og gnidningsløs udvikling af det indre marked gennem lån, uden sigte på fortjeneste

Banken har til opgave ved anvendelse dels af midler lånt på kapitalmarkederne, dels af egne midler i Unionens interesse at bidrage til en afbalanceret og gnidningsløs udvikling af det indre marked. I dette øjemed letter den ved ydelse af lån og garantier og uden sigte på fortjeneste finansieringen af nedennævnte projekter inden for alle erhvervssektorer:

- udviklingsprojekter

a) projekter, som har ophjælpning af mindre udviklede områder for øje

- modernisering eller omstilling af virksomheder

b) projekter med sigte på modernisering eller omstilling af virksomheder eller skabelse af nye beskæftigelsesmuligheder foranlediget af det indre markeds gradvise gennemførelse, som på grund af deres omfang eller karakter ikke fuldt ud kan finansieres ved udnyttelse af de tilstedeværende midler i de enkelte medlemsstater

- nye beskæftigelsesmuligheder

- store projekter af fælles interesse

c) projekter af fælles interesse for flere medlemsstater, som på grund af deres omfang eller karakter ikke fuldt ud kan finansieres ved udnyttelse af de tilstedeværende midler i de enkelte medlemsstater.

Under udførelsen af sine opgaver letter Banken finansieringen af investeringsprogrammer sammen med støtte fra strukturfondene og andre af Unionens finansielle instrumenter.

Beslutningstagning

4. AFDELING
FÆLLES BESTEMMELSER FOR UNIONENS
INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG
AGENTURER

Stærkt initiativmonopol

Artikel III-301

**Rådet kan kun
enstemmigt ændre et
Kommissionsforslag**

1. Når Rådet i medfør af forfatningen træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, kan det kun ændre denne afgørelse ved enstemmig vedtagelse, undtaget i de tilfælde, der er nævnt i artikel I-54, artikel I-55, artikel III-302, stk. 10 og 13, artikel III-310 og artikel III-311 stk. 2

*Så længe Rådet ikke
har truffet afgørelse,
kan Kommissionen
ændre sit forslag*

2. Så længe Rådet ikke har truffet afgørelse, kan Kommissionen ændre sit forslag under hele forløbet af de procedurer, der fører frem til vedtagelse af en EU-retsakt.

**Den almindelige
lovgivningsprocedure
(forkortes alm.
lovgivningsprocedure)**

Artikel III-302

1. Når der i henhold til forfatningen vedtages europæiske love eller rammelove efter den almindelige lovgivningsprocedure, finder følgende bestemmelser anvendelse.

*1) Kommissionen
forelægger EU-
Parlamentet og Rådet
et forslag*

2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet et forslag.

*2) EU-Parlamentet
fastsætter position og
meddeler den til Rådet*

Førstebehandling

3. Europa-Parlamentet fastlægger sin førstebehandlingsholdning og meddeler Rådet den.

*3a) Rådet godkender
retsakt vedtaget*

4. Hvis Rådet godkender Europa-Parlamentets holdning, er den pågældende retsakt vedtaget i den formulering, der svarer til Europa-Parlamentets holdning.

3b) Rådet godkender ikke fastsætter egen holdning og meddeler den til EU-Parlamentet

Kommissionen informerer EU-Parlamentet om sin holdning

Hvis EU-Parlamentet indenfor 3 måneder:

4a) godkender Rådets holdning forslaget er vedtaget

4b) med et flertal af sine medlemmer forkaster Rådets forslag forslaget forkastet

4c) med et flertal af sine medlemmer, foreslår ændringer til Rådet sendes tilbage til Rådet

Kommissionen udtaler sig om disse ændringer

Hvis Rådet, indenfor 3 måneder, ved kvalificeret flertal:

5a) godkender Parlamentets ændringer forslag er vedtaget

5b) ikke godkender Parlamentets ændringer

5. Hvis Rådet ikke godkender Europa-Parlamentets holdning, fastlægger det sin førstebehandlingsholdning og meddeler Europa-Parlamentet den.

6. Rådet giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til sin førstebehandlingsholdning. Kommissionen giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for sin holdning.

Andenbehandling

7. Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på tre måneder efter meddelelsen

a) godkender Rådets førstebehandlingsholdning eller ikke har udtalt sig, anses den pågældende retsakt for vedtaget i den formulering, der svarer til Rådets holdning

b) med et flertal af sine medlemmer forkaster Rådets førstebehandlingsholdning, anses den pågældende retsakt for ikke-vedtaget

c) med et flertal af sine medlemmer foreslår ændringer til Rådets førstebehandlingsholdning, sendes den således ændrede tekst til Rådet og til Kommissionen, som afgiver udtalelse om disse ændringer.

8. Hvis Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, inden for en frist på tre måneder efter modtagelsen af Europa-Parlamentets ændringer

a) godkender alle disse ændringer, anses den pågældende retsakt for vedtaget

b) ikke godkender alle ændringerne, indkalder formanden for Rådet efter aftale med formanden for Europa-Parlamentet inden for en frist på seks uger til et møde i Forligsudvalget.

Forligsudvalg
indkaldes
Negativ udtalelse fra
Kommissionen
enstemmighed i Rådet
for ændringer

6. Forligsudvalg

Samme antal fra Rådet
og EU-Parlamentet
Enighed om fælles
udkast, Rådet ved
kvalificeret flertal, EU-
Parlamentet ved flertal
af medlemmer i
forligsudvalget
Tidsfrist: 6 uger

Kommissionen deltager
i Forligsudvalgsmøder

Hvis forligsudvalg
inden seks uger ikke
godkender fælles
udkast retsakt
afvises

7) Fælles tekst til Rådet
og EU-Parlamentet

Rådet vedtager ved
kvalificeret flertal, EU-
Parlamentet med et
flertal af de afgivne
stemmer

Tidsfrist: seks uger,
ellers forkastet

Tidsfrister kan
forlænges

9. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed om de ændringer, som Kommissionen har afgivet negativ udtalelse om.

Forligsprocedure

10. Forligsudvalget, der sammensættes af Rådets medlemmer eller deres repræsentanter og et tilsvarende antal medlemmer, der repræsenterer Europa-Parlamentet, har til opgave at skabe enighed om et fælles udkast, som kan accepteres af et kvalificeret flertal af Rådets medlemmer eller disses repræsentanter og et flertal af de medlemmer, der repræsenterer Europa-Parlamentet, inden for en frist på seks uger efter indkaldelsen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets andenbehandlingsholdninger.

11. Kommissionen deltager i Forligsudvalgets arbejde og tager de nødvendige initiativer med sigte på at søge at tilnærme Europa-Parlamentets og Rådets holdninger til hinanden.

12. Hvis Forligsudvalget inden for en frist på seks uger efter indkaldelsen ikke godkender noget fælles udkast, anses den foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

Tredjebehandling

13. Hvis Forligsudvalget inden for denne frist godkender et fælles udkast, har Europa-Parlamentet og Rådet hver især en frist på seks uger fra dette tidspunkt til at vedtage den pågældende retsakt i overensstemmelse med det fælles udkast, idet Europa-Parlamentet træffer afgørelse med et flertal af de afgivne stemmer og Rådet med kvalificeret flertal. Hvis dette ikke sker, anses den foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

14. De i denne artikel anførte frister på tre måneder og seks uger forlænges på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ med henholdsvis højst en måned og højst to uger.

Særlige regler når en gruppe af medlemsstater foreslår

Særlige bestemmelser

15. Når en lov eller en rammelov i de tilfælde, der er fastsat i forfatningen, underkastes den almindelige lovgivningsprocedure på initiativ af en gruppe af medlemsstater, efter henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller på anmodning af Domstolen eller Den Europæiske Investeringsbank, finder stk. 2, stk. 6, andet punktum, og stk. 9 ikke anvendelse.

Kommissionen skal informeres

I disse tilfælde sender Europa-Parlamentet og Rådet Kommissionen udkastet til retsakt samt deres første- og andenbehandlingsholdninger.

Kommissionen skal efter anmodning eller frivilligt, udtale sig

Europa-Parlamentet eller Rådet kan anmode om en udtalelse fra Kommissionen under hele forløbet af proceduren. Kommissionen kan ligeledes afgive udtalelse på eget initiativ. Den kan, hvis den finder det nødvendigt, deltage i Forligsudvalget på de betingelser, der er fastsat i stk. 11.

Interinstitutionelle aftaler
Kommissionen, EU-Parlamentet og Rådet kan indgå interinstitutionelle aftaler

Artikel III-303

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen holder indbyrdes samråd og aftaler i fællesskab for deres samarbejde. Med henblik herpå kan de inden for forfatningens rammer indgå interinstitutionelle aftaler, der kan antage bindende karakter.

Europæisk forvaltning

Artikel III-304

- støtter institutionerne

1. Under udførelsen af deres opgaver støtter Unionens institutioner, organer samt kontorer og agenturer sig på en åben, effektiv og uafhængig europæisk forvaltning.

*Alm.
Lovgivningsprocedure*

2. Under overholdelse af vedtægten og de ansættelsesvilkår, der vedtages på grundlag af artikel III-333 fastsættes der specifikke bestemmelser med henblik herpå i en europæisk lov.

Åbenhed

Artikel III-305

Institutioner, organer

1. Unionens institutioner, organer samt kontorer og

*og agenturer fastsætter
regler om aktindsigt*

agenturer sikrer åbenhed i deres arbejde og fastsætter i henhold til artikel I-49 i deres forretningsordener specifikke bestemmelser om aktindsigt. Den Europæiske Unions Domstol og Den Europæiske Centralbank og Den Europæiske Investeringsbank er kun omfattet af bestemmelserne i artikel I-49, stk. 3, og af denne artikel, når de udøver administrative funktioner

*EU-Parlamentet og
Rådet sikrer
offentliggørelse af
dokumenter*

2. Europa-Parlamentet og Rådet sikrer offentliggørelse af dokumenterne vedrørende lovgivningsprocedurerne på de betingelser, der er fastsat i den lov, der er nævnt i artikel I-49, stk. 4.

Lønninger

Artikel III-306

*Rådet vedtager ved
kvalificeret flertal:*

1. Rådet vedtager europæiske bekendtgørelser og afgørelser om fastsættelse af:

- lønninger

a) lønninger, godtgørelser og pensioner for Det Europæiske Råds formand, for Kommissionens formand, for EU-udenrigsministeren, for Europa-kommissærerne, for kommissærerne, for Den Europæiske Unions Domstols præsidenter, medlemmer og justitssekretærer samt for Rådets generalsekretær.

- godtgørelser

b) arbejdsvilkår, og især lønninger, godtgørelser og pensioner, for Revisionsrettens formand og medlemmer.

- pensioner

c) alle godtgørelser, der ydes som vederlag, for de personer, der er nævnt i litra a) og b).

2. Rådet vedtager europæiske bekendtgørelser og afgørelser om godtgørelserne for Det Økonomiske og Sociale Udvalgs medlemmer.

Bøder

Artikel III-307

*Retsakter, der
indebærer en
forpligtelse for andre
end stater til at betale
pengeydelse, kan
tvangsfuldbyrdes*

De af Rådets, Kommissionens eller Den Europæiske Centralbanks retsakter, der indebærer en forpligtelse for andre end medlemsstater til at betale en pengeydelse, kan tvangsfuldbyrdes.

Tvangsfuldbyrdelsen sker efter de civile retsplejeregler i den medlemsstat, på hvis område den finder sted.

Fuldbyrdelsespåtegning skal efter en prøvelse, der kun omfatter ægtheden af det pågældende fuldbyrdelsesgrundlag, påføres af den nationale myndighed, som hver af medlemsstaternes regeringer har udpeget, og hvorefter de har givet Kommissionen og Den Europæiske Unions Domstol meddelelse.

Når disse formkrav er opfyldt efter rekvirentens begæring, kan denne lade tvangsfuldbyrdelsen udføre ved indbringelse direkte for den myndighed, der ifølge den nationale lovgivning er kompetent hertil.

Tvangsfuldbyrdelsen kan kun udsættes på beslutning af Den Europæiske Unions Domstol. Prøvelsen af fuldbyrdelsesforanstaltningernes lovlighed falder dog inden for de nationale dømmende myndigheders kompetence.

Finanser

KAPITEL II
FINANSIELLE BESTEMMELSER

***Flerårige finansielle
ramme***

1. Afdeling
Den flerårige finansielle ramme

Artikel III-308

Minimum 5 år

1. Den flerårige finansielle ramme fastlægges for en periode på mindst fem år i overensstemmelse med artikel I-54.

*Skal fastlægge loft for
udgiftskategorier*

2. Den finansielle ramme fastlægger de årlige lofter for bevillinger til forpligtelser for hver enkelt udgiftskategori og det årlige loft for bevillinger til betalinger. Udgiftskategorierne, hvorefter der er et begrænset antal, svarer til Unionens vigtigste aktivitetsområder.

*Skal medvirke til en
problemfri afvikling af
budgetproceduren*

3. Den finansielle ramme omfatter alle andre bestemmelser, der kan medvirke til en problemfri afvikling af den årlige budgetprocedure.

*Hvis ny ramme ikke
vedtages, forlænges
gyldighedsperioden for
den gamle*

4. Når Rådet ved udløbet af den foregående finansielle ramme ikke har vedtaget den europæiske lov om en ny finansielle ramme, forlænges gyldighedsperioden for de lofter og andre bestemmelser, der gælder for den foregående finansielle rammes sidste år, indtil denne lov er vedtaget.

Rådet, EU-Parlamentet

5. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen træffer

og Kommissionen skal
lette proceduren

under hele proceduren frem til vedtagelsen af den finansielle
ramme enhver foranstaltning, der er nødvendig for at lette
procedurens afvikling.

Budget

2. Afdeling
Unionens årlige budget

Artikel III-309

Regnskabsåret

Regnskabsåret løber fra den 1. januar til den 31. december.

Budgetbestemmelser

Artikel III-310

- etableret ved lov

Unionens budget fastlægges ved europæisk lov i
overensstemmelse med følgende bestemmelser:

1. Hver institution
opstiller overslag

1. Hver EU-institution opstiller inden den 1. maj et
overslag over sine udgifter for det følgende år. Kommissionen
sammenfatter disse overslag i et budgetforslag. Den føjer hertil
en udtalelse, der kan indeholde afvigende overslag.

2. Kommissionen laver
budgetforslag

Dette forslag indeholder et overslag over indtægterne og et
overslag over udgifterne.

Kommissionen kan
ændre forslag frem til
forligsudvalg

Kommissionen kan ændre budgetforslaget under procedurens
forløb indtil indkaldelsen af det forligsudvalg, der er nævnt i
stk. 5.

Forelægger forslaget
senest den 15/6 for EU-
Parlamentet og Rådet

2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og
Rådet et forslag, som indeholder budgetforslaget senest den 15.
juni i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører.

3. Rådet sender en
holdning til EU-
Parlamentet senest den
1/9

3. Rådet vedtager sin holdning til budgetforslaget og
sender den til Europa-Parlamentet senest den 1. september i det
år, der ligger forud for det, forslaget vedrører. Det giver
Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til sin
holdning.

4a) EU-Parlamentet
vedtager budgettet

4. Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på 42 dage
efter modtagelsen

a) godkender Rådets holdning, er den europæiske lov om
fastlæggelse af budgettet for vedtaget

vedtaget

4b) EU-Parlamentet
ingen reaktion
budgettet vedtaget

4c) EU-Parlamentet
foreslår ændringer,
med et flertal af
medlemmer

Forligsudvalg
indkaldes, med mindre
Rådet godkender alle
ændringer

5) Rådet og EU-
Parlamentet skaber
enighed om et fælles
udkast indenfor 21
dage
Rådet ved kvalificeret
flertal
EU-Parlamentet med
flertal af stemmer

Kommissionen deltager
i Forligsudvalg

6a) Fælles tekst
godkendt inden 21 dage
Rådet: kvalificeret
flertal
EU-Parlamentet:
flertal af de afgivne
stemmer

6b) Hvis
Forligsudvalget ikke
opnår enighed om
fælles tekst inden 21

b) ikke har udtalt sig, anses den europæiske lov om
fastlæggelse af budgettet for vedtaget

c) med et flertal af sine medlemmer vedtager ændringer til
Rådets holdning, sendes det således ændrede forslag til Rådet
og Kommissionen. Formanden for Europa-Parlamentet
indkalder efter aftale med formanden for Rådet straks til et
møde i Forligsudvalget.

Forligsudvalget træder imidlertid ikke sammen, hvis Rådet
inden for en frist på ti dage meddeler Europa-Parlamentet, at
det godkender alle dets ændringer.

5. Forligsudvalget, der sammensættes af Rådets
medlemmer eller deres repræsentanter og et tilsvarende antal
medlemmer, der repræsenterer Europa-Parlamentet, har til
opgave på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets
holdninger inden for en frist på 21 dage efter indkaldelsen at
skabe enighed om et fælles udkast, som kan accepteres af et
kvalificeret flertal af Rådets medlemmer eller disses
repræsentanter og et flertal af de medlemmer, der repræsenterer
Europa-Parlamentet.

Kommissionen deltager i Forligsudvalgets arbejde og tager de
nødvendige initiativer med henblik på at tilnærme Europa-
Parlamentets og Rådets holdninger til hinanden.

6. Hvis Forligsudvalget inden for den frist på 21 dage, der
er omhandlet i stk. 5, godkender et fælles udkast, har Europa-
Parlamentet og Rådet⁶ hver især en frist på 14 dage fra datoen
for denne godkendelse til at vedtage den europæiske lov om
fastlæggelse af budgettet i overensstemmelse med det fælles
udkast, idet Europa-Parlamentet træffer afgørelse med et flertal
af de afgivne stemmer.

7. Hvis Forligsudvalget ikke inden for den frist på 21
dage, der er omhandlet i stk. 5, godkender noget fælles udkast,
eller hvis Rådet inden for den frist på 14 dage, der er
omhandlet i stk. 6, forkaster⁷ eller undlader at træffe afgørelse

⁶ PM: I overensstemmelse med artikel I-22, stk. 3, træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal.

⁷ PM: I overensstemmelse med artikel I-22, stk. 3, træffer Rådet afgørelse med

dage, eller hvis Rådet afviser den, kan EU-Parlamentet bekræfte sine ændringer med et flertal af medlemmer og 60% af de afgivne stemmer. Hvis EU-Parlamentet ikke bekræfter, vedtages Rådets holdning

Rådet kan forkaste Parlamentets holdning og bede kommissionen fremlægge nyt budgetforslag

Hvis EU-Parlamentet forkaster den fælles tekst med et flertal af medlemmer og 60% af de afgivne stemmer, forelægger Kommissionen nyt forslag

7) Når behandlingen er afsluttet, fastslår Parlamentets formand, at budgettet er vedtaget

Hvis ingen lov om budgettet er vedtaget -

om det fælles udkast, det fælles udkast, kan Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmers stemmer og tre femtedele af de afgivne stemmer inden for en frist på 14 dage, bekræfte sine ændringer. Hvis Europa-Parlamentets ændring ikke bekræftes, anses Rådets holdning til den budgetkonto, som den pågældende ændring vedrører, for godkendt.

8. Rådet kan inden for en frist på 14 dage fra Europa-Parlamentets bekræftelse af sine ændringer forkaste¹ det udkast, der følger af anvendelsen af stk. 7, og anmode¹ om, at Kommissionen forelægger et nyt budgetforslag. Hvis Rådet ikke har truffet afgørelse inden for denne frist, anses den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet for endeligt vedtaget.

9. Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på 14 dage, der er omhandlet i stk. 6, med et flertal af sine medlemmers stemmer og tre femtedele af de afgivne stemmer forkaster det fælles udkast, kan det anmode om, at Kommissionen forelægger et nyt budgetforslag. Hvis Europa-Parlamentet ikke har truffet afgørelse inden for denne frist, anses den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet for endeligt vedtaget i overensstemmelse med det fælles udkast.

10. Når den i denne artikel foreskrevne behandling er afsluttet, fastslår Europa-Parlamentets formand, at den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet er endeligt vedtaget.

11. Hver institution udøver de beføjelser, der tilkommer den i henhold til denne artikel, under iagttagelse af forfatningens bestemmelser og de i medfør af denne udstedte retsakter, navnlig dem, der vedrører Unionens egne indtægter og ligevægten mellem indtægter og udgifter.

Artikel III-311

1. Hvis den europæiske lov om fastlæggelse af budgettet ikke er endeligt vedtaget ved regnskabsårets begyndelse, kan

---

kvalificeret flertal.

en tolvtedel af sidste års budget må bruges om måneden. Dette beløb må dog ikke overstige 1/12 af det beløb, der er til behandling

Beløbet kan overstige 1/12, hvis Rådet vedtager en afgørelse på et forslag fra Kommissionen...

...hvis EU-Parlamentet ikke med et flertal af sine medlemmer beslutter at reducere disse udgifter

Overføre bevillinger

EU-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Domstolen har særskilte afsnit i budgettet

der i overensstemmelse med bestemmelserne i den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-318, på grundlag af hvert kapitel afholdes månedlige udgifter på indtil en tolvtedel af de bevillinger, der er opført under det pågældende kapitel i budgettet for det forrige regnskabsår, dog uden mulighed for overskridelse af en tolvtedel af de bevillinger, der er opført i samme kapitel i budgetforslaget.

2. Rådet kan på forslag af Kommissionen og under overholdelse af de øvrige betingelser i stk. 1 vedtage en europæisk afgørelse, som tillader udgifter, der overstiger denne tolvtedel i overensstemmelse med bestemmelserne i den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-318. Rådet sender straks afgørelsen til Europa-Parlamentet.

Denne europæiske afgørelse fastsætter de nødvendige foranstaltninger vedrørende indtægter med henblik på at sikre gennemførelsen af denne artikel under overholdelse af de europæiske love, der er nævnt i artikel I-53, stk. 3 og 4.

Den træder i kraft tredivede dage efter vedtagelsen, hvis Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmer, inden for denne frist ikke beslutter at reducere disse udgifter.

Artikel III-312

På betingelserne i den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-318, kan bevillinger, som ikke er beregnet til dækning af personaleudgifter, og som ikke er udnyttet ved regnskabsårets udløb, overføres, men kun til det følgende regnskabsår.

Bevillingerne opdeles i hovedkonti efter udgifternes art eller formål og opdeles yderligere i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-318.

Europa-Parlamentets,
Rådets,
Kommissionens samt
Den Europæiske Unions Domstol

udgifter opføres i særskilte sektioner i budgettet, dog således at en særlig ordning kan gennemføres for visse fællesudgifter.

Gennemførelse

3. Afdeling
Gennemførelse af budgettet og decharge

Artikel III-313

Kommissionen og medlemsstater gennemfører budgettet

Inden for rammerne af de givne bevillinger og i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-318, gennemfører Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne budgettet på eget ansvar i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. Medlemsstaterne samarbejder med Kommissionen med henblik på at sikre, at bevillingerne anvendes i overensstemmelse med dette princip.

Kontrol- og revisionsforpligtelser

Ved den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-318, fastsættes medlemsstaternes kontrol- og revisionsforpligtelser i forbindelse med gennemførelsen af budgettet og det deraf følgende ansvar.

Ansvar

Ved den lov fastsættes det ansvar og de særlige bestemmelser der gælder i forbindelse med den enkelte institutions medvirken ved afholdelsen af egne udgifter.

Kommissionen kan overføre bevillinger fra et kapitel til et andet

Kommissionen kan inden for budgettet med de begrænsninger og på de vilkår, der er fastsat i den europæiske lov, der er nævnt i artikel III-318, overføre bevillinger dels fra et kapitel til et andet kapitel, dels fra en konto til en anden konto.

Regnskab

Artikel III-314

Kommission forelægger regnskab for EU-Parlamentet og Rådet

Kommissionen forelægger hvert år Europa-Parlamentet og Rådet regnskabet vedrørende anvendelsen af budgettets poster i det forløbne regnskabsår. Den forelægger endvidere en oversigt over Unionens aktiver og passiver.

Evalueringsrapport

Kommissionen forelægger ligeledes Europa-Parlamentet og Rådet en evalueringsrapport om Unionens finanser på grundlag af de resultater, der er opnået især i forhold til bemærkningerne fra Europa-Parlamentet og Rådet i henhold til artikel III-315.

Decharge

Artikel III-315

EU-Parlamentet giver

1. Europa-Parlamentet meddeler efter henstilling fra Rådet

*Kommissionen
decharge (godkendelse
af regnskabet) efter
henstilling fra Rådet*

Kommissionen decharge for gennemførelsen af budgettet. Med henblik herpå gennemgår det næst efter Rådet det regnskab, den oversigt og den evalueringsrapport, der er nævnt i artikel III-314, Revisionsrettens årsberetning med tilhørende svar fra de kontrollerede institutioner til Revisionsrettens bemærkninger, den revisionserklæring, der er nævnt i artikel III-290, stk. 1, andet afsnit, samt Revisionsrettens særberetninger.

*EU-Parlamentet kan
anmode Kommissionen
om redegørelse*

2. Før Europa-Parlamentet meddeler Kommissionen decharge, og når det ellers finder det påkrævet i forbindelse med Kommissionens udøvelse af sine beføjelser med hensyn til gennemførelsen af budgettet, kan det anmode Kommissionen om at redegøre for afholdelsen af udgifterne eller for, hvorledes de finansielle kontrolsystemer fungerer. Kommissionen forelægger alle fornødne oplysninger for Europa-Parlamentet på dettes begæring.

*Kommissionen skal
efterkomme
bemærkningerne i
afgørelserne om
decharge*

3. Kommissionen træffer alle egnede foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i afgørelserne om decharge og andre bemærkninger fra Europa-Parlamentet i forbindelse med afholdelsen af udgifterne samt de kommentarer, der ledsager de henstillinger om decharge, som Rådet vedtager.

*Kommissionen
aflægger beretning om
foranstaltninger*

4. Kommissionen aflægger efter anmodning fra Europa-Parlamentet eller Rådet beretning om, hvilke foranstaltninger den har truffet på baggrund af disse bemærkninger og kommentarer, navnlig om instrukserne til de tjenestegrene, der varetager budgettets gennemførelse. Sådanne beretninger sendes ligeledes til Revisionsretten.

4. Afdeling Fælles bestemmelser

Artikel III-316

Budget opstilles i euro

Den flerårige finansielle ramme og det årlige budget opstilles i euro.

Artikel III-317

*Kommissionen kan
overføre fra en
medlemsstats valuta til*

Under forudsætning af, at Kommissionen underretter de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater, kan den overføre sine tilgodehavender i en medlemsstats valuta til

*en anden medlemsstats
valuta*

en anden medlemsstats valuta i det omfang, det er påkrævet for at kunne anvende disse tilgodehavender til de formål, der er fastsat i forfatningen. Hvis Kommissionen har disponible tilgodehavender eller tilgodehavender, der kan frigøres, i de valutaer, den har brug for, skal den så vidt muligt undgå at foretage sådanne overførsler.

Kommissionen står i forbindelse med hver af de berørte medlemsstater gennem en myndighed udpeget af medlemsstaten. Ved gennemførelsen af sine finansielle transaktioner anvender den den pågældende medlemsstats seddelbank eller et andet pengeinstitut godkendt af medlemsstaten.

Artikel III-318

Finansielle regler

1. Ved en europæisk lov fastlægges:

Ved lov

a) fastlægges de finansielle regler, der navnlig fastsætter de nærmere retningslinjer for opstillingen og gennemførelsen af budgettet og for regnskabsaflæggelsen og revisionen

b) reglerne for kontrollen med de finansielle aktørers og navnlig de anvisningsberettigedes og regnskabsførernes ansvar

Revisionsretten

Loven vedtages efter høring af Revisionsretten.

*Regler for brug af egne
indtægter bestemmes
ved kvalificeret flertal i
Rådet fra 2007*

2. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen en europæisk bekendtgørelse om de nærmere retningslinjer og den procedure, hvorefter budgetindtægter fastsat i ordningen om Unionens egne indtægter stilles til rådighed for Kommissionen, samt om de foranstaltninger, der skal træffes for om nødvendigt at imødekomme likviditetsbehovet. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Revisionsretten.

*Rådet træffer afgørelse
ved enstemmighed
indtil januar 2007*

3. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed indtil den 31. december 2006 i alle de tilfælde, der er nævnt i denne artikel.

Artikel III-319

*Respekt for juridiske
forpligtelser*

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen sørger for, at der er tilstrækkelige finansielle midler til rådighed til, at Unionen

kan opfylde sine juridiske forpligtelser over for tredjemand.

Artikel III-320

*Møder mellem Rådet,
Kommissionen og EU-
Parlamentet angående
budgetspørgsmål*

Formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen indkaldes på Kommissionens initiativ med jævne mellemrum til møde som led i de budgetprocedurer, der er nævnt i dette kapitel. Formændene træffer alle foranstaltninger, der er nødvendige for at fremme samråd og indbyrdes tilnærmelse af deres respektive institutionernes holdninger med henblik på at lette gennemførelsen af bestemmelserne i dette kapitel.

Bekæmpelse af svig

5. Afdeling Bekæmpelse af svig

Artikel III-321

*Samme bestemmelser
til at beskytte Unionen
som de, der gælder i
medlemsstaterne*

1. Unionen og medlemsstaterne bekæmper svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser, ved hjælp af foranstaltninger, der vedtages i overensstemmelse med denne artikel. Disse foranstaltninger skal virke afskrækkende og være af en sådan art, at de yder en effektiv beskyttelse i medlemsstaterne samt i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer.

*Medlemslandene skal
samordne deres
optræden*

2. Medlemsstaterne træffer de samme bestemmelser til bekæmpelse af svig, der skader Unionens finansielle interesser, som til bekæmpelse af svig, der skader deres egne finansielle interesser.

*Foranstaltninger
vedtaget efter alm.
lovgivningsprocedure
efter høring af
Revisionsretten*

3. Med forbehold af andre bestemmelser i forfatningen samordner medlemsstaterne deres optræden med henblik på at beskytte Unionens finansielle interesser mod svig. Med henblik herpå tilrettelægges de sammen med Kommissionen et nært løbende samarbejde mellem de kompetente myndigheder.

4. De nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af svig, der skader Unionens finansielle interesser, fastlægges ved europæiske love eller rammelove med henblik på at yde en effektiv og ensartet beskyttelse i medlemsstaterne samt i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer. Lovene eller rammelovene vedtages efter høring af Revisionsretten.

Årsrapport til EU-Parlamentet og Rådet

Forstærket samarbejde

Skal overholde EU-forfatning og EU-ret og må specielt ikke skade:

- det indre marked
- den økonomiske, territoriale og sociale sammenhæng
- handel
- konkurrence

Gensidig respekt mellem deltagende og ikke deltagende stater

Åbent for alle medlemsstater til enhver tid, forudsat de opfylder betingelser for deltagelse

Så mange deltagende stater som muligt

EU-Parlamentet skal holdes underrettet

5. Kommissionen aflægger i samarbejde med medlemsstaterne årligt rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om de foranstaltninger og bestemmelser, der er vedtaget for at gennemføre denne artikel.

KAPITEL III
FORSTÆRKET SAMARBEJDE

Artikel III-322

Forstærket samarbejde skal overholde EU-forfatningen og gældende EU-ret.

Det må ikke skade det indre marked eller den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed. Det må ikke indebære begrænsning af eller forskelsbehandling i samhandelen mellem medlemsstaterne og må ikke fordreje konkurrencevilkårene mellem dem.

Artikel III-323

Forstærket samarbejde respekterer ikke-deltagende medlemsstaters beføjelser, rettigheder og forpligtelser. Disse medlemsstater må ikke hæmme de deltagende medlemsstateres gennemførelse heraf.

Artikel III-324

1. Forstærket samarbejde er åbent for alle medlemsstater, når det indføres, forudsat at medlemsstaterne opfylder de betingelser for deltagelse, der er fastsat i den europæiske afgørelse om bemyndigelse. Det er ligeledes åbent for alle medlemsstater når som helst derefter, forudsat at medlemsstaterne foruden ovennævnte eventuelle betingelser efterkommer de retsakter, der allerede er vedtaget i henhold hertil.

Kommissionen og de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, skal sørge for at fremme det størst mulige antal medlemsstateres deltagelse heri.

2. Kommissionen og, når det er relevant, EU-udenrigsministeren underretter regelmæssigt Europa-

Parlamentet og Rådets om udviklingen i det forstærkede samarbejde.

Artikel III-325

*Beslutningstagning:
Kommission eller
medlemsstat foreslår...*

1. Medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde på et af de områder, der er nævnt i forfatningen, dog med undtagelse af området med enekompetence og den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, retter en anmodning til Kommissionen, hvori de nærmere angiver anvendelsesområdet for det påtænkte forstærkede samarbejde og de mål, der tilstræbes opfyldt. Kommissionen kan forelægge Rådet et forslag herom. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den de berørte medlemsstater en begrundelse herfor.

*...Rådet vedtager ved
kvalificeret flertal efter
Parlamentets
godkendelse*

Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives i form af en europæisk afgørelse truffet af Rådet på forslag af Kommissionen efter Europa-Parlamentets godkendelse.

*Indenfor den fælles
udenrigs- og
sikkerhedspolitik, rettes
anmodning til Rådet
efter høring af EU-
udenrigsministeren og
Kommissionen*

2. De medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, retter anmodning til Rådet. Anmodningen sendes til EU-udenrigsministeren, der afgiver udtalelse om sammenhængen mellem det påtænkte forstærkede samarbejde og Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og til Kommissionen, der afgiver udtalelse, navnlig om sammenhængen mellem det påtænkte forstærkede samarbejde og Unionens øvrige politikker. Anmodningen sendes ligeledes til Europa-Parlamentet til orientering.

*Rådet beslutter med
enstemmighed*

Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives i form af en europæisk afgørelse vedtaget af Rådet med enstemmighed.

Artikel III-326

*Ansøgningsprocedure
for deltagelse:*

*1. Meddelelse herom til
Rådet*

1. En medlemsstat, som ønsker at deltage i et igangværende forstærket samarbejde på et af de områder, der er nævnt i artikel III-325, stk. 1, giver meddelelse herom til Rådet og Kommissionen.

*2. Kommissionen
bedømmer*

Inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen bekræfter Kommissionen den pågældende

ansøgningen...

medlemsstats deltagelse. Den anfører om nødvendigt, at betingelserne for deltagelse er opfyldt samt vedtager de overgangsforanstaltninger, der er nødvendige i forbindelse med gennemførelse af allerede vedtagne retsakter inden for rammerne af det forstærkede samarbejde.

...hvis medlemsstaten ikke er enig i Kommissionens bedømmelse, kan den henvise sagen til Rådet

Hvis Kommissionen imidlertid finder, at betingelserne for deltagelse ikke er opfyldt, angiver den, hvilke bestemmelser der skal træffes for at opfylde disse betingelser, og fastsætter en tidsfrist for at tage anmodningen op til fornyet overvejelse. Efter udløbet af denne tidsfrist tager den anmodningen op til fornyet overvejelse i overensstemmelse med den procedure, der er omhandlet i andet afsnit. Hvis Kommissionen finder, at betingelserne for deltagelse fortsat ikke er opfyldt, kan den pågældende medlemsstat henvise sagen til Rådet, der tager stilling til anmodningen. Rådet træffer afgørelse i henhold til artikel I-43, stk. 3. Det kan ligeledes på forslag af Kommissionen vedtage de overgangsforanstaltninger, der er nævnt i andet afsnit.

3. Rådet vedtager ved kvalificeret flertal

2. Alle de medlemsstater, der ønsker at deltage i et igangværende forstærket samarbejde inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, meddeler dette til Rådet, EU-udenrigsministeren og Kommissionen.

Forstærket samarbejde inden for rammerne af fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, EU-udenrigsministeren underrettes

Rådet bekræfter den pågældende medlemsstats deltagelse efter høring af EU-udenrigsministeren og efter om nødvendigt at have fastslået, at betingelserne for deltagelse er opfyldt. Rådet kan ligeledes på forslag af EU-udenrigsministeren vedtage overgangsforanstaltninger, der er nødvendige i forbindelse med gennemførelsen af retsakter, der allerede er vedtaget inden for rammerne af det forstærkede samarbejde. Hvis Rådet imidlertid finder, at betingelserne for deltagelse ikke er opfyldt, angiver det, hvilke bestemmelser der skal træffes for at opfylde disse betingelser, og fastsætter en tidsfrist for at tage anmodningen om deltagelse op til fornyet overvejelse.

Rådet beslutter med enstemmighed

Med henblik på gennemførelsen af dette stykke træffer Rådet afgørelse med enstemmighed i henhold til artikel I-43, stk. 3.

Artikel III-327

Med mindre andet besluttet, afholdes alle udgifter, undtagen

De udgifter, bortset fra institutionernes administrationsomkostninger, som gennemførelsen af et forstærket samarbejde medfører, afholdes af de deltagende

*administrations-
omkostninger, af de
deltagende
medlemsstater*

medlemsstater, medmindre Rådet beslutter andet med enstemmighed blandt alle sine medlemmer efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-329

*Rådet og
Kommissionen skal
sikre sammenhæng*

Rådet og Kommissionen sikrer sammenhæng i de foranstaltninger, der gennemføres inden for rammerne af et forstærket samarbejde, samt sammenhæng mellem disse foranstaltninger og Unionens politikker og samarbejder med henblik herpå.

AFSNIT VII FÆLLES BESTEMMELSER

*Franske oversøiske
departementer mv.*

Artikel III-330

*- Rådet fastsætter
betingelser for
anvendelsen af
Forfatningen i de
pågældende områder,
på forslag af
Kommissionen og efter
høring af EU-
Parlamentet*

For at tage hensyn til den strukturelle sociale og økonomiske situation Guadeloupe, i Fransk Guyana, på Martinique og på Réunion samt på Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer, der forværres af deres fjerne beliggenhed, deres status som øsamfund, deres lille areal, deres vanskelige topografiske og klimatiske forhold, deres økonomiske afhængighed af nogle få produkter, forhold, der er vedvarende og kumulative, og som alvorligt hæmmer disse regioner i deres udvikling, vedtager Rådet på forslag af Kommissionen europæiske love, rammelove, bekendtgørelser og afgørelser, der navnlig tager sigte på at fastsætte betingelserne for anvendelsen af forfatningen i de pågældende regioner, herunder de fælles politikker. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

De foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, vedrører navnlig told- og handelspolitik, finanspolitik, frizoner, landbrugs- og fiskeripolitik, betingelser for levering af råvarer og nødvendige forbrugsvarer, statsstøtte samt betingelser for adgang til strukturfondene og Unionens horisontale programmer.

Rådet vedtager de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, under hensyn til de særlige karakteristika og begrænsninger i forbindelse med regionerne i den yderste periferi uden at underminere EU-rettens, herunder det indre markeds og de fælles politikkers, integritet og sammenhæng.

Ejendomsrettigheder

Artikel III-331

Ejendomsretlige ordninger berøres ikke

De ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne berøres ikke af forfatningen.

Artikel III-332

Unionen kan erhverve fast ejendom og optræde som part i retssager

Unionen har i hver medlemsstat den videstgående rets- og handleevne, som vedkommende stats lovgivning tillægger juridiske personer; den kan i særdeleshed erhverve og afhænde fast ejendom og løse og optræde som part i retssager. I denne henseende repræsenteres den af Kommissionen. Den repræsenteres dog af hver af institutionerne inden for rammerne af deres administrative autonomi for så vidt angår de spørgsmål, der vedrører deres respektive funktioner.

Vedtægt for tjenestemænd

Artikel III-333

Alm. lovgivningsprocedure

Vedtægten for tjenestemænd i Unionen og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte i Unionen fastsættes ved europæisk lov. Den vedtages efter høring af de berørte institutioner.

Artikel III-334

Kommissionen kan indhente alle nødvendige informationer

Med henblik på gennemførelsen af de opgaver, der er overdraget den, kan Kommissionen med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat ved europæisk bekendtgørelse eller europæisk afgørelse vedtaget af Rådet med simpelt flertal, indhente alle nødvendige oplysninger og foretage alle nødvendige undersøgelser.

Statistik

Artikel III-335

Udarbejdelse af statistikker ved alm. lovgivningsprocedure

1. Med forbehold af artikel 5 i protokollen om statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank fastsættes ved europæisk lov eller rammelov foranstaltninger til udarbejdelse af statistikker, hvor det er nødvendigt for, at Unionen kan udøve sin virksomhed.

2. Udarbejdelsen af statistikker skal være karakteriseret

ved upartiskhed, pålidelighed, objektivitet, videnskabelig uafhængighed, omkostningseffektivitet og de statistiske oplysningers fortrolighed; den må ikke medføre uforholdsmæssigt store byrder for erhvervslivet.

Artikel III-336

Medlemmer af Unionens institutioner, medlemmer af udvalgene samt Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte har - selv efter at deres hverv er ophørt - forpligtelse til ikke at give oplysninger om forhold, som ifølge deres natur er tjenestehemmeligheder, navnlig oplysninger om virksomheder og om deres forretningsforbindelser eller omkostningsforhold.

Kontraktforhold

Unionen kan holdes ansvarlig for skader og kontraktforhold

Artikel III-337

Unionens ansvar i kontraktforhold bestemmes efter de retsregler, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.

For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold skal Unionen i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af dens institutioner eller af dens ansatte under udøvelsen af deres hverv.

Uanset stk. 2 skal Den Europæiske Centralbank i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af den selv eller af dens ansatte under udøvelsen af deres hverv.

De ansattes personlige ansvar over for Unionen fastsættes i den vedtægt eller i de ansættelsesvilkår, der gælder for dem.

Hjemsted

- fastlægges ved overenskomst

Artikel III-338

Hjemstedet for Unionens institutioner fastlægges ved overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer.

Sprog

Artikel III-339

*Rådet beslutter ved
enstemmighed*

Med forbehold af statuten for Den Europæiske Unions Domstol vedtager Rådet med enstemmighed en europæisk bekendtgørelse om den ordning, der skal gælde for Unionens institutioner på det sproglige område.

***Privilegier og
immuniteter***

Artikel III-340

Unionen nyder på medlemsstaternes område de privilegier og immuniteter, der er nødvendige for udførelsen af dens opgave, på de betingelser, der er fastsat i protokollen vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter. Dette gælder også Den Europæiske Centralbank og Den Europæiske Investeringsbank.

Artikel III-341

*Aftaler mellem
medlemslande og
tredjelande fra før
1958 eller før
tiltrædelsesdatoen,
berøres ikke af
Forfatningen*

De rettigheder og forpligtelser, der følger af konventioner, som før den 1. januar 1958 eller før tiltrædelsesdatoen for tiltrædende medlemsstaters vedkommende er indgået mellem på den ene side en eller flere medlemsstater og på den anden side et eller flere tredjelande, berøres ikke af forfatningen.

*Medlemsstater skal
fjerne
uoverensstemmelser*

I det omfang disse konventioner er uforenelige med forfatningen, bringer den eller de pågældende medlemsstater alle egnede midler i anvendelse med henblik på at fjerne de konstaterede uoverensstemmelser. Om fornødent bistår medlemsstaterne hinanden i dette øjemed og indtager i givet fald en fælles holdning.

Ved anvendelsen af de konventioner, der omtales i stk. 1, tager medlemsstaterne i betragtning, at de fordele, hvorom de hver især har givet tilsagn i forfatningen, indgår som integrerende dele af Unionen, og derfor uløseligt hænger sammen med oprettelsen af institutioner, med beføjelser tildelt i forfatningen og med de andre medlemsstaters indrømmelse af identiske fordele.

Artikel III-342

*Forfatningen berører
ikke:*

1. Forfatningen er ikke til hinder for følgende regler:

*- oplysninger om
national sikkerhed*

*- beskyttelse af
sikkerhedsinteresser
må dog ikke forringe
konkurrencevilkår på
ikke-militære områder*

*Listen over militært
materiel kan ændres
med enstemmighed i
Rådet på forslag fra
Kommissionen*

a) ingen medlemsstat er forpligtet til at meddele oplysninger, hvis udbredelse efter dens opfattelse ville stride mod dens væsentlige sikkerhedsinteresser

b) hver medlemsstat kan træffe de forholdsregler, som den anser for nødvendige til beskyttelse af sine væsentlige sikkerhedsinteresser, og som vedrører fabrikation af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel; disse bestemmelser må ikke forringe konkurrencevilkårene inden for det indre marked for varer, som ikke er bestemt specielt til militære formål.

2. Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse om ændring af listen af 15. april 1958 over de varer, hvorpå bestemmelserne i stk. 1, litra b), finder anvendelse.

FJERDE DEL
ALMINDELIGE
OG
AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

***Ophævelse af tidligere
traktater***

*Alle tidligere traktater
forsvinder, inklusive
protokoller, medmindre de
er gentaget i denne
forfatning*

Artikel IV-2

Ophævelse af de tidligere traktater

Denne traktat om en forfatning for Europa ophæver traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om Den Europæiske Union samt, på de betingelser, der er fastsat i protokollen om akter og traktater til supplerung eller ændring af EF-traktaten og EU-traktaten, de akter og traktater, der har suppleret eller ændret dem, jf. dog stk. 2 og 3.

2. Traktaterne vedrørende:

- a) Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse
- b) Den Helleniske Republiks tiltrædelse
- c) Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse
- d) Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse og
- e) Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse

ophæves. Dog gælder det:

– at de bestemmelser i de i litra a)-d) nævnte traktater, der indgår eller er nævnt i protokollen om traktaterne og akterne vedrørende Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands, Den Helleniske Republiks, Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals samt Republikken Østrig, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse, for bliver i kraft, og deres retsvirkninger

bevares i overensstemmelse med denne protokol

– at de bestemmelser i den i litra e) nævnte traktat, der indgår eller er nævnt i protokollen om traktaten og akten vedrørende Den Tjekkiske Republik, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republik tiltrædelse, forbliver i kraft, og deres retsvirkninger bevares i overensstemmelse med denne protokol.

"De øvrige dele af gældende EF- og EU-ret, der eksisterer på tidspunktet for denne traktats ikrafttrædelse, navnlig interinstitutionelle aftaler, afgørelser og aftaler truffet af repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer forsamlet i Rådet, aftaler indgået mellem medlemsstaterne, der vedrører Unionens eller Fællesskabets funktion eller har tilknytning til disses virke, erklæringer, herunder erklæringer i forbindelse med regeringskonferencer, og resolutioner og andre tilkendegivelser fra Det Europæiske Råd eller Rådet samt erklæringer, resolutioner og andre tilkendegivelser, der vedrører Fællesskabet eller Unionen og er vedtaget af medlemsstaterne efter fælles overenskomst, bevares, så længe de ikke er ophævet eller ændret.

Artikel IV-3

Succesion og retlig kontinuitet

Retlig kontinuitet

Alle rettigheder og forpligtelser fortsætter, medmindre de er i uoverensstemmelse med denne nye forfatning

1. Den Europæiske Union, der oprettes ved denne traktat, træder i stedet for Den Europæiske Union som oprettet ved traktaten om Den Europæiske Union, og Det Europæiske Fællesskab.
2. De institutioner, organer, kontorer og agenturer, der eksisterer på datoen for denne traktats ikrafttrædelse, udøver i den sammensætning, de har på denne dato, deres beføjelser som omhandlet i denne traktat, så længe der ikke er vedtaget nye bestemmelser i medfør heraf eller indtil udløbet af deres mandat, jf. dog bestemmelserne i artikel IV-3a.
3. Retsakter, der er vedtaget af institutioner, organer, kontorer og agenturer på grundlag af de traktater og akter, der ophæves ved artikel IV-2, forbliver i kraft. Deres retsvirkninger bevares, så længe disse retsakter ikke er ophævet, annulleret eller ændret i medfør af denne traktat. Det samme gælder de konventioner, som medlemsstaterne har indgået på grundlag af

de traktater og akter, der ophæves ved artikel IV-2.

De øvrige dele af gældende EF- og EU-ret, der eksisterer på tidspunktet for denne traktats ikrafttrædelse, navnlig interinstitutionelle aftaler, afgørelser og aftaler truffet af repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer forsamlet i Rådet, aftaler indgået mellem medlemsstaterne, der vedrører Unionens eller Fællesskabets funktion eller har tilknytning til disses virke, erklæringer, resolutioner og andre tilkendegivelser fra Det Europæiske Råd eller Rådet, samt erklæringer, resolutioner og andre tilkendegivelser, der vedrører Fællesskabet eller Unionen og er vedtaget af medlemsstaterne efter fælles overenskomst, bevares, så længe de ikke er ophævet eller ændret.

Retspraksis opretholdes

4. Den retspraksis, der er fastlagt af Domstolen for De Europæiske Fællesskaber og af Retten i Første Instans vedrørende fortolkning og anvendelse af de traktater og akter, der ophæves ved artikel IV-2, samt af de retsakter og konventioner, der er vedtaget med henblik på deres anvendelse, vil fortsat udgøre en kilde til fortolkning *mutatis mutandis* af EU-retten og navnlig af de tilsvarende bestemmelser i forfatningen.

5. Kontinuiteten i de administrative og retslige procedurer, der er indledt inden datoen for denne traktats ikrafttrædelse, er sikret inden for forfatningens rammer. De institutioner og organer, der er ansvarlige for disse procedurer, træffer alle nødvendige forholdsregler med henblik herpå.

Overgangsbestemmelser

Artikel IV-3a⁸

Overgangsbestemmelser vedrørende visse institutioner

Overgangsbestemmelser i en protokol

Overgangsbestemmelserne vedrørende Europa-Parlamentets sammensætning, definitionen af kvalificeret flertal i Det Europæiske Råd og Rådet, herunder i de tilfælde, hvor ikke alle medlemmer af Det Europæiske Råd eller Rådet deltager i afstemningen, og Kommissionens sammensætning, herunder EU-udenrigsministeren, findes i protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer.

Geografisk område

Artikel IV-4
Territorialt anvendelsesområde

⁸ Samme bemærkning som i fodnoterne på side 29 og side 52.

Alle medlemsstater

1. Denne traktat gælder for Kongeriget Belgien, Den Tjekkiske Republik, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Republikken Estland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Storhertugdømmet Luxembourg, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Republikken Polen, Den Portugisiske Republik, Republikken Slovenien, Den Slovakiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

Franske oversøiske departementer, Azorerne, Madeira, De Kanariske Øer

2. Denne traktat gælder for Guadeloupe, Fransk Guyana, Martinique, Réunion, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer i overensstemmelse med artikel III-330.

Associering

3. De oversøiske lande og territorier, der er opregnet i listen i bilag II, er omfattet af den særlige associeringsordning, som er nærmere fastlagt i afsnit IV, del III, i denne traktat.

Oversøiske lande med forbindelse til Storbritannien ikke inkluderet

Denne traktat finder ikke anvendelse på oversøiske lande og territorier, der opretholder særlige forbindelser med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, og som ikke er nævnt i ovenstående liste.

Anvendes på europæiske territorier, som repræsenteres eksternt af Unionen

4. Denne traktat finder anvendelse på de europæiske områder, hvis udenrigsanliggender varetages af en medlemsstat.

Ålandsøerne

5. Denne traktat finder anvendelse på Ålandsøerne i overensstemmelse med bestemmelserne i protokol nr. 2 i akten vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse.

Traktaten gælder ikke for Færøerne (eller Grønland, da det ikke er europæisk territorium)

6. Uanset de foregående stykker gælder følgende:
a) Denne traktat finder ikke anvendelse på Færøerne.

Gælder ikke for områder

b) Denne traktat finder kun anvendelse på Akrotiri og

*på Cypern, hvor
Storbritannien udøver
overhøjhed*

Dhekelia, de områder på Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed, i det omfang, det er nødvendigt for at sikre anvendelsen af den ordning, der er fastsat i [protokollen om de områder på Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed, der er knyttet som bilag til akten vedrørende vilkårene for tiltrædelse af Den Europæiske Union [af 2003], og efter bestemmelserne i denne protokol].

*Gælder delvist for
Kanaløerne og øen Man*

c) Denne traktat finder kun anvendelse på Kanaløerne og øen Man i det omfang, det er nødvendigt for at sikre anvendelsen på disse øer af den ordning, der er fastsat i traktaten vedrørende de nye medlemsstaters tiltrædelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og af Det Europæiske Atomenergifællesskab, undertegnet den 22. januar 1972.

*Europæiske Råd kan
enstemmigt ændre
oversøiske lande eller
territoriers status*

7. Det Europæiske Råd kan på den berørte medlemsstats initiativ vedtage en europæisk afgørelse om ændring af den status, som de franske eller nederlandske lande eller territorier, der er nævnt i denne artikels stk. 1, 2 og 3, i artikel III-330 og i bilag II, har i forhold til Unionen. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Kommissionen.

Artikel IV-5 Regionale unioner

*Unionen mellem Belgien,
Luxembourg og
Nederlandene accepteres,
(ingen reference til den
nordiske union)*

Denne traktat er ikke til hinder for, at de regionale unioner mellem Belgien og Luxembourg og mellem Belgien, Luxembourg og Nederlandene fortsat består og gennemføres, i det omfang disse regionale unioners mål ikke nås ved anvendelsen af denne traktat.

Protokoller

Artikel IV-6 Protokoller

*Gamle protokoller
ophæves, hvis de ikke
gentages her*

De protokoller, der er knyttet som bilag til denne traktat, udgør en integrerende del af denne.

Traktatændringer

Artikel IV-7 Revisionsprocedure

Medlemsstater, EU-Parlamentet og Kommissionen kan foreslå ændringer

Det Europæiske Råd vedtager med simpelt flertal om ændringer skal behandles

Hvis behandling indkaldes et konvent

EU-Parlamentet kan kræve at et konvent skal indkaldes

Resultatet skal vedtages efter "fælles overenskomst"

Ratificering af alle medlemsstater

Politisk beslutning blandt statsministrene, hvis op til 20% af medlemsstaterne ikke har ratificeret inden to år

Varighed

"For evigt"-klausul

Uddybningsklausul

1. Enhver medlemsstats regering, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan forelægge Rådet forslag til revision af denne traktat. Disse forslag fremsendes af Rådet til Det Europæiske Råd og meddeles medlemsstaternes parlamenter.

2. Hvis Det Europæiske Råd efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen med simpelt flertal vedtager en afgørelse om at behandle de foreslåede ændringer, indkalder formanden for Det Europæiske Råd et konvent sammensat af repræsentanter for medlemsstaternes nationale parlamenter, medlemsstaternes stats- og regeringschefer, Europa-Parlamentet og Kommissionen. Den Europæiske Centralbank skal også høres, hvis det drejer sig om institutionelle ændringer på det monetære område.

Det Europæiske Råd kan med simpelt flertal og efter Europa-Parlamentets godkendelse beslutte ikke at indkalde et konvent, hvis ændringernes omfang ikke berettiger hertil. I så fald fastlægger Det Europæiske Råd mandatet til en konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer.

3. En konference mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer indkaldes af formanden for Rådet for efter fælles overenskomst at fastlægge de ændringer, der skal foretages i denne traktat.

Ændringerne træder i kraft efter at være blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i Overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

4. Hvis fire femtedele af medlemsstaterne to år efter undertegnelsen af traktaten om ændring af denne traktat har ratificeret denne, og en eller flere medlemsstater er stødt på vanskeligheder i forbindelse med ratifikationen, tager Det Europæiske Råd spørgsmålet op.

Artikel IV-7a

Varighed

Denne traktat er indgået for ubegrænset tid.

Artikel IV-7aa⁹

⁹ Artikel IV-7a (varighed) i dok. 50/03 omnummereres til "IV-7c".

Det Europæiske Råd kan enstemmighed beslutte af Rådet skal træffe afgørelse ved kvalificeret flertal,

Gælder ikke for militær

Det Europæiske Råd kan ændre den almindelige lovgivningsprocedure ved enstemmighed

Nationale parlamenter har vetoret

EU-Parlamentet skal godkende beslutning ved absolut flertal

Let revision af interne politikker

Regeringskonference ikke nødvendigt

Europæiske Råd beslutter med enstemmighed

Nationale parlamenter

1. Når Rådet i henhold til del III træffer afgørelse med enstemmighed på et bestemt område eller i et bestemt tilfælde, kan Det Europæiske Råd vedtage en europæisk afgørelse, der gør det muligt for Rådet at træffe afgørelse med kvalificeret flertal på dette område eller i dette tilfælde.

Dette stykke gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

2. Når europæiske love og rammelove i henhold til del III skal vedtages af Rådet efter en særlig lovgivningsprocedure, kan Det Europæiske Råd vedtage en europæisk afgørelse, der gør det muligt at vedtage sådanne love eller rammelove efter den almindelige lovgivningsprocedure.

3. Ethvert initiativ, som Det Europæiske Råd tager på grundlag af stk. 1 eller 2, fremsendes til medlemsstaternes nationale parlamenter. Hvis et nationalt parlament gør indsigelse inden for en frist på seks måneder efter denne fremsendelse, vedtages den i stk. 1 og 2 nævnte europæiske afgørelse ikke. Hvis der ikke gøres indsigelse, kan Det Europæiske Råd vedtage den pågældende afgørelse.

I forbindelse med vedtagelsen af de europæiske afgørelser, der er nævnt i stk. 1 og 2, træffer Det Europæiske Råd afgørelse med enstemmighed, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer.

Artikel IV-7b

1. Enhver medlemsstats regering, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan forelægge Det Europæiske Råd forslag til revision af alle eller en del af bestemmelserne i afsnit III i del III vedrørende Unionens interne politikker.

2. Det Europæiske Råd kan vedtage en europæisk afgørelse om ændring af alle eller en del af bestemmelserne i afsnit III i del III. Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen.

Denne afgørelse træder først i kraft, når medlemsstaterne har

skal godkende

godkendt den i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Ikke udvide EU's kompetence

3. Den europæiske afgørelse, der er nævnt i stk. 2, kan ikke udvide den kompetence, der er tillagt Unionen ved denne traktat

Vedtagelse, ratifikation og ikrafttrædelse

Artikel IV-8
Ratifikation og ikrafttrædelse

Ratificeres af alle medlemsstater

1. Denne traktat skal ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.

Dato

2. Denne traktat træder i kraft den ..., forudsat at samtlige ratifikationsinstrumenter er deponeret, eller, hvis dette ikke er tilfældet, den første dag i den anden måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsinstrument.

Sprog

Artikel IV-10
Autentiske tekster

Alle versioner er lige, (men det er klogt at konsultere den franske version, hvis der er tvivl om fortolkningen, da fransk er EU-Domstolens processprog)

Denne traktat, der er udfærdiget i ét eksemplar på dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, idet hver af disse tekster alle har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet genpart til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne traktat.

Udfærdiget i ..., den

UDKAST TIL PROTOKOL OM DE NATIONALE PARLAMENTERS ROLLE I DEN EUROPÆISKE UNION

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

*Parlamentets organisering
er udelukkende et
nationalt anliggende...*

SOM MINDER OM, at den måde, hvorpå de enkelte nationale parlamenter udøver kontrol med deres egen regering i relation til Den Europæiske Unions aktiviteter, falder ind under den enkelte medlemsstats særlige forfatningsmæssige system og praksis,

*... men Unionen ønsker at
tilskynde dem til
deltagelse i EU's
aktiviteter*

SOM imidlertid ØNSKER at tilskynde til, at de nationale parlamenter i højere grad inddrages i Den Europæiske Unions aktiviteter, og at øge deres muligheder for at udtrykke deres synspunkter vedrørende såvel lovgivningsforslag som andre spørgsmål, der kan være af særlig interesse for dem,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til forfatningen:

I. Information til medlemsstaternes nationale parlamenter

Artikel 1

*Nationale parlamenter
skal have alle strategiske
dokumenter produceret af
Kommissionen samtidig
med EU-Parlamentet og
Rådet*

1. Kommissionen sender alle sine høringsdokumenter (grøn- og hvidbøger og meddelelser) direkte til medlemsstaternes nationale parlamenter, så snart de bliver offentliggjort. Kommissionen sender ligeledes det årlige lovgivningsprogram og alle andre instrumenter vedrørende programmering af lovgivningen eller politikstrategi, som den forelægger Europa-Parlamentet og Rådet, til medlemsstaternes nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.

*Forslag sendes også til
nationale parlamenter*

2. Udkast til europæiske retsakter, der forelægges Europa-Parlamentet og Ministerrådet, sendes samtidig til de medlemsstaternes nationale parlamenter.

Definition af forslag

Udtrykket "udkast til europæisk retsakt" omfatter de forslag fra Kommissionen, initiativer fra en gruppe medlemsstater, initiativer fra Europa-Parlamentet, anmodninger fra Domstolen, henstillinger fra Den Europæiske Centralbank og anmodninger fra Den Europæiske Investeringsbank, der tager sigte på vedtagelse af en europæisk retsakt.

Kommissionen sender sine udkast til europæiske retsakter direkte

til de nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.

Europa-Parlamentet sender sine udkast til europæiske retsakter direkte til de nationale parlamenter.

Rådet sender de udkast til europæiske retsakter, der hidrører fra en gruppe medlemsstater, Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, til de nationale parlamenter.

Nationale parlamenter kan sende en begrundet udtalelse om nærheds- og proportionalitetsprincippet

3. De nationale parlamenter kan efter den procedure, der er fastlagt i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, sende formændene for Europa-Parlamentet, Ministerrådet og Kommissionen en begrundet udtalelse om, hvorvidt et lovgivningsforslag udkast til europæisk retsakt overholder nærhedsprincippet.

Hvis udkastet til europæisk retsakt hidrører fra en gruppe medlemsstater, sender Rådets formand den eller de begrundede udtalelser til disse medlemsstaters regeringer.

Hvis udkastet til europæisk retsakt hidrører fra Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, sender Rådets formand den eller de begrundede udtalelser til den pågældende institution eller det pågældende organ.

*Fra et forslag stilles til rådighed, og til det sættes på Rådets dagsorden, skal der gå **seks uger***

4. Der skal forløbe en periode på seks uger mellem det tidspunkt, hvor Kommissionen stiller et lovgivningsforslag til rådighed for Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaternes nationale parlamenter på Den Europæiske Unions officielle sprog, og det tidspunkt, hvor det sættes på Rådets dagsorden med henblik på vedtagelse eller vedtagelse af en fælles holdning inden for rammerne af en lovgivningsprocedure; denne frist kan dog fraviges på grund af en sags hastende karakter, som skal begrundes i retsaktens eller Rådets holdning. Bortset fra i behørigt begrundede hastetilfælde kan der ikke i denne seksugers periode fastslås enighed om et lovgivningsforslag. Der skal gå ti dage mellem det tidspunkt, hvor et forslag optages på Rådets dagsorden, og vedtagelsen af en fælles holdning.

*Fra et forslag sættes på dagsordenen, og til det vedtages, skal der gå **ti dage***

Nationale parlamenter skal have protokollerne

5. Ministerrådets dagsordener og resultaterne af Rådets samlinger, herunder protokollerne fra de af samlinger, hvor

*fra de lovgivende
rådsmøder samtidig med
de nationale regeringer*

*Nationale parlamenter
informerer, ved overgang
til alm.
lovgivningsprocedure og
fra enstemmighed til
kvalificeret flertal*

*Nationale parlamenter
skal også have tilsendt
Revisionsrettens
årsberetning samtidig med
EU-Parlamentet og Rådet*

*Gælder for begge kamre i
et to-kammer system*

*EU-Parlamentet og de
nationale parlamenter
fastlægger deres
samarbejde*

*Konferencen for Organer
med Ansvar for EU-
anliggender (COSAC) -
kan sende bidrag til EU-
Parlamentet, Rådet og
Kommissionen*

Rådet har drøftet lovgivningsforslag, sendes direkte til medlemsstaternes nationale parlamenter samtidig med fremsendelsen til medlemsstaternes regeringer.

6. Når Det Europæiske Råd påtænker at gøre brug af bestemmelsen i artikel IV-7a.2, første afsnit, underrettes de nationale parlamenter, mindst seks måneder før vedtagelsen af en europæisk afgørelse.

Når Det Europæiske Råd påtænker at gøre brug af bestemmelsen i artikel IV-7a.1, andet afsnit, underrettes de nationale parlamenter mindst fire måneder, før der træffes afgørelse.

7. Revisionsretten sender sin årsberetning til medlemsstaternes nationale parlamenter til orientering samtidig med fremsendelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.

8. Hvis det nationale parlamentariske system ikke er et etkammersystem, finder artikel 1-7 anvendelse på de kamre, det består af.

II. Interparlamentarisk samarbejde

9. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter fastlægger i fællesskab, hvordan de kan organisere og fremme det interparlamentariske samarbejde inden for Den Europæiske Union.

10. Konferencen for Organer med Ansvar for EU-anliggender i Unionens Parlamenter kan forelægge Europa-Parlamentet, Ministerrådet og Kommissionen de bidrag, som den finder hensigtsmæssige. Denne konference fremmer endvidere udveksling af oplysninger og bedste praksis mellem medlemsstaternes parlamenter og Europa-Parlamentet, herunder mellem deres fagudvalg. Konferencen kan ligeledes afholde interparlamentariske konferencer om specifikke emner, navnlig for at drøfte spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Bidrag fra konferencen forpligter på ingen måde de nationale parlamenter og foregriber ikke deres holdning.

***Nærhed og
proportionalitet***

**PROTOKOL OM ANVENDELSE AF
NÆRHEDSPRINCIPPET OG
PROPORTIONALITETSPRINCIPPET**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,
SOM ØNSKER, at beslutningerne træffes så tæt på borgerne
som muligt,

SOM ER BESLUTTET PÅ at fastsætte betingelser for
anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet
som nedfældet i artikel I - 9 i forfatningen samt at indføre et
system for kontrol med institutionernes anvendelse af disse
principper,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes
som bilag til traktaten om en forfatning for Europa:

*Alle institutioner skal
sikre overholdelsen af
nærheds- og
proportionalitets-
princippet*

1. Hver enkelt institution sikrer til stadighed, at
nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet som defineret i
forfatningens artikel I-9 overholdes.

*Kommissionen skal
foretage omfattende
konsultationer, før den
fremsætter lovforslag*

2. Inden Kommissionen fremsætter forslag til en europæisk
retsakt, foretager den omfattende konsultationer. Disse
konsultationer skal, når det er relevant, tage hensyn til de
planlagte foranstaltningers regionale og lokale dimension. I
ekstraordinært hastende tilfælde foretager Kommissionen ikke
sådanne konsultationer. Den begrundes sin beslutning i forslaget.

*Definiton af "udkast til
retsakt"*

Artikel 2a

Udtrykket "udkast til europæisk retsakt" omfatter de forslag fra
Kommissionen, initiativer fra en gruppe medlemsstater,
initiativer fra Europa-Parlamentet, anmodninger fra Domstolen,
henstillinger fra Den Europæiske Centralbank og anmodninger
fra Den Europæiske Investeringsbank, der tager sigte på
vedtagelse af en europæisk retsakt.

*EU-Parlamentet, Rådet og
Kommissionen skal sende
lovgivningsforslag til*

3. Kommissionen sender sine forslag til europæiske retsakter
samt sine ændrede forslag til medlemsstaternes nationale
parlamerter samtidig med fremsendelsen til EU-lovgiveren.

nationale parlamenter

Europa-Parlamentet sender sine udkast til europæiske retsakter samt sine ændrede udkast til de nationale parlamenter.

Rådet sender de udkast til europæiske retsakter, der hidrører fra en gruppe medlemsstater, Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, samt ændrede udkast til medlemsstaternes nationale parlamenter.

Så snart Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutninger og Rådets holdninger er vedtaget, sendes de til medlemsstaternes de nationale parlamenter.

Kommissionen skal begrunde forslag mht. nærheds- og proportionalitetsprincippet

4. Udkastene til europæiske retsakter begrundes med hensyn til nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Ethvert udkast til europæisk retsakt bør indeholde en detaljeret analyse, der gør det muligt at foretage en vurdering af overholdelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Denne analyse skal omfatte en vurdering af forslagens finansielle virkninger og, når der er tale om en rammelov, af dennes følger for de bestemmelser, som medlemsstaterne skal træffe, herunder eventuelt regional lovgivning. Begrundelsen for at fastslå, at et EU-mål bedre kan nås på EU-plan, underbygges af kvalitative og om muligt kvantitative indikatorer. Der skal i udkastene til europæiske retsakter tages hensyn til, at enhver byrde af finansiell eller administrativ art, der pålægges Unionen, nationale regeringer, regionale eller lokale myndigheder, erhvervsdrivende og borgere, skal begrænses mest muligt og stå i rimeligt forhold til det mål, der skal nås.

*Begrundelsen skal indeholde
- vurdering af den finansielle virkning.
- grund til at et mål "bedre kan nås på EU-plan"
- tage hensyn til byrden*

Et Nationalt parlament eller ethvert kammer i parlamentet kan sende begrundet udtalelse, hvis der er uoverens-stemmelse med nærhedsprincippet

5. Ethvert nationalt parlament i en medlemsstat eller ethvert kammer i et af disse parlamenter kan, senest seks uger efter fremsendelsen af et udkast til europæisk retsakt, sende en begrundet udtalelse til formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, der forklarer hvorfor det mener, at det pågældende udkast ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. De nationale parlamenter eller kamrene i de nationale parlamenter skal, når det er relevant konsultere de regionale parlamenter med lovgivningskompetence.

Hvis udkastet til europæisk retsakt hidrører fra en gruppe medlemsstater, sender Rådets formand udtalelsen til disse medlemsstaters regeringer.

Alarmklokke:

Nationale parlamenter kan sende holdning til forslag fra alle institutioner

Parlamenter med et kammer har to stemmer, i to-kammer systemer har hvert kammer én stemme

*Sender 1/3 af stemmerne en begrundet udtalelse, skal forslaget genovervejes
Kun 1/4 hvis inden for frihed, sikkerhed og retfærdighed*

Ingen forpligtelse til at reagere men reaktion skal begrundes

Medlemsstater kan indbringe krænkelser af nærhedsprincippet for domstolen, regionale parlamenter kan ikke

EU's Regionsudvalg kan, når det høres om lovgivningmæssige

Hvis udkastet til europæisk retsakt hidrører fra Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, sender Rådets formand udtalelsen til den pågældende institution eller det pågældende organ.

6. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen samt i givet fald gruppen af medlemsstater, Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, hvis udkastet til retsakt hidrører fra dem, tager hensyn til de begrundede udtalelser, der fremsættes af de nationale parlamenter eller af et kammer i et af disse parlamenter.

Hvert nationalt parlament råder over to stemmer fordelt alt efter det nationale parlamentariske system. I et nationalt parlamentarisk tokammersystem råder hvert af de to kamre over én stemme.

Såfremt de begrundede udtalelser om, at et udkast til europæisk retsakt krænker nærhedsprincippet, repræsenterer mindst en tredjedel af samtlige de stemmer, som er tildelt de nationale parlamenter og kamrene i de nationale parlamenter, skal udkastet tages op til forny et overvejelse. Denne tærskel er på mindst en fjerdedel, når der er tale om et udkast til europæisk retsakt der forelægges på grundlag af forfatningens artikel III-165 vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Efter denne fornyede overvejelse kan Kommissionen eller i givet fald gruppen af medlemsstater, Europa-Parlamentet, Domstolen, Den Europæiske Centralbank eller Den Europæiske Investeringsbank, hvis udkastet til europæisk retsakt kommer fra dem, beslutte at opretholde udkastet, ændre det eller trække det tilbage. Beslutningen skal begrundes.

7. Den Europæiske Unions Domstolen har kompetence til at udtale sig om klager over europæiske retsakters krænkelser af nærhedsprincippet; sådanne klager indbringes i henhold til de nærmere bestemmelser i artikel III-266 af medlemsstaterne eller fremsendes af disse i overensstemmelse med deres interne retssystem på vegne af en medlemsstats nationale parlament eller et kammer i dette parlament.

I overensstemmelse med samme artikel i forfatningen kan Regionsudvalget også indbringe sådanne klager over europæiske retsakter, hvis vedtagelse det ifølge forfatningen skal høres om.

retsakter, gå til Domstolen

*Kommissionen skal
fremlægge en årlig
rapport om anvendelsen af
nærhedsprincippet*

8. Kommissionen forelægger hvert år Det Europæiske Råd, Europa-Parlamentet, Rådet og de nationale parlamenter en rapport om anvendelsen af forfatningens artikel I - 9. Årsrapporten sendes også til Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

*Pladser i EU-
Parlamentet og stemmer
i Rådet*

**PROTOKOL OM OVERGANGSBESTEMMELSER
VEDRØRENDE UNIONENS INSTITUTIONER OG ORGANER**

Overgangsbestemmelser

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER SOM TAGER I BETRAGTNING, at det for at tilrettelægge overgangen mellem Den Europæiske Union, der blev oprettet ved traktaten om Den Europæiske Union, og Det Europæiske Fællesskab, som Den Europæiske Union, der oprettes ved traktaten om en forfatning for Europa, træder i stedet for, er nødvendigt at fastlægge overgangsbestemmelser, der skal anvendes inden ikrafttrædelsen af alle forfatningens bestemmelser og af de retsakter, der er nødvendige for deres anvendelse,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab:

EU-Parlamentet

AFSNIT 1
Bestemmelser vedrørende Europa-Parlamentet

Artikel 1

*Nye regler skal beslattes
før 2009 med
enstemmighed*

1. I god tid inden valget til Europa-Parlamentet i 2009 vedtager Det Europæiske Råd i overensstemmelse med forfatningens artikel I-19, stk. 2, en europæisk afgørelse om sammensætningen af Europa-Parlamentet.

*Antallet af
repræsentanter i EU-
Parlamentet ændrer sig
ikke pga. udvidelser af
EU før 2009*

2. I valgperioden 2004-2009 anvendes den samme sammensætning og det samme antal af repræsentanter i Europa-Parlamentet for hver enkelt medlemsstat som på datoen for ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa, idet antallet af repræsentanter er som følger:

Antal medlemmer:

Belgien	24
Den Tjekkiske Republik	24
Danmark	14
Tyskland	99
Estland	6
Grækenland	24
Spanien	54
Frankrig	78
Irland	13
Italien	78

Cypern	6
Letland	9
Litauen	13
Luxembourg	6
Ungarn	24
Malta	5
Nederlandene	27
Østrig	18
Polen	54
Portugal	24
Slovenien	7
Slovakiet	14
Finland	14
Sverige	19
Det Forenede Kongerige	78

Rådet

AFSNIT 2
Bestemmelser vedrørende
Det Europæiske Råd og Ministerrådet

Artikel 2

*Nye regler for
kvalificeret flertal (flertal
af stater, der
repræsenterer 60% af
EU's befolkning) træder i
kraft 1/11 2009*

1. Bestemmelserne i forfatningens artikel I-24, stk. 1, 2 og 2a, om definitionen af kvalificeret flertal i Det Europæiske Råd og Rådet, træder i kraft den 1. november 2009 efter afholdelsen af valget til Europa-Parlamentet i 2009 i overensstemmelse med artikel I-19, stk. 2.

Indtil den 31. oktober 2009 gælder følgende bestemmelser, jf. dog forfatningens artikel I-24.

2. Ved afgørelser i Det Europæiske Råd og Rådet, der kræver kvalificeret flertal, tildeles medlemmernes stemmer følgende vægt:

Stemmer indtil 2009:

Belgien	12
Den Tjekkiske Republik	12
Danmark	7
Tyskland	29
Estland	4
Grækenland	12
Spanien	27
Frankrig	29
Irland	7
Italien	29
Cypern	4

Letland	4
Litauen	7
Luxembourg	4
Ungarn	12
Malta	3
Nederlandene	13
Østrig	10
Polen	27
Portugal	12
Slovenien	4
Slovakiet	7
Finland	7
Sverige	10
Det Forenede Kongerige	29

*Kvalificeret flertal indtil
2009:*

*1. 232 ud af 321 stemmer
for*

*2. Et flertal af
medlemsstaterne*

*3. 62% af EU-
befolkningen*

*Justeringer af tærskler
skal ske efter
principperne i Nice-
traktaten*

*Artikler i Forfatningen,
der træder i kraft den
1/11 2009*

Rådets afgørelser træffes med mindst 232 stemmer for afgivet af et flertal af medlemmerne, når afgørelsen i henhold til denne forfatning skal træffes på forslag af Kommissionen. I alle andre tilfælde træffes Rådets afgørelser med mindst 232 stemmer for afgivet af mindst to tredjedele af medlemmerne.

Når Det Europæiske Råd eller Rådet vedtager en retsakt med kvalificeret flertal, kan et medlem af Det Europæiske Råd eller Rådet kræve, at det kontrolleres, at de medlemsstater, der udgør dette kvalificerede flertal, repræsenterer mindst 62% af Unionens samlede befolkning. Hvis det viser sig, at denne betingelse ikke er opfyldt, er den pågældende retsakt ikke vedtaget.

3. For senere tiltrædelser beregnes den tærskel, der er nævnt i stk. 2, således, at tærsklen for det kvalificerede flertal udtrykt i stemmer ikke overstiger den tærskel, der følger af tabellen i erklæringen vedrørende udvidelsen af Den Europæiske Union, som er optaget i slutakten fra den konference, der vedtog Nice-traktaten.

4. Bestemmelserne i forfatningens artikel I-43, stk. 3, tredje og fjerde afsnit, artikel I-58, stk. 5, andet og tredje afsnit, artikel I-59, stk. 3a, andet afsnit, artikel III-71, stk. 4, tredje afsnit, artikel III-76, stk. 6, tredje afsnit, og stk. 7, tredje afsnit, artikel III-88, stk. 2, andet afsnit, artikel III-90, stk. 3, andet afsnit, og artikel III-91, stk. 4, andet afsnit, samt i artikel 1, stk. 2, og artikel 3, stk. 1, andet afsnit, i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår politikkerne for grænsekontrol, asyl og indvandring og for så vidt angår samarbejde om civilretlige spørgsmål træder i kraft den 1. november 2009.

*Hvis ikke alle
medlemmer stemmer,
justeres tærsklen for
kvalificerede flertal efter
Nice-traktatens
principper*

I de tilfælde, hvor alle Rådets medlemmer ikke deltager i afstemningen, det vil sige i de tilfælde, der er omhandlet i de i første afsnit nævnte artikler, defineres kvalificeret flertal indtil den 31. oktober 2009 som samme forholdsmæssige andel af de vægtede stemmer og samme forholdsmæssige andel af antallet af rådsmedlemmer samt eventuelt samme procentdel af de berørte medlemsstaters befolkning som dem, der er fastsat i stk. 2.

Artikel 2a

*Den første flerårige
finansielle ramme
vedtages med
enstemmighed*

Uanset forfatningens artikel I-54, stk. 2, træffer Rådet afgørelse med enstemmighed ved vedtagelsen af den første flerårige finansielle ramme efter datoen for ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa.

Artikel 3

*Indtil en anden
beslutning foreligger om
rådssammensætninger,
beslutter Rådet med
simpelt flertal om
oprettelse af
rådsformationer*

Indtil ikrafttrædelsen af den afgørelse, der er nævnt i forfatningens artikel I-23, stk. 3, kan Rådet mødes i de sammensætninger, der er nævnt i artikel I-23, stk. 1-2, samt i de øvrige sammensætninger, der er angivet på en liste i en afgørelse vedtaget med simpelt flertal af Rådet (almindelige anliggender).

Kommissionen

AFSNIT 3
Bestemmelser vedrørende Kommissionen,
herunder EU-udenrigsministeren²

Artikel 4 [ikke færdig endnu]

AFSNIT 4
Bestemmelser vedrørende de rådgivende organer

Artikel 5

Regionsudvalget

Indtil ikrafttrædelsen af den afgørelse, der er nævnt i artikel III-292, er fordelingen af Regionsudvalgets medlemmer således:

Belgien

12

² Denne bestemmelse er ikke blevet behandlet af Gruppen af Juridiske Ekspertter.

Den Tjekkiske Republik	12
Danmark	9
Tyskland	24
Estland	7
Grækenland	12
Spanien	21
Frankrig	24
Irland	9
Italien	24
Cypern	6
Letland	7
Litauen	9
Luxembourg	6
Ungarn	12
Malta	5
Nederlandene	12
Østrig	12
Polen	21
Portugal	12
Slovenien	7
Slovakiet	9
Finland	9
Sverige	12
Det Forenede Kongerige	24

Artikel 6

***Det Økonomiske og
Sociale udvalg***

Indtil ikrafttrædelsen af den afgørelse, der er nævnt i artikel III-292, er fordelingen af Det Økonomiske og Sociale Udvalgs medlemmer således:

Belgien	12
Den Tjekkiske Republik	12
Danmark	9
Tyskland	24
Estland	7
Grækenland	12
Spanien	21
Frankrig	24
Irland	9
Italien	24
Cypern	6
Letland	7
Litauen	9
Luxembourg	6
Ungarn	12

Malta	5
Nederlandene	12
Østrig	12
Polen	21
Portugal	12
Slovenien	7
Slovakiet	9
Finland	9
Sverige	12
Det Forenede Kongerige	24

Erklæring fra konferencen til protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer

*Erklæring om Rumænien
og Bulgariens tiltræden*

Medlemsstaterne indtager følgende fælles holdning under konferencerne om Rumæniens og/eller Bulgariens tiltrædelse af Unionen for så vidt angår fordelingen af pladser i Europa-Parlamentet og stemmevægtningen i Det Europæiske Råd og Rådet.

*Hvis Rumænien og
Bulgarien bliver medlem
før 2009 bliver der 786
medlemmer af EU-
Parlamentet*

1. Hvis Rumænien og/eller Bulgarien tiltræder Unionen, før Det Europæiske Råds afgørelse som nævnt i forfatningens artikel I-19, stk. 2, træder i kraft, vil fordelingen af pladser i Europa-Parlamentet i valgperioden 2004-2009 skulle være i overensstemmelse med følgende oversigt for en Union med 27 medlemsstater.

Rumænien 36 pladser

Bulgarien 18 pladser

MEDLEMSSTATER	PLADSER I EP
Tyskland	99
Det Forenede Kongerige	78
Frankrig	78
Italien	78
Spanien	54
Polen	54
Rumænien	36
Nederlandene	27
Grækenland	24
Den Tjekkiske Republik	24
Belgien	24
Ungarn	24
Portugal	24
Sverige	19
Bulgarien	18
Østrig	18
Slovakiet	14
Danmark	14
Finland	14
Irland	13
Litauen	13
Letland	9
Slovenien	7
Estland	6
Cypern	6
Luxembourg	6
Malta	5

I ALT

| 786

*Mulighed for at dispensere
fra reglen om højest 736
EU-Parlaments-
medlemmer*

Uanset forfatningens artikel I-19, stk. 2, vil traktaten om tiltrædelse af Unionen derfor kunne foreskrive, at antallet af medlemmer i Europa-Parlamentet midlertidigt kan overstige 736 i den resterende del af valgperioden 2004-2009.

*Stemmevægte i Rådet:
Bulgarien: 10
Rumænien: 14*

2. Rumæniens og Bulgariens stemmevægte i Det Europæiske Råd og Rådet fastsættes til henholdsvis 14 og 10 indtil den 31. oktober 2009, jf. dog forfatningens artikel I-24, stk. 2.

3. På tidspunktet for hver tiltrædelse træffer Rådet afgørelse om den tærskel, der er nævnt i protokollen om overgangsbestemmelser vedrørende Unionens institutioner og organer.

EURO-LAND

*Særligt samarbejde for
euro-landene*

*Fremme koordinering af
de økonomiske politikker*

*Fremme dialogen
mellem euro-landene*

Uformelle møder

Formand for 2½ år

PROTOKOL VEDRØRENDE EUROGRUPPEN

De høje kontraherende parter,
som ønsker at fremme betingelserne for en stærkere økonomisk vækst i Europa og med henblik herpå udvikle en stadig tættere samordning af de økonomiske politikker i euroområdet, som er opmærksomme på nødvendigheden af at fastlægge særlige bestemmelser med henblik på en styrket dialog mellem de medlemsstater, der har indført euroen, indtil alle Unionens medlemsstater deltager i euroområdet, er blevet enige om følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til forfatningen:

Artikel 1

Ministrene fra de medlemsstater, der har indført euroen, mødes indbyrdes under uformelle former.

Disse møder finder sted efter behov for at drøfte spørgsmål i tilknytning til det specifikke ansvar, som de deler for så vidt angår den fælles valuta. Kommissionen og ECB opfordres til at deltage i disse møder, som forberedes af repræsentanterne for finansministrene fra de medlemsstater, der har indført euroen.

Artikel 2

Ministrene fra de medlemsstater, der har indført euroen, vælger med et flertal af disse medlemsstater en formand for to et halvt år .

ATOMTRAKTATEN

Euratom-traktaten om støtte til atomkraft forlænges til efter 2007 ved indskrivelse som protokol til EU-forfatningen

Vi har også lavet en læservenlig udgave af EURATOM-traktaten Den kan findes på www.euabc.dk

**PROTOKOL OM ÆNDRING AF TRAKTATEN OM
OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE
ATOMENERGIFÆLLESSKAB**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER, SOM ERINDRER OM betydningen af, at bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab fortsat har fuld retsvirkning,

SOM ØNSKER at tilpasse traktaten til de nye regler, der er fastsat i traktaten om en forfatning for Europa, navnlig på det institutionelle og finansielle område,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa, og som ændrer traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab i den udgave, der gælder på tidspunktet for ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa, således:

Artikel 2

Overskriften til afsnit III "Bestemmelser vedrørende institutionerne" affattes således: "Institutionelle og finansielle bestemmelser".

Artikel 3

I begyndelsen af afsnit III indsættes følgende nye kapitel:

"Kapitel 1

Anvendelse af visse bestemmelser i traktaten om en forfatning for Europa

Artikel 106 A

1. Artikel I-18 - I-28, artikel I-30 – I-38, artikel I-48 og I-49, artikel I-52 - I-55, artikel I-57 - I-59 , artikel III-232 - III-277, artikel III-279 - III-281, artikel III-284 - III-289, artikel III-290 og III-291, artikel III-295 - III-298, artikel III-301 - III-316, artikel III-318 - III-321, artikel III-333, III-339 samt artikel IV-3a og IV-7 i traktaten om en forfatning for Europa finder anvendelse på denne traktat.

2. I forbindelse med denne traktat skal henvisninger til Unionen og forfatningen i bestemmelserne i stk. 1 samt i de protokoller, der er knyttet som bilag såvel til traktaten om en forfatning for Europa som til denne traktat, forstås som henvisninger til henholdsvis Det Europæiske

Atomenergifællesskab og til denne traktat.

3. Bestemmelserne i traktaten om en forfatning for Europa berører ikke bestemmelserne i denne traktat."

Artikel 3a

I afsnit III omnummereres kapitel 1, 2 og 3 til henholdsvis 2, 3 og 4.

Artikel 3b

1. Artikel 3, artikel 107 - 132, artikel 136 - 143, artikel 146 - 156, artikel 158 - 163, artikel 165 - 170, artikel 173, 173~~a~~ A og 175, artikel 177 - 179a, artikel 180b og 181, artikel 183, 183~~a~~ A, 190 og 204 ophæves.

2. De protokoller, der tidligere var knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, ophæves."

Artikel 4

Overskriften til afsnit IV "Finansielle bestemmelser" affattes således: "Særlige finansielle bestemmelser".

Artikel 5

1. I artikel 38, stk. 3, og artikel 82, stk. 3, erstattes henvisningerne til artikel 141 og 142 af henvisninger til henholdsvis artikel III-265 og III-266 i traktaten om en forfatning for Europa.

2. I artikel 171, stk. 2, og artikel 176, stk. 3, erstattes henvisningen til artikel 183 af en henvisning til artikel III-318 i traktaten om en forfatning for Europa.

3. I artikel 172, stk. 4, erstattes henvisningen til artikel 177, stk. 5, af en henvisning til artikel III-310 i traktaten om en forfatning for Europa.

4.

5. I artikel 38, 82, 96 og 98 erstattes "direktiv" af "europæisk bekendtgørelse".

6. I traktaten erstattes ordet "afgørelse" af "europæisk afgørelse".

7. I traktaten ændres ordet "Domstol" til udtrykket "Den Europæiske Unions Domstol".

Artikel 6a

Artikel 191 erstattes af følgende tekst:

"Fællesskabet nyder på medlemsstaternes område de for udførelsen af sin opgave nødvendige privilegier og immuniteter på de betingelser, der er fastsat i protokollen vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter."

Artikel 9

Artikel 206 affattes således:

"Fællesskabet kan med en eller flere stater eller internationale organisationer indgå aftaler, hvorved der skabes en associering med gensidige rettigheder og forpligtelser, fælles optræden og særlige procedureregler.

Disse aftaler indgås af Ministerrådet, der træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Såfremt disse aftaler indebærer ændringer i denne traktat, skal ændringerne forud vedtages efter proceduren i artikel IV-7 i traktaten om en forfatning for Europa."

**PERMANENT
STRUKTURERET
SAMARBEJDE**

**Protokol om permanent struktureret samarbejde
etableret ved forfatningens
artikel I-40, stk. 6, og artikel III-213**

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM HENVISER TIL forfatningens artikel I-40, stk. 6, og artikel III-213,

SOM MINDER OM, at Unionen fører en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der bygger på opnåelse af en stadig stigende konvergens i medlemsstaternes optræden,

*Sikkerheds- og
forsvarspolitik
integreret del af
udenrigs- og
sikkerhedspolitik*

SOM MINDER OM, at den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik udgør en integrerende del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, at den sikrer Unionen en operationel kapacitet, der gør brug af civile og militære midler, at Unionen kan anvende disse i forbindelse med de i artikel III-210 nævnte opgaver uden for Unionens område med henblik på fredsbevarelse, konfliktforebyggelse og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt, og at udførelsen af disse opgaver bygger på militære kapaciteter tilvejebragt af medlemsstaterne i overensstemmelse med princippet om "én enkelt styrke"¹⁰,

*Princip: En enkelt
styrke*

Neutralitet

SOM MINDER OM, at Unionens fælles sikkerheds- og forsvarspolitik ikke berører den særlige karakter af visse medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik,

NATO

SOM MINDER OM, at Unionens fælles sikkerheds- og forsvarspolitik overholder de forpligtelser, der følger af den nordatlantiske traktat for de medlemsstater, der betragter deres fælles forsvar som omfattet af Den Nordatlantiske Traktats Organisation, der fortsat udgør grundlaget for dens medlemmers kollektive forsvar, og er forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for denne ramme,

*Mere aktiv
sikkerhedsrolle for EU*

SOM ER OVERBEVIST OM, at en mere aktiv rolle for Unionen på sikkerheds- og forsvarsområdet vil bidrage til en livskraftig fornyet atlantisk alliance i overensstemmelse med "Berlin plus"-ordningerne,

EU ansvar for

SOM ER INDSTILLET PÅ, at Unionen fuldt ud skal kunne påtage

¹⁰ På engelsk: "single set of forces".

<i>internationalt samfund</i>	sig det <u>ansvar</u> , der påhviler den inden for det <u>internationale samfund</u> ,
<i>Unionen skal hurtigt kunne hjælpe FN</i>	SOM ANERKENDER, at De Forenede Nationer kan anmode om <u>Unionens bistand</u> , hvis der meget <u>hurtigt skal udføres opgaver</u> i henhold til kapitel VI og VII i De Forenede Nationers pagt,
<i>Behov for mere kapacitet</i>	SOM ANERKENDER, at en styrkelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik vil kræve en <u>indsats</u> fra medlemsstaternes side med hensyn til <u>kapaciteter</u> ,
<i>Behov for politisk vilje</i>	SOM ER KLAR OVER, at der, for at man kan <u>komme videre</u> til næste fase i udviklingen af den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik, <u>forudsættes en beslutsom indsats fra de medlemsstater, der er rede til det</u> ,
<i>EU-Udenrigsministeren</i>	SOM MINDER OM, at det er vigtigt, at <u>EU-udenrigsministeren</u> inddrages fuldt ud i arbejdet inden for det permanente strukturerede samarbejde, ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til forfatningen: Artikel 1 Det permanente strukturerede samarbejde i forfatningens artikel I-40, stk. 6, er <u>åbent for enhver medlemsstat</u> , der på datoen for ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa forpligter sig til: a) at intensivere <u>udviklingen af sine forsvarskapaciteter</u> gennem udvikling af sine nationale bidrag og eventuelt gennem deltagelse i multinationale styrker, i de vigtigste europæiske materielprogrammer og i Agenturet for Udvikling af Forsvarskapaciteter, Forskning, Anskaffelse og Forsvarsmateriel ¹¹ (i det følgende benævnt "agenturet") samt til b) senest i 2007 enten nationalt eller som en del af multinationale grupper af styrker at kunne <u>bidrage med kampenheder</u> , som er specielt uddannet til de påtænkte opgaver, som på det taktiske plan er sammensat som kampenheder med støtteelementer, herunder transport

¹¹ Den nøjagtige betegnelse på dette agentur, således som den er godkendt ved Rådets afgørelse 2003/834/EF af 17. november 2003 om nedsættelse af en gruppe, der skal forberede etableringen af agenturet for udvikling af forsvarskapaciteter, forskning, anskaffelse og forsvarsmateriel (EUT L 318 af 3.12.2003, s. 19).

og logistik, som er i stand til inden for 5-30 dage at gennemføre opgaver som omhandlet i artikel III-210, især for at imødekomme anmodninger fra De Forenede Nationer, og som har forsyninger til at klare sig i en første periode på 30 dage, der kan forlænges til mindst 120 dage.

Artikel 2

De medlemsstater, der deltager i det permanente strukturerede samarbejde, forpligter sig med henblik på at opfylde målene i artikel 1 til:

Samarbejde om investering i militært materiel

a) fra og med ikrafttrædelsen af traktaten om en forfatning for Europa at samarbejde med henblik på at nå de aftalte mål for niveauet for investeringsudgifter til forsvarsmateriel og at tage disse mål op til vurdering med jævne mellemrum på baggrund af sikkerhedssituationen og Unionens internationale ansvar;

Tilnærme forsvarsinstrumenter

b) så vidt muligt at tilnærme deres forsvarsinstrumenter til hinanden, især ved at harmonisere fastlæggelsen af de militære behov, ved at samle og eventuelt specialisere deres forsvarsaktiver og -kapaciteter og ved at fremme samarbejdet inden for uddannelse og logistik;

Mere fleksible styrker

c) at træffe konkrete foranstaltninger for at øge deres styrkers disponibilitet, interoperabilitet, fleksibilitet og deployerbarhed, navnlig ved at fastlægge fælles mål med hensyn til styrkeprojektion, herunder eventuelt ved at revidere deres nationale beslutningsprocedurer;

Udvikle store fælles programmer

d) at samarbejde for at sikre, at de træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på, bl.a. gennem multinationale tiltag og med forbehold af deres relevante forpligtelser inden for NATO, at afhjælpe de mangler, der konstateres inden for rammerne af kapacitetsudviklingsmekanismen;¹²

Også meget dyre projekter

e) eventuelt at deltage i udvikling af fælles programmer eller europæiske programmer for større materiel inden for rammerne af agenturet.

Artikel 3

Agenturet overvåger udviklingen

Agenturet medvirker til en regelmæssig evaluering af de deltagende medlemsstater kapacitetsbidrag, navnlig de bidrag, der ydes efter

¹² Dette litra er blevet omstruktureret for tydelighedens skyld.

*Rådet vedtager
henstillinger til
medlemmerne*

kriterier fastsat på grundlag af især artikel 2, og aflægger mindst en gang om året rapport herom. Evalueringen vil kunne danne grundlag for de henstillinger og afgørelser, som Rådet vedtager i overensstemmelse med forfatningens artikel III-213.

**PROTOKOL OM
DANMARKS
UNDTAGELSE**

Ændret protokol nr. 5 om Danmarks stilling

*Besluttet i Edinburgh
12. dec. 1992*

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ERINDRER OM afgørelsen truffet af stats- og regeringscheferne, forsamlet i Det Europæiske Råd i Edinburgh den 12. december 1992, om visse problemer, som Danmark har rejst vedrørende traktaten om Den Europæiske Union,

*Danmarks position på:
- Unionsborgerskab
- Økonomisk og
Monetære Union
- Forsvarspolitik
- Retlige og indre
anliggender*

SOM HAR NOTERET SIG Danmarks holdning med hensyn til unionsborgerskab, Den Økonomiske og Monetære Union, forsvarspolitik og retlige og indre anliggender, som fastlagt i Edinburgh-afgørelsen,

*I Unionens interesse at
Danmark deltager*

SOM ER SIG BEVIDST, at en videreførelse under forfatningen af den retlige ordning, som Edinburgh-afgørelsen indebar, i betydelig grad vil begrænse Danmarks deltagelse på vigtige områder af EU-samarbejdet, og at det vil være i Unionens bedste interesse at sikre EU-rettens integritet på området frihed, sikkerhed og retfærdighed,

*Danmark kan deltage i
området med frihed,
sikkerhed og
retfærdighed*

SOM derfor ØNSKER, at der fastlægges en retlig ramme, som giver Danmark mulighed for at deltage i vedtagelsen af foranstaltninger, der foreslås på grundlag af forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, og som med tilfredshed noterer sig, at Danmark agter at benytte sig af denne mulighed, når det er muligt, i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser,

*Danmark kan ikke
blokere yderligere
integration*

SOM NOTERER SIG, at Danmark ikke vil forhindre de andre medlemsstater i at udvikle deres samarbejde yderligere med hensyn til foranstaltninger, der ikke er bindende for Danmark,

Schengen

SOM ERINDRER OM protokollen om Schengen-reglerne som integreret i Den Europæiske Union,

ER BLEVET ENIGE OM følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om en forfatning for Europa:

DEL I

Retligt område

*Danmark deltager ikke
i retlige og indre
anliggender*

*Danmarks stemme
tæller ikke ved
afstemninger*

Artikel 1

Danmark deltager ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV.

For rådsafgørelser, der skal vedtages med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanten for Danmarks regering. I forbindelse med denne artikel defineres kvalificeret flertal som et flertal af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater¹.

*Retlige beslutninger
binder ikke Danmark*

Artikel 2

Ingen af bestemmelserne i forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, ingen foranstaltninger vedtaget i henhold til dette kapitel, ingen bestemmelser i internationale aftaler indgået af Unionen i henhold til dette kapitel og ingen afgørelser truffet af Den Europæiske Unions Domstol om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger er bindende for eller finder anvendelse i Danmark; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde Danmarks beføjelser, rettigheder og forpligtelser; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde gældende fællesskabsret og EU-ret eller udgør en del af EU-lovgivningen, således som de finder anvendelse på Danmark.

*Danmark skal kun
betale
administrationsudgifter*

Artikel 3

Danmark påføres ingen finansielle følger af foranstaltninger som nævnt i artikel 1 bortset fra de administrationsomkostninger, der påhviler institutionerne.

¹ Dette afsnit kræver en overgangsbestemmelse vedrørende definitionen af kvalificeret flertal indtil den 1. november 2009, der i overensstemmelse med den teknisk-juridiske fremgangsmåde, som Gruppen af Juridiske Ekspertter under RK har foreslået i dok. CIG 50/03 (og ADD 1 hertil), bør indgå i én enkelt "protokol om overgangsbestemmelser". Overførsel af en sådan overgangsbestemmelse til "protokollen om overgangsbestemmelser" rejser imidlertid visse spørgsmål om politisk opportunitet for den spanske og den polske delegation, mens alle de andre delegationer har godkendt denne overførsel. I overensstemmelse med gruppens fremgangsmåde vil denne overførsel blive foretaget, hvis disse spørgsmål om politisk opportunitet finder en løsning.

Artikel 4

Danmark har 6 måneder til at kopiere EU-regler

EU-regler binder Danmark folkeretligt

Hvis Danmark ikke kopierer, tager EU "passende skridt"

Regler i kraft inden forfatningen vedtaget gælder stadig

1. Inden 6 måneder efter vedtagelsen af en foranstaltning til udbygning af Schengen-reglerne, som er omfattet af del I i denne protokol, træffer Danmark afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne foranstaltning i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil denne foranstaltning skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater, der er bundet af foranstaltningen.

2. Hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre en rådsforanstaltning som nævnt i stk. 1, overvejer de medlemsstater, der er bundet af foranstaltningen, og Danmark, hvilke passende skridt der skal tages.

3. Danmark bevarer de rettigheder og forpligtelser, der eksisterede inden forfatningens ikrafttræden, i forbindelse med Schengen-reglerne.

DEL II

Forsvar

Danmark deltager ikke i fælles forsvars- og sikkerhedspolitik

Ikke forhindre andre i yderligere integration

Ikke betale eller stille militær til rådighed

Artikel 5

Med hensyn til foranstaltninger, der træffes af Rådet i henhold til forfatningens artikel I-40, III-196, stk. 1, og artikel III-210 - III-215, deltager Danmark ikke i udarbejdelsen og gennemførelsen af Unionens afgørelser og tiltag, som har indvirkning på forsvarsområdet. Danmark deltager derfor ikke i vedtagelsen heraf. Danmark vil ikke forhindre de andre medlemsstater i at udvikle deres samarbejde yderligere på dette område. Danmark vil ikke være forpligtet til at bidrage til finansiering af aktionsudgifter i forbindelse med sådanne foranstaltninger eller til at stille militær kapacitet til rådighed for Unionen.

DEL III

Artikel 6

Regler i kraft inden forfatningen vedtages

Denne protokol finder også anvendelse på foranstaltninger, der forbliver i kraft i henhold til forfatningens artikel IV-3, og som var

gælder stadig

omfattet af protokollen om Danmarks stilling, der var knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, inden forfatningens ikrafttræden.

Artikel 7

Danmark er med i visumregler for tredjelande

Artikel 1, 2 og 3 finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der udpeger de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser, eller foranstaltninger vedrørende en ensartet udformning af visa.

DEL IV

Artikel 8

Danmark kan altid ophæve udtagelser

Danmark kan til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser underrette de øvrige medlemsstater om, at det ikke længere ønsker at benytte sig af alle eller en del af bestemmelserne i denne protokol. I så fald vil Danmark fuldt ud gennemføre alle de til den tid gældende relevante foranstaltninger, som er truffet inden for Unionens rammer.

Artikel 9

Danmark kan ændre sin undtagelse til en tilvalgsordning

1. Danmark kan til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser meddele de andre medlemsstater, at denne protokols del I fra den første dag i den måned, der følger efter meddelelsen, vil bestå af bestemmelserne i bilaget til denne protokol, jf. dog artikel 8.

Regler inden for dette område bliver EU-love

2. Seks måneder efter den dato, hvor meddelelsen får virkning, vil alle Schengen-regler og foranstaltninger, der er vedtaget til udbygning af disse regler, og som indtil da har været bindende for Danmark som folkeretlige forpligtelser, være bindende for Danmark som EU-ret.

Bilag til protokollen

Retligt område

Artikel 1

Danmark behøver ikke deltage i retlige og

Med forbehold af artikel 3 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til

indre anliggender

forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV.

*Danmarks stemme
tæller ikke ved
afstemninger*

For rådsafgørelser, der skal vedtages med enstemmighed, kræves der enstemmighed blandt Rådets medlemmer med undtagelse af repræsentanten for Danmarks regering. I forbindelse med denne artikel defineres kvalificeret flertal som et flertal af de medlemmer af Rådet, der repræsenterer de deltagende medlemsstater, idet dette flertal skal omfatte mindst tre femtedele af befolkningen i de deltagende medlemsstater¹.

Artikel 2

*Retlige beslutninger
binder ikke Danmark*

Som følge af artikel 1 og med forbehold af artikel 3, 4 og 6 er ingen bestemmelser i forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, ingen foranstaltninger vedtaget i henhold til dette kapitel, ingen bestemmelser i internationale aftaler indgået af Unionen i henhold til dette kapitel og ingen afgørelser truffet af Den Europæiske Unions Domstol om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger bindende for eller finder anvendelse i Danmark; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde Danmarks beføjelser, rettigheder og forpligtelser; ingen af disse bestemmelser, foranstaltninger eller afgørelser berører på nogen måde gældende fællesskabsret og EU-ret eller udgør en del af EU-lovgivningen, således som de finder anvendelse på Danmark.

Artikel 3

*Danmark kan altid
beslutte at deltage i
vedtagelser inden for
retlige og indre
anliggender*

1. Danmark kan, inden tre måneder efter at et forslag eller initiativ er blevet forelagt for Rådet i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, skriftligt meddele Rådets formand, at det ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af sådanne foreslåede foranstaltninger, hvorefter det skal have ret hertil.

*Danmark kan ikke
blokere en beslutning*

2. Hvis en foranstaltning som nævnt i stk. 1 ikke kan vedtages inden for en rimelig tid med deltagelse af Danmark, kan Rådet vedtage den i henhold til artikel 1 uden deltagelse af Danmark. I så fald finder artikel 2 anvendelse.

Artikel 4

¹ **Jf. fodnoten til artikel 1 i protokollens del I.**

*Danmark kan
acceptere
foranstaltninger
bagefter som forstærket
samarbejde*

Danmark kan når som helst efter vedtagelsen af en foranstaltning i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, meddele Rådet og Kommissionen, at det ønsker at acceptere foranstaltningen. I så fald finder proceduren i forfatningens artikel III-326, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

Artikel 5

*Danmark har 6
måneder til give
meddelelse*

*ellers træffer EU
passende
foranstaltninger*

1. Meddelelsen i henhold til artikel 4 skal gives senest seks måneder efter den endelige vedtagelse af en foranstaltning, hvis der er tale om en foranstaltning til udbygning af Schengen-reglerne. Hvis Danmark ikke giver meddelelse i overensstemmelse med artikel 3 og 4 vedrørende foranstaltninger til udbygning af Schengen-reglerne, overvejer de medlemsstater, der er bundet af disse foranstaltninger, og Danmark, hvilke passende skridt der skal tages.

2. En meddelelse i henhold til artikel 3 eller 4 vedrørende foranstaltninger til udbygning af Schengen-reglerne anses uigenkaldeligt for at være en meddelelse i henhold til artikel 3 med hensyn til ethvert yderligere forslag eller initiativ til udbygning af denne foranstaltning, for så vidt et sådant forslag eller initiativ er en udbygning af Schengen-reglerne.

Artikel 6

*Når Danmark deltager
i vedtagelser, binder
forfatningen*

Hvis Danmark i tilfælde, som er nævnt i denne del, er bundet af en foranstaltning, som Rådet har vedtaget i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, finder de relevante bestemmelser i forfatningen anvendelse på Danmark for den pågældende foranstaltning.

Artikel 7

*Danmark finansierer
kun administrative
udgifter*

I de tilfælde, hvor Danmark ikke er bundet af en foranstaltning, der er vedtaget i henhold til forfatningens del III, afsnit III, kapitel IV, påføres det ingen finansielle følger af denne foranstaltning, bortset fra de administrationsomkostninger, der påhviler institutionerne, medmindre Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet træffer anden afgørelse.

*Gensidig erklæring om
forpligtelser*

*Danmark vil ikke
blokere beslutninger,
der ikke gælder for
Danmark*

**Erklæring fra konferencen om protokollen vedrørende
Danmark**

Konferencen bemærker, at Danmark i forbindelse med retsakter, der skal vedtages af Rådet alene eller sammen med Europa-Parlamentet, og som både indeholder bestemmelser, der finder anvendelse på Danmark, og bestemmelser, der ikke finder anvendelse på Danmark, fordi deres retsgrundlag er omfattet af del I i protokollen vedrørende Danmark, erklærer, at det ikke vil benytte sin stemmeret til at forhindre vedtagelsen af bestemmelser, der ikke finder anvendelse på Danmark.

Konferencen bemærker desuden, at Danmark på grundlag af erklæringen fra konferencen ad forfatningens artikel I-42 og III-231 erklærer, at dansk deltagelse i tiltag eller retsakter i henhold til artikel I-42 og III-231 vil ske under overholdelse af del I og del II i protokollen om Danmarks stilling.

ERKLÆRING OM OPRETTELSE AF EN TJENESTE FOR EU'S OPTRÆDEN UDADTIL

*Fælles udenrigstjeneste
bestående af
embedsmænd fra Rådet,
Kommissionen og
nationale
udenrigsministerier*

"For at bistå den kommende EU-udenrigsminister, jf. forfatningens artikel I-27, i udøvelsen af hans/hendes hverv er konventet enig om, at Rådet og Kommissionen med forbehold af Europa-Parlamentets rettigheder bør beslutte at oprette en fælles tjeneste (Tjenesten for EU's Optræden Udadtil) under EU-udenrigsministerens ansvar bestående af embedsmænd fra de kompetente tjenester i Rådets Generalsekretariat og Kommissionen samt udstationeret personale fra de nationale diplomatiske tjenester.

Personalet i Unionens delegationer, jf. artikel III-230, skal stilles til rådighed fra denne fælles tjeneste.

Konventet er af den opfattelse, at de foranstaltninger, der er nødvendige for oprettelsen af den fælles tjeneste, skal træffes inden for det første år efter forfatningstraktatens ikrafttrædelse."

Erklæring til slutakten Ad artikel I-5a

*EU-rettens forrang
gælder også i dag*

Konferencen fastslår, at artikel I-5a afspejler Domstolens bestående retspraksis.

Erklæring til slutakten vedrørende forklaringerne til chartret om grundlæggende rettigheder

*Reference til
forklaringerne til
chartret der er et
fortolkningsbidrag*

Konferencen noterer sig forklaringerne til chartret om grundlæggende rettigheder, der blev udarbejdet på foranledning af præsidiets for den forsamling, der udarbejdede chartret, og ajourført under Det Europæiske Konvents præsidiumms ansvar, således som disse forklaringer følger nedenfor.

Rådsformationer

UDKAST TIL DET EUROPÆISKE RÅDS AFGØRELSE OM UDØVELSEN AF FORMANDSKABET FOR MINISTERRÅDET

[Udkastet til afgørelse vil blive vedtaget den dag, traktaten træder i kraft.]

Artikel 1

Rådsformationer ledes af gruppe på 3 lande i 18 måneder med ligelig rotation

Formandskabet for Rådet i dets forskellige sammensætninger bortset fra Det Generelle Råd og Udenrigsrådet varetages kollektivt af på forhånd sammensatte grupper på tre medlemsstater i en sammenhængende periode på 18 måneder. Disse grupper sammensættes ved ligelig rotation mellem medlemsstaterne under hensyn til deres forskelligartethed og den geografiske balance i Unionen.

Formandsskaberne fordeles ligeligt i gruppe

Formandskabet for de forskellige rådssammensætninger fordeles ligeligt mellem medlemsstaterne i gruppen, der varetager deres hverv i hele den periode, der er nævnt i stk. 1.

Artikel 2

Formandskab for Det Generelle Råd skifter hver 6. måned

Formandskabet for Det Generelle Råd og De Faste Repræsentanternes Komité varetages på skift seks måneder ad gangen af hvert af gruppens medlemmer.

Artikel 3

Formandskab for Råd og arbejdsgrupper

Formandskabet for de organer, der forbereder arbejdet i de rådssammensætninger, der er nævnt i artikel 1, påhviler den medlemsstat, der varetager formandskabet for disse rådssammensætninger, medmindre der træffes anden afgørelse efter proceduren i artikel 5.

EU-Udenrigsministeren

Formandskabet for Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité varetages af en repræsentant for Unionens udenrigsminister.

Artikel 4

Det Generelle Råd sikrer sammenhæng i rådsarbejdet

Det Generelle Råd sikrer sammenhæng og kontinuitet i de forskellige rådssammensætnings arbejder inden for rammerne af en flerårig planlægning. De medlemsstater, der har formandskabet, træffer med bistand fra Generalsekretariatet for Rådet alle nødvendige foranstaltninger med henblik på tilrettelæggelsen og en hensigtsmæssig afvikling af Rådets arbejder.

Artikel 5

*Gennemførelses-
foranstaltninger ved
kvalificeret flertal*

Det Europæiske Råd vedtager med kvalificeret flertal en europæisk afgørelse om fastsættelse af gennemførelsesforanstaltningerne for denne afgørelse.

[Erklæring fra konferencen om, at Det Europæiske Råd påbegynder arbejdet med den afgørelse, der er nævnt i artikel 5, så snart forfatningstraktaten er undertegnet, og godkender den politisk inden seks måneder.]

***Valg af kommissions-
formanden***

*Både Rådet og EU-
Parlamentet medvirker
til at finde kandidater til
kommissions-
formandsposten*

**Erklæring til slutakten
Ad artikel I-26**

Efter konferencens opfattelse har Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd i henhold til forfatningen et fælles ansvar for, at den proces, der fører til valg af formanden for Europa-Kommissionen, forløber hensigtsmæssigt. Forud for afgørelsen i Det Europæiske Råd foretager repræsentanter for Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd derfor de nødvendige høringer inden for de rammer, der anses for mest velegnede. Disse høringer skal vedrøre profilen for kandidaterne til posten som formand for Kommissionen, navnlig under hensyntagen til valget til Europa-Parlamentet, jf. artikel I-26, stk. 1. De nærmere retningslinjer for disse høringer kan fastsættes i god tid efter fælles aftale mellem Europa- Parlamentet og Det Europæiske Råd.

Valg af formænd

*Geografiske hensyn ved
valg til formandsposter
– EU-Parlamentet
undtaget*

**Erklæring til slutakten
ad artikel I-21, I-26 og I-27**

Ved valget af de personer, der skal beklæde posterne som formand for Det Europæiske Råd, formand for Kommissionen og EU-udenrigsminister, tages der passende hensyn til behovet for at respektere de geografiske og befolkningsmæssige forskelle i Unionen og dens medlemsstater.

Lamfalussy procedure

**Erklæring til slutakten
Ad artikel I-35**

Konferencen tager til efterretning, at Kommissionen i overensstemmelse med sin faste praksis også fremover agter at søge bistand fra medlemsstaternes eksperter, når den udarbejder sine forslag til delegerede bekendtgørelser på området finansielle tjenesteydelser.

**MEDLEMSSTATERNES FORHANDLING OG INDGÅELSE AF
INTERNATIONALE AFTALER VEDRØRENDE OMRÅDET
MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED**

Erklæring til slutakten

Medlemsstaterne frie til at indgå aftaler inden for civilret, retligt samarbejde og politisamarbejde

Konferencen bekræfter, at medlemsstaterne kan forhandle og indgå aftaler med tredjelande eller internationale organisationer på de områder, der er omfattet af 3., 4. og 5. afdeling i kapitel IV i afsnit III i del III i traktaten om en forfatning for Europa, for så vidt disse aftaler overholder EU- lovgivningen.

Solidaritetsartikel

Medlemsstat fri til at vælge hvorledes de vil opfylde solidaritetsforpligtelsen

Erklæring fra konferencen ad forfatningens artikel I-42 og III-231

Med forbehold af de foranstaltninger, som Unionen vedtager for at opfylde sin solidaritetsforpligtelse over for en medlemsstat, der udsættes for et terrorangreb eller er offer for en naturlkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe, er det ikke hensigten med nogen af bestemmelserne i forfatningens artikel I-42 og III-231 at anfægte andre medlemsstaters ret til at vælge de mest passende midler til at opfylde deres egen solidaritetsforpligtelse over for den pågældende medlemsstat.

**Social- og
arbejdsmarkedspolitik**

Foranstaltninger har kun supplerende karakter

Arbejdsmarkedets parter berøres ikke

**Erklæring til slutakten
ad artikel III-107**

Konferencen bekræfter, at de politikker, der er beskrevet i artikel III-107, i det væsentlige hører under medlemsstaternes kompetence. De tilskyndelses- og samordningsforanstaltninger, der skal træffes på EU-plan i overensstemmelse med denne artikel, har supplerende karakter. De tjener til at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne og ikke til at harmonisere nationale systemer. De garantier og kutymer, der i hver medlemsstat findes med hensyn til arbejdsmarkedets parters ansvar, berøres ikke heraf.

Energi

Medlemsstater kan

**Erklæring til slutakten
ad artikel III-157**

Konferencen mener, at artikel III-157 ikke berører medlemsstaternes

*træffe nødvendige
forholdsregler*

ret til at træffe de nødvendige forholdsregler med henblik på at sikre deres energiforsyning på de betingelser, der er nævnt i artikel III-16.

*Unionen og dens
nærområde*

**Erklæring til slutakten
Ad artikel I-56**

*Tage specifikt hensyn
til små naboer*

Unionen tager hensyn til den særlige situation for de små stater, der har specifikke naboforbindelser med Unionen.

*Nærheds- og
subsidiaritetsprincip*

**Erklæring til slutakten
ad artikel 6 i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og
proportionalitetsprincippet og ad artikel 8 i protokollen om
medlemsstaternes nationale parlamenters rolle i Den Europæiske
Union**

*Medlemsstaterne
fortæller Unionen hvor
den skal sende forslag
hen*

Medlemsstaterne meddeler Unionens institutioner den eller de relevante adresser på deres nationale parlamenter, som institutionerne skal henvende sig til i overensstemmelse med protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet og protokollen om medlemsstaternes nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union.

Alternativ rapport

DEMOKRATIERNES EUROPA

Et samarbejde der
bygger på de
nationale demokratier

Konventets opgave er
ikke løst

EU ikke tættere på
borgerne

Ingen klar
kompetencefordeling...

... og domstolen
bestemmer (den skal
dømme for integration)

EU for bureaukratisk

Træge og stive
institutioner

Et EU for præsidenter

Mindre indflydelse til
nationale parlamenter

Laeken-erklæringen - opgaverne er ikke løst

Som medlemmer af konventet kan vi ikke tilslutte os udkastet til en europæisk forfatning. Det imødekommer ikke kravene i Laeken-erklæringen af december 2001. I Laeken-erklæringen hedder det, "**at der er behov for, at EU kommer nærmere på borgerne**". Det forhold, at der overføres mere beslutningskompetence fra medlemsstaterne til EU på det strafferetlige område og på nye indenrigspolitiske områder, vil gøre EU mere fjern.

Det hedder endvidere i Laeken-erklæringen, at "**kompetencefordelingen bør gøres mere gennemsigtig**". Men den ny kategori "delt kompetence" giver ingen sikkerhed for, hvordan kompetencen skal deles, især fordi medlemsstaterne ikke vil kunne lovgive på disse områder, hvis EU beslutter at handle. Det er EF-Domstolen i Luxembourg, der skal træffe afgørelse i tvivlstilfælde.

Ifølge Laeken-erklæringen "**optræder EU for bureaukratisk**". Udkastet til forfatning behandler ikke de efterhånden 97 000 sider gældende fællesskabsret og foreslår et nyt retsinstrument, "ikke-lovgivningsmæssige retsakter", som giver den ikke-valgte Kommission mulighed for at vedtage bindende love.

Laeken-erklæringen opfordrer til, at "**EU-institutionerne bliver præget af mindre træghed og stivhed**". Men forfatningen giver flere beføjelser til alle de nuværende EU-institutioner og skaber et præsidenternes Europa med flere job til politikere og mindre indflydelse til folket.

Laeken-erklæringen understreger de nationale parlameters betydning, og i Nice-traktaten "**understreges behovet for at undersøge deres rolle i den europæiske konstruktion**". De nationale parlamenter mister indflydelse i forhold til Kommissionen, EuropaParlamentet og det Europæiske Råd. Deres foreslåede ny rolle

Intet reelt
nærhedsprincip

med at sikre overholdelse af nærhedsprincippet er reelt ikke andet end en anmodning, som Kommissionen kan overhøre. Der føres ingen kompetence tilbage til medlemsstaterne.

Mere magt til EU-
institutioner, der har
været involveret i
dårlig forvaltning, spild
og svig

Der opfordres i Laeken-erklæringen til "**mere åbenhed og effektivitet**" i Den Europæiske Union. Forfatningen koncentrerer mere udøvende og budgetmæssig kompetence i selve de EU-institutioner, der har været genstand for gentagne og vedvarende skandaler i forbindelse med dårlig forvaltning, spild og svig.

Alternativer til en
forfatning ikke
undersøgt

Laeken-erklæringen foreslår en forfatning som en mulighed: "**Endelig er spørgsmålet, om denne forenkling og omarbejdning ikke med tiden bør føre til, at der vedtages en forfatningstekst**". Tanken om at omdanne de nuværende mellemstatslige traktater til en europæisk forfatning blev straks grebet, men uden at de eksisterende alternativer eller langsigtede konsekvenser heraf blev undersøgt.

Forfatningen gør EU til
en centralistisk stat

Endelig var det Laeken-erklæringens altoverskyggende mål at skabe et **demokratisk Europa**. Med udkastet til forfatning skabes der en ny centraliseret europæisk stat, mere magtfuld og fjern, med flere politikere, mere bureaukrati og en dybere kløft mellem magthavere og borgere. Euratom-traktaten kom ind i forfatningen i sidste øjeblik, uden at en arbejdsgruppe havde fået tid til at revidere den.

Fulgte ikke
demokratiske
spilleregler:
- Ansøgerlande ingen
indflydelse

Udkastet til EU-forfatning blev på intet tidspunkt udarbejdet efter normale demokratiske metoder

Ansøgerlandene blev behandlet som observatører i præsidiet og havde ingen egentlig indflydelse.

- Kun tre største
politiske grupper

Kun 3 politiske grupperinger var repræsenteret i det magtfulde præsidium, der udarbejdede denne tekst med skyklapper på.

- Ingen normal politisk
behandling

Medlemmerne blev nægtet retten til at få deres ændringsforslag oversat, uddelt, drøftet eller sat til afstemning.

- Ikke repræsentativt

Konventet havde ingen medlemmer fra den halvdel af befolkningen, der stemte nej til Maastricht-traktaten i Frankrig og Nice-traktaten i Irland. Ikke én eneste euroskeptiker eller eurorealist fik lov til at overvære eller deltage i præsidiets arbejde eller i arbejdet i de tilknyttede sekretariater.

Nyt repræsentativt
konvent bør indkaldes

Giscard tillod ikke demokrati og normal afstemning i konventet. Udkastet til forfatning går imod alle demokratiske principper. Vi ønsker et nyt udkast fra et langt mere repræsentativt konvent, der er demokratisk med hensyn til såvel indhold som procedurer.

**15 punkts grundlag
for Demokratiernes
Europa**

EU organiseret som
interparlamentarisk
samarbejde

EU bør fokusere på
grænseoverskridende
spørgsmål

Åben for alle
demokratiske lande

Enkel lovgivningsmåde
- to slags love
- kvalificeret flertal =
75% af staterne for

Nationale parlamenter
skal have vetoret

Kun lovgive i
spørgsmål af fælles
interesse

Altid bruge
minimumsstandarder

En gruppe af lande kan
lave et tættere
samarbejde

**Vi forlægger hermed følgende 15 punkter til overvejelse for vore
statsministre og andre borgere:**

1. DEMOKRATIERNES EUROPA. Den Europæiske Union (EU) skal ikke have nogen forfatning. I stedet bør Europa være organiseret på et interparlamentarisk grundlag ved hjælp af en traktat om europæisk samarbejde. Denne opretter et demokratiernes Europa (DE) i stedet for det eksisterende EU. Hvis EU skal have et nyt navn, skal det være Demokratiernes Europa.

2. EN SLANKERE TRAKTAT. Fællesskabets regelsæt på nu 97 000 sider omfattende EU og EØF bør radikalt forenkles. I stedet bør der fokuseres på grænseoverskridende spørgsmål, hvor nationale parlamenter ikke effektivt kan handle alene. Afgørelser om subsidiaritet bør træffes af de nationale parlamenter.

3. ÅBEN FOR ALLE DEMOKRATIER. Medlemskab af DE er åbent for alle europæiske demokratiske stater, som har undertegnet og i fuldt omfang overholder den europæiske menneskerettighedskonvention.

4. FORENKLET BESLUTNINGSPROCEDURE. De nuværende 30 forskellige måder at træffe beslutninger på i EU reduceres til to: lovgivning og henstillinger. Hvis afstemning med kvalificeret flertal finder anvendelse, kræves der 75% af stemmerne for det pågældende forslag, medmindre andet er angivet.

5. ET VETO OM SPØRGSMÅL AF VITAL INTERESSE. Love er kun gældende, hvis de er vedtaget af de nationale parlamenter. Et nationalt parlament har vetoret vedrørende et spørgsmål, det anser for vigtigt.

6. DE FÆLLES CENTRALE SPØRGSMÅL. Lovgivningen omfatter bestemmelserne for det fælles marked og visse fælles minimumsstandarder med henblik på at beskytte arbejdstagerne, forbrugerne, sundhed, sikkerhed samt miljø. Inden for de øvrige områder har DE beføjelse til at udstede henstillinger til medlemsstaterne, som altid er frit stillet til at vedtage højere standarder.

7. ET FLEKSIBELT SAMARBEJDE. DE kan enstemmigt godkende et fleksibelt samarbejde for de nationer, som ønsker at deltage i et tættere samarbejde. DE anerkender og støtter endvidere andre tværopæiske organisationer som f.eks. Europarådet.

Alle dokumenter skal
være offentlige
Et kvalificeret flertal
kan lukke et dokument

Forenklet afstemning:
- hvert land en stemme
- kvalificeret flertal =
flertal af lande med
mindste 50% af
befolkningerne

Nationale parlamenter:
- vælger egen
kommissær
- vælger
kommissionsformand
sammen
- vedtager det årlige
lovgivningsprogram

Domstolen må ikke
lave love

Kan indgå aftaler med
tredjelande om handel
og hjælp

Bedre mulighed for
kontrol

Alle sprog er lige

Ingen fælles hær

FN og OSCE giver
mandat til DE

8. ÅBENHED OG GENNEMSKUELIGHED.

Beslutningsproceduren og de dertil hørende dokumenter er åben og tilgængelig, medmindre en rimelig grund til undtagelse bekræftes af et kvalificeret flertal.

9. FORENKLET AFSTEMNING I RÅDET. Et forenklet afstemningssystem finder anvendelse i Rådet, hvilket kan indebære, at hver enkelt medlemsstat har én stemme i DE-Rådet. En afgørelse med kvalificeret flertal kræver støtte fra lande med over halvdelen af den samlede befolkning i DE.

10. DE NATIONALE PARLAMENTER VÆLGER

KOMMISSIONEN. Hvert enkelt nationalt parlament vælger sit eget medlem af Kommissionen. Kommissæren møder frem for de pågældende nationale parlamenter europa udvalg for prøvelse af valg. De nationale parlamenter har beføjelse til at afvise deres kommissær. Formanden for Kommissionen vælges af de nationale parlamenter. De nationale parlamenter træffer afgørelse om det årlige lovgivningsprogram, og Kommissionen fungerer følgelig som sekretariat for Rådet og de nationale parlamenter.

11. INTET LOVGIVENDE ARBEJDE I DOMSTOLEN.

Domstolens lovgivende aktivisme i Luxembourg bør begrænses, og Domstolen overholder den europæiske menneskerettighedskonvention.

12. PARTNERSKABSAFTALER. Medlemsstaterne og DE kan indgå partnerskabsaftaler af gensidig interesse med stater eller grupper af stater. DE respekterer partnerernes parlamentariske demokrati og kan støtte de fattigere stater med finansiell bistand og samtidig fremme frihandelsaftaler.

13. BEDRE KONTROL. Den Europæiske Ombudsmand, Revisionsretten og Europa-Parlamentets og de nationale parlamenter budgetkontroludvalg har adgang til samtlige dokumenter og finansielle regnskaber.

14. LIGESTILLING AF SPROG. For så vidt angår lovgivningen er alle officielle DE-sprog ligestillede.

15. DE FORENEDE NATIONER. DE har ikke sin egen hær. De Forenede Nationer og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa giver bemyndigelse til fredsbevarende og fredsskabende arbejde. Medlemsstaterne træffer selv afgørelse om, hvorvidt de vælger et fælles forsvar gennem NATO, et uafhængigt forsvar eller

en neutralitetspolitik.

Bidrag fra konventsmedlemmerne:

Abitbol, William - (suppleant) Europa-Parlamentet

Bonde, Jens-Peter - (medlem) Europa-Parlamentet

Dalgaard, Per - (suppleant) Danmark - Folketinget

Gormley, John - (suppleant) Irland - Parlamentet

Heathcoat-Amory, David - (medlem) - UK - Parlamentet

Seppanen, Esko - (suppleant) Europa-Parlamentet

Skaarup, Peter - (medlem) Danmark - Folketinget

Zahradil, Jan - (medlem) Den Tjekkiske Republik - Parlamentet

ALFABETISK STIKORDSREGISTER

- med mere end 1100 indgange

Forklarende note:

Romertallet før streger refererer til, hvilken del artiklen befinder sig i.

Det første tal efter streger refererer til artikelnummeret.

Tallet efter kommaet refererer til paragraffen i artiklen.

Efterfølgende paragraffer er indikeret med bindestrøg

Paragraffer der ikke ligger op af hinanden er adskilt med komma

De enkelte referencer er adskilt med semikolon

Eksempel: I-3,1 = art. 3, paragraf 1 i del 1

A

Abort II-2; irsk erklæring

Acquis communautaire I-3; I-5

Adgang til retlig prøvelse III-170.2e

Accepterer tilbud III-18.3a

Administration

Dårlig forvaltning I-48; II-43; III-235; III-237

Procedurer III-23.2c

Retten til god administration II-41

Administrative grænser III-19b

Administrative procedure II-23.c

Administrativt samarbejde III-185

Advarsel III-71.4

Afbalancerede fremskridt III-14.3

Afgifter: I-12; III-36-40; III-59; III-216; III-217.1

For grænsepassage III-36.1; III-140

Afgørelser I- 32.1; I- 36.2; I- 38.3; I- 39.3,4,7; I- 40.4; III-14.3; III-39; III-48; III-49; III-

55; III-57; III-59.3 III-72; III-74-76; III-79.6; III-82; III-92.2; III-95.2; III-104.3; III-

106.2; III-111; III-126.2; III-127.3; III-128; III-130.2; III-135; III-138.3; III-139; III-154;

III-161; III-167.3; III-170.1; III-171; III-172; III-174.4; III-196.2; III-197; III-198; III-

199; III-200.2; III-201; III-207; III-210.2; III-211; III-212.2; III-213; III-215.3; III-222;

III-224; III-227; III-231; III-244.1; III-247; III-249; III-252.3; III-262; III-263; III-264.3;

III-274; III-282; III-292; III-295; III-296; III-302; III-306; III-307; III-310; III-311.2; III-

315.3; III-224.1; III-325; III-326; III-330; III-334; III-342.2; IV-2.2; IV-3; IV-4.7; IV-

7.2; IV-7a; IV-7b; Protokol om National Parliaments rolle i Unionen art. 6; Protokol om

Subsidiaritet og proportionalitet

Nødvendige afgørelser: III-198.1; III-211.2

Aflønning III-18.2

Afsluttende bestemmelser IV-1-10.

Afstemning se Flertal

Aftaler:

Inter-institutionale III-303

Internationale III-225-228

Afvigelser III-91

Agentur for Forsvarsmateriel, Forskning og Militære Kapaciteter I-40.3; III-212

Agenturer, se Cepol, Eurojust, Europol og III-212

Akkordløn III-108

Aktindsigt I-49.3-5; II-42

Beskyttelse af personlige oplysninger I-50; II-8

Alder, ingen diskrimination pga. III-3; III-8.1

Alternativ rapport: Demokratiernes Europa (sidste 4 sider inden stikordsregisteret).

Ambassader/konsulater/delegationer III-230

Andragende I-8.2; II-44; III-236

Anmode om forslag fra Kommissionen af EU-Parlamentet III-234

Ansattes rettigheder III-65.2; III-18.4; III-19c

Antidumping III-128

Anvendelsesområde

Charter II-51

Forfatning IV-4

Arbejdere III-18-21; II-15; II-27; II-28; II-31; II-23.2d; III-103; III-104.1b; III-107b and
g; III-108.1; III-113.1; III-190

Rettigheder for, II-27-31

Unge III-20

Arbejdsformidling II-29; III-19a

Arbejdsløshed III-56.3a se også beskæftigelse

Arbejdsmarkedet III-103-113 se også III-97; III-102; III-104.1h og j; III-168; III-183.2b

Partnere I-47; II-27-28; III-105 – III-106

Arbejds miljø III-65.4; III-104.1a

Arbejdsretten III-107b

Arbejdsulykker III-107e

Arbejdsvilkår II-15.3; II-31-32; III-103; III-104.1b; III-107b

Arealanvendelse III-130.2.iii

Arv: præambel Del I; I-3.3; præambel Del II; III-5a; III-56.3d; III-181.1 og 2b

Assistanceklausul I-40.7; I-42

Associeringsaftaler III-226

Asyl III-158.2; III-167

ret til II-18

Azorerne III-330

B

Bank, liberalisering III-31.2

Begrænsninger II-52; III-18.3; III-51.b; III-127.3; III-178

Begrænsninger før 1993 III-46.1

Bekendtgørelser I-32.1

- Administrativt samarbejde III-164; III-165
  - Arbejdsmarkedet III-106.2
  - Bekæmpe organiseret kriminalitet III-49
  - Beskyttelsesforanstaltninger III-48
  - Delegerede bekendtgørelser I-35
  - Fastsættelse af fælles toldsatser III-36.5
  - Forskning og udvikling III-154
  - Gælder for virksomheder III-52.1; III-55.3
  - Højere miljøstandarder III-65.4
  - Immigration III-167.3
  - Implementeringsbekendtgørelser I-36.4
  - Indre marked III-14.3
  - Ingen harmonisering af staters reguleringer I-11.5; I-17; III-8.2; III-101; III-104.2.a; III-168.4; III-179.5; III-180.3; III-181.5a; III-181a.3; III-182.4a; III-183.4a; III-184.2; III-185.2
  - Landbrugsmarkedet III-124.2; III-126.2; III-127.3
  - Lønninger for de ansatte i EU-institutionerne III-306
  - Monetær politik III-79.6; III-82.1a; III-92.3
  - Ombudsmandens pligter III-237.4
  - Regler for Europa-Parlamentet III-232.2; III-233;
  - Støtte fra medlemsstater III-57.4; III-58
  - Tilnærmelse i juridisk samarbejde III-171.1
  - Transport III-138.3
  - Underskrevet af I-38.2
  - Vedtagelse af ECB I-34
  - Vedtægten for Unionens tjenestemænd III-277; III-333
  - Økonomisk politik III-74.2; III-75.2; III-76.13
- Beskyttelse af personlige data I-50; II-8
- Beskyttelsesklausul III-65.10; III-129.2
- Beskæftigelse I-14.2 se også I-3; I-11.3; II-15; II-23; II-32; II-34; III-18.2 and 3; III-19; III-22; III-26; III-44; III-56; III-97-102; III-104.1d; III-107a; III-113; III-277; III-291; III-306; III-333; III-337
- Arbejdskraftmyndigheder III-19a
  - Begrænsning III-18.3
  - Beskæftigelsesudvalg III-100.2; III-102
  - Intern I-3.3
  - Politik I-11.3; I-14.3; II-15; III-100.3
- Betaling af bøder III-267.3
- Betalinger af ydelser III-21.1b
- Betalinger III-45-49
- Betalingsbalance III-69.3; III-95.1; III-96.
- Betalt frihed (feriedage) II-31; III-109
- Betingelser for medlemskab I-57
- Bindende for medlemsstaterne i alle enkeltheder og umiddelbart gældende I-32.1
- Blive boende III-18.3d; III-23.d

Blod III-179.4.a; III-179.7
Bopæl I-8.2; II-45; III-9.2; III-10
Borger
    Beskyttelse I-8.2
    Indflydelse I-44-46
    Initiativ I-46.4
    Tredje lande III-29
Borgerrettigheder
    Aktindsigt I-49.3; II-42
    Andragende I-8.2; II-44
    Diplomatisk beskyttelse I-8.2; II-46
    Fri bevægelighed og etableringsret I-8.2; II-45
    God forvaltning I-8.2; II-41
    Ombudsmand I-8.2; II-43
    ret til at være kandidat ved valg I-8.2
    Valgret I-8.2; II-40
Bojkot aktioner III-224
Budget I-52-55; III-308-320
    Disciplin III-76.2
    Gennemførelse III-313
Bæredygtig udvikling I-3.3; III-4; III-193.2d
Bøder III-52.2a; III-76.10.d; III-82.3; III-267.2; III-307
    lovlighed af, for borgeren II-49; II-50
Børn I-3.3-4; II-24
Børnearbejde II-32

C

Cepol: Det Europæiske Politiakademi: III-65; Grotius-forordning fra 2001.
Charter om grundlæggende rettigheder I-7; Del II
    Anvendelsesområde II-51
    Beskyttelsesniveau II-53
    Forklaringer Del II's præamble afsnit 5, erklæring om forklaringer knyttet til
    Charteret om grundlæggende rettigheder
    Ikke misbruge I-54
    Rækkevidde II-52
Civil beskyttelse I-16.2; I-40.3; III-184
Civilretligt samarbejde III-158.4; III-170; III-184
Computerkriminalitet, bekæmpelse af III-172.1
COREPER III-247

D

Danmark III-186; IV-4; protokol nr. 5 om Danmarks stilling
    Stemmevægt se protokol om overgangsbestemmelser for Unionens institutioner

Antal medlemmer af EU-Parlamentet se protokol om overgangsbestemmelser for Unionens institutioner

Decharge for Kommissionen III-315

Delegerede bekendtgørelser I-35

Deltagelsesdemokrati I-46

Delt ansvar III-3

Delt kompetence I-11.2; I-13

Demokrati I-2; I-44-51; III-193.4

Demokratiform se Alternativ rapport: Demokratiernes Europa (sidste 4 sider inden stikordsregisteret).

Demokratiernes Europa se Alternativ rapport: Demokratiernes Europa (sidste 4 sider inden stikordsregisteret).

Demokratisk lighed I-44

Demokratisk liv, Unionens I-44 til I-51

Den Europæiske Centralbank (ECB) I-29; I-33.3; I-34; III-48; III-73; III-77.4-6; III-78 – II-86; III-93; III-228; III-270 (se også III-285); III-272; III-278d; III-289a; III-289b; III-302.15; III-305.1; III-335.1; III-337; III-340; IV-7; Protokol om eurogruppen art. 1

    Direktion III-79.3; III-91.2h III-289a; III-289b

    Høring af ECB.III-48; III-76.13; III-77.4-6; III-78; III-79.5a og 6a; III-83; III-86.3; III-92.3; III-228.1

    ECB-love: I-34

Den Europæiske Centralbanks Generelle Råd III-93

Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd III-79.3; III-84-85

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling III-117; III-118; III-120

Den Europæiske Investeringsbank III-299-300; III-76.10b; III-117; III-219.3; III-278.a; III-290.3; III-305 III-340

Den Europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (ECHR) I-7; II-53; III-227.6(iii) og 8

Den Europæiske Socialfond III-113-115; III-117; III-120

Den Økonomiske og Monetære Union (ØMU) III-69-96 se også III-48; III-228.4

Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité III-208; III-210.2; III-231.3

Depositum III-76.10c

Det Europæiske Agentur for Forsvarsmateriel, Forskning og Militære Kapaciteter III-212

Det Europæiske Politiakademi (Cepol) III-65 + Grotius forordning fra 2001.

Det Europæiske Retlige Netværk III-174.2b

Det Europæiske Råd I-20; I-21; I-39.2; III-244

    Formand I-21

    Møder I-20.3

Det Europæiske System af Centralbanker (ESCB) I-29; III-77; III-79-83; III-289b.3

    Statut III-91.3; III-92; III-278.d; III-335.1

Det Generelle og Lovgivende Råd I-23.1

Det Indre Marked I-13.2; III-14-68

Det Økonomiske og Finansielle Udvalg III-96.3; III-86.2c og 3; III-95.1

Det Økonomiske og Sociale Udvalg (ØSU) III-295-298 se også I-31; III-13; III-110; III-294; III-306; protokol om subsidiaritet og proportionalitet

- Høring af ØSU: III-19; III-23; III-32; III-62-65; III-100.2; III-101; III-104; III-107; III-108; III-113.3; III-117; III-119; III-120; III-130; III-132.3; III-133.2; III-138.3; III-143; III-145.2; III-149; III-150-152; III-154; III-157; III-179; III-180.3; III-182.4a; 183.4
- Decharge III-313-315
- Den åbne koordinationsmetode
- Område med frihed, sikkerhed og retfærdighed III-158
  - Beskæftigelse I-14.3; III-97; III-98; III-102
  - Industri III-180.2
  - Forskning og teknologisk udvikling III-148
  - Sundhed III-179.2
  - Social politik III-104.2; III-107
  - Transeuropæisk netværk III-145.3
- Deviser I-6a
- Diplomatisk beskyttelse I-8; II-46; III-11
- Diplomatiske missioner III-197.3; III-202.2; III-207
- Direkte investeringer III-46.2
- Udenlandske III-216-217
- Direktion for Den Europæiske Centralbank III-79.3; III-289a.1; III-289b.3; III-91.2h
- Diskrimination:
- Forbudt I-4.2; II-21.1; III-18.2
  - Bekæmpelse af I-3; III-3; III-8;
  - i løn pga. køn III-108; II-23
  - i transportpriser og -vilkår 138.1
  - Ingen I-2; I-4; II-21; III-7; III-44; III-188.5; III-223.2; III-322
  - på grund af nationalitet III-34; I-4.2, II-21.2;
  - på landbrugsmarkedet III-124.2
  - Støtte III-56.2a
  - Vilkårlig III-43; III-47.3; III-65.6;
- Dispensationer III-10; III-14.4; III-86.4; III-91; III-92; III-130.2 og 5; III-135; III-179.4; III-201.2; III-227.7; III-228.1 og 3; III-289b.1; protokol om overgangsbestemmelser vedrørende unionens institutioner og organer Art. 2a
- Domfældelse II-49
- Dommerudvalg III-261, III-262
- Domstolen I-28; III-258-289; I-7.3; II-præambel; II-47; III-17; III-52.2d; III-57.2; III-65.9; III-217.11; III-237; III-251; III-253; III-291.5-6; III-305-307; III-312; III-339; protokol om subsidiaritet og proportionalitet Art. 7; protokol om Euratomtraktaten Art. 6.
- Formand III-260; III-262
  - Høring af Domstolen: III-264.1; III-289
  - Præjudicielle spørgsmål III-274
  - Specialretter I-28.1; III-264
  - Udvalg III-262
- Dyr III-5a; III-43
- velfærd for, III-5a
- Dødsstraf II-2
- Dårlig administration I-48; II-43; III-235; III-237

E

- ECB se Den Europæiske Centralbank
- Edb-kriminalitet, bekæmpelse III-172.1
- Egen virksomhed II-16
- Eget initiativ III-237.1; III-302.15
- Egne ressourcer I-53
- Egnsudvikling III-56.3.a
- Egnsudviklingsstøtte III-123.2a
- Ejendomsret III-68; III-269; III-331
- Eksklusiv kompetence I-12
- Ekstern grænsekontrol III-158.2
- Eksterne aktioner III-193-231
- Enekompetence I-12
- Energi I-13.2; III-130.2c; III-144.1; III-157
  - Valg af 130.2c
- Enstemmighed (afstemning i Det Europæiske Råd og Ministerrådet)
  - Aftaler om et valutakurssystem for euroen III-228.1
  - Antal af general advokater III-259
  - Associeringen mellem de oversøiske landene og territorierne og Unionen III-191
  - Begrænsninger på Unionens egne ressourcer I-53.3
  - Bekæmpe diskriminering III-8.1; III-13
  - Brud på Unionens værdier I-58.2
  - Brug af militær og civile midler III-210; III-215.2
  - Familieret III-170.3
  - Fastsætter den kurs, til hvilken euroen træder i stedet for denne berørte medlemsstats valuta III-92.3
  - Finansielle regler for budgettet (frem til december 2006) III-318.3
  - Forstærket samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik III-325.2; III-326.2
  - Fælles udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik I-39.7; I-40.2 og 4
  - Første flerårige finansielle ramme I-54.4
  - Give undtagelser inden for transport III-135
  - Handelsaftaler for servicen III-217.4
  - Handel med kulturelle og audiovisuelle tjenesteydelser III-217.4
  - Handel med våben III-342.2
  - Harmonisering af indirekte beskatning III-62.1
  - Identificering af Unionens strategiske interesser og mål III-194.1
  - Internationale aftaler III-227.8
  - Kompetencer i forfatningen, utilstrækkelige I-17; III-9
  - Love der relaterer sig til det indre marked, som skal harmoniseres, men hvor der ikke er noget lovgrundlag III-65a
  - Love og rammelove for miljømål III-130.2
  - Medlemmer af specialiserede domstole III-264.4
  - Medlemsstaternes beskatning af deres nationale repræsentanter i EU-Parlamentet III-232.2

- Operationelt samarbejde mellem de nationale myndigheder inden for politisamarbejde III-176.3
- Oprette europæisk offentlig anklager III-175.1
- Optagelse af nye medlemsstater I-57.2
- Prioriteter for strukturfondene (frem til januar 2007) III-119
- Protokol om underskud III-76.13
- Regler for myndigheders optræden på en anden medlemsstats territorium III-178
- Retningslinjer inden for udenrigs- og sikkerhedspolitikken III-196; III-201.1
- Sammensætning af den økonomiske og sociale komité III-295
- Sammensætning af Europa-Parlamentet I-19.2
- Sammensætning af Kommissionskollegiet I-25.3
- Sammensætning af Regionsudvalget III-292
- Statsstøtte forenelig med det indre marked III-57.2
- Støtte medlemsstaterne inden for socialpolitikken III-104.1,c,d,f and g; III-106.2
- Tilbageskridt i liberaliseringen af kapitalbevægelser III-46.3
- Udgifter for forstærket samarbejde III-327
- Udvidet samarbejde inden for strafferet III-171.2; III-172.1; III-175.4
- Undladelse af stemme-afgivelse hindrer ikke vedtagelse III-244.1; III-246.3
- Unionens institutioners sprog III-339
- Valgregler for Europa-Parlamentet III-232.1
- Veto ret for områder af vital national vigtighed III-201.2
- Ændre OLTs status IV-4.7
- Ændring af enstemmighed til kvalificeret flertalsafgørelser IV-7a; I-39.8; I-54.4; III-63; III-201.3
- Ændring af Kommissionens forslag III-301.1; III-302.9
- Ændringer til ECB-statutten III-299
- Erhverv III-26; III-30d
  - Behandle i første række 23.2a
- Erhvervsuddannelse I-16.1d; II-14.1; III-107c; III-113; III-183.1
- Erklæringer
  - for afståelse af at stemme III-201.1
  - for kapitalbevægelser III-47.1b
  - status for, IV-2.2; IV-3.3
- Erklæringer til slutakten til forfatningen
  - Artikel 6 i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet og ad artikel 8 i protokollen om medlemsstaternes nationale parlamenters rolle i Den Europæiske Union
  - Artikel I-5a (forrang for EU-retten)
  - Artikel I-26 (valg af Kommissionsformanden)
  - Artikel I-21, I-26 and I-27 (valg af formænd)
  - Artikel I-35 (Lamfalussy procedure)
  - Artikel I-42 og III-231 i Forfatningen (Solidaritetsklausul)
  - Artikel III-107 (socialpolitik)
  - Artikel III-157 (energipolitik)
  - Artikel I-56 (Små nabostater)
  - Erklæring om oprettelse af en tjeneste for EU's optræden udadtil

Medlemsstaternes forhandling og indgåelse af internationale aftaler vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed
Udkast til det europæiske råds afgørelse om udøvelsen af formandskabet for ministerrådet
Vedrørende forklaringerne til chartret om grundlæggende rettigheder
ESFP (sikkerheds- og forsvarspolitik) I-40; III-210-214
Etablering:
    Det indre Marked III-14
    Frihed til, se etableringsfrihed
    Unionen I-1
Etableringsfrihed I-4.1; II-præambel; II-15.2; III-22-28
    Undtagelser III-24; III-26.2
Etnisk oprindelse III-3; III-8.1
EU-forvaltning III-304-305
EU-motto I-6a
EU-projekt III-56.3b
Euratom se protokol om ændring af Euratom-traktaten
EU-Retten I-5a, erklæring vedr. art. I-5a
Euro III-88-90; I-12; I-14; I-29.1; III-69.2; III-78; III-83; III-228; protokol om Eurogruppen
    Overgang til III-91-96
    Unionens mønt I-6a
Eurojust I-41.2; III-174; III-175.1; III-177.2b
Eurolande I-14.2; III-88-90; III-91.2.a og f; protokol om Eurogruppen
    Lande uden for euroen; III-88; III-90-91
Euromedlemskab III-88-96
Europadag I-6a
Europa-Kommissionen I-25-27; III-250-256
    Censur I-25.5
    Eneret på initiativ I-25.2
    Formandskab I-26
    Høring af Kommissionen: III-79.5b og 6b; III-232.2; III-237.4; III-264.1; III-289, 298
    Næstformand I-26.3
    Opgaver I-25.1
    Uafhængighed I-25.4
Europa-Parlamentet (EP) I-19; 232-243 se også I-8.2; I-26.1; I-33; I-39.6; I-40.8; II-39; III-65.3; III-227.6; III-298
    Andragende I-8.2
    Antal mandater I-19.2; Protokol om overgangsbestemmelser vedrørende unionens institutioner og organer
    Høring af EP III-10; III-11; III-46.3; III-52; III-58; III-62; III-63; III-65a; III-68; III-74; III-75; III-76.13; III-78; III-79.6; III-92.2; III-100.2; III-102; III-104.3; III-111; III-130.2; III-138.3; III-149; III-154; III-164; III-167.3; III-170.3; III-176.3; III-178; III-205.1; III-215.3; III-228.1; III-244.2; III-291.2; III-318; III-328, III-330

Lovgivning I-19.1
Midlertidigt undersøgelsesudvalg III-235
Samtykke I-17, I-19.2, I-53.4, I-54.2, I-57.2, I-58.1-2, I-59.2, III-8, III-13, III-227,
III-232.2
Valg I-19.2, II-39
Europarådet I-7; II-præambel; III-181.3; III-229
Europol I-41.1c; III-174 – III-177
Europæisk anklagemyndighed III-175
Europæiske centralbank se Den Europæiske Centralbank
Europæisk forvaltning III-304-305
Europæisk konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende
frihedsrettigheder (ECHR) I-7,3; II-53; III-227.6a(ii),8
Europæisk korps for humanitær bistand III-223.5
Europæisk lov I-32.1
    Delegerende love I-35
    Gennemførelse af love I-36
    Kun love (i del tre): 49; 68; 71.6; 76.13; 77.6; 79.5; 113; 119; 120; 130.3; 149;
    150.2 og 3; 174.2; 175; 177.2; 185.2; 217.2; 223.5; 232.2; 233; 235; 237.4; 264;
    268; 269; 175; 177.2; 185.2; 217.2; 223.5; 232.2; 233; 235; 237.4; 264; 268; 269;
    289; 299; 304.2; 308.4; 310; 318; 333
    Kun rammelove (i del tre): 23; 25.2; 26.1; 32; 66; 104.4; 171.2; 172; 267.3
    Love eller rammelove (i del tre): 6; 7; 8; 9; 10; 11;13; 21; 24; 29; 41; 47.2 og 3; ;
    62; 64; 65; 83; 101; 104; 108; 117; 126; 127; 130; 132; 133; 135; 138; 143; 145.2;
    150; 155; 157; 166.2; 167.2; 168.2 og 4; 170.2; 171; 173; 176.2 og 3; 178; 179.4
    og 180.3 og 5; 181a.382.4a; 183.4a; 184.2; 191; 219; 221.2; 223.3; 232; 302;
    321.4; 330; 335
Europæisk ombudsmand I-8.2; I-48; Alternative rapport
    Udnævnelse III-237
Europæisk Sikkerheds- og Forsvarspolitik (ESFP) se Forsvarspolitik
Europæisk Udenrigstjeneste III-197.3; Erklæring om oprettelse af en tjeneste for EU's
optræden udadtil
Europæiske partier I-45.4; II-12.2; III-233
Europæiske rammelove I-32.1; I-33
    Kun bruge rammelove III-23; III-25.2; III-26.1; III-32; III-66; III-104.4; III-
    171.2; III-172; III-267.3
Europæiske Socialpakt III-103
Eurozone III-88-90; Protokol om eurogruppen

F

Familien II-7; II-9; II-33; III-170.3
Familiesammenføring III-168.2a; III-170.3
Farmaceut III-26.2
Fast ejendom III-23.2e; III-46.2
Faste priser III-50.1a; III-127.3
Faste Repræsentanters Komité III-247

Fattigdom, bekæmpelse af II-34; III-193.2d; III-218.1
Finansiell hjælp til medlemslande III-72
Finanser, Unionens I-52-55; III-308-III-315
Finansielt år III-309
Finansielle bestemmelser III-215
    Flerårig finansiell ramme I-54; III-308
    Hastefinansiering III-215.3
Finanstilsyn III-47; III-52.2b
Firmaer III-52.2a; III-76.10.d; III-82.3; III-267.2; III-307
    lovligheden af, for borgerne II-49 – II-50
Fiskale bestemmelser III-59-63; se også III-47; III-65.2
Fiskeri III-121-128 se også I-12.1; I-13.2; III-330
Fjernelse af hindringer III-23.2f
Fjernundervisning III-182.2f
Flag, Unionens I-6a
Fleksibilitetsbestemmelse I-17; III-9.1
Flertal
    Europa-Parlamentet III-240-241
    Europa-Parlamentet mistillid til Kommissionen III-243
    Kommissionen III-255
    kvalificeret flertal I-21; I-22.3; I-24; I-33
    kvalificeret flertal for forstærket samarbejde I-43.3
    kvalificeret flertal indtil 2009 se protokol om overgangsbestemmelser vedrørende
    unionens institutioner og organer
    Rådet I-24; III-246
    superkvalificeret flertal I-24.2
    ændring fra enstemmighed til (passerelle) IV-7a; I-39.8; I-54.4
Flygtninge II-18; III-158; III-167.1
Fonden for regionaludvikling III-117; III-118; III-120
Foranstaltninger III-14.1; III-17; III-55; III-67.1; III-101; III-167.2; III-195
Forbrug, stigning III-36.6d; III-125b
Forbrugerbeskyttelse III-132 se også I-13.2f; II-38; III-5; III-65.3
    Strengere nationale regler III-132.4
Forbudt I-4.2; II-5.3; II-18.1; II-21; II-32; III-18.2; III-22; III-29; III-38; III-42; III-45;
III-50.1,2; III-51; III-73.1; III-74.1; III-138.1; III-139.1; III-188.1,2
Forenede Nationer III-229 se også III-193.1; III-218.2; III-223.7
FN's Sikkerhedsråd III-206.2;
FN's Pagten III-193.1
FN forpligtelser III-218.2
Forfatning
    Begrænsninger I-5.1; III-342
    Fortolkning III-280.2
    Ikrafttræden IV-8
    Ophør I-59.3
    Ratifikation IV-8; IV-7.3
    Retlig kontinuitet IV-3

Revision IV-7
Territorialt anvendelsesområde IV-4
Varighed IV-7a
Vedtagelse IV-8
Ændring IV-7; IV-7b
Forfatningsklausul III-281.2
Forklaring til charteret for grundlæggende rettigheder se Del II præambel afsnit 5;
Erklæring om forklaringerne til charteret for grundlæggende rettigheder
Forhandler III-227.3
Forligsprocedure III-302.10-12
Forligsudvalget III-302.10-12; III-310.5
Formand
    Det Europæiske Råd I-21; III-196; III-306; IV-7.2
    Domstolen: III-260; III-262
    Europa-Parlamentet III-244; III-302.8b; III-310.4b og 9
    Kommissionen I-26.3; I-20.2 og 3; I-21.2b; I-24.5; I-27.1; III-252.2; III-254; III-306.1a
    Ministerrådet I-21; III-72.2; III-76.10; III-86.3; III-228.1; III-302.8b; III-310.4b;
    IV-7.3
Fornøden aktion III-198.1
Fornøden kapacitet III-211
Forrang, EU-retten I-5a; III-270.3; erklæring vedr. art. I-5a
Forretningsorden I-49.4; III-239.1; III-240; III-241; III-244.3; III-247.3; III-255; III-256;
III-260; III-261; III-264.5; III-282; III-290.4; III-293; III-297; III-305
Forsikring III-31.2; III-77.6
Forskelsbehandling
    ved støtte III-56.2a;
    på landbrugsmarkedene, III-124.2
    Tilfældig, III-43; III-47.3; III-65.5;
    ved løn baseret på køn III-108;
    Bekæmp, I-3; III-3; III-8;
    på grundlag af nationalitet III-34; I-4.2, II-21.2;
    Igen, I-2; II-21; III-7; III-44; III-188.5; III-223.2; III-322
    Forbudt I-4.2; II-21.1; III-18.2
Forskning I-13.3; III-146-156
Forstærket samarbejde I-43; I-40.7; III-322-329;
Forsvarspolitik I-40; III-210-213 se også III-196; III-205; III-231
    Gradvis udformning af en fælles EU-forsvarspolitik I-40.2
Forsvarssamarbejde I-40.6
Forsyningssikkerhed
    Inden for energi III-157.1b
    Råmaterialer og semi-færdige vare III-36.6c
Forvaltning,
    Europæisk III-304-305
    Økonomisk I-30.2
Forvaltningsbrud III-235; III-237

Forvridding af konkurrence III-17; III-63; III-66; III-180.3; III-322
Frankrig III-186; IV-4
Franske oversøiske departementer III-330
Fred Del I-præambel, I-3.1; I-4; I-40.1; III-16; III-193.2c; III-210
Fredsbevarende operationer I-40.1; III-210.1
Fredskabelse III-210.1
Fremme forbrug III-36.6d; III-125b
Fremme handel III-36.6a
Fremmede statsborgere III-25
Fremmedhad III-158.3
Fri bevægelighed III-9; III-14.2; III-18 til III-49; III-65.2; III-166.
    Arbejder III-18-21
    Kapital I-4; III-45-49
    Personer I-4; III-18-21
    Tjenesteydelser I-4; II-45; III-29-35
    Transport III-133-145
    Varer I-4; III-36-44
Fridage, betalt II-31; III-109
Frihed II-6; præambel; III-193.1
    Arbejdere III-18-21
    Etablering I-4; II-15.2; III-22-28
    Forsamlings- og foreningsfrihed II-12
    Ophold I-8; III-9
    Transport III-133-145
    Tænke, samvittigheds- og religionsfrihed II-10
    Ytrings- og informationsfrihed II-11
FUSP, se Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik
Fyring, Kommissionen I-25.5; I-26.3
Fysisk planlægning III-130.2i
Fælles beslutningstagning I- 33; III-302; III-8; III-21; III-29; III-41; III-49; III-62.2; III-65.1; III-71.6; III-77.6; III-104; III-119; III-126.1; III-130; III-132; III-145; III-149; III-167; III-168; III-170; III-172; III-174; III-177.2; III-179.4.a; III-181.5.a; III-182.4.a; III-184.4; III-217.2; III-219.1; III-221.2; III-223; III-264; III-304; III-333; III-335;
Fælles bestemmelser III-330-342
    Budget III-316-320
    Udøvelse af Unionens kompetence I-32-38
Fælles marked se indre marked
Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik (FUSP) I-11.4; I-15; I-21.2; I-39-40; III-195-213; III-277.6; III-282; III-325.2; III-326.2
    lovgivning udelukket I-39.7
Fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder III-103

G

Generaladvokat III-259-260

Generalsekretær III-247.2
Generalsekretariatet III-244.3; III-247.2
Generelle råd
    Den Europæiske Centralbanks III-93
    Ministerrådet I-23
Genetiske begrænsninger II-3
Geneve konventionen II-18; III-167.1
Gennemførelsesretsakter I-36
    Afgørelser I-36.4
    Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik I-39
    Bekendtgørelser I-36.4
    Forsvar I-40.4
Gensidig anerkendelse af eksamensbeviser III-26.1a
Gensidig anerkendelse af retsafgørelser III-158.4; III-170.1
Gensidig bistand III-95.2
Gensidige garantier III-75
Gensidigt forsvar I-40.7; I-42
Godkendelse
    Europa-parlamentet I-17; I-19.2; I-53.4; I-54.2; I-57.2; I-58.1; 2; I-59.2; III-8.1;
    III-13; III-171.2d; III-172.1; III-175.1; III-227.6a; III-232.1; III-325.1; IV-7; IV-
    7aa
    Medlemsstater I-53.3; III-13; III-175.4; III-232.1; IV-7b.2
    Rådet III-232.2; III-235; III-237.4; III-264.5; III-290.4
    Den Europæiske Centralbank ; III-78.2
Gradvis udformning af en fælles EU-forsvarspolitik I-40.2
Grundlæggende friheder I-4; II-52.3; II-53; III-193.1
Grundlæggende rettigheder I-7; II-52.3; II-53; III-193.1
    grundlæggende princip i EU-retten I-7.3
    for arbejdere III-103
Grøpeformandskaber se udkast til afgørelse om udøvelse af formandskabet for
Ministerrådet
Grænser III-140; III-144
    Uden, I-3; III-14.2
Grænsepassage, afgifter for III-140
Grønland III-186.1
Gummiparagraf I-17.1
Gæld, offentlig III-73.1; III-75 - III-76

H

Handelsfremme III-36.6a
Handelskarakter af aktiviteter III-30b; III-44.1
Handelspolitik III-216-217
Handicap II-26; III-3
    For firmaer III-126
Harmonisering

Harmonisering tilladt

Agentur for forsvarsmateriel III-212.1b
Indirekte skat III-62.1
Miljøbeskyttelse III-65.4-10; III-129.2
Social systemer III-103; III-104.2a
Straffelove III-172.2

Ingen harmonisering

Administrativt samarbejde III-185.2 III-185.2
Beskæftigelse III-101
Civil beskyttelse III-184.2
Erhvervsuddannelse III-183.4a
forbudt I-11.5; I-17.3; III-8.2
hvor forfatningen udelukker det I-17.3
Kultur III-181.5a
Immigrationspolitik III-168.4
Industri III-180.3
Sundhedspolitik III-179.5
Uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom, sport I-16.1d; III-182.4a; III-183.4
Sociale forhold III-104.2a
turisme III-181.a3
Understøttende, koordinerende og supplerende tiltag III-16.3; III-179.5; III-180.3;
III-181.5a; III-182.4a; III-183.4; III-184.2; III-185.2
under tilskyndelsesforanstaltninger III-8.2; III-101

Hastefinansiering III-215.3

Have mening I-46; II-11

Henstilling I-32.1

Arbejdsmarkedet III-105.3
Europa-Parlamentet ved discharge-givning III-315.1
Europaparlamentet om udenrigspolitik III-205
Europæiske Central Bank vedtager III-82.1c
Fra Den Europæiske Centralbank I-33.3
Fra Kommissionen til medlemsstaterne III-33
I forbindelse med implementeringen af beskæftigelsespolitikken III-100.4
I forbindelse med systemet af Europæiske Centralbanker III-79.5b og 6b
I tilfælde af for store offentlige underskud III-76, 6, 7, 8 and 9
Kommissionen ved internationale aftaler III-227.3
Kultur III-181
Medlemsstater kan bede Kommissionen om at lave III-87
Nominering af formanden og medlemmerne af direktionen for ECB III-289a.2b
Offentlig sundhed III-179.5b
Rådet, Kommissionen og ECB skal vedtage I-34
Uddannelse, sport, ungdom, og erhvervsuddannelse III-182,183
Valutapolitik III-228.1, 2 and 3
Ændringer for grænsepassage III-140
Økonomisk politik III-71.2, 4 og 5

Hjemstedet for Unionens institutioner III-338

Holland III-186; IV-4,5
Humanitær bistand I-13.4; III-193.2d; III-218-223
Humanitære opgaver III-210.1
Hurtig adgang til bevillinger III-215.3
Hurtig afgørelse om indkaldelse af Rådet III-200.2
Hvidvaskning af penge III-172
Hygiejne III-107f
Hymne, Unionens I-6a
Højesteret I-28; III-258-289
Høring
    af arbejdstagere II-27; III-104.1e
    af berørte parter I-46.3
    af berørte institutioner om ansættelsesvilkår III-333
    af Den Europæiske Centralbank III-48; III-76.13; III-77.6; III-78.2; III-79.5a; III-79.6a; III-83; III-86; III-90.1 og 2; III-93.3; III-228
    af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg III-96.3
    af Det Økonomiske og Sociale Udvalg (ØSU) se Økonomisk og Socialt Udvalg
    af Domstolen III-264; III-289
    af Europa-Parlamentet I-53.1; III-9.2; III-10; III-11; III-46.3; III-52.1; III-58; III-62.1; III-63; III-65a; III-68; III-74.2; III-75.2; III-76.13; III-77.6; III-78.2; III-79.6; III-92.2; III-100.2; III-102; III-104,c,d,f,g og 3; III-111; III-130.2; III-138.3; III-149.3 og 4; III-154; III-164; III-167.3; III-170.3; III-175.4; III-176.3; III-178; III-191; III-205.1; III-215.3; III-227.6b; III-228.1; III-289a.2b; III-291.2; III-299; III-318.2; III-330; IV-7.2; IV-7b.2
    af Formanden for Europa-Parlamentet III-244.2
    af Kommissionen I-57.2; III-79.5b; III-79.6b; III-232.2; III-237.4; III-249; III-264.1; III-289; III-296; III-299; III-327; III-330; IV-4.7; IV-7b.2
    af Revisionsretten III-318; III-321.4
    af sociale partnere III-105
    af udenrigsministeren III-213.2 og 3; III-326.2
    om kandidater til Kommissionsformand I-26.1
Høringsdokumenter: grøn- og hvidbøger og meddelelser se protokol om nationale parlamenter art. 1
Håndværkere III-30c

I

Identitetskort III-9.2
Ikke-forskelsbehandling I-2; I-4; II-21; III-7-13; III-223.2
Ikke-lovgivningsmæssige retsakter I-34
Ikrafttrædelse:
    Love og rammelove I-38.1
    Bekendtgørelse og afgørelse I-38.2
    traktaten IV-8
Immigration III-158.2; III-168
Immuniteter III-340

Implementering af medlemsstaterne I-5.2
Indirekte skatter III-59.3-63
Indefrysning af aktiver III-49; III-224
Indre marked I-3.2; I-13.2; III-14 – III-68
    Begrænsninger III-43; III-65.4-5
    Delt kompetence for Unionen I-13.2a
    Etablering og funktion III-14 –17
    Enekompetence for Unionen I-12.1
    Fri bevægelighed for kapital og betalinger III-45-III-49
    Fri bevægelighed for vare III-36-III-44
    Fri bevægelighed for personer og tjenesteydelser III-18-III-35
    Fri bevægelighed for arbejdere III-18-III-21
    Fri etableringsret III-22-III-28
    Fri levering af tjenesteydelser III-29-III-35
    Fiskale bestemmelser III-59-III-63
    Konkurrenceregler III-50-III-58
    Støtte fra medlemsstaterne III-56-III-58
    Tilnærmelse af love III-65-III-68
    Unionens mål I-3.2
Indre uroligheder III-16
Industri I-16.2; III-180
Industriel karakter III-30a; III-43
Industriel ejendomsret III-269
Indvandringspolitik III-166-169
Ingen
    aktivitet III-234
    lov I-34
Initiativret
    borgerne I-46.4
    EU's udenrigsminister
    Europa-Parlamentet I-19.2
    fra en medlemsstater I-39.7; I-40.4
    fra en gruppe af medlemsstater I-33.3
    inden for politi og retssamarbejde I-41.3
    Kommissionens monopol på, I-25.2; I-41.3
Institutioner I-18-31; III-232-291
    Hjemsted III-338
Instrukser forbudt
    til den Europæiske Centralbank III-80
    til Kommissionen I-26.4
Integritet, menneskets II-3
Intellektuel ejendomsret II-17.2; III-68; III-217.1 og 4;
Inter-institutionelle aftaler III-303
Internationale aftaler III-225-228; II-53; III-129.4; III-217.3-5; III-219.2; III-221.3; III-223.4;
Internationale love I-3.4; II-53; III-166.3; III-193.1

internationale organisationer III-229-230 se også III-95.2a; III-129.4; III-147b; III-153; III-179.3; III-181.3; III-182.3; III-183.3; III-197.2; III-202.2; III-204; III-206; III-207; III-218.2; III-219.2; III-220; III-221.3; III-223.4 og 7; III-225-226; III-228.3

Irrelevante tillægsydelser III-50.1e

Iværksættelse

Beslutninger I-36.4

Forsvar I-40

Gennemførelsesafgørelser I-36.4

Gennemførelsesbekendtgørelser I-36.4

Kommissionen I-25

Love I-36

Medlemslande I-5; I-5.2

Udenrigs- og sikkerhedspolitik I-39

J

Juridisk person I-6; I-29.3; III-299

Justitsområdet I-13.2; I-41; III-158-178

K

Kammer, Domstolen III-258

Kampstyrker III-210

Kanariske Øer III-330; IV-4.2

Kapital, fri bevægelse III-45-49

Katastrofe I-42.1b

Kirker I-51

Kollektive aftaler, overenskomster II-28; III-107g

Kommerciel ejendomsret III-43

Kommissionen I-25-27; III-250-256

Ansvarlig I-25.5

Censur

Formand I-20.2 og 3; I-21.2; I-24.5; I-26.3; I-27.1; III-252.2; III-254; III-306.1

Næstformand I-26.3; I-27.3

Høring af Kommissionen. III-79.5b og 6b; III-232.2; III-237.4; III-264.1; III-289; III-298.

Initiativret I-25.2

Opgaver I-25.1

Uafhængighed I-25.4

Kommissærer, med og uden stemmeret I-25.3

Kommunalvalg II-40

Kompetencer, Unionens

Delt kompetence I-13

Enekompetence I-12

Fleksibilitetsbestemmelse I-17

Forrang I-5a, erklæring vedr. art. I-5a
Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik I-15
Kategorier I-11.1
Manglende beføjelse I-9.2
Samordne økonomisk- og beskæftigelsespolitik I-14
Subsidiaritet og proportionalitet I-9.3 se også protokol
Understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag I-16
Kompetencefordelingskataloget I-11
Kompetencekategorier I-11
Kompetencetildeling I-1.1; I-9.2,
    Forrang I-5a
Konfessionsløse I-51
Konfliktforebyggende opgaver I-40; III-210
Konkurrence III-50-58; I-3.2; I-12; III-17; III-36.6c; III-69.1; III-70; III-342.1b
    Aftaler III-50
    Enekompetence I-12
    Fri, I-3.2; III-17; III-36.6c
    Forvridning III-17; III-63; III-66; III-180.3; III-322
    Forudsætninger for III-36.6d
    Fælles regler III-52
    Kapacitet III-36.6b
    Kontrol III-50b
    Landbrug III-124; III-126
    Markedsandel III-50c
    Princip der skal respekteres af Den Europæiske Centralbank III-77.1
    Regler I-12
    Overtrædelse III-54
    Tillægskrav III-40c
    Tillægsydelse III-50e
    Transportsort III-139
    Undersøgelse III-17
    Undgå forvridning af, III-62-63
    Økonomisk politik III-70
Konsensus I-20.4; I-21.2c; IV-7.2
Konstruktiv, undlade at stemme I-58.5; III-201.1; III-244.1; III-246.3
Konti III-290
Kontraktansvar III-337
Konvent IV-7
    Ændring uden konvent IV-7b
Konventets demokratiform se Alternativ rapport: Demokratiernes Europa (sidste 4 sider inden stikordsregisteret).
Konvergenskriterier III-92.1
Koordinering
    Økonomisk og beskæftigelsespolitik I-14
    Økonomisk styring af Eurozonens lande se protokol om Eurogruppen
Korruption, bekæmpelse III-172.1

Krig III-16; III-342.1.b

Kriminalitet

Bekæmpelse III-49; III-158.3; III-171.2c; III-172; III-174-178

Computer III-172

Eurojust I-41.2; III-160; III-174; III-175.1; III-177.2b

Europol III-174; III-176-178

Europæiske anklagemyndighed III-175

Forebyggelse III-173

Minimumsregler vedrørende, III-172

Ofre for III-171.2c

Organiseret, bekæmpelse af III-49

Politisamarbejde III-176-178

Straffes to gange for samme forbrydelse II-50

Krisestyringsoperationer III-208; III-210

Kultur I-præambel, I-16.1c; II-22; III-56.3d; III-181

Kulturel

Arv I-præambel; I-3.3; II-præambel; III-56.3d; III-181.1,2b

Enstemmighed ved handelspolitik III-217.4

Mangfoldighed II-22

Kvalificeret flertal I-22.3; I-24; III-8.2; III-11; III-62.2; III-63; III-71.4; III-76.6-7; III-88.2; III-90.2; III-91.4; III-201.2; III-215.3; III-227.9; III-228.1; III-261-262; III-302.8 og 10; III-310; III-325.2; III-326; IV-7a; protokol om overgangsbestemmelser vedrørende unionens institutioner og organer art. 2

Qualified majority I-24; I-22.3

Administrativt samarbejde, sikre III-164

Afbryde relationer med tredjelande III-224.1

Almindelige lovgivningsprocedure III-302.4, 5, 8,10 and 13

Arbejdsmarkedets parter på EU-plan III-106.2

Betalingsbalanceproblemer III-95.2 and 3

Budgetprocedure III-310.5,6

Bekendtgørelser og afgørelser III-14.3; III-36.5; III-48; III-49; III-52.1; III-56.3e; III-58; III-74; III-75; III-76; III-79.6; III-82.1a; III-82.3; III-92.3; III-106.2; III-126.2; III-138.3; III-154; III-161; III-164; III-167.3; III-268; III-306; III-318.2; III-330

Bekæmpe skattesnyd og unddragelse III-62.2

Beslutninger i Rådet I-22.3

Beslutning om støtte III-56.3e

Beskyttelsesforanstaltninger overfor tredjelande III-48

Bøder pålagt af ECB III-82.3 se også III-79.6

Delegerede bekendtgørelser I-32.2.b

Det Europæiske Agentur for Forsvarsmateriel, Forskning og Militære Kapaciteter

III-212.2

Diplomatisk beskyttelse III-11

Etablere rådsformationer I-23.4

Etablering af et permanent struktureret samarbejde III-213.2

Fiskale regler III-59.3

Flygtninge, pludselig tilstrømning III-167.3
Forbud mod finansielle overtræk III-75.2
Formanden for Det Europæiske Råd I-21.1
Forstærket samarbejde I-43; III-325.1; III-326.1
Frivillig udtræden af Union I-59.2,3a
Fælles handelspolitik III-217.4
Fælles sikkerheds- og forsvarspolitik III-201.2; III-201.4; III-212.2; III-213.2 and 4; III-215.3
Gennemførelsesforanstaltninger vedrørende regionalfonden III-120
Inden for euro-zonen III-88.2
Implementering af solidaritetsklausulen III-231.2
Løn, godtgørelse og pensioner III-306.1
Indre markedslove III-65.1
Internationale aftaler III-227.6,8; III-228.1
Medlemskab af euro-zone III-88.2
Nye afstemningsregler for kvalificeret flertal indføres se Protokol om ændring af traktaten om Oprettelse af det europæiske atomenergifællesskab
Procesreglement for Retten III-261
Præsident og medlemmer af ECB's direktion III-289a.2b
Retningslinjer, brud på III-71.4
Retningslinjer for økonomisk politik III-71.2
Retningslinjer for beskæftigelsespolitik III-100.2 and 4; III-101
Suspension af medlemsrettigheder for medlemsstaterne I-58
Tilskyndelsesforanstaltninger III-8.2
Told III-36.5
Uforholdsmæssigt store offentlige underskud, III-76.6,7
Valg af EU-udenrigsministeren I-27.1
Valg af formanden for Det Europæisk Råd I-26.1
Vedtagelse af flerårige finansielle ramme I-54.2
Virksomhedsbeskatning III-63
Ændre stemmeproceduren fra enstemmighed til, IV-7a; I-39.8; I-54.4; III-62.2;
III-63
Kvalifikationsperioder III-19c
Kvantitative restriktioner, told III-42
Kvinder og mænd, ligestilling for I-2; II-23

L

Landbrug III-121-128
Delt kompetence I-13.2
Struktur- og garantifonde III-124.3
Ugunstigt stillede bedrifter III-126.2a
Legalitetsprincippet I-18.3
Lige løn III-108.1; II-23
Ligestilling I-2; II-20-23; III-8; III-193.1
Demokratisk ligestilling I-44

for det underrepræsenterede køn III-108.4
på arbejdsmarkedet III-108.1
Ligestilling mellem kvinder og mænd I-3.3; II-23; III-2; III-104.1i; III-108.4
Lock-out III-104.6
Lov og rammelov (i del tre): 6; 7; 8; 9; 10; 11;13; 21; 24; 29; 41; 47.2 og 3; ; 62; 64; 65;
83; 101; 104; 108; 117; 126; 127; 130; 132; 133; 135; 138; 143; 145.2; 150; 155; 157;
166.2; 167.2; 168.2 og 4; 170.2; 171; 173; 176.2 og 3; 178; 179.4 og 180.3 og 5;
181a.382.4a; 183.4a; 184.2; 191; 219; 221.2; 223.3; 232; 302; 321.4; 330; 335
Lovbrud III-47.1b; III-54.1-2; III-266; III-270.2; III-272; Protokol om subsidiaritet og
proportionalitet art. 5 og 7
Love, europæiske I-32-33; I-37.1, III-302
Delegerede bekendtgørelser I-35
Forretningsgang I-33, III-302
Lovgivningsmæssige retsakter I-33
I del III: 49; 68; 71.6; 76.13; 77.6; 79.5; 113; 119; 120; 130.3; 149; 150.2 og 3;
174.2; 175; 177.2; 185.2; 217.2; 223.5; 232.2; 233; 235; 237.4; 264; 268; 269;
175; 177.2; 185.2; 217.2; 223.5; 232.2; 233; 235; 237.4; 264; 268; 269; 289; 299;
304.2; 308.4; 310; 318; 333
Ikke-lovgivningsmæssige retsakter I-34
Lovlighed af love III-270-271
Respekt for: I-præambel
Særlig lovgivningsprocedure I-24.4, I-33.2
Tilnærmelse III-64-68
Retsakter I-32
Love, rammelove se rammelove
Lovgivningsprocedurer I-33; III-302; se også III-21; III-29; III-41; III-49; III-65.1; III-
71.6;III-83; III-104; III-108; III-117; III-119; III-126.1; III-127.2; III-130; III-132; III-
145; III-149; III-150; III-155; III-157; III-167; III-168; III-170; III-171; III-172; III-174;
III-176; III-177.2; III-179.4; III-180.3 III-181.5a; III-182.4.a; III-184.4; III-217.2; III-
219.1; III-221.2; III-223; III-233; III-264; III-304.2; III-321.4; III-333; III-335
Offentliggørelse af III-305.2
Loyalitetsprincippet I-5.2
Loyalt samarbejde I-5.2, I-10.2
Lægegerning III-26.2
Løn III-18.2; III- 104.6,
Lige, III-108; II-23
For mandat i en europæiske institution III- 306
Lønmodtagere, rettigheder for se Arbejdere, rettigheder for
Lån III-74; III-145.1c; III-300

M

Madeira III-330, IV-4
Marked se indre marked
Markedskontrol III-50b
Markedsandel III-50c

Mediefrihed og pluralisme II-11.2

Medlemskab I-1.2, I-57-58

Betingelser for I-57

Medlemsstater

Altid lovgive I-11; I-16

Anklage andre medlemsstater ved EU-Domstolen III-266

Assistance i tilfælde af terrorisme eller katastrofer III-231

Bindende for, i alle enkeltheder og umiddelbart gældende I-32.1

Domstoles jurisdiktion ved konflikter III-281.3

Fremme handel mellem tredjelande og, III-36.6a

Forhandlinger af internationale aftaler III-228.4

Forstærket samarbejde III-323; III-325

Forvridende konkurrencevilkår

Fælles værdier I-2; I-7.3

Føre økonomisk politik III-117

Gensidig anerkendelse af beviser mellem, III-171.1a

Ikke opfylder forpligtigelser III-267

Ingen lovgivning I-11; I-12

Institutioner tjener interesserne I-18

Kapaciteter tilvejebragt af medlemslande I-40.1

Kompetencer tildeles I-1; I-9.2

Lovgive hvor Unionen er bedst I-9.3

Lovgive hvor Unionen ikke gør det I-11; I-13

Operationelt samarbejde om intern sikkerhed mellem, III-281.3

Oprettelse III-23.2

Ret til højere niveau for beskyttelsen af enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen III-171.2

Sikre opfyldelsen af forfatningen I-5.2

Støtte udenrigspolitik I-15.2; I-39.1

Tage initiativ I-33.1; I-40.4; I-41.3

Tilpas monopoler III-44

Tjenester af generel interesse, medlemsstaternes rolle inden for III-6

Tættere samarbejde om forsvar I-40.6

Medlemsstater og Unionen I-5.1; I-36.1; I-39.5; I-41.2-3

Menneskehandel III-49; III-168.1

Menneskelig værdighed I-2; II-præambel; II-1; III-193.1

Menneskerettigheder I-2; I-3.4; I-7.2-3; præambel til del II; II-52.3; II-53; III-193.1 and 2b; III-227.6a and 8

I-2; I-3.4; I-7.2-3; II- II-52.3; II-53; III-193.1 og 2b; III-227.7b og 9

Menneskets integritet II-3

Midler I-3.5

Militær hjælp I-42; I-40.7; III-210

Militærnægtelse II-10.2

Miljø III-129-131; I-3.3; I-13.2; II-37; III-4; III-65.3-4; III-119; III-157; III-180.1b; III-193.2f

Strengere nationale bestemmelser III-130.6

Miljøgaranti III-65 og III-129

Ministerrådet I-18; I-22-23; III-245-249

Afstemning: kvalificeret flertal I-24.1; superkvalificeret flertal I-24.2; vægtning se protokolen om overgangsbestemmelserne vedrørende Unionens institutioner og organer

Ansøgning om medlemskab I-57.2

Formandskab se formandskab

Forstærket samarbejde I-43.2 og 3

Forsvar I-40.5

Gennemførelsesbeføjelser I-36.2

Kvalificeret flertal I-24

Lovgivning I-33

Oprettelse I-23.4

Sammensætning I-23

Stående komite III-162; III-231.3

Tilbagekalde delegation I-35.2

Udenrigsministeren i, I-27

Udenrigs- og sikkerhedspolitik I-39.2,3,5 og 7

Vedtagelse af:

Love og rammelove I-33

Bekendtgørelser og afgørelser I-34

Minoritetsgruppers rettigheder I-2

Misbrug af dominerende stilling III-51

Mistillidsvotum til Kommissionen I-25.5; III-243

Monetær politik III-77-83; I-12; I-29; III-69.2

Monetær Union se Økonomisk og Monetær Union

Monopol III-51

offentlige III-55

Moral III-43

Multilateral overvågning III-71.3 og 5-6

Multinationale styrker I-40.3

Multilateral flerårig finansiel ramme I-54, III-308

Mænd og kvinder, ligestilling for I-2; II-23

N

Nabostater I-56

Narkotika III-179

National

Begrænsning I-8.3, III-10

Godkendelse III-13

Identitet I-5.1; præambel til del I

Kriminallovgivning III-52.2e

Kunstneriske skatte III-43

Love I-5a; I-41.1a; I-51; II-9; II-10.2; II-14.3; II-16; II-27; II-28; II-30; II-34; II-35; II-36; II-49.1; II-52.6; III-52.2e; III-53; III-180.3; III-274; III-283; III-307;
protokol om Danmarks position; erklæring vedr. art. I-5a
Lovgivning III-19b og c; III-23.2c; III-81; III-92
Strengere love III-65.4-5; III-130.6; III-132.4; III-179.4
Tilpasning III-81
Undtagelse I-8.3;
Nationale parlamenter I-9.3; protokol om de nationale parlamenters rolle
Deltage i lovgivning III-160; III-174.2; III-177.2
Information af I-17.2; I-24.4; I-41.2; I-57.2; III-162; IV-7; protokol om de nationale parlamenters rolle
Protokol om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet
Protokol om medlemsstaternes nationale parlamenters rolle i den europæiske union
Nationalitet, diskrimination på grundlag af: I-4.2; II-21.2; III-7; III-18; III-34
NATO I-40.7
Naturressourcer III-129.1c
Nederlandene III-186; IV-4.5
Nedrustning III-210
Nord Atlantiske Traktat Organisation (NATO) I-40.7; protokol om permanent struktureret samarbejde
Næstformand for Kommissionen I-26.3; I-27.4

O

Obligatorisk undervisning II-14
Offentlig
    administration III-18.4
    finanser III-69.3
    monopoler III-44; III-51; III-55
    orden III-18.3; III-43
Offentligt underskud III-76; III-91.2b og 4b; III-92b
    Bøder III-76.10
    Domstolskontrol III-76.12
Offentliggørelse I-38
OLT se Oversøiske lande og territorier
Ombudsmand I-8.2d; I-48; II-43; III-12; III-237
Området med frihed, sikkerhed og retfærdighed I-41; I-13.2; II-13; III-158-178; III-283
Ophold I-8.2; II-45; III-9.2; III-10
Opholdstilladelse III-9.2
Ophævelse af traktaten IV-2
Opsigelse af EU-medlemskab I-59
Opsagt på arbejdet II-30
Organer, donation III-179.7
Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) III-229.1
Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) III-229.1

Organisationsret III-104.6; III-107g.
Organiseret kriminalitet III-49
Oversøiske lande og territorier (OLT) III-186-192
Overtræk III-73.1
Overvåge den internationale situation III-208

P

Partier på europæiske niveau I-45.4; II-12.2; III-233
Pas III-9.2
Passerelle (ændring fra enstemmighed/særlig lovgivningsprocedure til kvalificeret flertal/alm. lovgivningsprocedure): IV-7a; I-39.8; I-54.4
Personlig samtykke II-3; II-8
Personoplysninger, beskyttelse I-50; II-8,
Planter III-43
Pluralisme
    I medierne II-11.2
    Værdi I-2
Politisamarbejde III-176-178
Politisk kontrol
    Den udenrigs- og sikkerhedspolitiske komité III-208
    Europa-Parlamentet I-19.1
Politiske partier I-45.4; II-12.2; III-233
Prioriteret behandling III-23.2a
Prisstabilitet I-29.2; III-69.2; III-77.1; III-92.1a; III-93.2b; III-228.1 og 2
Privatlivets fred II-7
Privilegier III-340
Proportionalitet I-9.4;
    Nationale parlamenters forslag III-160.1
    Princippet I-9.4; I-37.1
    Proportionalitetsprincippet ved domme II-49; III-283
    Protokol om subsidiaritet og proportionalitet
Protokoller I-9.3 og 4; III-76.2b; III-89; III-92.1; IV-6
(alle protokollerne kan findes efter del IV)
    Ændring af Euratom-traktaten
    De nationale parlamenters rolle i den europæiske union
    Anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet
    Protokol om overgangsbestemmelser vedrørende unionens institutioner og organer
    Vedrørende eurogruppen
    Permanent struktureret samarbejde etableret ved forfatningen
    Danmarks stilling (forbeholdsprotokolen)
    Vedrørende flygtninge II-18; III-167.1
Præambel
    Del I
    Til charter for grundlæggende rettigheder se Del II

Præjudicielle spørgsmål I-28.3; III-263.3; III-274
Prærogativer (forrettighed) III-270.3
Præsident for Kommissionen se Formand for Kommissionen
Pædagogisk overbevisning II-14

R

Race II-21; III-3; III-8.1
Racisme III-158.3
Rammelove, europæiske I-32.1; I-33
Kun bruge rammelove III-23; III-25.2; III-26.1; III-32; III-66; III-104.4; III-171.2; III-172; III-267.3
Rapport
    Bekæmpe snyd (fra Kommissionen) III-321.5
    Beskæftigelsessituationen III-100
    Brede økonomiske retningslinjer (fra Rådet) III-71.2
    Den europæiske ombudsmands rapport I-48, III-237
    Det europæiske system af centralbankers aktiviteter III-289b
    Forhandling af internationale handelsaftaler (fra Kommissionen) III-217.3
    Formanden for Det Europæiske Råd til EU-Parlamentet I-21.2.d
    Forsknings- og udviklingsudvikling (fra Kommissionen) III-156
    Implementering af budgettet III-314; III-315 se også III-290.4
    Medlemsstaterne om deres foranstaltninger med henblik på den nedbringelse af overdrevne offentlige underskud III-76.9
    Medlemsstaternes fremskridt i at opfylde deres forpligtelser inden for den monetære Union III-92
    Medlemsstaternes økonomiske udvikling III-71.3
    Overdrevne offentlige underskud (fra Kommissionen) III-76.3
    Revisionsrettens III-290.2 and 4
    Sociale situation (fra Kommissionen) III-110; III-112 see also III-103
    Tiltag imod diskriminering (fra Kommissionen) III-13
    Udvalg for social beskyttelse om den sociale situation III-111.c
    Økonomiske og finansielle komites rapport III-86.2.b,d and 4
    Økonomisk, social og territorial sammenhæng (fra Kommissionen) III-117
    Årsberetning fra Kommissionen III-256; III-239 (fra ECB)
Ratifikation IV-7.3; IV-8
Regional politik III-116 – III-120
Regionale unioner IV-5
Regionsudvalget I-31; III-113.3; III-292-294
    Høring af: III-100.2; III-101; III-104; III-113.3; III-117; III-119; III-120; III-130;
    III-133.2; III-143.2; III-145.2; III-157; III-179; III-183.4
Regnskaber III-290
Regnskabsår III-309
Religion II-10; II-21-22; III-3; III-8.1
    Religiøs arv præambel Del 1
Religiøs diversitet II-22

Repatriering III-168.2c
Repræsentativt demokrati I-45
Respekt for love Del I-Præambel
Ressourcer, Unionens I-53
Restriktive foranstaltninger mod tredjelande samt naturlige og juridiske personer III-224
Ret til at strejke III-104.6; II-27
Retfærdighed III-158 - III-178
Retlige og Indre Anliggender (RIA) I-41; I-13.2; III-158-178
Retlig kontinuitet IV-3
Retningslinjer
    Beskæftigelse I-14; III-98.1; III-100.2
    Det Europæiske Råd I-39.2; III-159
    Eurozone III-88.1b
    Kommissionens arbejde I-26.3
    Forhandling om udtrædelse I-59.2
    Forskning og teknologisk udvikling III-148.2
    Industri III-180.2
    OLT-lande III-191
    Område med frihed, sikkerhed og retfærdighed III-159
    Retsligt område III-159
    Sikre balanceret udvikling af det indre marked III-14.3
    Socialpolitik I-14.3; III-107
    Strategiske, inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik I-23.2; I 39.2; III-195.3, III-196
    Sundhedspolitik III-179.2
    Transeuropæiske net III-145a,c og 2
    Udenrigsministeren III-195.3a
    Udenrigsrådet I-23.2
    Økonomisk politik I-14; III-71.2; III-91.2a
Retsafgørelser, anerkendelse III-158.4; III-170.1
Retsakter I-32-33 se også I-36.1; I-37
    Delegerede bekendtgørelser I-35
    Gennemførelsesretsakter I-36
    Ikke-lovgivningsmæssige retsakter I-34
    Lovgivningsmæssige retsakter I-33
Retsregler III-302
Retssikkerhed III-193
Retten (tidligere Retten i første instans) I-28; III-261-264;
Rettigheder, I-3.2; I-7.1 og 3; I-8.2; II-52.2 og 4; III-158
    Andragende I-8.2d, II-44; III-236
    Arbejds-mæssige- og sociale II-27-31; III-103
    Asyl II-18
    Barn II-24; II-32
    Borgerskab I-8; II-39-46
    Ejendomsret II-17
    Erhvervsvalg II-15

Erhvervsudøvelse II-16
Etablering III-22-28; III-47.2
For invalide til foranstaltninger II-26
Forbud mod misbruge, II-54
Forsvar II-48
Frihed II-6
Handikappede II-26
Kandidere til valg I-8.2
Liv II-1
Minoritetsgrupper I-2
Retfærdig retsbehandling II-47
Uddannelse II-14
Ægteskab II-9
Ældre II-25
Revision/undersøgelse/rapport:
Budget III-76.2; I-86.2b-d; III-92.1
Forstærket samarbejde III-326
Konkurrencefordrejning III-17
Manglende harmonisering III-65.7-8
Regnskab I-30.2; III-290; III-315
Retslig undersøgelse III-235
Revision af traktaten IV-7
Revisionsretten I-30; III-290-291; III 270.3; III-306.1.b; III-315.1 og 4
Høring af Revisionsretten: III-318; III-321.4; protokol om nationale parlamenter
RIA-komité III-162
Rumfart I-13.3; III-155
Rumænien se Protokol om overgangsbestemmelser vedr. unionens institutioner og organer
Rådgivende organer I-31
Rådgivende udvalg III-142

S

Samarbejde
Forstærket I-43
Strukturelt I-40.6
Gensidig militær hjælp I-40.7
Samhørighed, Økonomisk, social og territorial III-116-120
Samhørighedsfond III-119; III-130.5b; III-145.1c
Sammenhæng i Unionens politikker III-1
Samordnet
Beskæftigelse I-14.3; III-97; III-98; III-102
Folkesundhed III-179.2
Forskning og teknologisk udvikling III-148
Frihed, sikkerhed og retfærdighed III-158
Industri III-180.2

Praksis der kan påvirke handlen III-50.1
Socialpolitik III-103.2; III-107
Transeuropæiske net III-145.3
Sanktioner III-224
Seksuel orientering III-3; III-8.1; III-108.4; III-168.2
Seksuel udnyttelse III-49; III-172.1
Selskaber
  Oprettelse af III-22
  Beskatning III-63
  Beskyttelse af, III-126
  Fra OLT-lande III-187.e
  Kapital III-28
  Vedtægter III-27
Selvstændige II-16; III-22; III-26
Sikkerhed I-3.4; Preamble til Charteret del II; II-6; III-18.3; III-43; III-193.2a
  Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité III-231.2
  Energiforsynings- III-157.1.b
  Intern III-162
  International III-16; III-193.2c
  Nation I-5.1; III-163; III-342.1a
  Offentlig III-18.3; III-25.1; III-43; III-190
  Området for III-158.1; III-159; III-283
Sikkerhed og retfærdighed I-13.2; I-41
Sikkerheds og forsvarspolitik se Forsvarspolitik
Simpelt flertal III-102; III-244.3; III-246.2; III-247.2; III-249; III-253; III-302; III-310-311
Skat III-47; III-59; III-63; III-65.2
Slaveri II-5
Slogan, Unionens I-6a
Social
  Behov I-3.3; II-34
  Fond III-113
  Deltagere I-47; II-27-28; III-105 – III-106
  Klausul III-2a
  Pagt III-103
  Politik I-13.2; I-14.4; III-103-115
  Sikkerhed III-9.2; III-21; III-104c; III-107d
  Sikkerhed og assistance II-34
  Sikring II-34; III-9.2; III-21; III-104.1c og 5a III-107d
  Udvalg for social beskyttelse III-111
  Udvikling III-112
  Ydelse III-21.1b
Social- og arbejdsmarkedspolitik III-103-115
Solidaritet II-27-38; III-193.1
  Mellem medlemsstaterne I-3.3; I-5.2; I-39.1; I-40.7
Solidaritetsbestemmelse (terrorismebekæmpelse) I-42; III-231

Solidaritetsklausul I-42; III-231
Speciel lovgivningsprocedure IV-7a
Specialiserede domstole I-28.1; III-264
Specialudvalg III-217.3; III-227.4
Sport I-16.1d; III-182.1 og 2g
Sprog I-8.2d; II-22; II-41.4; III-12; III-182.2a; III-339; IV-10
Stabiliseringsoperationer III-210
Statistik III-335
Statslige monopoler III-44
Statsløse personer III-158.2
Statsstøtte III-56
    Landbrug III-126.2
Stemme i institutionerne se Flertal
Stemmeret III-10
Stemmevægtning
    60% af befolkninger I-24.1 og 2
    ½ af medlemsstaterne I-24.1
    2/3 af medlemsstaterne I-24.2
    4/5 af medlemsstaterne IV-7.4
    Indtil 2009 se Protokol om overgangsbestemmelser vedr. unionens institutioner
Stoffer III-179
Storbritannien III-186; IV-2.2
Store kammer, Domstolen III-258
Straf II-49; II-50; III-52.2a; III-76.10d; III-82.3; III-267-268; III-307
Straffesager III-171-175
Strasbourg III-238
Strategisk interesse I-39.2
Strengere nationale love III-65.4-5; III-130.6; III-132.4; III-179.4a
Strejkeret III-104.6; II-28
Struktureret samarbejde I-40.6; III-213; protokol om permanent struktureret samarbejde
Strukturfonde III-117; III-119
Styrelsesrådet for den europæiske centralbank III-79.3; III-289a; III-289b
Støtteordninger III-57
    Tilladelse til, III-126.2
Stående komité inden for området for frihed, sikkerhed og retfærdighed III-162
Subsidiaritet I-9.3; I-17.2; III-160.1; protokol om subsidiaritet og proportionalitet;
protokol om nationale parlamenter
Sundhed III-179; I-13.2k; I-16.1a; II-35; III-18.3; III-25.1; III-65.3,6 and8; III-104.1a;
III-129.1b; III-190
    strengere nationale regler III-179.4a
Superkvalificeret flertal I-24.2
Suspension af medlemskab I-58
Svig III-321
Symboler I-6a
Særlig repræsentant III-203
Særlige lovgivningsprocedure IV-7a

Særligt kvalificeret flertal I-21.1; I-23.4; I-26.1; I-43; I-54.2; I-58; I-59.3a; III-76; III-88.2; III-101
Søge tilbudte stillinger III-18.3a

T

Teknologisk udvikling I-13.3; III-146-156
Telekommunikation III-144.1
Terrorisme I-42; III-49; III-231
Tilnærmelse af lovgivningerne III-65-65a
Tilskyndelsesforanstaltninger III-8.2; III-101; III-179.5; III-184.4a
Tjenestemænd III-333; III-336
Tjenester af general interesse II-36; III-6
Tjenesteydelser III-29-35
Toldsamarbejde III-41
Told
    Afgifter III-36; III-59; III-216
    Union I-12; III-36-40; III-216
Topmøder I-20.2-3
Tortur II-4
Traktatændring IV-7
Transeuropæiske netværk I-13.2; III-144 – III-145
Transport I-13.2; III-31.1; III-133-143; III-144.1
Transportudvalg III-142
Tro III-3; III-8.1
    Frihed II-10
Turisme I-16c(a); III-181a
Tvistbilæggelse, alternative metoder III-170.2g
Tyskland IV-4
    Støtte til Østtyskland III-56.2c; III-141
Tættere samarbejde
    Militært I-40.6
    Generelt I-43; III-322 – III-329

U

Uafhængighed I-25.4; I-28.2; I-29.3
Ubegrundet opsigelse II-30
Uddannelse I-16.2; II-14; III-182-183; III-132.1; III-179.1
Uddybningsklausul IV-7a; I-39.8; I-54.4; III-63
Udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) I-11.4; I-15; I-21.2; I-27; I-39-40; III-195-213
Udenrigs- og sikkerhedspolitiske komité III-208; III-210.2; III-231.2
    - politisk ledelse af krisestyringsoperationer III-208.2
Udenrigspolitik III-195 – III-213
Udenrigspolitiske aktioner III-193

Udenrigsminister I-27 se også I-20.2; I-25.3; I-39.4; III-193.3; III-194.2; III-195.2; III-197.2; III-200-203; III-205; III-206.2; III-211; III-215.3; III-224; III-227.3; III-229-230; III-326.2

- Del af Kommissionens kollegium I-25.3
- EU's tjeneste for udenrigspolitik III-197.3
- Formand for udenrigsrådet I-27.3; III-197.1
- Godkendt af EU-parlamentet I-26.2
- Holdning til forstærket samarbejde III-325.2
- Høring af EU-parlamentet III-205.1
- Indgåelse af internationale aftaler III-227.3
- Informere EU-parlamentet III-205.1,2
- Initiativ I-24.2; I-39.7; I-40.4; I-43.3; III-200; III-203; III-208; III-215.3; III-231.2
- Koordinere militære aktioner III-210.2; III-211.1
- Koordination af medlemsstaternes positioner i internationale organisationer III-206.1 og 2; III-229.3; III-230.2
- Næstformand for Kommissionen I-27.4
- Struktureret samarbejde III-213.3
- Udenrigsråd I-23.2; III-197.1

Udenrigsrådet I-23.3; III-197.1

Udenrigstjeneste III-197.3

Udformning af en fælles EU-forsvarspolitik, gradvis I-40.2

Udgifter I-52

Udligningsafgift III-59.3; III-128

Udtalelser

- Arbejdsgiver og arbejdstager III-105.3
- Beskæftigelsesudvalg III-102b
- Civilsamfundet III-296
- Domstolen III-227.11
- Definition af, I-32
- Europæiske Central Bank I-29.5; III-77.4; III-82.1c and 2
- Europa-Parlament III-197.3
- Forskellige økonomiske og sociale sektorer III-296
- Kommissionen III-76.3 and 5; III-96.3; III-107; III-232.2; III-237.4; III-265-266; III-302.7c, 9 and 15; III-310.1; III-325.2
- Nationale Parlamerter se Protokol om National Parliaments rolle art. 3,5 and 6
- Ikke diskriminere imod II-21
- Ikke vurdere lovlighed af, 270.1; III-272
- Panel om kandidater til Domstolen og General Advokater III-262
- Regionsudvalget, tidsbegrænsning for III-294
- Revisionsretten III-290.4
- Stående komité om indre sikkerhed og Udenrigs- og sikkerhedspolitisk Komité, fælles III-231.3
- Udvalg om social beskyttelse III-111
- Udenrigs- og sikkerhedspolitisk Komité III-208; III-227.6b
- Udenrigsminister III-325.2
- Økonomisk og finansielt Komité III-76.4; III-86.2a

Økonomisk og Sociale Udvalg III-294; III-298
Udtrykke holdning I-46; II-11
Udtræden af Unionen I-59
Udvalg III-249
Udveksling af III-182.2e
Udvikling af regionerne III-116-120
Udviklingssamarbejde III-218-223; I-13.4; III-193.2d og g
Udvisning II-19.1
Uforholdsmæssigt store offentlige underskud, undgå III-76
Ugunstigt stillede områder III-123.2a
Uligheder III-2
Ulykker og sygdomme III-107e
Underskud III-76; III-91.2b og 4b; III-92b
Understøttende aktioner I-11.5; I-16.2; III-179
Undersøge,
    Af domstol III-235
    Budgetsituation III-76.2; III-86.2b; III-92.1
    Forstærket samarbejde III-326
    Forvridende effekter III-17
    Konvent IV-7.2
    Nationale undtagelser III-65.7 og 8
    Regnskaber I-30.2; III-290.1; III-315
Undersøgelsesudvalg, midlertidigt III-235
Undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud III-76
Unnlade at stemme, konstruktiv unnladelse III-201.1; III-244; III-246
Undtagelse III-24
Ungdom I-16d; III-20; III-182-183
    Udveksling af III-182.2e
Unge arbejdere III-20
Unionen
    Borgerskab I-8; III-7 – III-13
    Delegationer III-230
    Finanser I-52-55; III-308-315
    Forhold til medlemslande I-5
    Juridisk person I-6
    Kompetencer I-9; I-11
    Love I-10.1
    Medlemskab I-1.2; I-57
    Mål I-3
    Ophævelse af rettigheder I-58
    Oprettelse I-1
    Partier II-12.2
    Ressourcer I-53
    Retsakter I-32
    Strategiske interesser I-39.2
    Symboler I-6a

Udtræden, frivillig I-59
Værdier I-2
Unionens kompetencer
Delt kompetence I-13
Enekompetence I-12
Fleksibilitetsbestemmelse I-17
Forrang I-5a, erklæring vedr. art. I-5a
Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik I-15
Kategorier I-11.1
Manglende beføjelse I-9.2
Samordne økonomisk- og beskæftigelsespolitik I-14
Subsidiaritet og proportionalitet I-9.3 se også protokol
Understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag I-16
Unionsborgerskab I-8; III-7-13
Universel stemmeret I-19.2a; II-39.2; II-40; III-232.1
Uskyldsformodning II-48

V

Valg I-8.2; II-39; II-40; III-10
Kommissionens formand I-19.1; I-26.1
Europa-parlamentet I-19.3; III-232.1
-regler III-10
Valutakurspolitik III-69.2; III-92.3; III-228
- undtagelse fra III-94
Varighed af forfatningen IV-7a
Vedtagelse af forfatningen IV-7
Vandressourcer III-130.2ii
Varer, fri bevægelighed III-36 to III-44; I-4; III-14.2; III-30; III-32.2; III-43; III-44.1; III-50.3; III-56.1; III-138.1; III-188.1,5; III-189; III-217; III-330
Varighed IV-7a
Velfærd I-3.1
Verdenshandel III-216
Verdensøkonomi III-193.2e
Veto, se enstemmighed
Vicepræsident for Kommissionen se næstformand for Kommissionen
Videnskab I-3.3; II-13, III-65.3 and 5; III-129.3a; III-146.1; III-149; III-155.1; III-335.2
Begrænsninger II-3
Videnskabeligt bevis III-65.5
Virksomheder
Aftaler III-50.1 og 2
Beskyttelse af III-126.2a
Dominerende stilling III-51
Juridisk status III-27
Oprettelse III-22
Visa III-166.2a

Vurderinger af trusler III-231.4
Værdier I-2; I-3
    krav for medlemskab I-1.2
Våbenagentur I-40.3

Æ

Ægteskab II-9
Ældres rettigheder II-25
Ændring af forfatningen IV-7
    uden konvent IV-7b

Ø

Økonomi III-14.4; III-36.6d; III-71.3; III-123.2c
Økonomisk, social og territorial samhørighed III-116-120
Økonomisk og Finansielt Udvalg III-86.2 og 3; III-95.1
Økonomisk og Monetær Politik III-69-96
Økonomisk og Monetær Union III-48; III-69-96; III-228.4
    Bestemmelser for medlemsstater der er en del af Euro-zonen
    Eurozone kompetence I-29.4
    Fælles valuta III-69.2
    Manglende opfyldelse af betingelserne III-91 – III-96
    Prisstabilitet III-69.2
    Procedure ved uforholdsmæssigt store offentlige underskud III-76
    Protokol vedrørende eurogruppen
Økonomisk og Socialt Udvalg I-31; III-295-298; III-13; III-19; III-23.1; III-32.1; III-62.1; III-63; III-65; III-65a; III-100.2; III-101; III-104.2 and 3; III-107; III-108; III-110; III-113.3; III-117; III-119; III-120; III-130; III-132.3; III-133.2; III-138.3; III-143.2; III-145.2; III-149; III-150; III-154; III-157.2 III-179.4 and 5; III-180.3; III-182.4a; III-183.4; III-294; III-306.2; protokol om subsidiaritet and proportionalitet art. 8
Økonomisk koordination I-11.3; I-13.2; I-14.1; III-69.1; III-71
Økonomisk ledelse af lande i Eurozonen protokol om Eurogruppen
Økonomisk politik I-11.3; I-14.1; I-29.2; III-69-96; III-98; III-117; protokol om Eurogruppen
Økonomisk, social og territorial samhørighed III-116-120
Økonomiske retningslinjer III-71.2; III-88b
ØMU se Økonomisk og Monetær Union

Å

Åbenhed I-46.2; I-49.3-5; II-42; præambel til I; III-305
Åbne koordinationsmetode se Den åbne koordinationsmetode